

Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem,
SNP 2304/6, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	VELIKOST A KAPACITA ŠKOLY	6
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	7
2.3	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ.....	8
2.4	PODMÍNKY ŠKOLY	8
2.5	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE.....	9
2.6	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	9
2.7	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	10
2.8	FORMY SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY.	11
3.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	12
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	12
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	13
3.3	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	17
3.4	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	22
3.5	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	25
4.	UČEBNÍ PLÁN	30
4.1	UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ.....	31
	Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň – pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka	31
	Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň – pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka	32
4.2	UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ.....	33
	Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň – pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka	33
	Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň – pro skupiny s rozšířenou výukou německého jazyka	34
4.3	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	35
5.	UČEBNÍ OSNOVY.....	37
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	37
5.1.1.	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	37
5.1.2.	ANGLICKÝ JAZYK	61
5.1.3.	DALŠÍ CIZÍ JAZYK	77

5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	98
	MATEMATIKA	98
5.3	INFORMATIKA.....	121
	INFORMATIKA.....	121
5.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	134
5.4.1.	PRVOUKA	134
5.4.2.	PŘÍRODOVĚDA	144
5.4.3.	VLASTIVĚDA	150
5.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	155
5.5.1.	DĚJEPIS.....	155
5.5.2.	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	163
5.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA	177
5.6.1.	FYZIKA	177
5.6.2.	CHEMIE	191
5.6.3.	PŘÍRODOPIS	200
5.6.4.	ZEMĚPIS	210
5.7	UMĚNÍ A KULTURA	219
5.7.1.	HUDEBNÍ VÝCHOVA	219
5.7.2.	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	232
5.8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	245
5.8.2.	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	245
5.8.2.	TĚLESNÁ VÝCHOVA	246
5.8	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	264
5.8.1.	PRACOVNÍ ČINNOSTI	264
5.9	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY.....	285
5.8.1.	ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST	285
5.8.2.	EKOLOGICKÝ SEMINÁŘ	289
5.8.3.	PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM ZAMĚŘENÉ NA CHEMII	291
5.8.4.	MÍČOVÉ HRY	293
5.8.5.	ROZŠÍŘUJÍCÍ ČESKÝ JAZYK	296
5.8.6.	ROZŠÍŘUJÍCÍ MATEMATIKA.....	297
5.8.7.	SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ	299
5.8.8.	SPORT A POHYBOVÉ AKTIVITY	302

5.8.9.	VÝTVARNÉ PROJEKTY	304
5.8.10.	ZÁKLADY ŽURNALISTIKY	306
6.	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	309
6.1.1.	CÍL HODNOCENÍ	309
6.1.2.	ZPŮSOBY HODNOCENÍ	309
6.1.3.	PRAVIDLA HODNOCENÍ	310
6.1.4.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ, KTEŘÍ NEJSOU STÁTNÍMI OBČANY ČR	311
6.1.5.	SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ	311
7.	SEZNAM PŘÍLOH	312

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ÚDAJE O ŠKOLE

název školy	Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem, SNP 2304/6, příspěvková organizace
adresa školy	SNP 2304/6, 400 11 Ústí nad Labem
IČ	44226233
IZO	044226233
REDIZO	600085627
ředitel školy	Mgr. Zdeněk Lutovský

KONTAKTY

telefon	+ 420 475 209 094 + 420 723 398 835
e-mail	zssnp6@zssnp6.cz
www	http://www.zssnp6.cz
ID datové schránky	3n4wrfv

ODLOUČENÉ PRACOVISTĚ (MŠ)

adresa	Ve Stráni 74, 400 01 Ústí nad Labem
telefon	+420 607 974 842
e-mail	msvanov@zssnp6.cz
www	http://msvanov.webnode.cz

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP

	Mgr. Zdeněk Lutovský

ZŘIZOVATEL ŠKOLY

název	Statutární město Ústí nad Labem
adresa	Velká Hradební 8, 401 00 Ústí nad Labem
telefon	+420 475 241 111
e-mail	podatelna.magistrat@mag-ul.cz
www	https://www.usti-nad-labem.cz/
ID datové schránky	vt8bhx2

Platnost od: 1. 9. 2023

Verze ŠVP: 5. verze

Datum projednání školskou radou: 26. 6. 2023

Datum schválení pedagogickou radou: 19. 6. 2023

.....
Základní škola a Mateřské škola
Ústí nad Labem, SNP 2304/6,
příspěvková organizace
Mgr. Zdeněk Lutovský
ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Ústí nad Labem, SNP 2304/6, příspěvková organizace byla zřízena dne 1. ledna 1993 Statutárním městem Ústí nad Labem jako Základní škola v Ústí nad Labem, SNP 6.

Škola je umístěna v klidném sídlištním prostředí se stabilním složením obyvatelstva. Odloučené pracoviště je umístěno v příměstské části města Ústí nad Labem zvaném Vaňov.

Od 1. 9. 2004 byla jednou ze základních škol v ČR, která byla zařazena do pilotního ověřování vlastního ŠVP (tzv. Pilot Z).

Ve školním roce 2010/2011 se škola zapojila do pilotního ověřování výuky nevázaného písma, v jejíž výuce od té doby úspěšně pokračuje (zákonní zástupci mohou pro své děti volit při zápise do 1. třídy mezi výukou klíčového a nevázaného písma, každý školní rok je otevírána minimálně jedna třída s výukou nevázaného písma).

Od školního roku 2009/2010 nabízíme v úzké spolupráci s **BVA** (*Das Bundesverwaltungsamt*) žákům od 4. třídy výuku německého jazyka (souběžně s výukou anglického jazyka), v 9. třídě tak mají žáci možnost bezplatně složit mezinárodně platnou zkoušku *Deutsches Sprachdiplom (DSD – První stupeň, odpovídá úrovni A2/B1)*.

2.1 VELIKOST A KAPACITA ŠKOLY

Naše základní škola je školou úplnou, má devět ročníků a člení se na 1. a 2. stupeň. Každoročně zpravidla otevíráme 15 až 16 tříd 1. stupně a 12 až 13 tříd 2. stupně. Ke škole patří odloučené pracoviště – jednotřídní mateřská škola.

KAPACITA ŠKOLY	
ZŠ	680 žáků
MŠ	30 dětí
školní družina	200 žáků
školní jídelna	780 strávníků

Budovy školy (včetně odloučeného pracoviště)

a) hlavní budova

- zde je umístěna většina žáků 1. a 2. stupně

b) samostatná budova pro 1.-2. třídy (tzv. „školička“)

- zde se nacházejí výhradně 1.-2. třídy
- klidné rodinné prostředí
- žáci mají možnost vycházet ze tříd přímo do školní zahrady – možnost relaxace (trampolína, záhony pro jednotlivé třídy, dřevěné herní prvky, prostor na hraní...)
- začátky a konce hodin nejsou signalizovány centrálním zvoněním

c) pavilon ŠD a ŠJ

- zde jsou umístěna všechna oddělení školní družiny, keramická dílna a učebna výtvarné výchovy
- ve druhé části křídla pavilonu se nachází školní jídelna s kuchyní

d) odloučené pracoviště MŠ

- MŠ vilového typu
- budova kapacitně odpovídá „jednotřídce“
- malebná a prostorná školní zahrada

2.2 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Ve škole pracují kromě zhruba 40 učitelů také vychovatelky školní družiny a asistenti pedagoga. Jejich počet je závislý na počtu tříd, otevřených oddělení ŠD a žáků s přiznanou podporou ve formě asistenta pedagoga. V MŠ pracují stabilně 2 učitelky.

Širší vedení školy tvoří ředitel, zástupkyně ředitele pro pedagogiku, zástupkyně ředitele pro provoz a výchovné poradkyně pro 1. a pro 2. stupeň.

Pedagogický sbor je stabilní. Pedagogičtí pracovníci jsou flexibilní, všestranní, navzájem spolupracující, nebojí se přijímat změny, a to jak v oblasti pedagogické, tak v oblasti nových komunikačních technologií, jsou zvyklí pracovat týmově (škola byla zařazena do pilotáže ŠVP ZV, na jehož tvorbě se většina členů současného sboru podílela). Vzájemné vztahy mezi žáky, učiteli a zákonnými zástupci jsou na kvalitní úrovni.

Ve škole je ustanoveny tyto funkce:

- výchovný poradce pro 1. stupeň;
- výchovný poradce pro 2. stupeň (včetně kariérového poradenství);
- metodik prevence sociálně patologických jevů;
- vedoucí vychovatelka ŠD;
- vedoucí učitelka MŠ;
- koordinátor ICT;
- koordinátor EVVO;
- správce školní knihovny.

Pokud nastupuje do školy začínající pedagogický pracovník, je mu ustanoven na dobu 2 roky uvádějící učitel, který mu pomáhá a vede ho. Stejná pomoc je dle potřeby poskytována i ostatním novým zaměstnancům. Klademe důraz na profesní růst pedagogů a poskytujeme jim prostor pro další vzdělávání sledující jak potřeby a vize školy, tak individuální zájmy konkrétních pedagogů. Cílem všech pedagogů je pokračovat ve vzdělávání v rámci DVPP (práce s nadanými žáky, formativní hodnocení, posilování digitálních kompetencí, nevázané písmo, vedení třídního kolektivu, komunikace, environmentální výchova...).

Pedagogové připravují pravidelně žáky na soutěže a olympiády, připravují pro žáky projektové dny. Vedení školy se snaží o podporu otevřené přátelské atmosféry a vzájemné důvěry (jak mezi pedagogy, tak k vedení školy).

Kvalitu výuky jednotlivých předmětů garantují metodická sdružení (1.-3. ročník a 4.-5. ročník) a předmětové komise.

2.3 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Na škole se vzdělává ročně okolo 650 žáků. Žáci jsou většinou z města Ústí nad Labem nebo dojíždějí z okolních obcí. V současnosti vzděláváme také několik dětí cizích státních příslušníků.

Pozornost věnujeme taktéž žákům se specifickými poruchami učení a chování, které se vzdělávají v běžných třídách. Těmto žákům jsou poskytována podpůrná opatření dle doporučení školského poradenského zařízení a také podpůrná opatření 1. stupně. Se všemi žáky se SVP pedagogové pracují tak, aby byly respektovány všechny zásady a postupy vycházející z jejich odborných doporučení.

Na škole pracuje **žakovská rada**. Jejími členy jsou volení zástupci žáků 5.–9. ročníků. Jejich volba probíhá na počátku každého školního roku. Podílejí se na utváření školního prostředí a učí se organizovat různé akce pro své spolužáky. Supervizí nad činností žakovské rady je pověřena zástupkyně ředitele pro pedagogiku.

2.4 PODMÍNKY ŠKOLY

Po technické stránce jsou všechny budovy školy v dobrém stavu. Vyjma areálu ŠD je celá základní škola zasítovaná. Ve všech třídách je k dispozici audiovizuální technika (včetně MŠ). Pedagogům a ostatním zaměstnancům školy je k dispozici dostatečné množství kancelářské techniky, a audiovizuální techniky. Škola disponuje interaktivními tabulemi, kterými je vybavena většina odborných pracoven i kmenových tříd.

Všechny kabinety, sborovny a kanceláře jsou vybaveny počítači s přístupem k lokální i síťové tiskárně. Pedagogové mají k dispozici notebooky (s připojením k internetu). Využívají je především pro zkvalitnění výuky.

Žáci 1.-2. ročníků jsou umístěni v samostatné budově s přímým vstupem ze tříd do zahrady. Díky tomu může škola na začátku PŠD žákům vytvořit rodinné prostředí a napomoci k jejich plynulému přechodu z MŠ na ZŠ. Stejně možnosti plní i budova MŠ, která navíc díky tomu, že je pouze jednotřídní (heterogenní), napomáhá k rozvoji sociálních kompetencí dětí.

Na škole je 29 kmenových učeben a několik odborných pracoven (učebna chemie, školní knihovna, učebna výtvarné výchovy, hudební výchovy, keramická dílna, školní kuchyňka, multimediální učebna, učebna výpočetní techniky, badatelské zázemí, pocitová stezka). V prostorách školní zahrady jsou k dispozici 2 zastřešená venkovní sezení, která lze využít pro venkovní výuku, používá je také hojně ŠD při pobytu venku. Škola disponuje přenosnou digitální učebnou, výhledově by jich mělo být tolik, aby pokryly potřeby výuky jednotlivých předmětů.

Pro výuku tělesné výchovy využíváme tělocvičnu a školní sportovní areál se dvěma školními hřišti s umělým povrchem. Tyto prostory slouží zároveň v odpoledních hodinách a ve dnech pracovního klidu k individuálnímu sportovnímu vyžití našich žáků a široké veřejnosti. Součástí jsou prostoty pro převlékání před a po tělesné výchově.

Za účelem pružnější vzájemné komunikace se zákonnými zástupci škola využívá elektronický informační systém včetně modulu elektronické třídní knihy a žakovské knížky.

Materiální podmínky školy mají velmi vysokou úroveň s tendencí růstu kvality. Vybavení školy je výrazně modernizováno, především ve vztahu k výuce, ale i v oblasti služeb žákům, pedagogům a ostatním pracovníkům školy i oprav v budově.

Kromě rozpočtů na provoz a NIV se snažíme podle aktuálních možností získávat finanční prostředky doplňkovou činností, z dotačních programů KÚ, finančních prostředků z rozpočtu města (zapojením se do projektů), případně od sponzorů.

2.5 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Jak již bylo uvedeno výše, spolupracujeme s úřadem SRN – Bundesverwaltungsamt – *Zentralstelle für das Auslandsschulwesen*. Žáci si mohou od 4. ročníku zvolit rozšířenou výuku německého jazyka, na konci 9. třídy tak mohou skládat jazykovou zkoušku *Sprachdiplom* (die DSD-Prüfung der Stufe I), na kterou výukou navazuje Gymnázium a Střední odborná škola Dr. Václava Šmejkala.

K výuce NJ cílí i rozvíjející se přeshraniční spolupráce s *F. A. W. Diesterweg Oberschule* v *Chemnitz* a zacílení nabídky zájmových kroužků na NJ v 1.-3. ročníku.

Snažíme se v rámci programu ERASMUS+ hledat vhodné projekty a podporovat zapojení se do nich.

2.6 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola každoročně uskutečňuje několik celoškolních projektů jak na 1., tak na 2. stupni. Projekty vycházejí z integrace více oborů. Některé projekty se pravidelně opakují.

Skladba projektů dlouhodobého a krátkodobého charakteru se každoročně aktualizuje na začátku a v průběhu školního roku, jejich přehled je uváděn v plánu akcí na konkrétní školní rok.

Každoročně se opakující projekty:

- Březen – měsíc knihy
- Den dětí
- Den Země
- dýňobraní
- Evropský den jazyků
- jarní jarmark (spojený se dnem otevřených dveří)
- Jeden svět na SNP (filmový minifestival)
- masopust
- prvňáček na zkoušku (návštěva předškoláků z okolních MŠ)
- příprava a obhajoba oborových prací žáků 9. ročníků
- recyklohraní
- školní televize SNP SCHOOL NEWS
- vánoční setkání (komunitní setkání se zaměstnanci, žáky, rodiči a sousedy)
- Zažij SNP 6 jinak (komunitní setkání se zaměstnanci školy, žáky, rodiči a sousedy) ...

Škola se snaží vyhledávat partnery pro dlouhodobé projekty. O aktuálně probíhajících projektech informuje zákonné zástupce pomocí školního informačního systému, veřejnost pak především pomocí webových stránek a sociálních sítí.

2.7 VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Hlavním cílem autoevaluace školy je zhodnocení stavu školy a vzdělávání v ní.

Zaměřeno konkrétně na tyto oblasti:

- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům
- průběh a výsledky vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy se zákonnými zástupci a veřejností
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP
- soulad ŠVP s RVP pro základní vzdělávání

Cíle a kritéria autoevaluace

1. Podmínky ke vzdělání

- podmínky ke vzdělávání – bezpečnostní a hygienické, ekonomické, materiální a personální
- obsah a průběh vzdělávání – plánování výuky, podpůrné výukové materiály, školní vzdělávací program
- podpora školy žákům – klima školy (interakce učitele a žáků, klima učitelského sboru)
- podpora spolupráce se zákonnými zástupci
- podpora spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem, systém podpory žáků, zohlednění individuálních potřeb žáků
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- profesionalita a rozvoj lidských zdrojů
- výsledky vzdělávání žáků – hodnocení výuky (interakce učitele a žáků), výsledky vzdělávání žáků – motivace žáků, výsledky vzdělávání žáků – jejich znalosti a dovednosti

2. Nástroje autoevaluace

- analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, anketa pro žáky, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele), výchovným poradcem/školním metodikem prevence, vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků

3. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- V průběhu školního roku jsou sledovány vybrané oblasti evaluace. Podle aktuální situace jsou získávány informace a podklady pravidelně i nepravidelně

(hospitační činnost, dokumentace školy, elektronické dotazníky, zpětná vazba z různých pořádaných akcí a aktivit...).

- Informace zjištěné při evaluaci slouží jako podklad pro stanovení strategických cílů školy; jsou zpětnou vazbou, jejímž prostřednictvím jsou vyvozovány kroky vedoucí ke zkvalitnění a zefektivnění výchovně vzdělávacího procesu školy.

2.8 FORMY SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Pravidelně 3x ročně pořádáme třídní schůzky (září, listopad, duben), na kterých pedagogové a zákonní zástupci komunikují o plánovaných a již uskutečněných činnostech školy, o prospěchu a chování jejich dětí. Zákonní zástupci mají v průběhu celého školního roku možnost domluvit si individuální schůzku či konzultaci s učiteli. Jsou také zváni na nejrůznější akce školy, mohou se podílet na jejich organizaci.

Ředitel školy spolupracuje se školskou radou. Ta se schází minimálně dvakrát ročně.

Za zásadní považujeme spolupráci se zřizovatelem Statutárním městem Ústí nad Labem a Krajským úřadem Ústeckého kraje, která je na kvalitní úrovni. Naše škola spolupracuje s UJEP – v roce 2013 jsme získali statut *fakultní škola*, studenti pedagogické fakulty získávají na škole potřebnou pedagogickou praxi.

Dále spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (např. s PPP v Ústí nad Labem, SPC v Teplicích a Bílině, SPC Demosthenes, se Střediskem podpory nadání PPP v Kadani...), s Národním pedagogickým institutem České republiky v Ústí nad Labem, s okolními MŠ.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Školní vzdělávací program vychází z obecných výchovně vzdělávacích cílů a kompetencí RVP ZV a ŠVP ZV, je založen na pevném spojení výchovného a naukového momentu vzdělávání. Je zaměřen k podpoře a tvořivosti žáků, k vytváření prostoru pro jejich seberealizaci a rozvoji přirozeného nadání. Každý žák by měl mít pocit úspěšnosti alespoň v některém předmětu a především pocit lidské důstojnosti. Prostřednictvím ŠVP ZV se škola snaží o poskytování kvalitního všeobecného vzdělání plně využitelného v praktickém životě. Vzdělávání reaguje na potřeby žáků, zákonných zástupců, ale i společnosti. Snaží se podporovat růst dětí a žáků v sebevědomé, respektující a tolerantní osobnosti, které se v budoucnu bez problémů začlení do moderní demokratické společnosti.

Cílem ŠVP ZV je navázat na budování partnerského vztahu mezi žáky a učiteli, což umožňuje pracovat bez zbytečného strachu, a tím vytváření pozitivního vztahu ke vzdělání a motivaci k dalšímu vzdělávání.

Škola by měla být setkáním žáků a učitelů a zákonných zástupců nejen nad školními povinnostmi, které nelze oddělovat od běžného života. Škola se dotýká života účastníků vzdělávacího procesu, přímo (i nepřímo) je ovlivňuje.

Chceme umožnit všem žákům kvalitní výuku, při které si každý žák najde svoji cestu za vzděláním.

Tím vším, včetně zapojování zákonných zástupců, ale i široké veřejnosti do dění školy bychom chtěli dosáhnout toho, aby se stala naše škola otevřenou komunitou, ve které je na vysoké úrovni komunikace *učitel–žák–zákonný zástupce*.

Hlavním základem našeho ŠVP ZV je tvořivé myšlení žáků. Vedeme žáky k tomu, aby se naučili pracovat s informacemi jako základ pro řešení problémů, aby se naučili pracovat v týmu, dokázali respektovat práci druhých, měli zodpovědnost za sebe i ostatní, aby zúročili nabyté zkušenosti v praktickém životě, uměli diskutovat o problémech a při řešení problémů a úloh byli rozhodní.

Při realizaci ŠVP ZV je třeba využívat nové metody a formy práce, které se snažíme sledovat a postupně také zavádět do výuky. Nezbytnou podmínkou úspěšného naplňování myšlenek našeho ŠVP ZV je podpora DVPP našich pedagogických pracovníků a vzájemné sdílení jejich zkušeností s ostatními kolegy.

Škola pořádá dlouhodobé a krátkodobé projekty. Ty jsou zaznamenány v plánu práce každého školního roku, včetně garantů, kteří mají jednotlivé projekty na starosti.

Škola usiluje o navázání mezinárodní spolupráce s anglicky a německy mluvícími školami.

Ve školním roce 2009/2010 jsme se stali jednou z pilotních škol, které ověřovaly výuku nevázaného písma. Od té doby si zákonní zástupci mohou pro své dítě v 1. třídě zvolit výuku nevázaného nebo klíčkového písma.

Od 4. ročníku nabízíme rozšířenou výuku druhého cizího jazyka – německého jazyka. Vycházející žáci pak díky této aktivitě mají možnost složit jazykovou zkoušku Sprachdiplom.

Škola každoročně organizuje celoškolní projekty, zapojuje se do soutěží, spolupracuje s organizacemi, s mateřskými a středními školami v okolí. Dle možností a aktuální situace jsou organizovány školy v přírodě (pro žáky 1. stupně a MŠ), adaptační kurzy, lyžařský a turistický kurz. Plánovány jsou i jazykové a poznávací výjezdy do zahraničí. Úzce spolupracujeme např. s Úřadem práce v Ústí nad Labem, žáci 8. tříd mají možnost účastnit se veletrhu vzdělávání v německé Pirně.

Dětem a žákům je každoročně nabízena řada zájmových kroužků reflektujících jejich zájem.

Do výuky jsou pozvolna zaváděny prvky formativního hodnocení. Vyučující se ve výuce věnují žákům se SVP a žákům nadaným, žákům s OMJ.

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž cíleně utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence žáků:

kompetence k učení
- vzděláváme žáky tak, aby nepřijímali vědomosti pasivně, nýbrž aby sami pozorovali, hledali, objevovali a na základě svých poznatků a zkušeností zpracovávali učební látku   - podporujeme tvořivou činnost žáků a jejich kritické myšlení, umožňujeme jim při vhodné příležitosti realizovat vlastní nápady, využíváme při výuce žakových zkušeností   - nabízíme žákům výběr různých způsobů, metod a strategií učení   - vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací z různých informačních zdrojů, vyučovacích předmětů a jejich využití v běžných životních situacích   - využíváme mezipředmětové vztahy pro pochopení souvislostí předkládaného učiva   - vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní práci a názory   - klademe na žáky přiměřené nároky, dbáme na porozumění obsahu učiva s ohledem k individuálním schopnostem jednotlivých žáků   - zaměřujeme se na to, aby žák pracoval správně s chybou   - podporujeme samostatnost žáka, ale i vzájemnou spolupráci s ostatními   - snažíme se vést žáky k sebehodnocení, dáváme žákům možnost prožít vlastní úspěch a uvědomit si svůj pokrok   - uplatňujeme pozitivní hodnocení, podporujeme sebedůvěru žáka

kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky při výuce zajímavými úkoly, zadáváme problémové úlohy z praktického života
- provádíme různé pokusy a pozorování, vedeme žáky k samostatnému vyvozování vlastních závěrů, navozujeme různé modelové situace k řešení, rozvíjíme kreativitu a tvořivé myšlení žáků
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- využíváme v hodinách neočekávaně vzniklé problémové situace
- vedeme žáky k vyjadřování a obhajobě vlastních názorů, k nalezení společného stanoviska
- dbáme na přiměřenost řešených problémů vzhledem k úrovni kognitivních schopností žáků
- zadáváme řešení úkolů, které vyžadují propojení znalostí z ostatních předmětů
- vedeme žáky k vyhledávání nových informací ze všech dostupných informačních zdrojů a vedeme je k jejich třídění
- pracujeme s žáky na dlouhodobějších úkolech
- identifikujeme společně s žáky dílčí kroky, respektujeme a podporujeme individuální přístup žáků k řešení problémů, komunikujeme s jednotlivými žáky i se zástupci pracovních skupin
- podporujeme účast žáků podle jejich schopností v různých tvořivých soutěžích a olympiádách
- poskytujeme žákům příležitost podílet se na organizaci nebo samostatně organizovat různé školní i mimoškolní akce
- respektujeme žákem zvolený postup při plnění zadaných úkolů

kompetence komunikativní

- vystupujeme jako komunikační vzor, klademe důraz na formulování souvislých spisovných a logicky správných projevů
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými osobami ve škole i mimo školu
- vyžadujeme od žáků dodržování pravidel komunikace
- nasloucháme aktivně žákům, dáváme jim prostor k vyjádření vlastních myšlenek a názorů
- používáme při výuce různorodé učební materiály, jejichž prostřednictvím vytváříme v hodině modelové situace s uplatněním žakovských znalostí a dovedností komunikace (vedeme žáky k porozumění různým typům písemných, obrazových a grafických záznamů, tím k jejich praktickému využití při zpracování zadaných úkolů a prezentaci výsledků)

- dáváme žákům možnost prezentovat výsledky své práce před spolužáky, rodiči, veřejností (projekty, divadelní představení, akademie, jarmarky)
- rozvíjíme schopnost žáků písemně či ústně vyjadřovat pocity, dojmy z uměleckého díla, seznamujeme žáky se znaky manipulativní komunikace
- požadujeme od žáků využívání informačních a komunikačních technologií
- využíváme ve škole ke vzájemné komunikaci školní informační systém, elektronickou poštu, webové stránky, vysílání školní televize a školního rozhlasu

kompetence sociální a personální

- dáváme žákům možnost, aby se podíleli na formulaci pravidel pro práci v různých velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali
- usilujeme o to, aby žáci byli ve skupině schopni přijmout určitou sociální roli a zodpovědně splnit dílčí část společného úkolu
- seznamujeme žáky cíleně a srozumitelně s možnými důsledky společensky nevhodného chování a jednání
- zdůrazňujeme etické a mravní prvky při veškeré činnosti
- vytváříme žákům příležitosti k zažití úspěchu
- vedeme žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektování druhých
- vytváříme podmínky k tomu, aby při společné práci poskytli radu, pomoc druhému nebo o pomoc požádali
- učíme žáky zaujmout odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi nimi

kompetence občanské

- požadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování ostatních, sebekontrolu, hledání společného řešení
- vytváříme modelové situace pro získání dovedností poskytnout první pomoc v nejrůznějších krizových situacích
- vytváříme podmínky pro rozvoj vzájemné pomoci vrstevníků, ale i ostatních
- vedeme žáky ke vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí, k ohleduplnosti, uznávání názorů druhých
- nabízíme žákům aktivity vedoucí k prevenci nežádoucích sociálně patologických jevů
- připravujeme pro žáky konkrétní činnosti, při nichž se naučí aktivní ochraně životního prostředí, ochraně zdraví člověka.
- pořádáme školní akce připomínající lidové tradice
- návštěvami divadel, kin, muzeí a galerií motivujeme žáky k zájmu o kulturní dění a historii
- rozvíjíme představy žáků o zvycích v jiných zemích
- tematicky zaměřenými výlety a exkurzemi vedeme žáky k pozitivnímu vztahu ke kulturním a přírodním hodnotám

- zapojujeme žáky do ekologických projektů, dbáme ve škole na čistotu a třídění odpadů
- pořádáme a účastníme se sportovních soutěží, klademe důraz na chování podle pravidel fair play
- vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností a k zodpovědnému chování

kompetence pracovní

- dbáme na dodržování dohodnutých kritérií kvality a termínů u zadaných úkolů, na udržování pořádku na pracovním místě, respektování daných pravidel
- klademe důraz při praktických činnostech na bezpečné používání pracovních nástrojů a pomůcek
- seznamujeme žáky s používáním pracovních pomůcek, nástrojů nebo spotřebičů
- vedeme žáky k osvojování praktických činností a k získání dílčích pracovních dovedností
- seznamujeme žáky s různými profesemi, pomáháme jim ujasnit si představu o jejich budoucím povolání
- navrhujeme žákům instrukce pro pracovní postup ve vyučovací hodině, požadujeme dodržování stanovených pracovních postupů
- vedeme při výuce žáky k sebehodnocení a poznávání vlastních možností
- rozvíjíme podnikatelské myšlení žáků
- podporujeme kreativitu žáků
- umožňujeme žákům podílet se na vzhledu tříd a školních prostor, podílet se na plánování a organizaci školních akcí

kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení
- umožňujeme žákům individuální volbu vhodných technologií pro zvolenou činnost
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty a vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků
- vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií, které jim zautomatizují rutinní činnosti, zefektivní či zjednoduší pracovní postupy vedoucí k usnadnění práce a zkvalitnění jejich výsledků
- přibližujeme žákům význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, vedeme žáky ke kritickému hodnocení jejich přínosů a rizik spojených s jejich využíváním
- předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- učíme žáky jak předcházet nebezpečnému chování v digitálním prostředí

- vedeme žáky k etickému chování při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je považován ten, který potřebuje poskytnutí podpůrných opatření k naplnění svých vzdělávacích potřeb nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění pozdějších předpisů.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (osobní či telefonické rozhovory s výchovnými poradci, třídními učiteli, zákonnými zástupci žáků, odborné besedy pro zákonné zástupce apod.).

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory (PLPP):

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka, další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu; seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření 1. stupně průběžně vyhodnocuje ve spolupráci s ostatními vyučujícími třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce, v případě potřeby v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
- Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami:

- V případě, že opatření vyplývající z *plánu pedagogické podpory žáka* nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce (dle svých kompetencí – za 1. stupeň a za 2. stupeň). IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP ZV

Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření upravit DÍLČÍ výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od 3. stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat DÍLČÍ výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od 3. stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – viz platná verze RVP ZV.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení školského poradenského zařízení speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky 27/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení – čtení, psaní, počítání, nepřesné vnímání času;
- obtížné rozlišování podstatného a podružného;
- neschopnost pracovat s abstrakcí;
- sníženou možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou;
- problémy s technikou učení;
- problémy s porozuměním významu slov
- krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti;
- malá představivost;
- nedostatečná jazyková způsobilost;
- nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů, pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků;
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi;
- důraz na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu;
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů;
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti);
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika;
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem;
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování;
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.);
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů;
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění;
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy;
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

b) Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky;
- využívání skupinové výuky;
- postupný přechod k systému kooperativní výuky;
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka;
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků;
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka;
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

c) Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka;
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. OMJ);

- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka;
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení);
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání;
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria;
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní;
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je v naší škole zařazen podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předmět speciálně pedagogické péče (*reedukace SPU*). Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Zásady práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka;
- vybavení žáka podpůrnými učebními materiály a práce s nimi;
- respektování zvláštností a možností žáka;
- vysvětlení vyučujícím způsoby hodnocení a možnosti úlev;
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry;
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné;
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán;
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků;
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními;
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci;
- nutnost spolupráce se zákonnými zástupci;
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný;
- dodržování častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- výchovný poradce pro 1. stupeň a pro 2. stupeň;
- školní metodik prevence;
- třídní učitelé;
- ostatní učitelé;
- asistenti pedagoga.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami dále škola spolupracuje se Střediskem výchovné péče, OSPOD v Ústí nad Labem.

3.4 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za **mimořádně nadaného žáka** se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu 1. až 4. stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo zákonných zástupců. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka:

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující daných předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění

stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukážou jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka:

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce (dle svých kompetencí – za 1. stupeň a za 2. stupeň). IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími příslušných předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku:

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.

- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

a) Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky;
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků;
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí;
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh);
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka;
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů;
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

b) Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka;
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace;
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni);
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

c) Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit;
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty;

- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí;
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou;
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady;
- návštěva výukových a vzdělávacích programů pořádaných pro školy;
- spolupráce se vzdělávacími institucemi (např. Knihovna Ústeckého kraje, meteorologický ústav, UJEP...) a s významnými osobnostmi.

3.5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

V širším slova smyslu je možné najít výstupy jednotlivých průřezových témat prakticky v téměř každém vzdělávacím předmětu. Průřezová témata v sobě zahrnují všechny klíčové kompetence a jejich realizace se snaží naplňovat motivační motto školy S NÁMI POROSTETE a práci každého učitele.

Plnění výstupů průřezových témat spočívá na dohodě jednotlivých učitelů (popřípadě externích spolupracovníků školy).

Přehled všech průřezových témat, jejich tematických okruhů a jejich zasazení do ročníků je pro přehlednost rozpracován v následující tabulce. V 5. kapitole (*UČEBNÍ OSNOVY*) je u každého vzdělávacího předmětu a ročníku uvedena bližší specifikace.

POUŽITÉ ZKRATKY

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	
AJ	anglický jazyk
ČJ	český jazyk/český jazyk a literatura
D	dějepis
DCJ	další cizí jazyk (německý jazyk, ruský jazyk)
F	fyzika
HV	hudební výchova
CH	chemie
INF	informatika
M	matematika

NJ (DSD)	německý jazyk (rozšířená výuka)
PČ	pracovní činnosti
PRV	prvouka
PŘ	přírodopis
PŘV	přírodověda
TV	tělesná výchova
VL	vlastivěda
VO	výchova k občanství
VV	výtvarná výchova
Z	zeměpis

1. Osobnostní a sociální výchova – OSV

- tematické okruhy:

OSV1 -	Rozvoj schopnosti poznávání
OSV2 -	Sebepoznání a sebepojetí
OSV3 -	Seberegulace a sebeorganizace
OSV4 -	Psychohygiena
OSV5 -	Kreativita
OSV6 -	Poznávání lidí
OSV7 -	Mezilidské vztahy

OSV8 -	Komunikace
OSV9 -	Kooperace a kompetice
OSV10 -	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV11 -	Hodnoty, postoje, praktická etika

2. Výchova demokratického občana – VDO

- tematické okruhy:

VDO1 -	Občanská společnost a škola
VDO2 -	Občan, občanská společnost a stát
VDO3 -	Formy participace občanů v praktickém životě
VDO4 -	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EVG

- tematické okruhy:

EGS1 -	Evropa a svět nás zajímá
EGS2 -	Objevujeme Evropu a svět
EGS3 -	Jsme Evropané

4. Multikulturní výchova – MKV

- tematické okruhy:

MKV1 -	Kulturní difference
MKV2 -	Lidské vztahy
MKV3 -	Etnický původ
MKV4 -	Multikulturalita
MKV5 -	Princip sociálního smíru a solidarity

5. Environmentální výchova – ENV

- tematické okruhy:

ENV1 -	Ekosystémy
ENV2 -	Základní podmínky života
ENV3 -	Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ENV4 -	Vztah člověka k prostředí

6. Mediální výchova – MED

- tematické okruhy:

MED1 -	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MED2 -	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MED3 -	Stavba mediálních sdělení
MED4 -	Vnímání autora mediálních sdělení
MED5 -	Fungování a vliv médií na společnost
MED6 -	Tvorba mediálních sdělení
MED7 -	Práce v realizačním týmu

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA – TABULKA

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- kromě vzdělávacích předmětů uvedených v tabulce jsou tematické okruhy (TO) OSV obsahem různých školních akcí, aktivit, kurzů, projektů, které jsou zařazovány v pravidelně v průběhu školního roku (např. sportovní kurzy, adaptační kurz pro 6. ročníky...), průřezové téma je rovněž pravidelně realizováno v třídnických hodinách a při činnosti žákovského parlamentu

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV1	VV		AJ, ČJ, M	INF	AJ	M, PČ, PŘ, VV	M, PČ, PŘ, VV	ČJ, M, PČ, PŘ, VV	M, PČ, VV
OSV2	TV	VV, TV	PČ, TV	TV	INF, TV	HV	HV, PŘ, TV	PČ, PŘ, VO	PČ
OSV3	TV	VV, TV	TV	TV	INF, TV	M	M, PČ, TV	M, PŘ	M
OSV4	HV, PRV, TV	PRV, TV	TV	INF, TV	TV	HV	HV	HV, TV	HV
OSV5	PČ, VV	ČJ	HV	AJ	AJ	AJ, ČJ, HV, VV	ČJ, HV, INF, VV, Z	HV, VV, VO, Z	HV, VV
OSV6	TV		PRV, VV	AJ	AJ	AJ, ČJ, NJ (DSD), TV, VO	ČJ	ČJ, NJ (DSD)	ČJ
OSV7	ČJ, PRV					TV, VO		PČ	NJ (DSD),
OSV8	AJ, ČJ, VV	AJ, PRV	AJ	AJ, NJ (DSD) TV	AJ, NJ (DSD), TV	AJ, ČJ, DCJ, M, TV	AJ, ČJ, DCJ, HV, M, NJ (DSD), VO, VV	ČJ, DCJ, INF, M, NJ (DSD), VV	AJ, ČJ, DCJ, CH, M, NJ (DSD), PČ, VV
OSV9	TV	PČ, TV	AJ, TV	ČJ, M, TV	TV	HV, M, VV	DCJ, M, HV, INF, VO	M, NJ (DSD), HV, VV	HV, M, PČ, TV
OSV10	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, M, TV	ČJ, TV	ČJ, INF, M	ČJ, M, VO	ČJ, M	ČJ, M
OSV11				PŘV		ČJ	ČJ, INF, PŘ, VO	ČJ, PŘ, VO	ČJ, VO

2. Výchova demokratického občana (VDO)

- kromě vzdělávacích předmětů uvedených v tabulce TO VDO a přirozenou integrací ve vlastivědě a výchově k občanství jsou pravidelným obsahem třídnických hodin a činnosti žákovského parlamentu

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO1		PRV				HV	HV	HV	HV, PČ
VDO2		HV				HV, PČ, VO	VO	D, HV, VO	VO
VDO3		TV		VL				VO	PČ, PŘ,
VDO4			PRV			D		VO	D

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- TO EGS prostupují všemi vzdělávacími oblastmi, přirozeně jsou integrovány v rámci vzdělávacích předmětů vlastivěda, dějepis, výchova k občanství a zeměpis; jejich další zařazení je uvedeno v tabulce

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS1				VV	NJ (DSD)	AJ, ČJ, DCJ, HV, VV	AJ, D, HV, Z	AJ, ČJ, DCJ, HV	AJ, D, HV
EGS2				NJ (DSD)	HV, VL	AJ, DCJ, Z	AJ, Z	AJ, HV	AJ, DCJ, NJ (DSD), VO
EGS3			PRV	NJ (DSD)	VL, VV	AJ, D	AJ, NJ (DSD), Z	AJ, ČJ, NJ (DSD)	AJ, CH, NJ (DSD), VO, VV

4. Multikulturní výchova (MKV)

- průřezové téma MKV se odráží v běžném životě školy, je naplňováno budováním celkového klimatu, které by mělo být bezpečné a tolerantní ke všem (jak k žákům, tak k zaměstnancům) – multikulturní výchova se dotýká vzájemných mezilidských vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, školou a sousedy školy

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV1					AJ	ČJ, VO	ČJ, HV, NJ (DSD), VO	ČJ, VV, VO, Z	ČJ, HV, VO
MKV2		ČJ	TV	HV, VL	NJ (DSD)	VO	D, VO, VV	VO, Z	AJ, D, VO
MKV3					AJ	VO	VO	VO, Z	HV, VO
MKV4			PRV		NJ (DSD)	AJ, VO	AJ, D, VO	AJ, VO, Z	AJ, VO
MKV5							VO	D	VO

5. Environmentální výchova (ENV)

- kromě vzdělávacích předmětů uvedených v tabulce jsou TO ENV pravidelným obsahem různých celoškolních i třídních akcí s tematikou environmentální výchovy

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENV1		PČ, PRV					PČ, PŘ	CH, PŘ, Z	
ENV2			PČ, PRV	VV		PČ	PŘ	CH, PŘ	
ENV3			VV		PŘV	D, F, VO	D, PŘ, VO	AJ, D, F, HV, PŘ, VO, Z	D, F, CH, PŘ, VO
ENV4	PRV			PČ		PČ	PŘ, VV	CH, PŘ, Z	CH, PŘ, TV, VV, Z

6. Mediální výchova (MED)

- TO MED se prolíná mnoha předměty, jeho obsah je součástí činnosti žákovské rady a školní televize, jejíž redakce na škole působí

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MED1				AJ, ČJ, PŘV	M	ČJ, INF, VO	ČJ, VO	VO	ČJ, D, HV, CH VO, VV
MED2				PČ, VV	PŘV	VO	ČJ, VO	CH, VO	ČJ, CH, INF, VO
MED3						ČJ	ČJ, VO		ČJ, HV, INF
MED4				PŘV			VO	VV	ČJ, INF
MED5					ČJ	VO	D, PČ, VO	VO	ČJ, D, INF, VO
MED6					PČ, VV		ČJ	INF, PČ, VV	ČJ
MED7					ČJ, PČ		ČJ, INF	TV	TV

4. UČEBNÍ PLÁN

Z důvodu zájmu žáků o rozšířenou výuku NJ od 4. ročníku a snaze lepšího přizpůsobení se jejich požadavkům, nabízíme **dvě verze učebního plánu pro 1. stupeň** a **dvě verze pro 2. stupeň**.

1. stupeň

- a) učební plán pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka
- b) učební plán pro skupiny s rozšířenou výukou německého jazyka od 4. ročníku

2. stupeň

- a) učební plán pro skupiny bez zkoušky DSD z německého jazyka
- b) učební plán pro skupiny se zkouškou DSD z německého jazyka – jedná se o pokračování výuky německého jazyka od 4. ročníku

4.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

a) pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka

vzdělávací oblast	předmět	ročník					celková časová dotace
		1.	2.	3.	4.	5.	
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	38
	anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	25
INFORMATIKA	informatika				1	1	2
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	prvouka	2	2	2			6
	přírodověda				1	1+1	3
	vlastivěda				1+1	2	4
UMĚNÍ A KULTURA	hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	výtvarná výchova	1	2	2	1+1	1+1	9
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
TÝDENNÍ DOTACE POVINNÝCH PŘEDMĚTŮ		21	22	24	25	26	
CELKEM HODIN		118					

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň – pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka

ROZDĚLENÍ DISPONIBILNÍCH HODIN

vzdělávací oblast	předmět	počet hodin
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	český jazyk	+5
	anglický jazyk	+2
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	matematika	+5
UMĚNÍ A KULTURA	výtvarná výchova	+2
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	přírodověda	+1
	vlastivěda	+1
Celkem:		16 hodin

b) pro skupiny s rozšířenou výukou německého jazyka od 4. ročníku

vzdělávací oblast	předmět	ročník					celková časová dotace
		1.	2.	3.	4.	5.	
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	český jazyk	7+1	7+1	7+1	6	6	36
	anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11
	německý jazyk				2	2	
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	25
INFORMATIKA	informatika				1	1	2
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	prvouka	2	2	2			6
	přírodověda				1	1+1	3
	vlastivěda				1+1	2	4
UMĚNÍ A KULTURA	hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
TÝDENNÍ DOTACE POVINNÝCH PŘEDMĚTŮ		21	22	24	25	26	
CELKEM HODIN		118					

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň – pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka

ROZDĚLENÍ DISPONIBILNÍCH HODIN

vzdělávací oblast	předmět	počet hodin
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	český jazyk	+3
	anglický jazyk	+2
	německý jazyk	+4
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	matematika	+5
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	přírodověda	+1
	vlastivěda	+1
Celkem:		16 hodin

4.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

a) pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka

vzdělávací oblast	předmět	ročník				celková časová dotace
		6.	7.	8.	9.	
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	český jazyk	4+1	3+2	4+1	4+1	20
	anglický jazyk	3	3	3	3	12
	další cizí jazyk	0+2	2	2	2	8
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	matematika	3+2	4+1	4+1	4+1	20
INFORMATIKA	informatika	1	1	1	1	4
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	dějepis	1	2	2	2	7
	výchova k občanství	1	1	1	1	4
ČLOVĚK A PŘÍRODA	fyzika	2	2	1	1	6
	chemie			2	1+1	4
	přírodopis	1	2	1+1	1	6
	zeměpis	2	2	1	1	6
UMĚNÍ A KULTURA	hudební výchova	1	1	1	1	4
	výtvarná výchova	2	1	1	1	5
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	tělesná výchova	2	2	2	2	8
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	pracovní činnosti	1	1	0+1	1	4
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY				2	2	4
TÝDENNÍ DOTACE POVINNÝCH PŘEDMĚTŮ		29	30	32	31	
CELKEM HODIN		122				

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň – pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka

ROZDĚLENÍ DISPONIBILNÍCH HODIN

vzdělávací oblast	předmět	počet hodin
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	český jazyk	+5
	další cizí jazyk	+2
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	matematika	+5
ČLOVĚK A PŘÍRODA	chemie	+1
	přírodopis	+0,5
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	pracovní činnosti	+0,5
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY		+4
Celkem:		18 hodin

b) pro skupiny s rozšířenou výukou německého jazyka

- jedná se o pokračování výuky německého jazyka od 4. ročníku;
- těmto žákům není nabízen v 6. ročníku další cizí jazyk, učí se jej už od 4. ročníku (v 8. a 9. ročníku nejsou těmto žákům nabízeny volitelné předměty)

vzdělávací oblast	předmět	ročník				celková časová dotace
		6.	7.	8.	9.	
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	český jazyk	4+1	3+2	4+1	4+1	20
	anglický jazyk	3	3	3	3	12
	další cizí jazyk	0+2	2	2+2	2+2	12
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	matematika	3+2	4+1	4+1	4+1	20
INFORMATIKA	informatika	1	1	1	1	4
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	dějepis	1	2	2	2	7
	výchova k občanství	1	1	1	1	4
ČLOVĚK A PŘÍRODA	fyzika	2	2	1	1	6
	chemie			2	1+1	4
	přírodopis	1	2	1+1	1	6
	zeměpis	2	2	1	1	6
UMĚNÍ A KULTURA	hudební výchova	1	1	1	1	4
	výtvarná výchova	2	1	1	1	5
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	tělesná výchova	2	2	2	2	8
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	pracovní činnosti	1	1	0+1	1	4
VOLITELNÉ PŘEDMĚTY						0
TÝDENNÍ DOTACE POVINNÝCH PŘEDMĚTŮ		29	30	32	31	
CELKEM HODIN		122				

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň – pro skupiny s rozšířenou výukou německého jazyka

ROZDĚLENÍ DISPONIBILNÍCH HODIN

vzdělávací oblast	předmět	počet hodin
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	český jazyk	+5
	další cizí jazyk	+6
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	matematika	+5
ČLOVĚK A PŘÍRODA	chemie	+1
	přírodopis	+0,5
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	pracovní činnosti	+0,5
Celkem:		18 hodin

4.3 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

PŘECHODNÉ USTANOVENÍ:

- ve školním roce 2023/2024 se žáci 1.-6. ročníku vzdělávají dle ŠVP ZV č. j. ZŠaMŠ/LU/466/2023 platného od 1. 9. 2023, žáci 7.-9. ročníku se vzdělávají dle ŠVP ZV č. j. ZŠaMŠ/GR/336/2020 platného od 1. 9. 2020;
- od školního roku 2024/2025 se žáci 1.-9. ročníku vzdělávají dle ŠVP ZV č. j. ZŠaMŠ/LU/466/2023 platného od 1. 9. 2023

INFORMATIKA

- **školní rok 2023/2024**
  - ve **4. a 5. ročníku** se informatika vyučuje dle výstupů pro 4. ročník
  - předmět informatika začleňujeme do **6. ročníku**, žáci neměli možnost v oboru informatiky absolvovat výstupy z nižších ročníků, z tohoto důvodu jsou pro ně připraveny pozměněné DÍLČÍ výstupy, a to tak, aby je žáci byli schopni obsáhnout, ale zároveň pro ně byly co nejpřínosnější
- **školní rok 2024/2025**
  - předmět informatika bude začleňován do **ostatních ročníků (8.-9. ročník)**, žáci těchto ročníků neměli možnost v oboru informatiky absolvovat výstupy z nižších ročníků, z tohoto důvodu jsou pro ně připraveny pozměněné DÍLČÍ výstupy, a to tak, aby je žáci byli schopni obsáhnout, ale zároveň pro ně byly co nejpřínosnější
  - vzdělávací obsah 7.-9. ročníku bude aktualizován každoročně až do konce jeho platnosti, a to na základě aktuální situace – bude vyhodnoceno, kolik výstupů a v jaké kvalitě žáci v daném ročníku obsáhli, a na základě toho pak připravíme učivo a výstupy pro další ročník
- viz *příloha č. 1* – USTANOVENÍ PRO PŘECHODNÉ OBDOBÍ OD 2023-2025, která je nedílnou součástí této verze ŠVP ZV

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **výchova ke zdraví** je integrován s předměty **výchova k občanství** (1 hodina), **pracovní činnosti** (0,5 hodiny) a **přírodopis** (0,5 hodiny), jedná se tedy celkem o 2 hodiny
- v učebním plánu je proto vzdělávací oblast **ČLOVĚK A ZDRAVÍ** zastoupena samostatně pouze v předmětu **tělesná výchova** (celková týdenní časová dotace pro všechny ročníky 2. stupně = 8 hodin)
- v učebním plánu jsou vzdělávací oblasti z důvodu uvedené integrace zastoupeny takto:
  - ČLOVĚK A SPOLEČNOST – týdenní časová dotace je 12 hodin, z toho je 1 hodina integrace předmětu výchova k občanství;
  - ČLOVĚK A PŘÍRODA – týdenní časová dotace 23 hodin, z toho z disponibilní časové dotace je o 1 hodinu posílen předmět chemie, o 0,5 hodiny je

z disponibilní časové dotace posílen předmět přírodopis a 0,5 hodiny je integrace předmětu přírodopis;

- ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – týdenní časová dotace je 4 hodiny, z toho je o 0,5 hodiny je z disponibilní časové dotace posílen předmět pracovní činnosti a 0,5 hodiny je integrace předmětu pracovní činnosti.

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

- další cizí jazyk je žákům nabízen v 6. ročníku (netýká se žáků, kteří si zvolili rozšířenou výuku německého jazyka již ve 4. třídě, pokračují v ní i v 6.-9. ročníku);
- k výběru mají žáci německý a ruský jazyk;
- rozšířená výuka německého jazyka od 4. ročníku může probíhat pouze při zájmu žáků a souhlasu jejich zákonných zástupců.

PRACOVNÍ ČINNOSTI

- na 2. stupni je v rámci vzdělávacího předmětu integrován vzdělávací obor VÝCHOVA KE ZDRAVÍ (0,5 hodiny)
- v jednotlivých ročnících jsou zařazeny níže uvedené okruhy

6. ročník

- *design a konstruování*
- *pěstitelské práce, chovatelství*
- *příprava pokrmů*

7. ročník

- *design a konstruování*
- *pěstitelské práce, chovatelství*
- *příprava pokrmů*

8. ročník

- *design a konstruování*
- *provoz a údržba domácnosti*
- *svět práce*

9. ročník

- *design a konstruování*
- *provoz a údržba domácnosti*
- *svět práce*

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících – v 1.–5. ročníku pod názvem **český jazyk**, v 6.–9. ročníku **český jazyk a literatura**.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
český jazyk					český jazyk a literatura			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
8	8	8	7	7	5	5	5	5
učební plán s rozšířenou výukou německého jazyka								
8	8	8	6	6	5	5	5	5

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace:

- u *učebního plánu pro 1. stupeň pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka* o **5 hodin** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 38 hodin výuky týdně);
- u *učebního plánu pro 1. stupeň pro skupiny s rozšířenou výukou německého jazyka od 4. ročníku* o **3 hodiny** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 36 hodin výuky týdně);
- u *učebního plánu pro celý 2. stupeň* o **5 hodin** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 20 hodin výuky týdně).

Vyučovací předmět český jazyk/český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk stanovených RVP pro ZV a náplň průřezových témat a jejich tematických okruhů. Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti, proto má důležité postavení mezi ostatními vyučovacími předměty.

Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a pocity, vžívat se do myšlení a citění okolí. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je základním předpokladem úspěšného vzdělávání ve všech dalších oborech.

Nedílnou součástí naplňování cílů předmětu jsou dle možností návštěvy knihovny, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí. Dle možností jsou zapojovány návštěvy v kulturních institucích (divadlo, muzeum, galerie...).

Žáci obou stupňů školy se pravidelně zapojují do literárních a jazykových soutěží a olympiád.

ČESKÝ JAZYK (1.-5. ročník)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
Kompetence k učení	- přistupujeme individuálně ke schopnostem jednotlivých žáků, dbáme na porozumění obsahu učiva - vedeme žáky k práci s chybou - klademe důraz na samostatnost žáků a vzájemnou spolupráci s ostatními - motivujeme žáky a podporujeme jeho sebedůvěru
Kompetence k řešení problémů	- podporujeme žáky při vyjádření vlastního názoru a jeho obhajobě - vedeme žáky k samostatné práci se zdroji, vyhledávání a třídění nových informací - řešíme neočekávané problémové situace a postupujeme od jednoduchého ke složitějšímu problému - poskytujeme žákům příležitost zúčastnit se soutěží a olympiád
Kompetence komunikativní	- vedeme žáky ke spisovným projevům, jsme jim komunikačním vzorem - snažíme se vést žáky ke vhodné komunikaci s ostatními, ve škole i mimo ni - vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace - podporujeme možnost prezentovat výsledky své činnosti před ostatními
Kompetence sociální a personální	- podporujeme žáky při formulaci skupinových pravidel a jejich respektování - vedeme žáky k tomu, aby při společné práci ostatní podporovali a poskytovali jim rady, případně si o pomoc sami požádali - klademe důraz na etické a mravní zásady při veškerých činnostech
Kompetence občanské	- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování ostatních - klademe důraz na vzájemné slušné a ohleduplné chování, na uznávání názorů druhých - motivujeme žáky k zájmu o kulturu a historii, navštěvujeme divadla, kina, muzea či galerie
Kompetence pracovní	- nabízíme žákům instrukce pro pracovní postup v hodině, požadujeme jejich správné dodržování

	- podporujeme žáky k sebehodnocení a vnímání vlastních možností - rozvíjíme kreativitu žáků
Kompetence digitální	- učíme žáky pracovat v digitálním prostředí, orientovat se v něm, upravovat digitální obsah a k vyjadřování využívat digitální prostředky - vedeme žáky k bezpečnému chování v digitálním prostředí - učíme žáky komunikaci a sdílení v digitálním prostředí, vedeme je při tom k etickému chování

1. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- čte krátké texty s porozuměním obsahu
- aktivně naslouchá mluvenému slovu a tvoří krátký mluvený projev
- respektuje pravidla rozhovoru, zdvořile vystupuje (využívá verbální i nonverbální prostředky řeči)
- upevňuje si pečlivou výslovnost
- chápe mluvené i písemné pokyny
- verbálně vyjadřuje prostý děj (i na základě vlastního prožitku)
- vhodnou mimikou a intonací hlasu se pokouší o dramatizaci textu
- osvojí si správné hygienické návyky při psaní
- osvojí si správné tvary písma a číslic
- napíše krátký text
- formuluje verbálně jednoduchá sdělení
- vypráví děj pomocí obrázku, obrázkové osnovy dějové posloupnosti

UČIVO

Etapa jazykové přípravy – jazyková, zraková a sluchová příprava

Čtení všech písmen

Analýza a syntéza slabiky

Čtení nejdříve slabik otevřených a později zavřených a z nich složená slova

Čtení slov s dvojhláskami

Čtení slov s dvěma souhláskami na začátku

Čtení slov s dvěma souhláskami uprostřed

Čtení slov se zavřenou slabikou se dvěma souhláskami na začátku (mrak, dnes)

Čtení složitějších víceslabičných slov (chapadla, rampouch)

Čtení slov se skupinami di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě

Čtení slov se slabikotvornou souhláskou r, l

Čtení jednoduchých krátkých textů ve slabikáři, či dle výběru učitele

Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, žádost, vzkaz, zpráva, prosté dějové vyprávění, rozhovor, pozorné naslouchání řeči druhého, přednes literárních textů

Krátká dechová a hlasová cvičení na procvičení správné výslovnosti a správného dýchání při mluveném projevu, intonace a přiměřené hlasitosti

Rozhovory na různá témata ze života žáků

Tvorba otázek a odpovědí

Vyjádření dějové osnovy pomocí obrázků, vyjádření děje dle této dějové osnovy – verbálně

Hádky, říkadla, písně, pohádky, literární příběhy, dětské časopisy, televizní pořady, neliterární příběhy

Cviky na uvolnění ruky

Správný úchop tužky, pera

Uvolňovací cviky – počáteční psaní

Hygienické návyky při psaní

Pravolevá orientace

Správné tvary písma, číslice, interpunkce

Hry s rytmem, intonací

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *sluchově i graficky rozlišuje hlásky a jednotlivá slova ve větě*
- *syntetizuje hlásky do slabik a slabiky do slov a obráceně*
- *respektuje správnou intonaci, přízvuk a tempo mluvy*
- *rozlišuje interpunkční znaménka, včetně intonace na konci věty*

UČIVO

Zvuková analýza a syntéza slov, rozlišení hlásek a slabik

Grafická analýza a syntéza slov

Grafické i zvukové rozlišení jednotlivých slov ve větě

Sluchové, grafické rozlišení samohlásek

Říkadla a hlasová a dechová cvičení na posílení fonemického sluchu

Modulace souvislé řeči

Jazykové hry (rozvoj slovní zásoby)

Výslovnost samohlásek, souhlásek

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- přednáší a čte literární texty přiměřené věku
- text výtvarně doprovází a tvořivě s ním pracuje
- rozlišuje pohádku od jiných textů
- sestaví jednoduchý rým
- dramatizuje přiměřený text

UČIVO

Dětské texty – literární, neliterární

Vyprávění a reprodukce textu

Pohádka, hádanka, říkanka, přirovnání

Rým, báseň, bajka, spisovatel, kniha, časopis, čtenář, básník, divadlo, herec

Doporučení: lze využít i dětských časopisů, dětských encyklopedií, televize, návštěvy v knihovně, návštěvy kulturních akcí

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV7	Poznej spolužáka	projekt
OSV8	Základní komunikační pravidla	integrováno
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt

2. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- plynule čte text přiměřeného rozsahu
- orientuje se v textu
- rozumí mluveným i písemným pokynům
- správně používá komunikační prostředky a respektuje základní komunikační pravidla
- správně dýchá, vyslovuje a volí vhodné tempo řeči
- souvisle se vyjadřuje
- dodržuje správné hygienické návyky při psaní
- prakticky používá správné tvary písmen a číslic
- píše správně jednoduchá sdělení
- vypráví (píše) dle obrázkové osnovy, dle dějové posloupnosti

UČIVO

Čtení praktické a věcné

Souvislé čtení s porozuměním
 Praktické a věcné naslouchání
 Obhajoba odlišného názoru
 Mluvený projev a jeho technika
 Střídání rolí (posluchač – vypravěč)
 Převyprávění textu
 Obměňování příběhů
 Telefonování
 Rozvoj slovní zásoby
 Užití mimiky a gest
 Vyprávění vlastních příběhů, zážitků z prázdnin
 Správné držení pera
 Procvičování jemné motoriky ruky
 Nácvičování úhledného, čitelného a přehledného písemného projevu
 Žánry – adresa, přání, pozdrav, omluva, dopis, vzkaz
 Vyprávění podle obrázkové osnovy
 Pořadí vět

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *třídí slova dle daných kritérií*
- *sluchově rozlišuje hlásky, slabiky, souhláskové skupiny*
- *písemně odliší krátké a dlouhé samohlásky*
- *sluchově rozliší slova ve větě*
- *seznamuje se se slovními druhy, vyhledává je v textu*
- *rozeznává větu jednoduchou a souvětí*
- *rozlišuje v textu druhy vět*
- *osvojuje si psaní velkých písmen na začátku věty a vlastních jmen osob, měst a zvířat*
- *správně píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách*
- *seznamuje se a procvičuje psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě*
- *píše u, ú, ů bez slož. slov*
- *seznamuje se s abecedou*
- *odůvodní pravopis slov s párovými souhláskami*
- *opisuje a přepisuje bez chyb slova, věty i delší celky*
- *zařadí slova do stejné významové skupiny, určí slovo stejného (opačného) významu*

UČIVO

Samohlásky (dlouhé, krátké)
 Souhlásky (tvrdé, měkké, obojetné)
 Dvojhásky

Rozdělení věty na jednotlivá slova
Věta, slovo, slabika, hláska
Děj, věc, okolnost, vlastnost
Synonyma
Antonyma
Slova nadřazená, podřazená, souřadná
Slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky
Věta jednoduchá a souvětí
Druhy vět
Interpunkce (podle obsahu věty)
Abeceda
Psaní slov s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
Psaní velkých písmen
Vlastní jména

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *plynule čte, správně frázuje*
- *reprodukuje krátký text a vyjadřuje své pocity*
- *odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*
- *odlišuje poezii a prózu, recituje básně*
- *rozlišuje základní pojmy literární teorie*
- *dramatizuje krátký příběh či pohádku*

UČIVO

Přednes a poslech vhodných literárních textů
Plynulé čtení s porozuměním a správným frázováním
Čtení praktické a věcné
Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu
Čtení pohádek, dětských povídek
Ilustrace, dramatizace
Tiché čtení
Hádanka, říkadlo, báseň, spisovatel, ilustrace, kniha, verš, rým, přirovnání, bajka

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV5	Vytváření příběhu, jeho dramatizace a reprodukce textu	integrováno
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt
MKV2	Seznámení s jinými kulturami	projekt

3. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *vypráví jednoduchý příběh dle dějové posloupnosti*
- *píše jednoduchá sdělení*
- *plynule čte s porozuměním*
- *souvisle se vyjadřuje a klade otázky*
- *volí vhodné komunikační prostředky řeči v běžných situacích*
- *volí vhodné tempo řeči, správně dýchá a kontroluje svou výslovnost*
- *porozumí písemným a mluveným pokynům*

UČIVO

Technika čtení, plynulost, frázování, větný přízvuk, síla hlasu, artikulace, dýchání
 Čtení tiché, čtení s porozuměním, čtení jako zdroj informací
 Pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, telefonování, zahájení a ukončení dialogu
 Rozhovory o četbě, besedy, diskuse
 Adresa, blahopřání, přání, pozdrav
 Vyprávění, vyprávění dle obrázkové osnovy
 Významné dny
 České zvyky a tradice
 Vlastní literární tvorba
 Naslouchání – zdvořilý kontakt se spolužákem, aktivní a pozorné naslouchání a reagování otázkami

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *používá synonyma, opozita, slova významem souřadná, nadřazená, spisovná, nespisovná*
- *rozliší základní části slova, zabývá se stavbou slova, identifikuje zvukovou podobu dvou slov*
- *rozliší ohebné a neohebné slovní druhy v základním tvaru*
- *určí rod, číslo, pád podstatných jmen*
- *správně užívá gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
- *u sloves určí osobu, číslo, čas*
- *odliší větu jednoduchou od souvětí a vytvoří je*
- *zvládá pravopis vyjmenovaných slov*
- *správně píše vlastní jména*

UČIVO

Slovní zásoba, význam slov – slova souřadná, podřazená, nadřazená, stylově neutrální, citově zabarvená, synonyma, opozita
Tvoření slov, stavba slova – kořen, předpona, přípona
Slovní druhy, slova ohebná a neohebná
Rod, číslo, pád podstatných jmen
Osoba, číslo, čas u sloves
Věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
Spodoba, zdůvodňování složitějších tvarů
Vyjmenovaná slova, slova příbuzná – jednodušší tvary
Psaní velkých písmen u vlastních jmen osob, zvířat, měst, hor, řek...
Abeceda, řazení slov dle abecedy, hledání v Pravidlech českého pravopisu

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- tvořivě pracuje s literárním textem
- vyhledává v textu informace
- čte s porozuměním
- recituje báseň
- rozlišuje prózu, poezii, pohádku, povídku, pověst

UČIVO

Literární texty, volná reprodukce textů, dramatizace textu
Pojmy – próza, poezie, pohádka, povídka, bajka, verš, rým, přirovnání, ilustrátor, divadlo, herec, režisér, řeč autora a postav
Poslech, reprodukce a přednes literárních textů
Zážitkové čtení a naslouchání
Rozšiřující učivo – naučný text, encyklopedie

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Recitační soutěž	projekt
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt

4. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- čte s porozuměním přiměřené texty potichu i nahlas
- sestavuje osnovu vyprávění a dle ní vytváří mluvený či písemný projev s dodržáním časové posloupnosti
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle komunikačního záměru
- orientuje se v textech, třídí, rozlišuje a zaznamenává důležité poznatky z textu
- rozliší úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- rozpozná manipulativní komunikaci (reklama)
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, dodržuje základní komunikační pravidla
- rozliší při komunikaci spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá
- reprodukuje přiměřeně text a zapamatuje si podstatná fakta

UČIVO

Čtení

- praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu)
- věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací), klíčová slova

Naslouchání

- praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)
- věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci

Komunikační žánry – zpráva, oznámení, dialog, vzkaz, vypravování

Základní komunikační pravidla (oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimika, gesta)

Písemný projev

- žánry písemného projevu – blahopřání, adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, vypravování (osnova)
- jednoduché tiskopisy (příhlášky, dotazníky)

Základní hygienické návyky (sezení, úchop psacího náčiní, zrak), technika psaní (čitelné, úhledné, formální úprava textu)

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *porovnává význam slov, rozlišuje slova spisovná, nespisovná*
- *rozpozná základní části slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)*
- *v písemném projevu využívá znalosti pravopisu po obojetných souhláskách*
- *určuje slovní druhy a správně užívá jejich tvary*
- *rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, z věty jednoduché utváří souvětí, vhodně pracuje se spojovacími výrazy, které dokáže obměňovat*
- *vyhledává základní skladební dvojici nebo základ věty*
- *zvládá základy syntaktického pravopisu*

UČIVO

Zvuková stránka jazyka – rozlišování hlásek, délky samohlásek, výslovnost, tempo, intonace a přízvuk

Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)

Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov

Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice, spojovací výrazy

Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
- *rozlišuje a srovnává různé typy textů*
- *volně reprodukuje text, dokáže vytvořit vlastní text na dané téma*
- *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

UČIVO

Poslech literárních textů

Zážitkové čtení a naslouchání

Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace)

Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, bajka, pohádka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV9	Dotazníkové šetření	projekt
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt
MED1	Práce s digitálními texty, jejich kritické čtení	integrováno

5. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- čte s porozuměním přiměřené texty potichu i nahlas
- píše jednoduché komunikační žánry, obsahově i formálně správně
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost při komunikaci a vhodně ji využívá
- sestaví osnovu vyprávění a dle ní vytváří mluvený či písemný projev s dodržáním časové posloupnosti
- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě
- rozliší úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje přiměřeně text a zapamatuje si důležitá fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, dodržuje základní komunikační pravidla
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo dle komunikačního záměru

UČIVO

Čtení

- praktické čtení (pozorné čtení, znalost orientačních prvků v textu)
- věcné čtení (zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova)

Naslouchání – soustředěné, aktivní (reakce otázkami)

Mluvený projev

- technika mluveného projevu v závislosti na komunikační situaci - žánry (pozdrav, oslovení, omluva, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog)
- mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí posluchače a mluvčího, zdvořilé vystupování)

Technika mluveného projevu (dýchání, tvorba hlasu, hlasové ústrojí, výslovnost)

Písemný projev

- technika psaní (přehledný a čitelný projev, formální úprava textu)
- žánry (blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, přihláška, dotazník, vypravování)

Základní hygienické návyky psaní (sezení, úchop, zrak)

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- porovnává význam slov, rozlišuje slova spisovná a nespisovná, rozliší slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- objasní tvoření slov (kořen, přípona, předpona, koncovka)
- rozlišuje slovní druhy a užívá je v gramaticky správných tvarech
- v psaném projevu správně píše i/y po obojetných souhláskách
- vyhledává základní skladební dvojici nebo základ věty
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, z věty jednoduché utváří souvětí, vhodně pracuje se spojovacími výrazy, které dokáže obměňovat
- zvládá základy syntaktického pravopisu

UČIVO

Význam slov

- slova příbuzná, jednoznačná, mnohoznačná, citově zabarvená, synonyma, antonyma, slova souřadná, nadřazená a podřazená

Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov, skloňování, časování

Stavba slov – kořen, část předponová a příponová, koncovka

Pravopis slovních druhů, správné tvary slov, koncovky podstatných jmen a přídavných jmen (přídavná jména pouze měkká a tvrdá)

Práce s Pravidly českého pravopisu

Skladba

- věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice, shoda přísudku s podmětem

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- tvořivě pracuje s literárním textem, volně reprodukuje, tvoří svůj vlastní text na dané téma
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- charakterizuje základní pojmy, druhy a žánry, rozlišuje různé typy textů
- užívá elementární literární pojmy při rozboru textu

UČIVO

Základní literární pojmy – hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým přirovnání
Tvořivé činnosti s textem – přednes, volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu, dramatizace, výtvarný doprovod

Poslech literárních textů

Čtení – zážitkové a naučné čtení a naslouchání

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt
MED5	Rizika médií, jejich vliv na společnost (beseda)	projekt
MED7	Školní časopis/reportáž	projekt

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (6.-9. ročník)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- rozvíjíme dovednosti potřebné k osvojování učiva - vedeme žáky k vyhledávání, třídění a předávání informací z různých informačních zdrojů a jejich využívání v běžném životě - dbáme na přiměřenou náročnost a pochopení učiva s ohledem na individuální schopnosti jednotlivých žáků - vedeme žáky k samostatnosti i vzájemné spolupráci s ostatními - učíme žáky pracovat s chybou - podporujeme pozitivní sebehodnocení
kompetence k řešení problémů	- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším - vytváříme modelové situace, ve kterých se žáci učí diskutovat a obhajovat vlastní názory a zároveň naslouchat ostatním a respektovat jejich názory, učíme je hledat kompromisy - rozvíjíme kreativitu a tvořivé myšlení žáků - zdůrazňujeme důležitost vzájemné spolupráce a tolerance - podporujeme účast žáků na soutěžích a olympiádách
kompetence komunikativní	- jsme žákům vzorem zdvořilé komunikace a ukazujeme jim tím normy společenského chování a komunikace, vedeme je k pochopení jejich smyslu - vyžadujeme aplikování těchto norem při jejich komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými - vytváříme prostor k vyjádření vlastních myšlenek a názorů žáků, vedeme je k volbě vhodných postupů a vyjadřovacích prostředků - rozvíjíme schopnosti žáků písemně či ústně vyjadřovat pocity a dojmy z uměleckého díla - poskytujeme žákům možnost prezentovat výsledky své práce před spolužáky a veřejností
kompetence sociální a personální	- vytváříme žákům příležitost k zažití úspěchu - vedeme žáky k vzájemné pomoci, spolupráci - vedeme žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektování druhých - zdůrazňujeme etické a mravní prvky kulturního dědictví
kompetence občanské	- vedeme žáky k pochopení důležitosti vzdělávání - posilujeme vzájemnou spolupráci mezi žáky

	- vedeme žáky ke kultivovanému vyjadřování - navštěvujeme kulturní akce, zdůrazňujeme vhodné společenské chování i oděv a ukazujeme začlenění kultury do běžného života - připomínáme význam lidových tradic v historickém kontextu - seznamujeme žáky s kulturami jiných zemí
kompetence pracovní	- klademe důraz na dodržování domluvených kritérií kvality a dodržení termínů u zadaných úkolů, vedeme žáky k odpovědnosti za splnění úkolů - vedeme žáky k sebehodnocení a poznávání vlastních možností - motivujeme žáky k výzdobě třídy, školy, k účasti na školních akcích, podporujeme kreativitu
kompetence digitální	- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací - vedeme žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby - vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním, zdůrazňujeme etický kodex - vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

6. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- používá vhodné jazykové prostředky přiměřené konkrétní komunikační situaci
- sestaví osnovu
- najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a umí ho správně nahradit v písemném i mluveném vyjádření
- rozpozná základní slohové útvary a sám je vytváří
- na základě pozorného čtení se orientuje v textu, vyhledává klíčová slova a shrnuje hlavní myšlenky
- vytvoří stručné poznámky, formuluje hlavní myšlenky textu

UČIVO

Komunikační situace – telefonování, e-mail, dopis, zpráva, oznámení, pozvánka
Výpisky, výtah
Popis předmětu, osoby, pracovního postupu

Vypravování

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pracuje se základními jazykovými příručkami
- rozšiřuje si poznatky o slovní zásobě a tvoření slov
- rozezná v textu slovní druhy, umí tvořit jejich tvary
- ovládá základní pravopisné jevy, lexikální, slovotvorné, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché, pozná a opraví pravopisnou chybu v textu
- správně užívá větné členy, uplatňuje pravidla pořádku slov ve větě a stavby věty
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí
- rozpozná spisovný a nespisovný projev, převede nespisovný výraz do jazyka spisovného, přiřadí krátký text k útvaru národního jazyka, vybere nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce

UČIVO

Obecné poučení o jazyce, jazykové příručky, internetová jazyková příručka
 Nauka o slovní zásobě a tvoření slov
 Tvarosloví (ohybné slovní druhy)
 Základní a rozvíjející větné členy
 Věta jednoduchá a souvětí
 Pravopis (lexikální a morfologický, syntaktický), česká pravopisná norma

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, reprodukuje přečtený text
- pojmenuje hlavní myšlenku textu, odliší řeč vypravěče a řeč postav, zhodnotí jednání hlavních postav, vyjadřuje vlastní názor na četbu, popřípadě divadelní představení nebo filmovou adaptaci díla
- vytvoří podle svých schopností vlastní text
- odliší a charakterizuje základní literární druhy a žánry, zhodnotí hlavní myšlenku textu, rozpozná řeč vypravěče a řeč postav

UČIVO

Základní literární pojmy – poezie, próza, lyrika, epika, drama
 Literární žánry – ústní slovesnost a ústní lidová slovesnost
 Báje
 Pověst
 Legenda

Pohádka
Bajka
Divadlo a film

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV5	Téma rozvíjeno ve slohovém učivu – vypravování, popis, úvaha	integrováno
OSV6	Popis osoby, postavy ve vypravování	integrováno
OSV8	Verbální a neverbální techniky s postupným nárůstem obtížnosti – krátká mluvní cvičení, zásady komunikace při různých situacích	integrováno
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt
OSV11	Práce s literárním textem odpovídajícím věku žáků	integrováno
EGS1	Seznamování se s literárními texty jiných národů (báje, pohádka)	integrováno
MKV1	Seznamování se s literárními texty jiných národů (báje, pohádka)	integrováno
MED1	Rysy mediálního sdělení, odlišení pravdivého obsahu	integrováno
MED3	Tvorba jednoduchého mediálního sdělení (zpráva, oznámení, pozvánka)	integrováno

7. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *uplatňuje zásady kultivovaného projevu, najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými, rozhodne o vhodnosti jejich použití v písemném nebo mluveném projevu*
- *při vlastním tvořivém psaní uplatňuje poznatky o jazyce a stylu, vystihuje charakteristické rysy popisované osoby, umí opravit chybnou stylistickou formulaci*
- *formuluje vlastní názory na umělecké dílo*
- *na základě získaných poznatků vytváří souvislý jazykový projev*
- *využívá text jako zdroj informací, vyhledává, třídí a zpracovává informace z dostupných zdrojů, využívá kritické myšlení*
- *umí vyhledat klíčová slova a rozpoznat hlavní myšlenku textu*
- *rozpozná manipulativní působení projevu*

UČIVO

Vypravování
Popis uměleckého díla
Reklama, inzerát
Charakteristika
Výtah, referát

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy, vytváří jejich tvary
- uvědomuje si stavbu větných celků
- rozlišuje větné členy, rozšíří daný větný člen na několikanásobný, vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem, větou jednočlennou a naopak, graficky znázorní větu jednoduchou, rozezná druhy vedlejších vět
- ovládá způsoby tvoření slov, k danému slovu doplní slova odvozená, vytváří slova složená, přejatá slova nahradí českými ekvivalenty, pozná slovo přeneseného pojmenování
- vhodně používá synonyma, antonyma a další jazykové prostředky
- ovládá základní pravopisné jevy, lexikální, slovo tvorné, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché, pozná a opraví pravopisnou chybu v textu

UČIVO

Ohebné a neohebné slovní druhy
 Věty jednočlenné, dvojčlenné, větný ekvivalent
 Stavba věty jednoduché
 Souvětí podřadné a grafické znázornění jeho stavby
 Obohacování slovní zásoby
 Pravopis (lexikální a morfologický, syntaktický), česká pravopisná norma, pravopis velkých písmen

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- jednoduše charakterizuje hlavní žánry literatury, správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (personifikace, metafora, metonymie)
- při rozboru literárního díla užívá základní literární pojmy
- vlastními slovy reprodukuje hlavní myšlenky děl, interpretuje literární dílo, orientuje se v textu
- přiřadí literární text k příslušnému žánru
- podle svých schopností vytváří vlastní texty
- orientuje se v knihovní síti a v knihovnických katalozích (včetně školní knihovny)

UČIVO

Poezie – verš, rým, rytmus
 Lyrickoepická poezie (balada, romance)

Epika – povídka, novela, román, literatura dobrodružná, detektivní, science fiction, literatura faktu

Drama – dramatik, dramaturg, choreograf, režisér, scénograf, scéna, adaptace apod.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV5	Tvorba reklamního sdělení, inzerátu, vlastního literárního textu	integrováno
OSV6	Charakteristika osoby, postavy ve vypravování	integrováno
OSV8	Verbální a neverbální techniky s postupným nárůstem obtížnosti – krátká mluvní cvičení, referát, zásady komunikace při různých situacích	integrováno
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt
OSV11	Práce s literárním textem odpovídajícím věku žáků	integrováno
MKV1	Seznamování se s literárními texty jiných národů (poezie, epika, drama)	integrováno
MED1	Vlastní tvorba žáků v oblasti reklamy a propagace, její kritický rozbor	integrováno
MED2	Nácvik dovedností kriticky posoudit reklamu (inzerát), rozpoznat v ní obsažené manipulativní komunikační prvky	integrováno
MED3	Stavba jednoduchého mediálního sdělení (reklama, inzerát, referát)	integrováno
MED5	Vliv reklamy na veřejné mínění (diskuze)	integrováno
MED6	Tvorba jednoduchého mediálního sdělení (reklama, inzerát, referát)	integrováno

8. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- má přehled o slovanských jazycích
- rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu (dokáže převést text z nespisovné podoby do podoby spisovné)
- umí rozlišit a vytvořit subjektivní a objektivní sdělení, používá vhodně jazykové prostředky pro písemné a ústní sdělení
- připraví referát, výklad na dané téma – sestaví osnovu s využitím vhodného názvosloví, pořizuje si potřebné výpisky a výtahy, vhodně je užívá při své přípravě
- uvědomuje si význam správné výslovnosti ve veřejném projevu
- vyjádří svůj postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky
- rozezná manipulativní působení projevu

UČIVO

Obecné výklady o českém jazyce – nářečí, obecná a spisovná čeština, jazyková kultura
Slovanské jazyky
Charakteristika literární postavy

Subjektivně zabarvený popis (líčení)

Výklad

Úvaha

Základní styly jazykového projevu

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- tvoří správné tvary podstatných jmen přejatých, využívá slovníku k zjištění jejich významu, rozumí slovům cizího původu a vhodně je používá, nahrazuje přejatá slova českými ekvivalenty
- rozpozná slovanské a nejznámější světové jazyky, na příkladech rozliší různé varianty národního jazyka
- rozlišuje všechny slovní druhy, rozlišuje slovnědruhovou příslušnost některých slov, rozlišuje u sloves vid
- využívá znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými hlavními větami při komunikaci
- rozlišuje různé druhy souvětí, rozezná druhy vedlejších vět a umí určit poměry mezi větami hlavními a vedlejšími, naznačí stavbu souvětí, určí druh souvětí, vyhledá několikanásobný větný člen, doplní interpunkční znaménko či spojku, zná stavbu věty jednoduché a souvětí
- ovládá tvorbu slovní zásoby, zná základní způsoby obohacování jazyka
- rozlišuje přímou a nepřímou řeč
- ovládá základní pravopisné jevy, lexikální, slovotvorné, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché, pozná a opraví pravopisnou chybu v textu

UČIVO

Skladba – větné členy, několikanásobné větné členy

Souvětí souřadné a podřadné, významové poměry

Zvláštnosti větné stavby

Obohacování slovní zásoby

Slovo – věcný význam

Přejímání z cizích jazyků

Odvozování

Skládání a zkracování

Přenášení významu

Sousloví

Rčení

Antonyma, synonyma, homonyma

Pravopis (lexikální a morfologický, syntaktický), česká pravopisná norma

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- na základě textu rozezná historická období a jejich významné představitele, orientuje se v literárních směrech
- jednoduše charakterizuje hlavní literární žánry
- orientuje se v struktuře literárního textu, rozumí významu a smyslu literárního textu
- pojmenuje hlavní myšlenku textu, zhodnotí jednání hlavních postav, zformuluje názor na literární text, sdělí dojmy z četby, z divadelního představení nebo filmové adaptace díla

UČIVO

Práce s vybraným lit. textem od počátků písemnictví do konce 19. století

Literární aktivity – dle možností čtenářská dílna, filmová adaptace lit. děl, návštěva kina, divadla, knihovny)

Vytváření vlastních textů dle svých předpokladů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Útvary českého jazyka (spisovná, nespisovná vrstva, nářečí)	integrováno
OSV6	Charakteristika literární postavy, popis uměleckého díla	integrováno
OSV8	Verbální a neverbální techniky s postupným nárůstem obtížnosti – mluvní cvičení, výklad, zásady komunikace při různých situacích	integrováno/projekt
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt
OSV11	Práce s literárním textem odpovídajícím věku žáků	integrováno
EGS1	Seznámení s evropskými jazyky a jejich rozdělením	integrováno
EGS3	Podobnosti ve slovní zásobě evropských jazyků	integrováno
MKV1	Seznamování se s literárními texty jiných národů, které ovlivnily literární tvorbu na našem území	integrováno

9. ROČNÍK

a) KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- dokáže odhalit manipulativnost v textu, vyvodí závěr vyplývající z textu, řídí a usměrňuje diskusi
- zvládá připravený i nepřípravený projev na základě poznámek
- zformuluje logicky navazující text
- vyjádří svůj postoj ke sdělovanému obsahu
- dodržuje pravidla jazykové kultury

- *zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu*
- *odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně využívá spisovné jazykové prostředky*
- *dokáže uspořádat informace s ohledem na účel textu*

UČIVO

Publicistické útvary
Připravený i nepřipravený projev (proslov)
Diskuze
Úvaha
Životopis
Žádost

b) JAZYKOVÁ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *sestavuje věty podle zásad českého slovosledu*
- *rozlišuje způsoby tvoření slov a dokládá vlastními příklady*
- *rozlišuje veškeré slovní druhy a používá správně jejich tvary*
- *správně tvoří tvary přejatých slov, užívá frekventovaná přejatá slova*
- *využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a souvětí*
- *používá složitá souvětí v praxi*
- *dle pravidel rozezná odchylky větné stavby a doplní interpunkci*
- *ovládá základní pravopisné jevy, lexikální, slovtvorné, morfologické i syntaktické ve větě jednoduché, pozná a opraví pravopisnou chybu v textu*
- *dodržuje pravidla týkající se zvukové stránky českého jazyka*
- *dokáže rozlišit všechny vrstvy národního jazyka*

UČIVO

Tvarosloví
Slovní zásoba a význam slova
Slova přejatá
Skladba – věta a souvětí, složitá souvětí, interpunkce
Zásady českého slovosledu
Zvuková stránka jazyka
Obecné výklady o českém jazyce

c) LITERÁRNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *na základě textu rozezná historická období a jejich významné představitele, orientuje se v literárních směrech*

- dokáže jednoduše charakterizovat hlavní literární žánry
- orientuje se ve struktuře literárního textu, rozumí významu a smyslu literárního textu
- pojmenuje hlavní myšlenku textu, zhodnotí jednání hlavních postav, zformuluje názor na literární text, sdělí dojmy z četby, z divadelního představení nebo filmové adaptace díla
- vystihne rozdíly mezi různým ztvárněním téhož literárního díla, formuluje vlastní názory na umělecké dílo

UČIVO

Práce s vybraným lit. textem od přelomu 19. a 20. století po současnost

Literární aktivity – dle možností čtenářská dílna, filmová adaptace lit. děl, návštěva kina, divadla, knihovny

Vytváření vlastních textů dle svých předpokladů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV6	Životopis	integrováno
OSV8	Verbální a neverbální techniky s postupným nárůstem obtížnosti – mluvní cvičení, proslov, obhajoba oborové práce	integrováno/projekt
OSV10	Březen, měsíc knihy	projekt
OSV11	Práce s literárním textem odpovídajícím věku žáků	integrováno
MKV1	Seznamování se s literárními texty jiných národů, které ovlivnily literární tvorbu na našem území	integrováno
MKV3	Texty autorů židovského původu a texty dotýkající se problematiky antisemitismu 20. století	integrováno
MED1	Vlastní tvorba žáků v oblasti publicistiky, její kritický rozbor	integrováno
MED2	Nácvik dovedností kriticky posoudit vybraný publicistický slohový útvar, rozpoznat v něm obsažené manipulativní komunikační prvky	integrováno
MED3	Stavba jednoduchého publicistického útvaru (recenze/hodnocení)	integrováno
MED4	Analýza textu/audiovizuálního sdělení z hlediska výrazových prostředků (recenze)	projekt
MED5	Vliv recenze (hodnocení, komentáře) v médiích na veřejné mínění (diskuze)	integrováno
MED6	Tvorba jednoduchého mediálního sdělení (recenze, hodnocení, komentář)	integrováno

5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
anglický jazyk								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	1	3	3	3	3	3	3	3

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace u *učebního plánu pro 1. stupeň o 2 hodiny* (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 11 hodin výuky týdně).

Vyučovací předmět anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk stanovených RVP pro ZV a náplň průřezových témat a jejich tematických okruhů. Osvojení anglického jazyka má význam pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi příslušníky jednotlivých národů nejen v Evropě, ale po celém světě. Cílem je připravit žáky na praktické užití jazyka, k objevování a pochopení skutečností, které nelze zprostředkovat pouze mateřským jazykem. Žáci jsou dle možností na výuku rozdělováni do jazykových skupin.

Učivo je realizováno převážně aktivními metodami výuky (krátkodobé projekty, skupinová práce, práce dvojic, práce s výukovými programy, herní činnosti, soutěže, modelové situace, výjezdy do zahraničí, prezentační dny). Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

V 1.-5. ročníku je cílem probudit u žáků zájem o studium cizího jazyka. Důraz se klade na osvojení zvukové podoby jazyka a hlavně postupné zvládnutí rozdílů mezi zvukovou a grafickou podobou. Žáci taktéž získávají základní informace o životě a kultuře v anglicky mluvících zemích.

V 6.-9. ročníku se předpokládá, že bude žák rozumět běžným konverzačním tématům, aktivně se k nim bude vyjadřovat, dokáže komunikovat v běžných každodenních situacích. Bude se schopen orientovat v anglicky psaném/mluveném textu přiměřené úrovně, bude umět pracovat i s různými zdroji a médii v anglickém jazyce.

Výuka probíhá převážně v prostorách školní budovy. V průběhu školní docházky jsou dle možností a aktuální nabídky realizovány mezinárodní projekty a výjezdy do zahraničí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vybízíme žáky k analýze a hledání pravidel a vedeme je tak k pochopení nové látky - seznamujeme žáky s různými strategiemi učení se anglickému jazyku a různými způsoby procvičování a rozvíjení jazykových dovedností - vedeme žáky k pravidelné kontrole naučeného a ke kontrole vlastního pokroku - motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení - posilujeme řečové dovednosti žáků

kompetence k řešení problémů	- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - učíme žáky pracovat s chybou, upozorňujeme, že chyba není negativní jev - zadáváme takové úkoly, při kterých jsou žáci nuceni vyhledat informace z jiných zdrojů než jen z učebnice - navozujeme problémové situace z reálného života, při kterých žáci řeší praktické problémy a učíme je tak vhodně reagovat
kompetence komunikativní	- procvičujeme gramatické struktury a slovní zásobu se žáky dramatizací reálných situací, vedeme je tím k efektivnímu a logickému vyjadřování - vedeme žáky k souvislému projevu, vytváříme příležitost pro komunikaci, práce ve dvojicích, ve skupině - podporujeme žáky v dostatečně hlasitém a zřetelném projevu v anglickém jazyce - učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - seznamujeme žáky s pravidly ústní i písemné komunikace a jejich dodržováním
kompetence sociální a personální	- volíme různé formy práce, samostatné, týmové, párové, abychom umožnili žákům vzájemnou inspiraci a pomoc a motivovali je k dosažení svého osobního maxima - povzbuzujeme žáky, aby v případě potřeby nabízeli svou pomoc či ochotně vyhověli při žádosti o pomoc - vedeme žáky k dodržování termínů splnění úkolů - rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role - zařazujeme do výuky videokomponenty a odlehčující činnosti, například hry, soutěže, hádanky, čímž navozujeme tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě

kompetence občanské	- vedeme žáky k zodpovědnosti za vlastní učení - povzbuzujeme žáky, aby ke spolupráci přijímali ostatní žáky a nikoho neodmítali - vyžadujeme od žáků zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci - vedeme žáky k respektování a dodržování stanovených pravidel - zařazujeme do výuky témata týkající se života v anglicky mluvících zemích a vedeme je k respektování kultury jiných národů
kompetence pracovní	- vedeme žáky k zodpovědnosti za plnění daných úkolů - vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce a osobního pokroku - rozvíjíme schopnost efektivně zorganizovat svou práci - napomáháme při cestě ke správnému řešení, zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků - požadujeme dodržování pracovních návyků
kompetence digitální	- učíme žáky využívat různé digitální zdroje (slovníky, videa, výukové materiály na internetu), zařízení, aplikace a služby - vedeme žáky k etickému chování v digitálním prostředí - vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu - vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací a snaze posoudit důvěryhodnost informačního zdroje - vedeme žáky k uvědomění si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické údaje při šíření informací jiných autorů

1. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozumí velmi jednoduchým povelům učitele
- reaguje na jednoduché pokyny učitele, které jsou pomalu, zřetelně a pečlivě vyslovovány
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného

UČIVO

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *My family* (rodina)
- *My school* (škola)
- *Pets* (zvířátka)
- *Toys* (hračky)

Gramatika

It's a...

Hello, Goodbye

I'm...

I've got a...

This is my...

He's, She's

I like, I don't like

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV8	Seznamování se s řečí těla, řečí zvuků a slov pomocí jednoduchých her a písniček - „ <i>Simon Says, Hide and Seek, Mr. Stork</i> “ atd.	integrováno

2. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozumí jednoduchým povelům učitele
- pochopí obsah velmi krátkého mluveného textu, který je vyslovován velmi pomalu a zřetelně a je podpořen obrazovým doprovodem
- pochopí obsah velmi jednoduchého a krátkého textu, který je opatřen obrázky
- odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného
- dokáže napsat jednotlivá slova a velmi krátké a jednoduché věty na základě předlohy (text či obrázky)

umí zopakovat a použít slovní spojení, se kterými se již setkal

UČIVO

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *Free times activities* (volný čas)
- *Pets* (zvířátka)
- *Toys* (hračky)
- *My body* (lidské tělo)
- *My home* (domov)
- *Transport* (dopravní prostředky)

Gramatika

I'm...

What's this? It's a...

I've got a ..., I haven't got a...

Have you got a...?

There is

Imperative (Stand up! Sit down!.../Don't stand up! Don't sit down!...)

This is..

It's

I like ..., I don't like...

I can ..., I can't...

Gramatické jevy doprovázející jevy vypsane výše

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV8	Seznamování se s řečí těla, řečí zvuků a slov – pomocí her jako např. <i>Role-play</i> (žáci procvičují své konverzační schopnosti)	integrováno

3. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozumí jednoduchým povelům učitele
- reaguje verbálně a neverbálně na jednoduché pokyny učitele, které jsou pečlivě vyslovovány
- pochopí obsah jednoduchého a krátkého textu, který je opatřen obrázky
- pochopí obsah krátkého mluveného textu, který je vyslovován pomalu a zřetelně a je podpořen obrazovým doprovodem
- odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného
- zvládne jednoduchý rozhovor
- dokáže napsat jednotlivá slova a krátké a jednoduché věty na základě předlohy (text či obrázky)
- umí přiřadit mluvenou a psanou podobu téhož slova a slovního spojení

UČIVO

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *Animals* (zvířata)
- *Clothes* (oblečení)
- *Food* (jídlo)
- *Free time* (volný čas)
- *Nature* (příroda)
- *Days of the week* (kalendářní rok – dny v týdnu)

Gramatika

What's your name?

My favourite is...

I'm...

Sloveso *like* ve všech osobách, v otázkách i v odpovědích

Sloveso *can* ve všech osobách, v otázkách i v odpovědích

Vazba *I'm wearing* ve všech osobách, v otázkách i v odpovědích

There's a..., There are...

Předložky – *on, under, in, behind*

My... is Your... is

Gramatické jevy doprovázející jevy vypsané výše

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění a dovednosti zapamatování; popisování zážitků a pocitů, poslech	integrováno
OSV8	Seznamování se s řečí těla, řečí zvuků a slov; diskuzní hry na procvičení konverzačních schopností	integrováno
OSV9	Podpora spolupráce ve skupině, týmu	integrováno

4. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu, s pečlivou výslovností a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a je k dispozici vizuální opora

MLUVENÍ

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem elementární informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
- tvoří odpovědi na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- v jednoduchém textu vyhledá potřebnou informaci vztahující se k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

- napíše krátký text o sobě a osvojovaných tématech s použitím jednoduchých vět a slovních spojení
- vyplní osobní údaje do formuláře
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

- fonetické znaky, základní výslovnostní návyky
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Slovní zásoba

- základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
- práce se slovníkem

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *School, school subjects* (škola, školní předměty)
- *Time, free times activities* (hodiny, čas, volný čas)
- *Days of the week* (dny v týdnu)
- *House, home* (dům, domov)
- *Town, nature* (město, příroda)
- *Sports* (sport)

Gramatika

Privlastňování – *possessive adjectives, ...'s*

Množné číslo pravidelných a nepravidelných podstatných jmen – *plural nouns*
– *regular, irregular*

Časování slovesa „mít“ a „být“ v přítomném čase – *present tense* - „have got“ and „be“

Přítomný čas prostý – *present simple*

Přítomný čas průběhový – *present continuous*

Tvoření otázek – *questions*

Gramatické jevy doprovázející jevy vypsane výše

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV5	Tvorba vlastního projektu na téma „My Family“ / „My town“ / „My house“ / „My life“	projekt
OSV6	Čtení příběhu + konverzace na dané téma Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	integrováno
OSV8	Dialogy – vyjádření, co mám/nemám rád; zdvořilostní otázky (procvičování formou dialogů)	integrováno
MED1	Sledování krátkých anglických filmů, psaní a práce v týmu	integrováno

5. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a je k dispozici vizuální opora – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu, zřetelně, s pečlivou výslovností a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů dle osvojovaných témat
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
- tvoří odpovědi na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat a také podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- v jednoduchém textu vyhledá potřebnou informaci vztahující se k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

- napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života s použitím jednoduchých vět a slovních spojení
- vyplní osobní údaje do formuláře
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

- fonetické znaky, základní výslovnostní návyky
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Slovní zásoba

- základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
- práce se slovníkem

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *Human body* (lidské tělo)
- *Clothes* (oblečení)
- *Jobs* (povolání)
- *Animals* (zvířata)
- *School* (škola)
- *Shopping* (nakupování)
- *Family* (Rodina)
- *My home* (domov)
- *Free time* (volný čas)
- *Housing* (Bydlení)

Gramatika

Přítomný čas průběhový – *present continuous*

Přídavná jména - *adjectives*

Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména – *some-any*

Předmětná zájmena – *object pronouns*

Minulý čas prostý – *past simple*

Otázky – *questions*

Modální slovesa – *modal verbs*

Příslovce – *adverbs*

Gramatické jevy doprovázející jevy vypsané výše

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Poznávání nových skutečností, nových jazyků... Četba	integrováno
OSV5	Tvorba vlastního projektu na téma „Animals“, „Holidays“, „Meals and meal times“	projekt
OSV6	Poznávání lidí jiných národností a etnik Poslech	integrováno
OSV8	Respekt v komunikaci Komunikace v cizím jazyce – „At the restaurant“	integrováno
MKV1	Rozdíly mezi životem v různých zemích (jídlo, kultura, životní styl...) Diskuze, čtení, poslech a skupinové práce	integrováno
MKV3	Londýn – multikulturní město Porovnání života dětí různých kultur, národností	integrováno

6. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

- v běžných formálních i neformálních situacích se zeptá na základní informace a adekvátně na ně reaguje
- mluví o sobě a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- v jednoduchých každodenních autentických materiálech vyhledá požadované informace
- rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

- ve formuláři vyplní základní údaje o sobě
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

- srozumitelná výslovnost, rozlišování sluchem, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov osvojené slovní zásoby

Slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci ke vztahujícím se tématům

Práce se slovníkem

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *House, home, housing* (dům, domov, bydlení)
- *Health* (péče o zdraví)
- *Weather* (počasí)
- *Free time* (Volný čas)
- *Eating habits* (stravovací návyky)
- *Shopping and fashion* (nákupy a móda)
- *Culture* (kultura)
- *School* (škola)
- *Clothing* (oblečení)

Gramatika

Minulý čas prostý – past simple

Přítomný čas prostý a průběhový – *present simple and present continuous*

Budoucí čas – *future tense* – affirmative, negative, questions

Minulý čas průběhový – *past continuous* – affirmative, negative, questions

Stupňování přídavných jmen – *adjectives, comparatives, superlatives*

Blízká budoucnost – použití „going to“

Gramatické jevy doprovázející jevy vypsané výše

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV5	„My family – a family tree“ – popis členů rodiny (jejich práce, koníčků...)	integrováno
OSV6	Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě – „My future“	integrováno
OSV8	Dialogy – vyjádření plánů do budoucnosti Vyjádření jaké televizní programy mám/nemám rád	integrováno
EGS1	Evropský den jazyků - poznávání zemí Evropy, tradic, jazyků, zvyků - naši sousedé v Evropě - život dětí v jiných zemích - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	projekt
EGS2		
EGS3		
MKV4		

7. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
- rozumí obsahu zřetelně vyslovované konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

- mluví o sobě a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- v jednoduchých každodenních autentických materiálech vyhledá požadované informace
- rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

- ve formuláři vyplní základní údaje o sobě
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

- srozumitelná výslovnost, rozlišování sluchem, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov osvojené slovní zásoby

Slovní zásoba

- Dostatečná slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci ke vztahujícím se tématům
- Práce se slovníkem

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *Travelling* (cestování)
- *Technologies and media* (technologie a média)
- *Realia of countries of certain language areas* (Reálie zemí určitých oblastí)
- *Family* (rodina)
- *City and nature* (město a příroda)
- *Society and its problems* (společnost a její problémy)

Gramatika

Člen určitý a neurčitý – *articles the/a/an*

Budoucí čas se slovíčkem *Will – will for future*

Předpřítomný čas – *present perfect – affirmative, negative, questions*

Modální slovesa – *modal verbs*

Přídavná jména – *adjectives (comparatives, superlatives)*

Předpřítomný čas – *present perfect*

Opakování časů – *revision of tenses (present simple/continuous, past simple/continuous)*

Gramatické jevy doprovázející jevy vypsane výše

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Sdělování si vlastních zkušeností v rámci skupiny spolužáků Dialogy – „At the clothes shop”	integrováno
EGS1	Evropský den jazyků - poznávání zemí Evropy, tradic, jazyků, zvyků - naši sousedé v Evropě - život dětí v jiných zemích - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	projekt
EGS2		
EGS3		
MKV4		

8. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí poslechovým textům a informacím v nich obsažených týkajících se každodenních témat
- rozumí obsahu konverzace nebo promluvy, která se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

- umí mluvit o sobě, své rodinně, koníčcích a dalších osvojovaných tématech
- zvládne vyprávět jednoduchý příběh či událost popíše základní pojmy a místa ze svého každodenního života
- zeptá se na základní informace a umí odpovědět v běžných formálních i neformálních situacích

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- v každodenních autentických materiálech umí vyhledat požadované informace
- rozumí jednoduchým textům v učebnici a vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

- ve formuláři vyplní základní údaje o sobě

- zvládne napsat jednoduché texty týkající se jeho samotného, jeho koníčků a dalších osvojoovaných témat
- umí reagovat na jednoduché písemné sdělení

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

- srozumitelná výslovnost, rozlišování sluchem, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov osvojené slovní zásoby

Slovní zásoba

- Dostatečná slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci ke vztahujícím se tématům
- Práce se slovníkem

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *Health* (péče o zdraví)
- *Free time* (volný čas)
- *Feelings and moods* (pocity a nálady)
- *Modern technologies* (moderní technologie)
- *Nature and city* (příroda a město)
- Volba povolání

Gramatika

0. a 1. Podmínkové věta – *zero and first conditional clauses*

Vztažná zájmena – *relative pronouns*

Modální slovesa – *modal verbs*

Slovesa + ing/infinativ – *verb + ing/infinite*

Komparativa a superlativa – *comparatives and Superlatives*

Spojky – *conjunctions*

Zvratná zájmena – *reflexive pronouns*

Neurčitá zájmena – *indefinite pronouns*

Vztažné věty – *relative clauses*

Opakování všech dosud probraných časů (přítomný prostý/průběhový – *present simple/continuous*, minulý prostý/průběhový – *past simple/continuous*, předpřítomný čas – *present perfect*, budoucí časy – *will, going to*)

Gramatické jevy doprovázející jevy vypsane výše

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
ENV3	Slovní zásoba pojící se se s životním prostředím a jeho znečištěním Diskuze o problémech životního prostředí, metodách prevence/zabránění globálnímu oteplování	integrováno
EGS1	Evropský den jazyků - poznávání zemí Evropy, tradic, jazyků, zvyků - naši sousedé v Evropě	projekt
EGS2		
EGS3		

MKV4	- život dětí v jiných zemích - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	

9. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí poslechovým textům a informacím v nich obsažených týkajících se každodenních témat
- rozumí obsahu konverzace vyslovované pomalu, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

- umí mluvit o sobě a dalších osvojovaných tématech
- zvládne vyprávět příběh či událost umí popsat osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- zeptá se na informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- v každodenních autentických materiálech umí vyhledat požadované informace
- rozumí jednoduchým textům v učebnici a vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

- ve formuláři vyplní základní údaje o sobě
- zvládne napsat jednoduché texty týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat
- umí reagovat na písemné sdělení

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

- srozumitelná výslovnost, rozlišování sluchem, slovní a větný přízvuk, intonace, pravopis slov osvojené slovní zásoby

Slovní zásoba

- Dostatečná slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci ke vztahujícím se tématům
- Práce se slovníkem

Tematické okruhy a slovní zásoba

- *Modern technologies, media* (moderní technologie, média)
- *Shopping and fashion* (nakupování)

- *Culture* (kultura)
- *Sports* (sporty)
- *Realia of countries of specific language areas* (Realie zemích určitých oblastí)
- *Travelling* (cestování)
- *Society and its problems* (společnost a její problémy)

Gramatika

1. a 2. podmínková věta – *first and second conditional*

Modální slovesa – *modal verbs*

Trpný rod – opakování – *passive voice* – *revision*

Podmětné a předmětné otázky – *subject and object questions*

Frázová slovesa – *phrasal verbs*

Příslovce - *adverbs*

Vztažné věty – *relative clauses*

Opakování všech dosud probraných časů (přítomný prostý/průběhový – *present simple/continuous*, minulý prostý/průběhový – *past simple/continuous*, předpřítomný čas – *present perfect*, budoucí časy – *will, going to*)

Gramatické jevy doprovázející jevy vypsane výše

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Poslech a cvičení dialogů – „ <i>Buying a ticket</i> ”	integrováno
EGS1	Evropský den jazyků - poznávání zemí Evropy, tradic, jazyků, zvyků - naši sousedé v Evropě - život dětí v jiných zemích - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy	projekt
EGS2		
EGS3		
MKV4		
MKV2	Čtení příběhů o lidech různých národností a jejich právech	integrováno

5.1.3. DALŠÍ CIZÍ JAZYK

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
další cizí jazyk								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	2	2	2	2
učební plán s rozšířenou výukou německého jazyka (DSD)								
-	-	-	2	2	2	2	4	4

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace:

- u učebního plánu pro 2. stupeň pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka o **2 hodiny** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 8 hodin výuky týdně);
- u učebního plánu pro skupiny s rozšířenou výukou německého jazyka od 4. ročníku do 5. ročníku o **4 hodiny** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 4 hodiny výuky týdně);
- u učebního plánu ročníků 2. stupně pro skupiny s rozšířenou výukou německého jazyka o **6 hodin** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 11 hodin výuky týdně);

Vzdělávací obsah oboru DALŠÍ CIZÍ JAZYK poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Poznávání cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvyšování možností pro budoucí studium žáků a pracovní uplatnění. Současně umožňuje poznávat život obyvatel jiných zemí, jejich kulturní tradice, celkově napomáhá k vzájemnému prohlubování mezinárodního porozumění a tolerance, vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka. Cílem je rovněž rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému jazyku, případně dalším jazykům.

Žáci si mohou zvolit v 6. ročníku **německý** nebo **ruský jazyk**.

Od školního roku 2011/2012 nabízíme také možnost *rozšířené výuky* německého jazyka **od 4. ročníku**. Žáci, kteří tuto možnost zvolí, mohou v 9. ročníku skládat jazykovou zkoušku *Sprachdiplom* (die DSD-Prüfung der Stufe I).

Výuka probíhá převážně v prostorách školní budovy. V průběhu školní docházky jsou dle možností a aktuální nabídky realizovány mezinárodní projekty a výjezdy do zahraničí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání - vytváříme takové situace, aby žák měl radost z učení - individuálním přístupem k žákům se snažíme maximalizovat jejich šanci zažít úspěch

	- umožňujeme žákům být aktivní a vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace - učíme žáky pracovat s chybou
kompetence k řešení problémů	- podporujeme iniciativu a samostatnost žáků - podporujeme práci s informacemi z různých zdrojů a učíme žáky rozpoznat důležité a nedůležité informace
kompetence komunikativní	- vedeme žáky k všestranné a otevřené komunikaci - podporujeme formulaci a vyjadřování myšlenek a názorů žáků - podporujeme žáky ve vzájemné spolupráci - směřujeme žáky k porozumění různých textů, obrazových materiálů a dalších informačních a komunikačních prostředků - učíme žáky řídit a organizovat učení a volit vhodné postupy
kompetence sociální a personální	- učíme žáky pracovat v týmu a ve skupině a podporujeme je při utváření příjemné atmosféry - učíme žáky respektovat rozdílnosti mezi lidmi - vedeme žáky k poskytnutí pomoci a k požádání o ni
kompetence občanské	- zapojujeme žáky do kulturního dění a rozvíjíme jejich zájem o kulturu - podněcujeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi lidmi - vedeme žáky k chápání problémů ve světě
kompetence pracovní	- vedeme žáky k využívání vědomostí a dovedností v každodenním životě - podněcujeme žáky k chápání smyslu práce a ke kladnému vztahu k práci
kompetence digitální	- učíme žáky získávat a sdílet data i informace v digitálním prostředí - umožňujeme žákům rozvíjet spolupráci v digitálním prostředí - vedeme žáky k dosažení kvalitních výsledků za pomoci digitálních prostředků

NĚMECKÝ JAZYK (6.-9. ROČNÍK)

6. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí jednoduchým větám a slovům, týkajících se probíraného tématu
- rozumí jednoduchému a krátkému poslechovému textu

MLUVENÍ

- zvládne jednoduchý rozhovor
- jednoduše sdělí informace o osvojovaných tématech
- ptá se a odpovídá na dotazy týkající se osvojovaných témat

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí jednoduchým větám a slovům vztahujících se k běžným tématům
- rozumí krátkému a jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

- napíše krátký a jednoduchý text týkající se osvojovaných témat
- umí stručně písemně zareagovat na jednoduché písemné sdělení

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

Ovládnutí fonetických znaků (pasivně) a správná výslovnost

Chápání vztahu mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Schule (škola)
- Freizeit und Hobbys (volný čas a koníčky)
- D-A-CH Realien (reálie D-A-CH)
- Wochentage, Uhrzeit (dny v týdnu, hodiny)
- Wetter (počasí)

Gramatika

Časování sloves

Číslovky 0-100

Věta oznamovací a věta tázací

Člen určitý a neurčitý

Časové předložky

Použití *kein*
Modální slovesa
Osobní zájmena

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Představení se a doptávání se na podobné informace	integrováno
EGS1	Poznávání německy mluvících zemí	integrováno
EGS2	Sběr informací o německy mluvících zemích	integrováno

7. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu
- rozumí větám a slovům, týkajících se probíraného tématu
- rozumí krátkému poslechovému textu

MLUVENÍ

- zvládne krátký rozhovor
- ptá se a odpovídá na dotazy týkající se každodenních témat
- sdělí informace o každodenních tématech

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí větám a slovům vztahujících se k běžným tématům
- rozumí krátkému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

- umí stručně písemně zareagovat na písemné sdělení
- napíše jednoduchý text týkající se každodenních témat

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

Ovládnutí fonetických znaků (pasivně) a správná výslovnost

Chápání vztahu mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Tiere (zvířata)
- Freizeit und Hobbys (volný čas a koníčky)
- D-A-CH Realien (reálie D-A-CH)
- Kleidung (oblečení)

- Familie (rodina)
- Unser Zuhause (domov)
- Natur (příroda)

Gramatika

Přivlastňovací zájmena

Zápor s *nicht* a *kein*

Rozkazovací způsob

Stupňování příd. jmen a příslovčí

Stavba věty s časovým údajem

Časování sloves se změnou samohlásky a sloves s odlučitelnou předponou

Předložky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Vyjádření obliby (co mám a nemám rád)	integrováno
OSV9	Domluvení se na schůzce/odmítnutí schůzky	integrováno

8. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí poslechovému textu
- rozumí pokynům a otázkám učitele

MLUVENÍ

- zvládne běžný rozhovor
- sdělí informace o osvojených tématech
- ptá se a odpovídá na dotazy týkající se osvojeného tématu

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí delšímu textu a vyhledá v něm požadovanou informaci
- rozumí větám a slovům, týkajících se osvojovaných témat

PSANÍ

- napíše delší text týkající se osvojovaných témat
- umí písemně zareagovat na písemné sdělení
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

Ovládnutí fonetických znaků a správná výslovnost

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Feiertage, Monate, Jahreszeiten (svátky, měsíce a roční období)
- Stadt (město)
- D-A-CH Realien (realie D-A-CH)
- Lebensmittel (jídlo)
- Einkäufe (nákupy)
- Verkehrsmittel (dopravní prostředky)
- Berufe (povolání)
- Körperteile (lidské tělo)
- Gesundheit und Krankheit (zdraví a nemoc)

Gramatika

Modální slovesa

Stavba věty

Osobní zájmena ve 3. a 4. p.

Předložky se 3. a 4. p.

Préteritum sloves *haben* a *sein*

Příslovce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Popis cesty, popis vlastního dne	integrováno
EGS1	Místa ve městech, světové strany, mapa	integrováno

9. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí poslechovému textu
- rozumí pokynům a otázkám učitele

MLUVENÍ

- zvládne rozhovor k danému tématu
- sdělí informace o probíraných tématech
- ptá se a odpovídá na dotazy týkající se probíraných témat

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí běžnému textu a vyhledá v něm informace
- rozumí větám, které se týkají osvojovaných témat

PSANÍ

- napíše obsáhlejší text týkající se probíraných témat
- písemně zareaguje na písemné sdělení
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

UČIVO

Zvuková a grafická podoba jazyka

Ovládnutí fonetických znaků a správná výslovnost

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Hobbys (koníčky)
- Einkäufe, Kleidung (nákupy, oblečení)
- Reisen (cestování)
- Körperteile (lidské tělo)

Gramatika

Opakování časování sloves

Rozkazovací způsob

Osobní zájmena v 1., 3. a 4. p.

Přivlastňovací zájmena

Předložky

Spojky a vedlejší věty

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Vyprávění o koníčcích a zájmech	integrováno
EGS2	Poznávání evropských měst v německy mluvících zemích	integrováno

NĚMECKÝ JAZYK (DSD SKUPINY – 4.-9. ROČNÍK)

4. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí pokynům učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivě a umí na ně reagovat
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, když má k dispozici vizuální oporu
- rozumí slovům a větám, které se týkají osvojovaných témat

MLUVENÍ

- podá o sobě základní informace
- odpoví na základní otázky týkající se jeho samotného, umí se i zeptat na tyto údaje

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým slovům a větám
- rozumí jednoduchému textu a umí v něm vyhledat informaci
- rozumí nápisům a informačním cedulím

PSANÍ

- napíše velmi jednoduchý text týkající se jeho samotného a běžných témat každodenního života

UČIVO

Zvládá fonetické znaky, výslovnost a chápe vztah mezi nimi

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Kennenlernen (představení se)
- Jahreszeiten und Monate (roční období a měsíce)
- Freizeit und Hobbys (volný čas a koníčky)
- Schule und Schulsachen (škola a školní potřeby)
- Mein Tag (můj den)
- Uhr und Uhrzeiten (hodiny)
- Landeskunde (reálie)

Gramatika

Abeceda, výslovnost hlásek

Časování sloves

Číslovky

Skladba věty a otázky

Členy 1. a 4. pád

Prívlastňovací zájmena a člen neurčitý (1. a 4. pád)

Osobní zájmena

Předložky
Zápor *nicht*
Slovesa *haben* a *sein*
Modální slovesa
Barvy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Pozdravení, představení sebe a spolužáka	integrováno
EGS2	Poznávání evropských zemí, jejich názvů a vlajek	integrováno
EGS3	Moje země (popsání ČR a seznámení se s ostatními evropskými zeměmi)	projekt

5. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí pokynům učitele a známým výrazům a frázím vyslovovaným s pečlivou výslovností
- rozumí jednoduchému poslechovému textu s vizuální oporou

MLUVENÍ

- sdělí informace týkající se jeho samého a ostatních probíraných témat
- odpovídá na otázky týkající se jeho samého a ostatních probíraných témat; umí se i na tato témata zeptat
- zvládne mikrodialogy

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí slovům a textům, které se týkají jeho samého a dalších osvojovaných témat
- porozumí textu a vyhledá v něm správnou odpověď
- rozumí nápisům a informačním cedulím

PSANÍ

- napíše jednoduchý text týkající se probíraných témat a běžného života
- vyplní údaje do formuláře

UČIVO

Zvládá fonetické znaky, výslovnost a chápe vztah mezi nimi

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Meine Familie (rodina)
- Berufe (povolání)
- Mein Tag (můj den)

- Essen und Trinken (jídlo a pití)
- Freizeit und Hobbys (volný čas a koníčky)
- Stadt (město)
- Körperteile, Gesundheit (lidské tělo, zdraví)
- Landeskunde (reálie)

Gramatika

Privlastňovací zájmena

Osobní zájmena

2. p. osobních jmen

Množné číslo

Číslovky

Časové předložky a místní předložky

Slovesa s odlučitelnou předponou

Modální slovesa

Časování sloves se změnou ve 3. a 4. osobě v jednotném čísle

Rozkazovací způsob

Préteritum slovesa *sein* a *haben*

Vedlejší věty – spojky

Zápor *kein*

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Domluvení se na schůzce, vyjádření svého názoru	integrováno
EGS1	Názvy zemí, zjištění původu, odkud kdo je	integrováno
MKV2	Zájem o druhé, vyjádření komplimentů	integrováno
MKV4	Vaření, domácí a cizí recepty	projekt

6. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí pokynům učitele a známým výrazům a frázím
- rozumí jednoduchému poslechovému textu

MLUVENÍ

- sdělí informace o sobě a o aktuálně probíraných tématech
- ptá se a odpovídá na dotazy týkající se jeho samého a aktuálně probírané látky
- zvládne krátký rozhovor

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí textu a vyhledá v něm požadovanou informaci
- rozumí větám a slovům, které se týkají běžných témat

PSANÍ

- napíše text týkající se jeho samotného a probíraných témat
- umí vyplnit své osobní údaje do formuláře
- umí stručně zareagovat na jednoduché písemné sdělení

UČIVO

Zvládá fonetické znaky, výslovnost a chápe vztah mezi nimi

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Freizeit und Hobbys (volný čas a koníčky)
- Reisen, Verkehrsmittel (cestování, dopr. prostředky)
- Wohnen (bydlení)
- Feste (svátky)
- Kleidung (oblečení)
- Berufe (povolání)
- Tiere, Natur (zvířata, příroda)
- Landeskunde (reálie)

Gramatika

Modální slovesa

Slovesa s odlučitelnou předponou

Perfektum

Stavba věty

Osobní zájmena ve 3. a 4. p.

Předložky místní a časové

Řadové číslovky

Přivlastňovací zájmena

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV6	Popis osoby a jejích schopností	integrováno
OSV7	Sdílení pocitů, vyjádření přání a reakce na ně	integrováno
EGS2	Popis a představení města	projekt

7. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí pokynům učitele a pochopí obsah a smysl jednoduché konverzace

- rozumí poslechovému textu

MLUVENÍ

- zeptá se i odpoví na otázky týkající se jeho samotného a probírané látky
- sdělí informace o sobě a o tématech probírané látky
- zvládne rozhovor

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí textům, které se týkají běžných témat každodenního života
- vyhledá informaci v běžném textu

PSANÍ

- písemně zareaguje na dané sdělení
- napíše text k danému tématu

UČIVO

Zvládá fonetické znaky, výslovnost a chápe vztah mezi nimi

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Wohnen (bydlení)
- Feste (svátky)
- Stadt (město)
- Schule (škola)
- Freunde, Personen (přátelé, osoby)

Gramatika

Zájmena (osobní, vzájemná, přivlastňovací)

Časování sloves (přítomný a minulý čas)

Zápor

Předložky se 3. a 4. p.

Stupňování

Modální slovesa

Vedlejší věty

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Žádost o svolení, zjištění co smíme a co ne	integrováno
EGS3	Oblíbené svátky u nás a v Evropě	projekt
MKV1	Porovnání oslav svátků u nás a v německy mluvících zemích	integrováno

8. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí poslechovému textu, který se týká probíraného tématu
- pochopí obsah a smysl konverzace a umí na něj reagovat

MLUVENÍ

- souvisle vypráví o sobě a o probíraných tématech
- odpoví a umí položit otázky, které se týkají jeho samotného a probíraných témat
- zvládne rozhovor k danému tématu

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- rozumí textům, které se týkají běžných probíraných témat
- vyhledá požadované informace v autentickém textu

PSANÍ

- napíše obsáhlejší text k zadanému tématu
- umí písemně zareagovat na dané sdělení

UČIVO

Zvládá fonetické znaky, výslovnost a chápe vztah mezi nimi

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Medien (média)
- Beschreibung (popis – osoba, místo)
- Berufe (povolání)
- Freizeit (volný čas)
- Sprachen, Quizshows (jazyky a soutěže)

Gramatika

Zájmena (osobní, zvratná, přivlastňovací, ukazovací)

Předložky se 3. a 4. p.

Spojky a vedlejší věty

Rozkazovací způsob

Členy (určité a neurčité)

Konjunktiv II

Časování sloves (přítomný a minulý čas)

Modální slovesa

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV6	Popis osoby a její charakteristika	integrováno

OSV8	Vyjádření svého názoru a jeho zdůvodnění	integrováno
OSV9	Vyjádření přání a zklamání, někoho o něco zdvořile požádat	integrováno
EGS3	Známá místa u nás a v Evropě	projekt

9. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí poslechovému textu a je schopný zareagovat na informace v něm obsažené
- rozumí rozhovoru a informacím v něm obsažených

MLUVENÍ

- uvede informace o sobě samém a každodenních tématech
- zeptá se a zodpoví otázky týkající se jeho samotného a každodenních témat
- zvládne rozhovor k danému tématu

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- porozumí složitějším textům, které se týkají běžných témat
- vyhledá informaci v autentických textech

PSANÍ

- napíše obsáhlý a souvislý text k danému tématu
- písemně zvládne zareagovat na dané sdělení

UČIVO

Zvládá fonetické znaky, výslovnost a chápe vztah mezi nimi

Tematické okruhy a slovní zásoba

- Organisation, Projekte (organizace akce, projekty)
- Einkaufen (nakupování)
- Reisen, Erlebnisse (cestování, zážitky)
- Partnerschaft, Freundschaft (partnerství, přátelství)
- Stadt (město)
- Essen (jídlo)
- Konflikte (konflikty)
- Wetter (počasí)

Gramatika

Infinitiv s zu

Vedlejší věty a spojky

Konjunktiv

Členy (všechny)

Předložky (všechny)

Trpný rod

Skladba věty

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV7	Správné řešení konfliktní situace, vyjádření vlastního názoru	integrováno
OSV8	Zdůvodnění názoru, jmenování podmínek	integrováno
EGS2	Výměnné zahraniční pobyty pro studenty (dle možností)	integrováno
EGS3	Vytvoření kvízu o znalostech německy mluvících zemí	projekt

RUSKÝ JAZYK (6.-9. ROČNÍK)

6. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- umí sluchově i graficky rozlišit hlásky a slabiky odlišné od češtiny
- sluchově rozliší slova ve větě
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a dokáže na ně reagovat, rozumí základním informacím
- v krátkých poslechových textech pochopí slova a jednoduché věty, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

- snaží se správně zvolit tempo řeči a intonaci ve slovech a větách
- sdělí jednoduché informace týkající se jeho samotného a jeho rodiny
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- pochopí slova a jednotlivé věty, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchým informačním nápisům
- rozumí slovům a jednoduchým větám

PSANÍ

- graficky rozlišuje jednotlivá písmena azbuky a slova ve větách
- napíše základní jednoduché údaje o své osobě

UČIVO

Zvuková analýza a syntéza slov
 Sluchové a grafické rozlišení hlásek, samohlásek a slov ve větě
 Fonetická a dechová cvičení, říkanky, písničky
 Základní výslovnostní návyky
 Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
 Výslovnost tvrdých a měkkých souhlásek
 Azbuka – nácvik psaní a čtení jednotlivých písmen
 Psaní měkkého a tvrdého znaku
 Přízvuk v ruských slovech, nepřízvučné slabiky, redukce
 Jazykové hry na rozvíjení slovní zásoby
 Grafická analýza a syntéza slov
 Vytváření jednoduchých vět
 Pohádky, bajky

Číslovky 0-20

Práce s dvojjazyčným slovníkem

Tematické okruhy a slovní zásoba

- já, rodina, domov, škola, barvy, zvířata, dny v týdnu, měsíce, roční období, příroda, počasí, život na vesnici

Gramatika

Koncovky zdobnělin

Časování pravidelných sloves – jednotné číslo

Tvorba otázky a záporu

Číslovky řadové

Minulý čas pravidelných sloves – jednotné číslo

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
EGS1	Poznávání Ruska (kultura, tradice, geografie)	integrováno
EGS2	Sběr informací o Rusku	integrováno

7. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí známým slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny s pečlivou výslovností a týkají se osvojených témat
- reaguje na pokyny učitele
- rozumí základním informacím v poslechových textech

MLUVENÍ

- dokáže správně zvolit tempo řeči a intonaci ve slovech a větách
- využívá známou slovní zásobu, zvládne mikrodialogy, umí pozdravit, poděkuje
- umí počítat do sta, umí o něco poprosit
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se každodenních témat, odpovídá na jednoduché otázky a snaží se je i položit

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- zdokonaluje se ve čtení, chápe jednotlivá slova i věty napsané azbukou
- dokáže pochopit smysl delšího textu a porozumět jeho obsahu
- vyhledává ve slovníku neznámé výrazy

PSANÍ

- zdokonaluje se v psaní azbukou, napíše jednoduché texty o sobě, o své rodině, volném čase a svých zálibách, o škole

- napíše základní údaje o své osobě
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
- jednoduchým způsobem popíše osoby

UČIVO

Tematické okruhy a slovní zásoba

- psaní a čtení azbuky – zdokonalování dovedností
- číslovky 0–100
- přídavná jména
- určování času
- číslovky řadové
- zvratná slovesa – časování
- ruské pohádky
- společenské a zdvořilostní fráze, pozdravy, rozloučení, poděkování, blahopřání, prosba, oslovení
- měsíce, kalendář
- škola, učitelé, vyučovací předměty, rozvrh hodin
- co mám rád
- části těla a obličeje, zdraví
- portrét, podoba
- popis osoby, předmětů
- prázdniny

Gramatika

Shrnutí pravidel čtení a psaní azbuky (přízvuk, redukce)

Minulý čas sloves

Skloňování přídavných jmen

Tvoření číslovek složených

Skloňování osobních zájmen

Skloňování podstatných jmen

Časování sloves

Vykání

Zápor u sloves

Psaní data, časové údaje

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV8	Představení se a doptávání se na podobné informace	integrováno

8. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- zvládá poslech delších textů s porozuměním a snaží se je reprodukovat
- poslouchá pohádky, bajky, písně a snaží se porozumět obsahu textu
- reaguje bez problémů na pokyny učitele

MLUVENÍ

- dbá na správný přízvuk a melodii ve větách
- odpovídá na otázky týkající se běžných témat a dokáže i otázky pokládat
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů týkajících se každodenních témat, odpovídá na jednoduché otázky a umí je i položit

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- obohacuje slovní zásobu o další výrazy, pracuje s rusko-českým slovníkem, vyhledává neznámé výrazy
- zvládá čtení delších textů a snaží se je reprodukovat, vyhledá v nich požadované informace
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

PSANÍ

- bez větších problémů píše azbukou, umí vytvořit jednoduché projekty týkající se obsahově běžných témat
- dokáže vyplnit anketu, dotazník nebo formulář

UČIVO

Tematické okruhy a slovní zásoba

- číslovky 0–1000
- *Kde pracují?*
- povolání
- vazba „работать кем“
- *Kam jdeš? Kam pojeděš?*
- *S kým půjdeš?*
- *Kdo?, Co?*
- dopravní prostředky
- anketa, dotazník, formulář
- ruské národní pohádky
- bydlíme v Evropě, příslušníci národů
- město a jeho části

- orientace – plán města
- cestování, státy Evropy, prázdniny

Gramatika

Časování zvrtných sloves
Číslovky řadové – časové údaje
Rozkazovací způsob
Skloňování podstatných jmen čísla jednotného
Skloňování přídavných jmen
Skloňování zájmen osobních
Příslovce (jako, kam, kudy, kde)
Zájmena tázací (kdo, co)
Časování sloves - chtít, jet, vědět
Nepravidelná slovesa – bydlet, jít, chodit, zeptat se

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Popis cesty	integrováno
EGS1	Místa ve městech, světové strany, mapa	integrováno

9. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- zvládá poslech delších textů s porozuměním a umí je reprodukovat
- poslouchá pohádky, bajky, písně a snaží se porozumět obsahu textu

MLUVENÍ

- dbá na správný přízvuk a melodii ve větách
- odpovídá na otázky týkající se běžných témat a dokáže i otázky pokládat
- vyjádří svůj názor

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- obohacuje slovní zásobu o další výrazy, pracuje s rusko-českým slovníkem, vyhledává neznámé výrazy
- zvládá čtení delších textů a umí je reprodukovat, vyhledá v nich požadované informace
- rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům
- prokáže porozumění čtenému textu

PSANÍ

- bez větších problémů píše azbukou, umí vytvořit jednotlivé projekty týkající se obsahově běžných témat

- dokáže vyplnit anketu, dotazník nebo formulář

UČIVO

Plánování činností

Aktivní tvůrčí čtení – pohádky a bajky

Doplňkové čtení

Tematické okruhy a slovní zásoba

- povolání
- obchody
- nakupování
- číselky 0–1 000 000
- potraviny
- oblečení
- *Kam jdeš?, Kam pojedesh?*
- dopravní prostředky
- dopisování si
- komunikace v rodině
- domácnost
- denní program

Gramatika

Časování zvrtných sloves

Tázací zájmena

Číselky řadové

Rozkazovací způsob

Přídavná jména

Skloňování podstatných jmen

Příslovce

Další nepravidelná slovesa

Nepravidelná slovesa se změnou kmenové souhlásky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV8

Běžná komunikace v rodině/mezi vrstevníky

integrováno

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

MATEMATIKA

Vyučovací předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících se stejnou časovou dotací.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
matematika								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
5	5	5	5	5	5	5	5	5

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace:

- u *učebního plánu pro 1. stupeň* o **5 hodin** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 25 hodin výuky týdně);
- u *učebního plánu pro 2. stupeň* o **4 hodin** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 20 hodin výuky týdně).

Vyučovací předmět matematika je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru matematika a její aplikace stanovených RVP pro ZV a náplň průřezových témat a jejich tematických okruhů.

Poskytuje žákům dovednosti a povědomí potřebné pro orientaci v praktickém životě. Vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i v různých směrech vyšších stupňů následného studia žáků. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Současně přispívá k utváření některých rysů jejich osobnosti, jakými jsou vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Náplň vzdělávacího předmětu matematika je úzce propojena s ostatními přírodovědnými a technickými vzdělávacími oblastmi, které se navzájem doplňují. Kromě toho v jejím rámci získávají žáci povědomí z oblasti finanční gramotnosti.

Výuka probíhá především v prostorách školy s využitím všech dostupných názorných a digitálních učebních pomůcek, se kterými škola disponuje. Žáci obou stupňů ZŠ se pravidelně zapojují do logických a matematických soutěží a olympiád.

MATEMATIKA (1.-5. ROČNÍK)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k tomu, aby aktivně samostatně pozorovali, objevovali; dle získaných poznatků a zkušeností zpracovávali učební látku - nabízíme žákům využití různých způsobů a metod učení

	- podporujeme vyhledávání, třídění a propojování informací z různých zdrojů - pracujeme s chybou - vedeme žáky k sebehodnocení, umožňujeme zažít vlastní úspěch
kompetence k řešení problémů	- motivujeme žáky zadáváním problémových a zajímavých úloh z praktického života - postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším - zohledňujeme úroveň kognitivních schopností žáků, dbáme na přiměřenost řešených úloh - motivujeme žáky k účasti v soutěžích a olympiádách
kompetence komunikativní	- snažíme se vést žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými osobami - vedeme žáky k souvislému a logicky správnému projevu - umožňujeme žákům vyjádření vlastních myšlenek a názorů - vedeme žáky k porozumění různým učebním materiálům a k jejich praktickému využití
kompetence sociální a personální	- vedeme žáky ke spolupráci při plnění společných úkolů ve skupině - poskytujeme žákům příležitosti k zažití úspěchů - učíme žáky vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektování druhých - rozvíjíme schopnosti žáků při společné práci požádat o pomoc nebo poskytnout pomoc a radu druhým
kompetence občanské	- poskytujeme žákům možnost hodnotit vlastní chování i chování ostatních, učíme je sebekontroly - vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k slušnému chování, k respektování názorů druhých - vedeme žáky k zodpovědnosti, k uvědomění si vlastních práv a povinností
kompetence pracovní	- učíme žáky bezpečně používat pracovní nástroje a pomůcky - požadujeme po žácích dodržování pracovních postupů

	- vedeme žáky k poznávání vlastních možností a k sebehodnocení - rozvíjíme podnikatelské myšlení žáků
kompetence digitální	- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb v procesu učení - klademe důraz na etické chování v digitálním prostředí - směřujeme žáky k zefektivnění práce využitím digitálních technologií

1. ROČNÍK

a) ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- používá čísla k vyjádření počtu a pořadí
- počítá prvky v oboru do 20
- píše, znázorňuje a porovnává čísla do 20
- orientuje se na číselné ose
- poznává značky $+$, $-$, $<$, $>$, $=$
- sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku
- řeší a modeluje jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku

UČIVO

Početní operace a jejich vlastnosti s přirozenými čísly (do 20)
 Zápis čísel v desítkové soustavě, psaní číslic a znamének ($+$, $-$, $<$, $>$, $=$)
 Číselná osa
 Čísla do 20
 Porovnávání
 Slovní úlohy

b) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- poznává základní rovinné útvary

UČIVO

Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh

2. ROČNÍK

a) ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *sčítá, odčítá do 100 s přechodem přes desítku*
- *zapisuje čísla v desítkové soustavě*
- *modeluje zapsané číslo*
- *zvládá násobilku 2, 3, 4, 5, 10*
- *vyhledává a vyznačuje čísla na číselné ose*
- *porovnáváním čísel zapisuje výsledky porovnávání*
- *řeší a znázorňuje jednoduché slovní úlohy*

UČIVO

Čísla do 100 s přechodem přes 10
 Zápis čísla v desítkové soustavě
 Nerovnosti
 Číselná osa – vyhledávání a označování čísel na číselné ose
 Sčítání, odčítání v oboru do 100
 Násobilka 2, 3, 4, 5, 10
 Komutativnost násobení
 Slovní úlohy
 Grafické znázornění slovních úloh

b) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *určuje, rozezná základní útvary v rovině, v prostoru*
- *modeluje jednoduché útvary v rovině, v prostoru*
- *doplňuje souměrný útvar*

UČIVO

Základní útvary v rovině
 Lomená čára, křivá čára, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh
 Základní útvary v prostoru (kvádr, krychle, válec, koule)
 Osově souměrné útvary

3. ROČNÍK

a) ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- čte, zapisuje a porovnává čísla do 1 000
- zapisuje rovnost a nerovnost
- násobí a dělí v oboru násobilký do 100
- sčítá a odčítá dvojčiferná čísla z paměti
- pamětně sčítá a odčítá do 1 000
- počítá velmi jednoduché příklady na dělení se zbytkem
- písemně sčítá a odčítá bez přechodu i s přechodem přes desítku
- písemně násobí jednociferným činitelem
- řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy

UČIVO

Čísla do 1000
 Rovnost a nerovnost čísel, porovnávání
 Zápis čísla v desítkové soustavě
 Číselná osa
 Početní operace s čísly do 1 000
 Násobení a dělení v oboru násobilký do 100
 Pamětné sčítání a odčítání
 Dělení se zbytkem
 Písemné algoritmy početních operací
 Slovní úlohy
 Odhady výsledků, kontrola výsledků

b) ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- orientuje se v čase, kalendáři, dnech, určuje čas
- převádí jednotky času
- rozpozná a popíše jednoduché závislosti
- doplňuje posloupnosti čísel, tabulky, schémata

UČIVO

Orientace v čase
 Jednotky času – h, min, s
 Kalendář, dny v týdnu, měsíce
 Závislosti a jejich vlastnosti

Tabulky, schémata

c) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- poznává a pracuje se základními útvary v rovině a prostoru
- pracuje s jednoduchými souměrnými útvary v rovině
- odhaduje a měří délku úsečky
- rýsuje úsečky dané délky
- převádí jednotky délky

UČIVO

Útvary – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, kruh, trojúhelník, kvádr, krychle, koule, válec, kužel

Délka úsečky, jednotky délky – mm, cm, m, km

Převody jednotek délky

Osově souměrné útvary

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV1	Samostatná práce, doplňování posloupnosti čísel, schémat, tabulek	integrováno

4. ROČNÍK

a) ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- počítá prvky v oboru přirozených čísel do 1 000, 10 000, větších než 10 000, milion
- zvládá zápis (rozvinutý zápis v desítkové soustavě, znázorňuje na číselné ose), čte, porovnává, zaokrouhluje čísla, odhaduje výsledky
- násobí a dělí z paměti v oboru i mimo obor násobilky
- dělí se zbytkem v oboru i mimo obor násobilky
- sčítá a odčítá z paměti
- umí využít při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání
- písemně sčítá a odčítá
- písemně násobí jednociferným, dvojciferným a trojciferným činitelem
- písemně dělí jednociferným dělitelem
- řeší a tvoří slovní úlohy, používá v nich osvojené početní operace
- modeluje a určí část celku, využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku, používá zápis ve tvaru zlomku
- porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)

UČIVO

Přirozená čísla, celá čísla
 Násobení dvojciferným a trojciferným činitelem, dělení mimo obor násobílek
 Celek, část, zlomek ($1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$) a slovní úlohy se zlomky
 Číselná osa, zlomková čára
 Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
 Násobilka
 Vlastnosti početních operací s čísly
 Písemné algoritmy početních operací

b) ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zapisuje a převádí jednotky délky (cm, mm, dm, m, km), hmotnosti (g, kg, t), objemu (l, hl), času (s, min, h)
- vyhledává, sbírá, zapisuje a třídí data
- řeší závislosti – čte a sestavuje tabulky a diagramy

UČIVO

Závislosti a jejich vlastnosti
 Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

c) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rýsuje kolmice, rovnoběžky
- rýsuje čtverce, obdélníky, kružnice, trojúhelníky a užívá jednoduché konstrukce
- rýsuje osy a středy úseček
- rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- počítá obvod obdélníku, čtverce, trojúhelníku
- zvládá grafický součet a rozdíl úsečky

UČIVO

Základní útvary v rovině: lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
 Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
 Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
 Obvod obrazců
 Vzájemná poloha dvou přímek v rovině
 Osově souměrné útvary

Osa a střed úsečky

Grafický součet a rozdíl úsečky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV9	Skupinová práce, řešení problémových slovních úloh, magické čtverce, číselné a obrázkové řady	integrováno
OSV10	Skupinová práce, zpracování dat z praktického života (např. jízdní řády)	integrováno

5. ROČNÍK

a) ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zaokrouhluje přirozená čísla, odhaduje výpočty, kontroluje výsledky pomocí zaokrouhlování čísla
- orientuje se na číselné ose
- zvládá výpočty základních početních operací v oboru přirozených čísel
- v praxi užívá vlastností sčítání a násobení – komutativnost, asociativnost, distributivnost násobení ke sčítání (sdružování, záměna, roznásobení)
- zvládá algoritmus pro sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru větším než milion
- násobí – maximálně trojciferným číslem
- dělí – maximálně dvojciferným číslem
- řeší slovní úlohy, ve kterých využívání osvojené početní operace
- porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje formou zlomku
- přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu
- chápe význam znaku „-“ před číslem pro zápis celého záporného čísla, znázorní na číselné ose

UČIVO

Zaokrouhlování čísel

Přirozená čísla

Rozvinutý zápis čísla v oboru milion a více

Vlastnosti početních operací s čísly

Využití vlastností početních operací ve slovních úlohách

Znázorňování pomocí řádového počítadla, modelu, číselné osy, tabulek

Samokontrola – písemná zkouška

Písemné algoritmy početních operací – písemné dělení (různé druhy zápisu), písemné násobení

Vypočítávání průměrné rychlosti
Řešení rovnic, dosazování čísel, nerovnice
Seznámení s názvy čísel větších než milion, jejich užitím, zápis a čtení s tabulkou – s řádovým počítadlem, číselnou osou – vše i bez pomůcek
Zápis, grafické znázornění, odhad
Zlomky – sčítání a odčítání se stejným jmenovatelem
Desetinná čísla, význam desetinné čárky, porovnávání desetinných čísel s využitím číselné osy
Záporná čísla celá, jejich zápis a vyznačení na číselné ose (teploměr)

b) ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

UČIVO

Zpracování dat z praktického života
Užívání statistických údajů, jízdních řádů, nákladů, tabulek
Práce s grafy (návaznost na přírodovědu)
Čtení různých diagramů – sloupkových, kruhových, vývojových s reálným významem
Zdůvodňování závislostí a jejich vlastnosti

c) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- sestrojí čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- sestrojí obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran
- narýsuje kružnici, užívá jednoduché kružnice
- převádí jednotky délky a užívá základní jednotky obsahu
- poznává a určuje osově souměrné útvary kolem sebe a základní útvary v prostoru, sestrojí osu souměrnosti
- určí, narýsuje a zapíše vzájemnou polohu přímek
- řeší úlohy na obsah a obvod obrazců, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí střed úsečky
- pracuje s geometrickými obrazci ve čtvercové síti (obsah, obvod, osová souměrnost)

UČIVO

Vzájemná poloha přímek – rýsování podle daných údajů – označení
Jednotky délky a jejich převádění: km, m, dm, cm, mm

Rýsování obrazců

Jednotky obsahu – cm^2 , m^2 , km^2 , obvod a obsah čtverce a obdélníka

Sestrojení středu úsečky

Osově souměrné útvary

Rýsování do čtvercové sítě i bez ní

Seznámení s modely těles – kvádr, krychle, válec, jehlan, koule, kužel

d) NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volby postupu, vyhodnocení správných výsledků
- k výsledku dochází různými způsoby

UČIVO

Slovní úlohy, číselné řady, obrázkové řady

Prostorová představivost

Magické pyramidy, čtverce, sudoku

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

MED1	Diagramy, grafy – čtení údajů, vyhodnocování	integrováno

MATEMATIKA (6.-9. ROČNÍK)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- jasně stanovujeme témata a cíle hodiny, společně zhodnocujeme jejich dosažení na konci vyučovací jednotky - vedeme žáky k vyhledávání informací i v elektronické podobě a učíme je s nimi pracovat - učíme žáky získané informace rozdělovat na podstatné a méně podstatné - klademe důraz na čtení s porozuměním - do výuky zařazujeme příklady z praxe - hodnotíme individuální pokrok žáka - podporujeme zájem o předmět vhodně zvolenými metodami a formami práce - společně s žáky pojmenováváme konkrétní nedostatky a stanovujeme cestu k jejich odstranění - postupnou abstrakcí a zobecňováním vedeme žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů - učíme žáky pracovat s chybou - používáme v hodinách informační a komunikační technologie - podporujeme u žáků schopnost logického myšlení zařazováním problémových a logických úloh a hádanek
kompetence k řešení problémů	- zadáváme žákům úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z rozmanitých oblastí - vedeme žáky k využívání získaných vědomostí k objevování různých variant řešení - motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života - vedeme žáky k samostatnému uvažování, podporujeme u nich i tzv. neškolské postupy řešení úloh - učíme je známé a osvědčené postupy aplikovat v jiných obdobných nebo nových úlohách - vedeme žáky k poznatku různých variant řešení - vyžadujeme, aby žáci při řešení problému aktivně vyhledávali informace, které povedou k řešení

kompetence komunikativní	- vedeme žáky ke stručnému a přesnému vyjadřování, k využití matematického jazyka a jeho symbolů, k užívání odborné terminologie - podporujeme kultivované a výstižné vyjadřování, naslouchání druhým a porozumění jim - učíme žáky srozumitelně vyjadřovat jejich myšlenky ať již v ústní nebo i písemné formě - využíváme informačních technologií k získávání informací, cíleně vedeme žáky, aby tradičními i digitálními prostředky prezentovali výsledky své práce před spolužáky - učíme žáky orientovat se v grafech, tabulkách, diagramech
kompetence sociální a personální	- umožňujeme žákům pracovat v týmu a otevřít tak cestu k úspěchu a k dosažení lepších výsledků všem žákům - podporujeme vzájemnou spolupráci, přátelské vztahy a respektování jeden druhého - učíme žáky vážit si práce nejen své, ale i práce ostatních - vyžadujeme důsledné dodržování dohodnutých pravidel - učíme žáky sebehodnocení
kompetence občanské	- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce a chování i práce a chování ostatních - zařazujeme občanské problémy do matematických úloh a tím žáky motivujeme k uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti - vedeme žáky k věcnému řešení problémů - vedeme žáky k respektování názorů ostatních
kompetence pracovní	- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci - důsledně žáky vedeme k dodržování pravidel a k plnění svých povinností - rozvíjíme u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů - vedeme žáky k tomu, aby si uměli efektivně naplánovat plnění úkolů - organizujeme výuku tak, aby účinně zapojila všechny žáky - vedeme žáky k plnění úkolů v termínu

kompetence digitální	- vedeme žáky k tomu, aby do řešení úloh a problémů zapojovali i digitální technologie - umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při řešení matematických úloh a problémů - vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií usnadní řešení matematického problému a pomáhá s rutinními výpočty - vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací - vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro prezentaci výsledků - klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt při práci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

6. ROČNÍK

a) ČÍSLO A PROMĚNNÁ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy k danému tématu*
- *aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů*
- *čte a zapisuje desetinná čísla*
- *zobrazuje desetinná čísla na číselné ose*
- *zaokrouhluje a porovnává desetinná čísla*
- *převádí desetinné zlomky na desetinná čísla a naopak*
- *provádí početní operace s desetinnými čísly*
- *řeší slovní úlohy s využitím číselných operací s desetinnými čísly*
- *využívá číselných operací s desetinnými čísly při převodech jednotek délky, hmotnosti, času*
- *zná a používá kritéria dělitelnosti*
- *rozumí pojmům násobek a dělitel*
- *rozliší prvočísla a čísla složená a rozloží číslo složené na prvočinitele*
- *určí nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou i více čísel*
- *řeší slovní úlohy s využitím znalostí dělitelnosti*

UČIVO

Rozšířené opakování z 5. ročníku
Desetinná čísla
Znázorňování na číselné ose
Zaokrouhlování

Operace s desetinnými čísly
Slovní úlohy
Dělitelnost
Prvočíslo, číslo složené
Násobek, dělitel, nsn, NSD
Kritéria dělitelnosti
Čísla soudělná, nesoudělná
Slovní úlohy

b) ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy k danému tématu*
- *vypočítá aritmetický průměr*

UČIVO

Aritmetický průměr

c) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy k danému tématu*
- *aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů*
- *pozná základní rovinné útvary*
- *vysvětlí pojem úhel a pojmenuje jednotlivé úhly (ostrý, tupý, pravý, přímý, vrcholové, vedlejší, souhlasné, střídavé)*
- *narýsuje, změří a přenáší úhel*
- *provádí početní operace s velikostmi úhlů*
- *narýsuje osu úhlu a osu úsečky*
- *rozumí pojmu pravidelný mnohoúhelník*
- *vysvětlí pojmy trojúhelník, střední příčka, výška, těžnice trojúhelníku*
- *vysvětlí pojem kružnice vepsaná a opsaná*
- *rozumí pojmu trojúhelníková nerovnost a sestrojí trojúhelník (sss) i se všemi jeho náležitostmi*
- *využívá znalosti o součtu vnitřních úhlů v trojúhelníku*
- *dokáže vyhledat souměrné rovinné útvary i tělesa a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti.*
- *pozná, pojmenuje a charakterizuje vybraná geometrická tělesa (krychle, kvádr)*
- *načrtne obraz krychle a kvádru a sestrojí jejich síť*
- *vypočítá objem a povrch krychle a kvádru*

- převádí jednotky obsahu a objemu

UČIVO

Rozšířené opakování z 5. ročníku
 Bod, přímka, polopřímka, úsečka
 Úhel, druhy úhlů, osa úhlu
 Vzájemná poloha přímek v rovině
 Trojúhelník, trojúhelníková nerovnost
 Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku
 Třídění trojúhelníků
 Střední příčky, těžnice a výšky v trojúhelníku
 Kružnice trojúhelníku vepsaná a opsaná
 Osová souměrnost
 Osově souměrné útvary
 Krychle a kvádr ve volném rovnoběžném promítání
 Síť krychle a kvádrů
 Výpočet povrchu a objemu

d) NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy k danému tématu*
- *aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů*
- *řeší jednoduché logické úlohy.*
- *řeší úlohy rozvíjející prostorovou představivost*

UČIVO

Úlohy podněcující diskusi
 Číselné a logické řady
 Logické úlohy
 Netradiční geometrické úlohy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Cvičení dovednosti „zapamatování“ Rozvíjení pojmové paměti Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, trpělivosti, vytrvalosti, tvořivosti	integrováno
OSV3	Nácvik různých rolí při skupinové práci. Nácvik sebekontroly, sebeovládání	integrováno
OSV8	Ověřování vhodnosti zvolených postupů a reálnost výsledku při řešení praktických problémových úloh Aplikování zkušeností při řešení dalších úloh Rozvíjení schopnosti smysluplného a konstruktivního dialogu	

OSV9	Při skupinové práci spolupráce na přiděleném úkolu s ostatními členy skupiny a dodržování zásad efektivní komunikace Snaha dosahovat stále lepších výsledků	
OSV10	Popsání strategie řešení úloh Cvičení dovednosti řešení problémů	

7. ROČNÍK

a) ČÍSLO A PROMĚNNÁ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy k danému tématu
- aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů
- rozliší kladná a záporná čísla a zobrazí je na číselné ose
- chápe pojem opačné číslo
- určuje absolutní hodnotu celého čísla
- provádí početní operace s celými čísly
- řeší číselné výrazy s celými čísly
- řeší slovní úlohy s využitím číselných operací s celými čísly
- vysvětlí pojem číselná osa, zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo
- čte a zapisuje zlomky
- znázorní kladné i záporné zlomky na číselné ose
- převádí zlomky na smíšená čísla a naopak, převádí zlomky na desetinná čísla a naopak
- porovnává zlomky
- rozšiřuje a krátí zlomky
- provádí početní operace se zlomky
- upravuje složené zlomky
- řeší slovní úlohy s využitím číselných operací se zlomky
- porovná čísla poměrem, podílem, rozdílem
- dělí celek v daném poměru a zvětšuje nebo zmenšuje veličiny v daném poměru
- vysvětlí pojem měřítko
- řeší slovní úlohy s využitím znalostí o poměru a o měřítku
- správně používá pojmy procento, procentová část, základ, počet procent, úrok, promile
- vypočte procentovou část, základ, počet procent
- řeší slovní úlohy s využitím početních operací s procenty
- řeší jednoduché úlohy s úroky a s výpočtem promile

UČIVO

Rozšířené opakování ze 6. ročníku

Celá čísla

Číslo opačné a absolutní hodnota

Početní operace s celými čísly
 Zlomky, smíšená čísla
 Porovnávání zlomků
 Krácení a rozšiřování zlomků. Početní operace se zlomky
 Poměr, měřítko
 Procenta
 Základ, procentová část, počet procent
 Úrok, promile

b) ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k danému tématu*
- *vyhledává a porovnává závislosti a data-příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti*
- *rozpozná přímou a nepřímou úměrnost*
- *rozhodne o závislosti dvou veličin, zda se jedná o přímou, nepřímou úměrnost a používá je při řešení slovních úloh pomocí trojčlenky*

UČIVO

Přímá, nepřímá úměrnost
 Trojčlenka

c) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k danému tématu*
- *aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů*
- *určuje shodné útvary*
- *pozná shodné trojúhelníky*
- *používá věty o shodnosti trojúhelníků*
- *sestojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu a zapíše postup konstrukce*
- *sestojí obraz útvaru ve středové souměrnosti*
- *rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a zná jejich základní vlastnosti*
- *sestojí rovnoběžník a lichoběžník*
- *vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku*
- *načrtne hranol, sestojí jeho síť a vypočítá jeho povrch a objem*

UČIVO

Rozšířené opakování z 6. ročníku
 Shodnost

Středová souměrnost
Čtyřúhelníky
Obvod, obsah čtyřúhelníků
Hranoly
Síť hranolů
Objem, povrch hranolů

d) NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy k danému tématu*
- *aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů*
- *řeší úlohy vyžadující logickou úvahu*
- *řeší úlohy rozvíjející prostorovou představivost*

UČIVO

Úlohy podněcující diskusi
Úlohy formulované žáky
Logické úlohy
Netradiční geometrické úlohy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Cvičení dovednosti „zapamatování“ Rozvíjení pojmové paměti Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, trpělivosti, vytrvalosti, tvořivosti	integrováno
OSV3	Nácvik různých rolí při skupinové práci. Nácvik sebekontroly, sebeovládání	integrováno
OSV8	Ověřování vhodnosti zvolených postupů a reálnost výsledku při řešení praktických problémových úloh Aplikování zkušeností při řešení dalších úloh Rozvíjení schopnosti smysluplného a konstruktivního dialogu	
OSV9	Při skupinové práci spolupráce na přiděleném úkolu s ostatními členy skupiny a dodržování zásad efektivní komunikace Snaha dosahovat stále lepších výsledků	
OSV10	Popsání strategie řešení úloh Cvičení dovednosti řešení problémů	

8. ROČNÍK

a) ČÍSLO A PROMĚNNÁ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů
- určuje druhou mocninu a odmocninu racionálních čísel pomocí tabulek a kalkulátoru
- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- používá pravidla pro počítání s mocninami
- provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem
- zapisuje čísla pomocí mocnin deseti
- vysvětlí pojem číselný výraz a výraz s proměnnou
- vypočítá hodnotu číselného výrazu a určí hodnotu výrazu s proměnnou
- zapíše slovní zadání pomocí výrazu s proměnnou
- rozlišuje jednočleny a mnohočleny
- provádí početní operace s mnohočleny
- rozloží mnohočlen na součin
- používá rozkladové vzorce
- vysvětlí pojem rovnost a rovnice
- řeší rovnici s jednou neznámou, řešení ověří zkouškou
- řeší rovnici, která má nekonečně mnoho řešení nebo nemá žádné řešení
- řeší slovní úlohy pomocí rovnic
- vyjádří neznámou ze vzorce

UČIVO

Rozšířené opakování ze 7. ročníku
 Druhá mocnina a odmocnina
 Mocniny s přirozeným mocnitelem
 Výrazy – číselný výraz, výraz s proměnnou
 Mnohočleny
 Lineární rovnice

b) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy k danému tématu
- aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů
- vysloví Pythagorovu větu a aplikuje jí při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku
- užívá Pythagorovu větu v planimetrii, ve stereometrii, v úlohách z praxe
- vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí

- určí vzájemnou polohu kružnice a přímky
- vypočte délku kružnice nebo její části a obvod a obsah kruhu a kruhové výseče
- řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům v kruhu, kružnici
- sestrojí tečnu kružnice a z bodu ke kružnici
- užívá Thaletovu větu při řešení úloh
- pozná, popíše a charakterizuje válec
- načrtne válec a jeho síť a vypočítá povrch a objem válce
- řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům ve válci
- sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky
- používá základní pravidla přesného rýsování

UČIVO

Rozšířené opakování ze 7. ročníku

Pythagorova věta

Kružnice, kruh

Thaletova kružnice

Válec

Síť válce

Objem, povrch válce

Konstrukční úlohy

Množiny bodů dané vlastnosti

c) NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy k danému tématu
- aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů
- řeší složitější úlohy a problémy vyžadující logickou úvahu

UČIVO

Logické úlohy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Cvičení dovednosti „zapamatování“ Rozvíjení pojmové paměti Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, trpělivosti, vytrvalosti, tvořivosti	integrováno
OSV3	Nácvik různých rolí při skupinové práci. Nácvik sebekontroly, sebeovládání	integrováno
OSV8	Ověřování vhodnosti zvolených postupů a reálnost výsledku při řešení praktických problémových úloh Aplikování zkušeností při řešení dalších úloh Rozvíjení schopnosti smysluplného a konstruktivního dialogu	

OSV9	Při skupinové práci spolupráce na přiděleném úkolu s ostatními členy skupiny a dodržování zásad efektivní komunikace Snaha dosahovat stále lepších výsledků	
OSV10	Popsání strategie řešení úloh Cvičení dovednosti řešení problémů	

9. ROČNÍK

a) ČÍSLO A PROMĚNNÁ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy k danému tématu
- aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů
- určí smysl lomeného výrazu
- provádí početní operace s lomenými výrazy
- upraví složený lomený výraz
- řeší složitější lineární rovnice s jednou neznámou a provede zkoušku
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli a provede zkoušku
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých (sčítací, dosazovací metodou) a provede zkoušku
- řeší slovní úlohy pomocí rovnic a soustavy rovnic o dvou neznámých
- řeší složitější slovní úlohy a slovní úlohy o pohybu, o společné práci, o směsích
- vysvětlí pojmy související s financemi a porozumí jim, užívá znalostí k řešení úloh z reálného života

UČIVO

Rozšířené opakování z 8. ročníku

Lomené výrazy

Rovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy rovnic

Základy finanční matematiky

b) ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy k danému tématu
- aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů
- rozezná a definuje funkci
- určí definiční obor a obor hodnot dané funkce
- určí, zda je funkce rostoucí, klesající, konstantní
- rozlišuje lineární, lomenou a kvadratickou funkci
- sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce

- používá pravoúhlou soustavu souřadnic
- užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými grafickou metodou
- rozezná a definuje goniometrickou funkci
- určí hodnotu funkce daného úhlu, určí velikost úhlu z hodnoty funkce
- sestaví tabulku a načrtne graf dané funkce
- užívá goniometrické funkce při řešení úloh
- vysvětlí pojem aritmetický průměr, modus, medián, četnost znaku
- pracuje s daty v tabulce a v grafu, vyčte hodnoty z diagramu
- porovná jednoduché datové soubory

UČIVO

Funkce
Goniometrické funkce ostrého úhlu
Základy statistiky
Tabulky, grafy, diagramy

c) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy k danému tématu
- aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických okruhů
- vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů a používá je při výpočtu složitějších úloh
- vypočítá povrch a objem krychle, kvádru, hranolu, válce a používá je při výpočtu složitějších úloh
- pozná, popíše a charakterizuje jehlan, kužel, kouli, načrtne jehlan, kužel, kouli
- sestrojí síť jehlanu a kužele
- vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele, koule
- řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům povrchu a objemu těchto těles
- rozliší shodné a podobné útvary a umí určit podobné útvary v rovině
- rozpozná podobné trojúhelníky na základě vět o podobnosti trojúhelníků
- vypočítá poměr podobnosti
- využívá podobnosti při řešení početních i konstrukčních úloh

UČIVO

Rozšířené opakování z 8. ročníku
Obvody, obsahy rovinných útvarů
Povrchy, objemy těles
Síť jehlanu, kužele

Objem, povrch jehlanu, kužele, koule
Podobnost

d) NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy k danému tématu*
- *řeší složitější úlohy a problémy a úlohy vyžadující logickou úvahu*
- *řeší úlohy, které rozvíjejí prostorovou představivost*

UČIVO

Logické, kombinační úlohy
Netradiční geometrické úlohy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Cvičení dovednosti „zapamatování“ Rozvíjení pojmové paměti Cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, trpělivosti, vytrvalosti, tvořivosti	integrováno
OSV3	Nácvik různých rolí při skupinové práci. Nácvik sebekontroly, sebeovládání	integrováno
OSV8	Ověřování vhodnosti zvolených postupů a reálnost výsledku při řešení praktických problémových úloh Aplikování zkušeností při řešení dalších úloh Rozvíjení schopnosti smysluplného a konstruktivního dialogu	
OSV9	Při skupinové práci spolupráce na přiděleném úkolu s ostatními členy skupiny a dodržování zásad efektivní komunikace Snaha dosahovat stále lepších výsledků	
OSV10	Popsání strategie řešení úloh Cvičení dovednosti řešení problémů	

5.3 INFORMATIKA

INFORMATIKA

Vyučovací předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. až 9. ročníku se stejnou časovou dotací.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
informatika								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	1	1	1	1	1	1

Obsahem vyučovacího předmětu informatika je především rozvoj informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií.

Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Ve 4. a 5. ročníku si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy.

V 6.-9. ročníku žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuje a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost a životní prostředí.

Výuka probíhá na počítačích v učebně výpočetní techniky nebo v běžné učebně s přenosnými digitálními zařízeními připojenými k internetové síti. Některá témata jsou probírána bez použití digitálního zařízení.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho digitálního zařízení, aby díky tomu docházelo k diskuzi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně – s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Žáci využívají digitální pomůcky, které má škola aktuálně k dispozici.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k využívání vhodných způsobů učení, metod a strategií - klademe důraz na plánování, organizaci a řízení vlastního učení a ochotu věnovat se dalšímu studiu - dbáme na to, aby žáci poznávali úlohu informací, využívali moderní informační a komunikační technologie - vedeme žáky k porovnávání informací a poznatků z více zdrojů - zaměřujeme se na práci s chybou - podporujeme samostatné pozorování a experimentování, porovnávání výsledků a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti - vedeme žáky k práci s obecně využívanými termíny, znaky a symboly, k uvádění věcí do souvislostí
kompetence k řešení problémů	- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení - zadáváme úkoly, které učí žáky samostatnému řešení problémů, volení vhodných způsobů řešení - postupujeme tak, aby žáci prakticky ověřovali správnost řešení problému a aplikovali osvědčené postupy při řešení problémových situací - podporujeme kritické myšlení, schopnost obhájit si vlastní rozhodnutí a vedeme žáky k uvědomění si vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí
kompetence komunikativní	- vedeme žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce - klademe důraz na kultivovanou úroveň komunikace - podporujeme využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci s okolním světem - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky

kompetence sociální a personální	- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, podporujeme jejich vzájemnou pomoc - dbáme na dodržování společných pravidel, která vedou k utváření příjemné atmosféry, k upevňování dobrých mezilidských vztahů - motivujeme žáky k diskuzi ve skupině - snažíme se žáky vést ke kritickému hodnocení své práce - vedeme žáky k odpovědnému a etickému přístupu k nevhodným obsahům na internetu a v dalších médiích
kompetence občanské	- na modelových případech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování - vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, vcítění se do jejich situace - zaměřujeme se na chápání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy - vedeme žáky k uvědomění si vlastních práv a povinností - snažíme se žáky vést k zodpovědnému chování v krizových situacích a poskytnutí pomoci
kompetence pracovní	- učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou - motivujeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech ke svému rozvoji a přípravě na budoucnost - dbáme na to, aby žáci činili podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření - klademe důraz na dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou, bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování pravidel - snažíme se o to, aby žáci plnili své povinnosti a závazky, dokázali se adaptovat na nové nebo změněné podmínky - postupujeme tak, aby žáci využíváním výpočetní techniky a softwaru zvyšovali efektivnost učební činnosti a racionálněji organizovali svoji práci
kompetence digitální	- používáme aktivní činnosti při práci s technikou, ale i bez ní

	- vzděláváme žáky tak, aby dokázali používat běžná digitální zařízení, aplikace a služby při učení a zapojení se do společnosti - podporujeme samostatné rozhodování o tom, která technologie či postup je pro činnost a řešený problém nejvhodnější - zaměřujeme se na získávání, kritické posuzování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu - postupujeme tak, aby žáci dokázali vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků, usnadnit si práci, zautomatizovat a zefektivnit pracovní postupy - vedeme žáky k tomu, aby předcházeli situacím ohrožující bezpečnost dat a zařízení - dbáme na to, aby žáci vyhodnocovali negativní dopady požívání techniky na své tělesné a duševní zdraví - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí podporujeme etické jednání

4. ROČNÍK

a) DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží
- vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem
- edituje digitální text, vytvoří obrázek
- přehraje zvuk či video
- uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
- používá krok zpět, zoom
- řeší úkol použitím schránky
- dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů
- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci
- propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí
- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj
- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace

- rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého

UČIVO

Digitální zařízení
 Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace
 Ovládání myši
 Kreslení čar, vybarvování
 Používání ovladačů
 Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)
 Kreslení bitmapových obrázků
 Psaní slov na klávesnici
 Editace textu
 Ukládání práce do souboru
 Otevírání souborů
 Přehrávání zvuku
 Příkazy a program
 Využití digitálních technologií v různých oborech
 Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele
 Počítačová data, práce se soubory
 Propojení technologií, internet
 Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš
 Technické problémy a přístupy k jejich řešení

b) DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- sdělí informaci obrázkem
- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
- zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text
- zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
- obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček

UČIVO

Piktogramy, emodži
 Kód
 Přenos na dálku, šifra
 Pixel, rastr, rozlišení
 Tvary, skládání obrazce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV1	Ukládání práce do souboru	integrováno

OSV4	Dodržování pravidel a pokynů při práci s digitálním zařízením, práce v aplikacích dle instrukcí	integrováno

5. ROČNÍK

a) INFORMAČNÍ SYSTÉMY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
- doplní posloupnost prvků
- umístí data správně do tabulky
- doplní prvky v tabulce
- v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky
- určí, jak spolu prvky souvisí

UČIVO

Data, druhy dat
Doplňování tabulky a datových řad
Kritéria kontroly dat
Řazení dat v tabulce
Vizualizace dat v grafu
Systém, struktura, prvky, vztahy

b) ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy, pro řízení jejího chování, pohybu a reakcí
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- vytvoří a použije nový blok
- upraví program pro obdobný problém
- rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
- vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
- cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
- používá události ke spuštění činnosti postav
- ovládá více postav pomocí zpráv

UČIVO

Příkazy a jejich spojování
Opakování příkazů
Pohyb a razítkování
Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy
Vlastní bloky a jejich vytváření
Kombinace procedur

c) DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
- pomocí obrázku znázorní jev
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

UČIVO

Graf, hledání cesty
Schémata, obrázkové modely
Model

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Tvorba tabulek	integrováno
OSV3	Vytváření a kombinace vlastních bloků, detekce a korekce chyb	integrováno

6. ROČNÍK

a) DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozpozná zakódované informace kolem sebe
- zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady
- zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer
- zakóduje v obrázku barvy více způsoby
- zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů
- zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
- ke kódování využívá i binární čísla

UČIVO

Přenos informací, standardizované kódy
Znakové sady
Přenos dat, symetrická šifra

Identifikace barev, barevný model
Vektorová grafika
Zjednodušení zápisu, kontrolní součet
Binární kód, logické A a NEBO

b) INFORMAČNÍ SYSTÉMY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)
- odpoví na otázky na základě dat v tabulce
- popíše pravidla uspořádání v existující tabulce
- doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy
- navrhne tabulku pro záznam dat
- propojí data z více tabulek či grafů
- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují
- pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva

UČIVO

Data v grafu a tabulce
Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce
Kontrola hodnot v tabulce
Filtrování, řazení a třídění dat
Porovnání dat v tabulce a grafu
Řešení problémů s daty
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva

c) DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje
- uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory
- vybere vhodný formát pro uložení dat
- vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
- porovná různé metody zabezpečení účtů
- spravuje sdílení souborů
- pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy
- zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy

UČIVO

Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému
 Správa souborů, struktura složek
 Instalace aplikací, aktualizace
 Domácí a školní počítačová síť
 Fungování a služby internetu
 Princip e-mailu
 Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa
 Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV10	Zakódování barvy v obrázku	integrováno
MED1	Porovnání dat v tabulce	integrováno

7. ROČNÍK

a) ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- sestaví program v blokově orientovaném programovacím jazyce, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
- vysvětlí po přečtení programu, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně
- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní

UČIVO

Vytvoření programu
 Opakování
 Podprogramy

b) DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností
- najde odpověď na otázku v mapě a dalších schématech
- řeší problémy pomocí ohodnocených grafů

- řeší problémy pomocí orientovaných grafů
- vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností

UČIVO

Standardizovaná schémata a modely
Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu
Orientované grafy, automaty
Modely, paralelní činnost

c) ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- vysvětlí po přečtení programu, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
- vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní
- upraví hotový program pro řešení příbuzného problému

UČIVO

Opakování s podmínkou
Události, vstupy
Objekty a komunikace mezi nimi

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV5	Práce na mapě	integrováno
OSV9	Spolupráce ve dvojici při vytváření modelů	integrováno
OSV10	Obhájení si vlastního vytvořeného modelu	integrováno
MED7	Při tvorbě programu spolupráce ve skupině	integrováno

8. ROČNÍK

a) ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému

- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
- spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
- používá souřadnice pro programování postav
- používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
- vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

UČIVO

Větvení programu, rozhodování
Grafický výstup, souřadnice
Podprogramy s parametry
Proměnné

b) INFORMAČNÍ SYSTÉMY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
- používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
- řeší problémy výpočtem s daty
- připíše do tabulky dat nový záznam
- seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
- používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
- ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat

UČIVO

Relativní a absolutní adresy buněk
Použití vzorců u různých typů dat
Funkce s číselnými vstupy
Funkce s textovými vstupy
Vkládání záznamu do databázové tabulky
Řazení dat v tabulce
Filtrování dat v tabulce
Zpracování výstupů z velkých souborů dat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Vysvětlení postupu v používaném programu (aplikaci)	integrováno
MED6	Výběr dat z tabulky, jejich ověření	integrováno

9. ROČNÍK

a) ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- řeší problémy sestavením algoritmu
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
- diskutuje různé programy pro řešení problému
- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
- řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
- zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně

UČIVO

Programovací projekt a plán jeho realizace
 Popsání problému
 Testování, odladění, odstranění chyb
 Pohyb v souřadnicích
 Ovládání myši, posílání zpráv
 Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu
 Nástroje zvuku, úpravy seznamu
 Import a editace kostýmů, podmínky
 Návrh postupu, klonování
 Animace kostýmů postav, události
 Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné
 Výrazy s proměnnou
 Tvorba hry s ovládáním, více seznamů
 Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy

b) DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí
- vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením
- diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich
- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat
- popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní
- na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti

- vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
- diskutuje o cílech a metodách hackerů
- vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat
- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu

UČIVO

Hardware a software

Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí

Operační systémy: funkce, typy, typické využití

Komprese a formáty souborů

Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)

Sítě

Typy, služby a význam počítačových sítí

Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa

Struktura a principy internetu, datacentra, cloud

Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL

Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)

Bezpečnost

Bezpečnostní rizika – útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy

Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat

Digitální identita

Digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat

Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
MED2	Využití médií jako zdroje informací	integrováno
MED3	Práce s oznámením a zprávou	integrováno
MED4	Svoboda projevu a média	integrováno
MED5	Fake news	integrováno

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT je vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově, v rodině a předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci a děje, jejich vztahy a souvislosti, tím se utváří jejich prvotní ucelený obraz světa, poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si krásy lidských výtvarů, pozorovat je a přemýšlet o nich.

Vzdělávání v oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT je členěna do 3 vzdělávacích předmětů - **prvouka, přírodověda a vlastivěda.**

5.4.1. PRVOUKA

Vyučovací předmět prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 3. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
prvouka								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2	2	2	-	-	-	-	-	-

Vyučovací předmět prvouka vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a jiných témat. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání.

Svým obsahem i výchovným zaměřením otevírá prvouka cestu k utváření základních životních postojů a hodnotových orientací žáka.

Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných lidí. Učí se pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří si prvotní ucelený obraz světa, seznamují se s místně i časově vzdálenějšími jevy. Všimají si mimo jiné i podstatných stránek a krásy lidských výtvarů a přírodních jevů. Učí se porozumět světu kolem sebe, chápat současnost jako východisko pro budoucnost a výsledek minulosti. Učí se zvládat nové životní role i situace, nalézat postavení mezi vrstevníky a zároveň upevňovat pracovní i režimové návyky. Důležité je propojení s reálným životem a praktickou zkušeností žáků.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí (např. školní zahrada, vycházky do okolí...). Dle možností jsou zapojovány návštěvy do okolních botanických a zoologických zahrad a kulturních institucí (knihovna, muzeum, galerie...).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k aktivnímu přijímání vědomostí, samostatnému pozorování, vyhledávání,

	objevování tak, aby na základě svých poznatků a zkušeností uměli zpracovat učební látku - vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů za účelem využívání v běžných životních situacích - vyžadujeme od žáků přiměřené nároky, ověřujeme porozumění učiva s ohledem na individuální schopnosti žáků - podporujeme individuální i skupinovou práci
kompetence k řešení problémů	- učíme žáky pomocí zajímavých úkolů, využíváme konkrétní úlohy z běžného života - vedeme žáky k provádění pokusů a pozorování, k vyvozování závěrů, připravujeme modelové situace, rozvíjíme kreativitu a tvořivé myšlení žáků - využíváme dlouhodobých projektů
kompetence komunikativní	- učíme žáky vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými osobami ve škole i mimo školu - dbáme na dodržování pravidel komunikace - dáváme žákům prostor k vyjádření vlastních myšlenek, názorů a aktivně jim nasloucháme
kompetence sociální a personální	- vedeme žáky ke skupinové práci, k zodpovědnému plnění dílčích úkolů s ohledem na sociální roli - připravujeme žákům prostor k zažití úspěchu - dbáme na vzájemné vztahy, toleranci, ohleduplnost a respekt mezi žáky
kompetence občanské	- dbáme na sebehodnocení chování, chování ostatních, sebekontrolu a hledání společných řešení - předcházíme nežádoucímu chování žáků a patologickým jevům, nabízíme různé preventivní aktivity - připravujeme pro žáky školní akce zaměřené na lidové tradice - pořádáme ekologické projekty a vyžadujeme čistotu školního prostředí a třídění odpadu
kompetence pracovní	- dbáme na dodržování zadaných termínů úkolů, udržování pořádku pracovního místa a dodržování stanovených pravidel

	- vedeme žáky k bezpečnému chování a používání pracovních nástrojů a pomůcek dle instrukcí - přibližujeme žákům různé profese k ujasnění jejich představy o budoucím povolání
kompetence digitální	- učíme žáky využívat efektivně digitální technologie k běžným činnostem, které jim zjednoduší práci a zkvalitní jejich výsledky - seznamujeme žáky s významem digitálních technologií pro lidskou společnost - dbáme na prevenci a rizika spojená s používáním digitálních technologií

1. ROČNÍK

a) MÍSTO, KDE ŽIJEME

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zná své bydliště a adresu, popíše dům, velikost a zařízení bytu*
- *poznává školní prostředí*
- *dodržuje pravidla silničního provozu*
- *rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru, cestuje bezpečně dopravními prostředky*

UČIVO

Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště

Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy

Školní povinnosti, domácí úkoly, příprava na vyučování

Bezpečná cesta do školy

Silniční provoz, přecházení, místo pro hru, cestování

b) LIDÉ KOLEM NÁS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *pojmenuje členy rodiny a příbuzné*
- *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*
- *toleruje odlišné národnosti, respektuje jejich odlišnou kulturu*
- *rozpozná etapy lidského života*

UČIVO

Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy
 Život a funkce rodiny
 Práce fyzická a duševní zaměstnání
 Fáze lidského života
 Domácí práce, péče o svůj pokoj a pořádek v domácnosti
 Pravidla slušného chování, pozdrav, omluva, poděkování, chování ve škole ke spolužákům, k dospělým
 Silniční provoz, přecházení, místo pro hru, cestování

c) LIDÉ A ČAS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě
- orientuje se v čase, rozpozná minulost od současnosti a budoucnosti
- uplatňuje poznatky o rodině, o činnostech člověka a soužití, zvycích člověka

UČIVO

Orientace v čase a časový řád – určování času
 Rozlišování pracovních dnů, dnů volna a odpočinku
 Významná data a svátky (Velikonoce, Vánoce, Nový rok)

d) ROZMANITOST PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- nachází souvislosti mezi přírodou a činností člověka
- rozlišuje jednotlivá roční období, rozezná a popíše změny v přírodě
- třídí přírodniny podle znaků
- třídí živočichy podle znaků
- seznamuje se se základními podmínkami života na Zemi

UČIVO

Roční období a jeho charakteristika
 Vztah k přírodě – třídění odpadů
 Pozorování a péče o rostliny a zvířata
 Rostliny v přírodě, okrasné a pokojové
 Domácí a hospodářská zvířata
 Voda a vzduch – výskyt

d) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- *uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu*
- *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*
- *dodržuje hygienické návyky a uplatňuje znalosti o lidském těle*
- *rozpozná nebezpečí a odmítne komunikaci s neznámými lidmi, umí požádat o pomoc v případě potřeby*

UČIVO

Lidské tělo – stavba těla, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou

Péče o zdraví, zdravý životní styl, osobní hygiena

První pomoc, prevence nemocí a úrazů

Společenské chování – stolování

Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Pravidla silničního provozu – chodec, cyklista

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV4	Povídání o zdravém životním stylu	integrováno
OSV7	Kresba členů rodiny	integrováno
ENV4	Problematika životního prostředí	projekt

2. ROČNÍK

a) MÍSTO, KDE ŽIJEME

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zná své bydliště a adresu, popíše dům, velikost a zařízení bytu*
- *poznává školní prostředí, osvojí si bezpečné chování v rizikových situacích, rozpozná riziková místa*
- *zvládá základní orientaci ve své obci*
- *dodržuje pravidla silničního provozu, rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru, cestuje bezpečně dopravními prostředky*

UČIVO

Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, okolí školy; riziková místa a situace

Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, v obci, adresa, obec, kde žijeme

Dopravní výchova – bezpečná cesta do školy, silniční provoz, přecházení, místo pro hru, cestování, dopravní značky

b) LIDÉ KOLEM NÁS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- seznamuje se s příbuzenskými vztahy v širší rodině a vnímá postavení jedince v rodině a mezigenerační vztahy
- rozlišuje role jednotlivých členů rodiny a chápe funkci rodiny
- rozlišuje různá povolání a důležitost pro společnost, zúročí zkušenosti z volnočasových aktivit
- toleruje odlišné národnosti, respektuje jejich odlišnou kulturu

UČIVO

Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny

Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace

Principy demokracie

Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality

Zaměstnání – práce fyzická, duševní, práce v domácnosti

Základní lidská práva a práva dítěte, povinnosti a práva žáků školy

c) LIDÉ A ČAS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- využívá znalostí časových údajů při řešení různých situací v denním životě
- orientuje se v čase, rozpozná minulost od současnosti a budoucnosti
- uplatňuje poznatky o rodině, o činnostech člověka a soužití, zvycích člověka

UČIVO

Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace

Denní režim, sled událostí, roční období, měření času

Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby

Průběh lidského života

Státní svátky a významné dny

d) ROZMANITOST PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozlišuje jednotlivá roční období, rozezná a popíše změny v přírodě
- třídí přírodniny podle znaků
- nachází souvislosti v přírodě a činnosti člověka

UČIVO

Přírodní společenstva

Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa

Stavba těla u některých nejznámějších druhů, jejich význam v přírodě a pro člověka

Živočichové – rozmanitost stavby těla, jednoduché třídění, péče o zvířata, jejich užitek

Vliv člověka na životní prostředí, ochrana přírody, třídění odpadu, péče o životní prostředí

Proměny přírody v závislosti na ročním období

d) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu
- rozezná nebezpečí různého charakteru, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se adekvátně při mimořádných událostech dle pokynů dospělých, rozliší možné nebezpečí, uplatňuje znalosti komunikace s operátory integrovaného záchranného systému
- dodržuje hygienické návyky a uplatňuje znalosti o lidském těle
- rozpozná nebezpečí a odmítne komunikaci s neznámými lidmi, umí požádat o pomoc v případě potřeby
- dodržuje pravidla silničního provozu, rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru, cestuje bezpečně dopravními prostředky

UČIVO

Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka

Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim

Drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních

Osobní bezpečí – zásady bezpečného chování v rizikovém prostředí, řešení krizových situací (šikana, týrání, brutalita)

Pravidla silničního provozu – chodec, cyklista, dopravní značky, druhy dopravy

Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)

Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Sestavení rodokmenu	integrováno
OSV8	Socializačně interakční hry	integrováno
VDO1	Seznámení s kodexem práva dítěte	integrováno
ENV1	Skupinová práce – vytváření ekosystémů	projekt

3. ROČNÍK

a) MÍSTO, KDE ŽIJEME

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *orientuje se v místě bydliště a školy, dokáže popsat cestu na určené místo ve své obci*
- *dodržuje pravidla bezpečné chůze, rozlišuje a zná dopravní značky, rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- *zařadí svou obec do příslušného kraje či regionu ČR*

UČIVO

Obec (město), orientace v místě bydliště, význačné budovy, dopravní síť, minulost a současnost obce (města)

Místní krajina – její části, poloha v krajině, okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, Světové strany

Škola, okolí školy, bezpečná cesta do školy

Dopravní výchova – dopravní značky, bezpečné chování v silničním provozu

b) LIDÉ KOLEM NÁS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *rozlišuje role jednotlivých členů rodiny a chápe funkci rodiny, zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení*
- *rozlišuje různá povolání a důležitost pro společnost, zprostředkuje zkušenosti z volnočasových aktivit, vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz*
- *toleruje odlišné národnosti, respektuje jejich odlišnou kulturu*

UČIVO

Rodina – život a funkce rodiny, soužití lidí

Principy demokracie

Povolání, práce fyzická a duševní

Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality

Rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy

c) LIDÉ A ČAS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě
- orientuje se v čase, rozpozná minulost od současnosti a budoucnosti
- uplatňuje poznatky o rodině, o činnostech člověka a soužití, zvycích člověka
- vyjmenuje kulturní či historické památky, významné události regionu

UČIVO

Čas – orientace v čase, kalendář, roční období, čas jako fyzikální veličina

Průběh lidského života a jeho proměny

Státní svátky a významné dny

Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

d) ROZMANITOST PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné vlastnosti, měří základní veličiny
- třídí přírodniny podle znaků
- třídí živočichy podle určujících znaků a života
- nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka
- objasní význam ochrany životního prostředí, reaguje adekvátně při mimořádných událostech

UČIVO

Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní projevy a potřeby, průběh a způsob života, výživa

Stavba těla u některých nejznámějších druhů, jejich význam v přírodě a pro člověka

Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi

Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů

Likvidace odpadů, třídění odpadu

Živelné pohromy a ekologické katastrofy

d) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí některých orgánů
- dodržuje zásady bezpečného chování, volí bezpečná místa pro hru ve volném čase
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci
- dodržuje hygienické návyky a uplatňuje znalosti o lidském těle
- rozpozná nebezpečí a odmítne komunikaci s neznámými lidmi, umí požádat o pomoc v případě potřeby
- rozeznává vybrané dopravní značky a rozlišuje bezpečné chování v silničním provozu

UČIVO

Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka

Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí

Bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky

Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)

Šikana, týrání

Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba potravy, pitný režim

Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV6	Seznámení s různými životními styly	integrováno
VDO4	Volby na zkoušku	integrováno
EGS3	Evropské země	projekt
MKV4	Skupinová práce – porovnávání kulturních odlišností	integrováno
ENV2	Beseda, diskuze na téma životní prostředí	integrováno

5.4.2. PŘÍRODOVĚDA

Vyučovací předmět přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. až 5. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
přírodověda								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	1	2	-	-	-	-

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace u *učebního plánu pro 1. stupeň* o **1 hodinu** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 3 hodiny výuky týdně).

Předmět je zaměřen na to, aby žáci získávali vědomosti a dovednosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jeho životní prostředí. Klade důraz na získávání základních vědomostí o Zemi, vesmíru, naší sluneční soustavě, člověku a technice, na poznávání základních jevů a vztahů v přírodě, na poznávání souvislostí mezi organismy, na utváření kladného vztahu k přírodě, ke zdravému způsobu života a k ochraně životního prostředí jako celku.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí (např. školní zahrada, vycházky do okolí...). Dle možností jsou zapojovány návštěvy do okolních botanických a zoologických zahrad a kulturních institucí (knihovna, muzeum, galerie...).

Dopravní výchova je realizována dle možností a nabídky na dopravním hřišti.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k aktivnímu přijímání vědomostí, samostatnému pozorování, vyhledávání, objevování tak, aby na základě svých poznatků a zkušeností uměli zpracovat učební látku - vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů za účelem využívání v běžných životních situacích - vyžadujeme od žáků přiměřené nároky, ověřujeme porozumění učiva s ohledem na individuální schopnosti žáků - podporujeme individuální i skupinovou práci
kompetence k řešení problémů	- učíme žáky pomocí zajímavých úkolů, využíváme konkrétní úlohy z běžného života - vedeme žáky k provádění pokusů a pozorování, k vyvozování závěrů, připravujeme modelové situace, rozvíjíme kreativitu a tvořivé myšlení žáků

	- využíváme dlouhodobých projektů
kompetence komunikativní	- učíme žáky vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými osobami ve škole i mimo školu - dbáme na dodržování pravidel komunikace - dáváme žákům prostor k vyjádření vlastních myšlenek, názorů a aktivně jim nasloucháme
kompetence sociální a personální	- vedeme žáky ke skupinové práci, k zodpovědnému plnění dílčích úkolů s ohledem na sociální roli - připravujeme žákům prostor k zažití úspěchu - dbáme na vzájemné vztahy, toleranci, ohleduplnost a respekt mezi žáky
kompetence občanské	- dbáme na sebehodnocení chování, chování ostatních, sebekontrolu a hledání společných řešení - předcházíme nežádoucímu chování žáků a patologickým jevům, nabízíme různé preventivní aktivity - připravujeme pro žáky školní akce zaměřené na lidové tradice - pořádáme ekologické projekty a vyžadujeme čistotu školního prostředí a třídění odpadu
kompetence pracovní	- dbáme na dodržování zadaných termínů úkolů, udržování pořádku pracovního místa a dodržování stanovených pravidel - vedeme žáky k bezpečnému chování a používání pracovních nástrojů a pomůcek dle instrukcí - přibližujeme žákům různé profese k ujasnění jejich představy o budoucím povolání
kompetence digitální	- učíme žáky využívat efektivně digitální technologie k běžným činnostem, které jim zjednoduší práci a zkvalitní jejich výsledky - seznamujeme žáky s významem digitálních technologií pro lidskou společnost - dbáme na prevenci a rizika spojená s používáním digitálních technologií

4. ROČNÍK

a) ROZMANITOST PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zjišťuje vzájemné vztahy mezi živou a neživou přírodou na principech rovnováhy přírody
- vysvětlí na základě elementárních poznatků souvislost mezi časem a střídáním ročních období
- rozlišuje základní společenstva a porovnává poznatky ve vybraných lokalitách
- pozoruje projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do základních skupin, pracuje s jednoduchými klíči a atlasy
- rozpozná prospěšnost chování člověka vůči přírodě; vyhodnotí, kdy člověk přírodu poškozují
- vyhledá a provede jednoduchý pokus, zdokumentuje a vyhodnotí

UČIVO

Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva, třídění rostlin, hub a živočichů, průběh a způsob života, jejich význam v přírodě i pro člověka

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů

Živelné pohromy a ekologické katastrofy

Životní podmínky – význam rostlinstva a živočišstva na Zemi, rozmanitosti podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí, počasí

Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život

Látky a jejich vlastnosti – třídění, změny, porovnávání, měření

b) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- ošetří drobná poranění a přivolá pomoc
- uplatňuje zdravý způsob života na základě znalostí o lidském těle
- organizuje svůj volný čas, rozliší povinnosti a zábavu
- vyhodnotí krizové situace ohrožující zdraví v roli chodce a cyklisty
- podporuje zdravý styl života, má základní dovednosti a návyky
- umí komunikovat s operátory tísňových linek

UČIVO

Lidské tělo – vývoj jedince, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce
 Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, denní režim, vhodná skladba stravy, pitný režim
 Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, osobní hygiena
 Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek
 Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
 Osobní bezpečí, krizové situace – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky
 Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích
 Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
 Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)
 Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

c) DOPRAVNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě
- zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole (při vhodných podmínkách školy)
- prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty
- rozeznává vybrané značky

UČIVO

Vybava jízdního kola a cyklisty, způsob jízdy na jízdním kole, cyklista na silnici
 Dopravní značky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV11	Tvorba třídních pravidel	projekt
MED1	Práce s informacemi, rozlišování pravdivých a dezinformačních zpráv	integrováno
MED4	Prezentace – vlastní formulace informací získaných z různých sdělovacích prostředků	integrováno

5. ROČNÍK

a) ROZMANITOST PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zjišťuje vzájemné vztahy mezi živou a neživou přírodou na principech rovnováhy přírody, nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka
- rozlišuje základní společenstva a porovnává poznatky ve vybraných lokalitách
- pozoruje projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do základních skupin, pracuje s jednoduchými klíči a atlasy
- rozpozná prospěšnost chování člověka vůči přírodě; vyhodnotí, kdy člověk přírodu poškozuje
- vyhledá a provede jednoduchý pokus, zdokumentuje a vyhodnotí

UČIVO

Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam

Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

Ochrana a tvorba životního prostředí

Podnebí a počasí na Zemi

Životní podmínky – význam rostlinstva a živočišstva na Zemi, rozmanitosti životních podmínek v různých podnebných pásích, význam ovzduší, vodstva, půd, na zemi

Podnebí, počasí

b) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- pojmenuje jednotlivé etapy lidského života
- vyhodnotí krizové situace ohrožující zdraví v roli chodce a cyklisty
- podporuje zdravý styl života, má základní dovednosti a návyky, odmítne nabízené návykové látky
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

UČIVO

Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, vývoj jedince, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, biologické a psychické změny v dospívání

Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin

Nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, první pomoc, intimní a duševní hygiena
 Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
 Krizové situace – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek
 Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
 Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)
 Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

c) DOPRAVNÍ VÝCHOVA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty*
- *rozeznává další dopravní značky*
- *poznává vztahy účastníků silničního provozu*
- *odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení*
- *zná ohleduplné chování a osvojuje si ho*
- *snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu*

UČIVO

Na chodníku – vztahy mezi účastníky silničního provozu, pravidla
 Výbava jízdního kola a cyklisty
 Chodec a cyklista, bezpečná jízda
 Přecházení silnice

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
ENV3	Den Země	projekt
MED2	Mediální sdělení	integrováno

5.4.3. VLASTIVĚDA

Vyučovací předmět vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. až 5. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
vlastivěda								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	2	2	-	-	-	-

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace u *učebního plánu pro 1. stupeň o 1 hodinu* (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 4 hodiny výuky týdně).

V návaznosti na prvouku přináší předmět vlastivěda žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Svým obsahem i výchovným zaměřením upevňuje životní postoje a hodnotové orientace žáka, vychovává k sounáležitosti a národní hrdosti, k úctě ke kulturnímu, historickému a přírodnímu dědictví. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, realizují se při pracích ve skupinách, v projektech.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí. Dle možností jsou zapojovány návštěvy v kulturních institucích (knihovna, muzeum, galerie...).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- podporujeme kritické myšlení žáků, umožňujeme jim při vhodné příležitosti vnášet vlastní nápady, využíváme při výuce žakových zkušeností - vybízíme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací z různých informačních zdrojů, vyučovacích předmětů a jejich využívání - směřujeme žáky k odpovědnosti za vlastní práci a názory
kompetence k řešení problémů	- řešíme neočekávaně vzniklé problémové situace - propojujeme znalosti z ostatních předmětů - třídíme a vyhledáváme informace z dostupných informačních zdrojů
kompetence komunikativní	- dáváme žákům prostor k vyjádření vlastních názorů - ukazujeme při výuce různorodé učební materiály (vedeme žáky k porozumění a praktickému využití písemných, obrazových a grafických záznamů) - vybízíme žáky k využívání informačních a komunikačních technologií

kompetence sociální a personální	- vedeme žáky k dodržování domluvených pravidel - vybízíme žáky ke vzájemné spolupráci - podporujeme osvojení si kvalitních společenských vztahů mezi lidmi
kompetence občanské	- vedeme žáky k zájmovým aktivitám, jakožto prevenci sociálně patologických jevů - přibližujeme žákům lidové tradice - navštěvujeme kulturní instituce a motivujeme žáky k zájmu o kulturní dění a historii
kompetence pracovní	- dodržujeme dohodnutá kritéria kvality a termíny u zadaných úkolů - začínáme s profesní přípravou žáků - vedeme žáky k dodržování stanovených pracovních postupů
kompetence digitální	- vedeme žáky k posuzování vhodných technologií pro zvolenou činnost - vedeme žáky k účelnému využívání digitálních technologií - vedeme žáky ke kritickému hodnocení přínosů nových technologií a rizik spojených s jejich využíváním

4. ROČNÍK

a) LIDÉ A ČAS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *orientuje se v časových údajích*
- *využívá knihoven, muzeí atd. jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti*
- *seznamuje se se způsobem života a práce našich předků*

UČIVO

Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace, roční období

Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, státní svátky a významné dny

Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, zdroje informací z minulosti (muzea, literatura atd.)

Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

b) MÍSTO, KDE ŽIJEME

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zná polohu svého bydliště, pobytu, dokáže ji určit vzhledem ke krajině a státu
- orientuje se podle světových stran v přírodě i na mapě, dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozpozná základní typy map, náčrtů a plánů, dokáže v nich vyhledat jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách
- poznává regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství, kultury a posuzuje jejich význam
- srovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v zahraničí
- vyjmenuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu

UČIVO

Okolní krajina (místní oblast, region) - vodstvo na pevnině, půda, zemědělství
 Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
 Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa, státní symboly
 Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

c) LIDÉ KOLEM NÁS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- orientuje se ve vztazích mezi lidmi, zná a dodržuje pravidla soužití lidí
- rozlišuje ve svém okolí jednání a chování, která překračují společenské normy
- vyjádří vlastními slovy, co znamená, že je banka správce peněz, rozumí základním formám vlastnictví, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti

UČIVO

Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
 Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky
 Chování lidí – pravidla slušného chování

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
VDO3	Získávání základních vědomostí o pravidlech fungování společnosti	integrováno
MKV2	Skupinová práce – tolerance, spolupráce	integrováno

5. ROČNÍK

a) LIDÉ A ČAS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- orientuje se v časových údajích a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, muzeí atd. jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života našich předků

UČIVO

Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, čas jako fyzikální veličina

Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

b) MÍSTO, KDE ŽIJEME

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zná polohu svého bydliště, pobytu, dokáže ji určit vzhledem ke krajině, státu i Evropě
- zná světové strany a dokáže se podle nich orientovat v přírodě i na mapě, dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozpozná základní typy map, náčrtů a plánů, dokáže v nich vyhledat jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách
- srovnává zvláštnosti přírody na kontinentech, osídlení, hospodářství, kultury a posuzuje jejich význam
- prezentuje a srovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v zahraničí
- vysvětlí rozdíl mezi státní správou a samosprávou

UČIVO

Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, cestování

Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

Regiony ČR – velká města ČR

Okolní krajina – vliv na život lidí, ovlivňování životního prostředí lidmi, opakování světových stran, zemský povrch a jeho tvary, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů

Naše vlast – státní správa a samospráva, hlavní orgány státní moci

c) LIDÉ KOLEM NÁS

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- dokáže zhodnotit podle vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi a dodržuje pravidla soužití mezi dospělými i dětmi
- posuzuje ve svém okolí jednání a chování, která překračují společenské normy
- dokáže odhadnout cenu za nákup, překontroluje vrácené peníze (i modelové situace), uvědomuje si nemožnost všech chtěných výdajů a rizika půjček a dluhů

UČIVO

Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace mezi lidmi, principy demokracie

Právo, spravedlnost – vzájemná snášenlivost, práva a povinnosti žáků školy

Vlastnictví – výdaje, příjmy, dluhy, půjčky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
EGS2	Prezentace vlastních zkušeností a zážitků z cest	integrováno
EGS3	Prohlubování vědomostí vedoucích k orientaci v evropském prostředí	integrováno

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdelávací obsah oblasti cílí k tomu, aby žáci poznali dějinné souvislosti, sociální a kulturně historické aspekty života lidí. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním odkazem.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Formuje postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě.

Žáci mají mimo jiné možnost rozpoznávat a formulovat společenské problémy minulosti, ale i současnosti, uvádí je do mravních a občanských životních hodnot důležitých pro utváření jejich vztahu ke společnosti, k lidem i k sobě samým.

Vzdělávání v oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT je členěna do 2 vzdělávacích předmětů – dějepis a **výchova k občanství**.

5.5.1. DĚJEPIS

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
dějepis								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	1	2	2	2

Vyučovací předmět dějepis seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život minulých generací a mají význam pro orientaci v současném společenském životě. Důraz klade především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem dějin kultury, vědy, techniky, umění i náboženství.

Důležité je poznávání a pochopení historických skutečností, které ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu dějin 19., 20. a 21. století – zde je základ nejenom většiny současných společenských problémů. Vytváří podmínky k tomu, aby žáci poznali, jak se měnil způsob života v nejdůležitějších epochách dějinného vývoje, aby se naučili zařazovat události do chronologické následnosti. Vede k poznání, že historie není uzavřenou minulostí s definitivními závěry, ale je kladením otázek, jimiž se ptáme prostřednictvím minulosti na možnou budoucnost. Formuje u žáků takové postoje, jako je úcta k vlastnímu národu, k výtvarům minulosti a ochraně kulturních památek. Do výuky jsou zařazovány dle možností také regionální dějiny.

Výuka dějepisu je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí. Dle možností jsou zapojovány návštěvy historických a kulturních institucí (knihovna, muzeum, galerie...), žáci se dle možností zapojují také do společensko-historických projektů a soutěží.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k přemýšlení o historických souvislostech a kritickému hodnocení historických pramenů - zadáváme úkoly, při kterých žáci využívají různé zdroje informací - vedeme žáky k využívání poznatků z jiných předmětů a vlastní zkušenosti
kompetence k řešení problémů	- zařazujeme aktivity založené na badatelské a činnostní výuce a vedeme žáky k vyvozování vlastních závěrů - organizujeme celoškolní projekty a vedeme žáky k pomoci při jejich organizaci - při řešení problému učíme žáky objevovat paralely s historií
kompetence komunikativní	- využíváme k práci různé zdroje informací a historických pramenů a vedeme žáky k jejich porozumění (fotografie, časové osy, grafy, historické mapy atd.) - využíváme různé komunikační a informační technologie a vedeme žáky k tvorbě vlastního obsahu - vedeme žáky k prezentování výsledků samostatných či skupinových prací a rozvíjíme sebehodnocení a vrstevnické hodnocení
kompetence sociální a personální	- vedeme žáky k pochopení významu týmové práce a vytváření příjemné atmosféry v týmu - učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich hodnot - rozvíjíme schopnost diskutovat s druhými při řešení problému
kompetence občanské	- rozvíjíme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům a kulturním památkám - seznamujeme žáky s nebezpečím šikany, rasismu a xenofobie - navštěvujeme muzea, galerie, archivy a vedeme žáky k zájmu o kulturní dění a historii v regionu
kompetence pracovní	- rozvíjíme kreativní řešení problémů - vedeme žáky k soustředění se na pracovní výkon a jeho dokončení, dodržování předem daných kritérií

	- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
kompetence digitální	- vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny (virtuální prohlídky muzeí a galerií, 3D modely, digitalizované archivy a mapy) - učíme žáky vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data, informace a digitální obsah - učíme žáky jednat eticky při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

6. ROČNÍK

a) ČLOVĚK V DĚJINÁCH

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zdůvodní význam a potřebu dějepisných poznatků*
- *uvede druhy historických pramenů a jejich uložení*
- *orientuje se na časové ose a chronologicky řadí historické události, pracuje s historickou mapou*

UČIVO

Význam zkoumání dějin
Historické prameny
Historický čas a prostor

b) POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *popíše život pravěkých lovců a sběračů, charakterizuje jejich kulturu*
- *vysvětlí význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost*
- *orientuje se na mapě – rozpozná archeologická naleziště na našem území*

UČIVO

Paleolit, neolit, doba kovů
Naše země v období pravěku

c) NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *vysvětlí vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj států*

- uvede příklady nejstarších starověkých civilizací
- vysvětlí principy athénské demokracie
- oceňuje přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury

UČIVO

Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz.
Antické Řecko

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
VDO4	Principy athénské demokracie, rozlišení pojetí demokracie v Athénách a Spartě	integrováno
ENV3	Zhodnocení důsledků vzniku zemědělství pro člověka a prostředí	integrováno
EGS3	Definování kořenů a zdrojů evropské civilizace	integrováno

7. ROČNÍK

a) NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- objasní dějiny antického Říma, porovnává práva jednotlivých skupin obyvatelstva
- vysvětlí vznik křesťanství
- uvede příklady významných kulturních památek nejstarších států

UČIVO

Antický Řím
Vznik křesťanství
Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím (Keltové, Germáni)

b) KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- charakterizuje nové obyvatelstvo Evropy-příčiny a dobu jejich příchodu, jejich společenskou organizaci, náboženské představy a způsob života
- specifikuje vývoj východoevropských a západoevropských států
- objasní vývoj církve jako instituce a význam církve pro středověkou společnost
- vysvětlí příčiny křížových výprav a jejich důsledky
- popíše vznik státních útvarů na našem území a vysvětlí význam Velkomoravské říše a českého státu v evropském kontextu
- charakterizuje složení středověké společnosti, popíše život na venkově, změny v zemědělství a vznik a vývoj měst
- uvede příklady románské a gotické kultury

UČIVO

Etnicky nové obyvatelstvo Evropy – Germáni, Slované
 Francká říše
 Byzantská říše
 Islámský svět
 Křesťanství v raném středověku
 Velkomoravská říše
 Vývoj českého státu
 Křížové výpravy
 Společnost a hospodářský život v českém státě v období raného středověku
 Románský a gotický sloh

c) OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- vysvětlí důvody vzniku husitství a charakterizuje význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše období po husitských válkách
- na příkladech vysvětlí pojmy reformace a protireformace a boj za náboženskou svobodu a politickou nezávislost
- popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny, průběh a důsledky
- charakterizuje kulturu renesance a humanismus (kulturní památky, představitele)

UČIVO

Husitství
 Vláda Jiřího z Poděbrad, Jagellonci
 Renesance a humanismus
 Zámořské objevy
 Reformace a její důsledky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
EGS1	Posouzení dopadu objevných cest Evropanů na život původních obyvatel	integrováno
MKV2	Objasnění vztahů mezi světskou a církevní mocí	integrováno
MKV4	Význam náboženství v islámských říších	integrováno
ENV3	Změny v krajině ve středověku, dle historických pramenů návrh středověkého města	integrováno
MED5	Zhodnocení významu rozšíření knihtisku pro společnost	integrováno

8. ROČNÍK

a) OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *objasní důvody začlenění českého státu do habsburské monarchie a jeho postavení v rámci monarchie*
- *vysvětlí příčiny a důsledky třicetileté války*
- *popíše projevy absolutismu v západní a východní Evropě*
- *charakterizuje kulturu baroka, typické představitele a památky*
- *vysvětlí pojem osvícenství a uvede příklady osvícenského absolutismu*
- *zhodnotí význam reforem Marie Terezie a Josefa II.*

UČIVO

Habsburkové na českém trůnu
Třicetiletá válka
Absolutismus v západní a východní Evropě
Kultura baroka
Osvícenství
Habsburská monarchie a české země za Marie Terezie a Josefa II.

b) MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *popíše průběh války o americkou nezávislost*
- *vysvětlí příčiny, průběh a podstatu revolučních snah za francouzské revoluce*
- *vysvětlí souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonskými válkami a rozbitím starých společenských struktur v Evropě*
- *vysvětlí nové uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu a vytváření novodobého českého národa*
- *charakterizuje průběh a důsledky revolučních událostí v roce 1848 v jednotlivých zemích a vznik národních států*
- *vysvětlí průběh a důsledky průmyslové a technické revoluce v Evropě*
- *objasní strukturu moderní společnosti a způsob života jednotlivých vrstev*
- *charakterizuje jednotlivé státy Evropy na konci 19. století, jejich soupeření a boj o kolonie*

UČIVO

Vznik USA
Velká francouzská revoluce, napoleonské období, nové uspořádání Evropy
Vytváření novodobého českého národa

Revoluce v 19. století
Rakousko–Uhersko na přelomu století
Technická a průmyslová revoluce, industrializace (soc. důsledky průmyslové revoluce)
Společnost a kultura 19. století
Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

c) MODERNÍ DOBA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *popíše průběh 1. světové války a vysvětlí její politické, sociální a kulturní důsledky*
- *popíše vznik Československa a vysvětlí jeho politický systém a vnitřní uspořádání*

UČIVO

1. světová válka a svět po ní
Vznik Československa

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
VDO2	Rozdíly mezi různými formami vládnutí (absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus)	integrováno
MKV5	Porovnání vývoje společnosti z hlediska lidských práv	integrováno
ENV3	Dopady průmyslové revoluce na život člověka a na krajinu	integrováno

9. ROČNÍK

a) MODERNÍ DOBA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *objasní nové uspořádání Evropy, zhodnotí význam demokracie*
- *charakterizuje vývoj v Československu, v Evropě a ve světě ve 20. a 30. letech*
- *vysvětlí jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět*
- *vysvětlí příčiny 2. světové války, její průběh a politické, mocenské a ekonomické důsledky, uvede příklady zneužití techniky*
- *vysvětlí pojmy antisemitismus, rasismus a uvede příklady porušování lidských práv*
- *vysvětlí správu, život a odboj v protektorátu Čechy a Morava*

UČIVO

Československo a jeho vývoj ve 20. letech a 30. letech
Evropa a svět ve 20. a 30. letech
Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus
2. světová válka, holocaust

Protektorát Čechy a Morava
Domácí a zahraniční odboj
Poválečné uspořádání světa

b) ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- charakterizuje vývoj v Československu v kontextu s evropským a světovým vývojem v letech 1945–1948
- vysvětlí rozdělení světa do dvou bloků a popíše průběh studené války
- porovná vnitřní situaci ve východním bloku a západních zemích
- objasní vývoj v Československu od roku 1948, pražské jaro 1968, normalizaci, vývoj v osmdesátých letech a sametovou revoluci 1989
- charakterizuje svět v sedmdesátých a osmdesátých letech, politiku uvolňování, pád komunismu v Evropě a rozpad koloniálního systému
- poukáže na problémy současného světa

UČIVO

Studená válka v Evropě a Asii
Rozdělení světa (politické, hospodářské, sociální odlišnosti)
Československo v letech 1945–1989
Rozvojový svět, dekolonizace
Problémy současnosti

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
VDO4	Rozdíly mezi demokracií a totalitními režimy	integrováno
EGS1	Vliv konkrétních historických událostí na život jeho předků (rozhovor s rodiči, prarodiči...)	integrováno
MKV2	Den památky obětí holocaustu	projekt
ENV3	Vliv socialistického hospodaření na krajinu (těžba, kolektivizace v zemědělství)	integrováno
MED1	Práce s vybranými „ikonickými“ fotografiemi 20. století a zhodnocení jejich vlivu na soudobou společnost	integrováno
MED5	Uvědomování si nebezpečí zneužití médií v minulosti i dnes	integrováno

5.5.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku. Časová dotace předmětu je navýšena 1 hodinu týdně, neboť dochází k jeho integraci se vzdělávacím oborem výchova ke zdraví.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
výchova k občanství								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	1	1	1	1

Vyučovací předmět výchova k občanství navazuje na učivo prvouky, vlastivědy a dalších předmětů, seznamuje žáky s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Pomáhá vytvářet vztahy žáků ke společnosti a k sobě samým, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života. Utváří a rozvíjí způsobilost k jejich mravně odpovědnému jednání, otvírá cestu k sebepoznávání a přijímání pozitivních životních hodnot.

Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na demokratické společnosti. Učí žáky respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za důsledky jejich chování a jednání. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků.

Výuka výchovy k občanství je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí. Dle možností jsou zapojovány návštěvy historických a kulturních institucí (knihovna, muzeum, galerie...), žáci se dle možností zapojují také do společensko-historických projektů a soutěží.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- podporujeme samostatnost a tvořivost - učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - podporujeme různé způsoby dosažení cíle - vedeme žáky v rámci mezipředmětových vztahů k pochopení souvislostí - vedeme žáky k sebehodnocení - umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty
kompetence k řešení problémů	- učíme žáky získané vědomosti a dovednosti využívat k řešení problémů, nalézat různé varianty řešení

	- směřujeme žáky k samostatnému řešení problémů na základě modelových situací z praktického života - vedeme žáky při práci na dlouhodobějších úkolech - postupujeme od jednodušších problémů ke složitějším - vedeme žáky k vyjádření jejich názorů, obhajobě stanoviska, ke společné shodě v rámci týmové práce
kompetence komunikativní	- respektujeme v dialogu žáky jako partnery, poskytujeme jim prostor pro vyjádření - učíme je dodržovat pravidla komunikace, vhodně komunikovat se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými - učíme žáky respektovat a tolerovat názory druhých - vedeme žáky k rozpoznání prostředků manipulativní komunikace
kompetence sociální a personální	- vedeme žáky ke kooperaci a týmové práci - upevňujeme v žácích vědomí, že spoluprací lze lépe naplňovat osobní i společné cíle - rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu - pomáháme žákům osvojit si asertivní chování - vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré mezilidské vztahy
kompetence občanské	- vedeme žáky k pochopení důsledků svého chování a jednání - vedeme žáky k chápání jejich práv a povinností ve škole i mimo ni - vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem - učíme žáky být solidární s ostatními - pomáháme žákům osvojit si na základě modelových situací dovednost poskytnutí první pomoci - budujeme u žáků pocit sounáležitosti s naší vlastí, jejími tradicemi

	- podporujeme ekologický způsob života, prohlubujeme vztah žáků k přírodě - návštěvami kulturních institucí, pořádáním tematických exkurzí upevňujeme v žácích vztah ke kultuře, historii - poskytujeme aktivity zajišťující prevenci sociálně patologických jevů
kompetence pracovní	- vedeme žáky ke kvalitně odvedené práci, dodržování stanovených termínů a kritérií - pomáháme najít cestu k správné budoucí profesní orientaci prostřednictvím sebepoznání, seberealizace a odpovědného chování - podporujeme samostatnost a kreativitu žáků - budujeme pozitivní vztah k práci
kompetence digitální	- pomáháme žákům se zorientovat v dostupných technologiích, sociálních aplikacích nebo státních či veřejných informačních webech a vhodně je využívat ve výuce i v praktickém životě - vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě - podporujeme žáky v utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí - vedeme žáky ke kritickému hodnocení využívání digitálních technologií, jejich přínosu pro společnost, jedince i možného rizika

6. ROČNÍK

a) ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *popíše nejdůležitější národní zvyky a svátky v průběhu roku a zdůvodní, proč je slavíme*
- *vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví a nacionalismus, popíše státní symboly a zhodnotí jejich význam*
- *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*
- *uvědomuje si přírodní a kulturní bohatství naší země, odpovědnost za svou zemi*
- *uvede příklady nejvýznamnějších míst ve městě, v kraji, regionu*
- *uvede příklady významných osobností města, kraje*
- *na příkladech vysvětlí pojem kultura, vyjmenuje hlavní oblasti kultury*

- *ctí kulturní hodnoty*
- *chápe význam kulturních institucí pro plnohodnotný život člověka, uvede své vlastní kulturní aktivity*
- *respektuje zvláštnosti různých kultur*
- *váží si životního poslání matky a otce**
- *charakterizuje instituci manželství, popíše zákonné předpoklady vzniku**
- *vysvětlí význam náhradní rodinné péče**
- *chápe, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska, věrnost, tolerance, nesobeckost, pomoc, sexuální přitažlivost; uvědomí si nezbytnost rozvodu některých manželství**

UČIVO

Svátky a tradice naší kultury

Státní svátky, významné dny

Vlast, vztah k vlasti

Národní a státní symboly

Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice a pověsti

Kultura, kulturní život

Vztahy mezi lidmi a formy soužití*

Láska, partnerské vztahy, svatba, manželství, registrované partnerství, rodičovství*

Rodina a domov, rodinná péče*

Náhradní rodinná péče*

b) ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *na příkladech zdůvodní příčiny a vysvětlí význam sociální nerovnosti mezi lidmi, chápe význam rovného postavení mužů a žen ve společnosti*
- *vysvětlí role členů komunity, popíše, jak vypadají funkční vztahy v různých sociálních skupinách**
- *rozpozná pozitivní a negativní vliv na sociální klima, sám se pozitivně podílí na utváření dobrých mezilidských vztahů, respektuje a dodržuje stanovená pravidla ve společnosti**
- *řídí se pravidly ve společnosti, uvede příklady porušování pravidel**
- *rozpozná negativní vlivy při komunikaci s lidmi (týrání, šikana)**

UČIVO

---

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Lidská setkání – rovnost a nerovnost mezi lidmi, podobnost a rozdílnost mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen

Lidská práva – úvod, dětská práva; porušování lidských práv

Vztahy mezi lidmi a formy soužití – kamarádství, přátelství*

Vztahy a pravidla soužití v komunitě – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek*

c) ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- na příkladech popíše, čím se zabývají magistrát, městský a krajský úřad a s jakými problémy se na ně můžeme obracet
- zhodnotí, jaký význam mají komunální volby pro život ve městě a ve státě

UČIVO

Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly, komunální volby

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV6	Tvorba rodokmenu	projekt
OSV7	Lidská práva a jejich principy budou promítnuty do vztahů ve třídě	integrováno
MKV1	V průběhu školního roku se žáci seznamují s významnými dny, státními svátky a tradicemi naší kultury	integrováno
VDO2	Jeden svět na SNP 6 - projekce filmu s následnou besedou o lidských právech/sociálních problémech/médiích a fake news/globálních problémech	projekt
MKV1		
MKV2		
MKV3		
MKV4		
ENV3		
MED1		
MED2		
MED5		

7. ROČNÍK

a) ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- na příkladech dokáže vysvětlit, co je sociální skupina
- na příkladech zdůvodní příčiny a vysvětlí význam sociální nerovnosti lidí
- respektuje názorové a kulturní odlišnosti, zájmy a projevy chování odlišných kultur

- rozliší formy netolerantního a rasistického chování lidí, xenofobních a extremistických projevů, aktivně se staví proti jakýmkoli projevům lidské nesnášenlivosti
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- na různých příkladech vysvětlí pojem lidské solidarity a pomoci potřebným lidem, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- vysvětlí význam základního vzdělání pro svůj život*
- zdůvodní, proč je důležité, aby člověk řídil své jednání a rozhodování na základě mravních hodnot*
- uplatňuje ve svých projevech na veřejnosti vhodnou míru zdrženlivosti*
- vysvětlí způsoby zneužívání dětí, dětskou pornografii a prostituci*
- charakterizuje formy násilí – šikanování, agresivní chování, týrání a ochrana proti nim*
- svěří se v případě sexuálního zneužívání rodičům nebo jiné důvěryhodné osobě, obrátí se na dětské krizové centrum, linku důvěry aj.*
- respektuje při veškerých činnostech obě pohlaví*
- uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty, umí navrhnout případná řešení mezi lidmi*
- dokáže správně komunikovat a vhodně se chovat v různých životních situacích*
- popíše, která základní práva dítěte vymezuje vnitřní řád školy, uvede příklady porušování nebo ohrožování práv dětí*
- vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu*
- objasní možná nebezpečí působení masmédií a masové kultury a reklamy na člověka*
- vysvětlí rizika komunikace s neznámými lidmi a prostřednictvím elektronických médií*
- dokáže ochránit sám sebe a pomoci v rizikových situacích a v situacích ohrožení*

UČIVO

Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, jejich příčiny a význam

Problémy lidské nesnášenlivosti

Sociální dovednosti – modelové způsoby chování v rizikových a krizových situacích

Všeobecné vzdělání jako příprava na osobní, rodinný, pracovní a občanský život

Naše škola – život v naší škole, školní řád, režim školy, tradice školy, význam a úkoly žákovské samosprávy

Země a národy v ČR

Vztahy mezi lidmi – skupiny a jejich chování, pozitivní a negativní vliv skupin, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, vztahy k druhému pohlaví (modelové situace zaměřené na osvojování pozitivních vztahů k druhému pohlaví, modelové situace zaměřené na řešení konfliktů v kamarádských a partnerských vztazích) *

Brutalita a jiné formy násilí – šikanování, agresivní chování, týrání*

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Sexuální kriminalita – sexuální zneužívání dětí*

Bezpečné chování a komunikace – komunikace s neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení*

b) ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *dovede vysvětlit pojem formy vlastnictví (včetně duševního vlastnictví) a způsoby jejich ochrany, uvede příklady*
- *uvede příklady, jak vzniká rodinný a osobní rozpočet, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbání se rizikům hospodaření s penězi*
- *dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi, objasní příjmy a výdaje domácnosti, vysvětlí pojmy fyzická a právnická osoba, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje*
- *vysvětlí důležitost duševního i hmotného vlastnictví, druhy bydlení podle vlastnictví, chápe a dokáže vysvětlit funkci České protipirátské unie*

UČIVO

Vlastnictví – formy, ochrana, odpovědnost občana za škodu

Majetek

Hospodaření s penězi a majetkem

Rodinný rozpočet

c) ČLOVĚK STÁT A PRÁVO

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *vysvětlí význam základních státoprávních pojmů (stát, prezident, parlament, senát, vláda)*
- *objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných, správních a soudních orgánů státu, uvede příklady jejich funkcí a úkolů*
- *uvede nejdůležitější národnostní menšiny ČR*
- *na příkladech správně rozlišuje případy šikany a diskriminace*
- *rozezná projevy národnostní, náboženské a jiné nesnášenlivosti a uvede způsoby, jak lze tyto projevy zmírnit nebo odstranit*
- *popíše, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte*

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

UČIVO

Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu,
politický pluralismus
Státní moc a její dělba
Státní řešení národnostní otázky
Listina základních práv a svobod

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Osvojení si na základě dramatizace, výkladu, diskuze či videa dovednosti pro asertivní komunikaci.	integrováno
OSV9		
OSV10		
OSV11		
MKV1	Seznamování se na základě osobního prožitku s odlišnostmi ve společnosti s důrazem na rovnost a toleranci	integrováno
MKV2		
MKV3		
MKV4		
MKV5		
MED1	Seznamování se s mediální komunikací, na základě rozboru různých materiálů posuzování serióznosti sdělení, jeho účelu, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě	integrováno
MED2		
MED3		
MED4		
MED5		
VDO2	Jeden svět na SNP 6 - projekce filmu s následnou besedou o lidských právech/sociálních problémech/médiích a fake news/globálních problémech	projekt
MKV1		
MKV2		
MKV3		
MKV4		
ENV3		
MED1		
MED2		
MED5		

8. ROČNÍK

a) ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI*

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- chápe, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamena připravenost pro zahájení sexuálního života
- objasní rozdíl mezi zamilovaností a trvalým citem
- chápe důsledky předčasné sexuální zkušenosti a promiskuity
- uvědomuje si péči o zdraví reprodukční soustavy
- objasní proces vzniku lidského života a problematiku náhradní rodinné péče
- vysvětlí rozdíl mezi heterosexualitou a homosexualitou a deviantním sexuálním chováním, objasní pojem registrované partnerství, uvědomí si důležitost partnerské lásky pro život člověka
- uvědomuje si rizika předčasného těhotenství a rodičovství
- charakterizuje prostředky antikoncepce
- charakterizuje podpůrné a stimulační látky ve sportu a jejich účinky
- osvětlí nebezpečí dopingů pro zdraví člověka
- charakterizuje patologické hráčství, návykové činnosti a jejich účinky

UČIVO

Láska – láska a zamilovanost, sex, homosexualita, heterosexualita, antikoncepce, pohlavní choroby, zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita, poruchy pohlavní identity, předčasná sexuální zkušenost.

Vznik lidského života – problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, náhradní rodinná péče

Patologické hráčství, práce s počítačem jako návyková činnost

Doping – nebezpečí dopingů

b) ČLOVĚK JAKO JEDINEC

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- na základě poznání své osobnosti zhodnotí své jednání a chování ve vztahu k sobě samému a druhým lidem, umí ho vhodně korigovat
- charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti důležité vlastnosti člověka
- chápe význam vůle při dosahování cílů a zdolávání překážek
- posoudí význam hodnot pro svůj život
- vyjádří své představy o vlastní budoucnosti

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- *sebekriticky dokáže zhodnotit a usměrnit své chování a jednání*
- *dokáže využít svůj potenciál, rozvíjet své přednosti, rozpoznat a překonat osobní nedostatky, posílit zdravou sebedůvěru, motivovat se k lepším výkonům*
- *rozlišuje vhodné a nevhodné trávení volného času*
- *charakterizuje životní styl současné společnosti, objasní nebezpečí zdraví člověka ohrožujících návykových látek a dalších druhů závislosti, předvede jednoduché způsoby odmítání návykových látek**
- *uvědomuje si možná nebezpečí internetu, používání zbraní a jiných nebezpečných látek či předmětů**
- *dokáže se v případě potřeby svěřit rodičům, kompetentním osobám, vyhledat odbornou pomoc**
- *osvojil si a aktivně používá kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím**

UČIVO

Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, temperament, osobní potenciál, vůle, charakter

Potřeby, zájmy, hodnoty

Poznání sebe sama – sebepoznání, sebepojetí, sebevědomí, sebehodnocení, utváření vědomí vlastní identity

Pocity a emoce – afekt, vášně, nálada

Sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení vlastních cílů, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování

Vnitřní svět člověka – vnímání a poznávání skutečnosti, sebe i druhých lidí, paměť, zapomínání, pozornost, hra, učení, práce

Myšlení, řešení problémů

Zdravý životní styl – závislosti, návykové látky*

Stres, zvládání stresu*

Psychická onemocnění – násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování – alkohol, zbraně, kouření, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet*

Násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání*

c) ČLOVĚK STÁT A PRÁVO

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *na příkladech ze současnosti a minulosti vysvětlí znaky, typy a formy státu*
- *popíše charakteristické rysy režimů demokratických a autokratických a uvede příklady*
- *rozliší jednotlivé složky státní moci ČR*

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- objasní význam voleb v demokratickém státu

UČIVO

Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu
 Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu
 Státní moc a její dělba – moc výkonná, zákonodárná, soudní
 Funkce politických stran, politický pluralismus, sociální dialog a jeho význam, volby do zastupitelstev
 Obrana státu
 Ústava ČR – funkce a obsah Ústavy, státní občanství ČR

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	<i>To jsem já</i> - projekt zaměřený na poznání sebe sama, svých hodnot, potřeb, cílů	projekt
OSV5		
OSV11		
VDO2	Porovnávání znaků demokracie a diktatury na konkrétních příkladech z minulosti i současnosti	integrováno
VDO4		
VDO3	Vytváření volebních programů na modelových příkladech a uvádění příkladů vlivu výsledků voleb na život občanů	integrováno
VDO2	<i>Jeden svět na SNP 6</i> - projekce filmu s následnou besedou o lidských právech/sociálních problémech/médiích a fake news/globálních problémech	projekt
MKV1		
MKV2		
MKV3		
MKV4		
ENV3		
MED1		
MED2		
MED5		

9. ROČNÍK

a) ČLOVĚK STÁT A PRÁVO

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- uvede, která základní lidská práva garantuje Ústavní listina práv a svobod, zdůvodní význam těchto práv pro vlastní život
- vysvětlí význam pojmu právní stát
- uvědomuje si právní ustanovení a možná rizika v případě jejich porušování
- zná úkoly a příklady činnosti jednotlivých orgánů právní ochrany občanů při postihování trestných činů
- rozpozná rozdíl mezi přestupkem a trestným činem; popíše, jaké sankce z nich plynou

- *na příkladech se seznámí s náležitostmi některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy*
- *orientuje se v základní právní úpravě důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství*
- *uvědomuje si příčiny a důsledky korupčního jednání*

UČIVO

Právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis, zákon, právní odvětví, lidská práva

Protiprávní jednání – druhy protiprávního jednání, korupce, porušování práv k duševnímu vlastnictví

Postihy protiprávního jednání – přestupek, trestný čin

Právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky

b) ČLOVĚK STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *orientuje se v možných formách platby*
- *dokáže prakticky vysvětlit výhody hotovostních a bezhotovostních plateb, jejich vhodnost využití v konkrétní situaci*
- *chápe funkci bank, orientuje se v nabídce bank a druzích úrokových sazeb*
- *uvede nejčastější druhy pojištění, ví, v jaké situaci je výhodné je použít*
- *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu*
- *orientuje se v principech tržního hospodářství*
- *zná hlavní zdroje příjmu státního rozpočtu, ví, na co stát vynakládá finanční prostředky*

UČIVO

Peníze – funkce a podoby peněz, pojem hodnoty, formy placení

Hospodaření – hospodaření domácností, rozpočet

Tržní vztahy, nabídka, poptávka, tvorba ceny, inflace

Banky a jejich služby

Hotovostní a bezhotovostní platby

Státní rozpočet

Příjmová a výdajová stránka státního rozpočtu

Rodinný rozpočet

Sociální politika státu

c) MEZINÁRODNÍ VZTAHY A GLOBÁLNÍ SVĚT

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- vysvětlí význam EU
- vysvětlí význam začlenění ČR do EU pro běžný občanský život
- zná práva občanů ČR v rámci EU a jejich způsob uplatňování
- dokáže rozpoznat nejdůležitější globální problémy, zaujme k nim vlastní názor, porovná jejich hlavní příčiny a jejich možné důsledky
- pojmenuje projevy globálních problémů, dokáže postihnout souvislost mezi globálními a lokálními problémy

UČIVO

Evropská unie
Významné globální problémy
Globální a lokální problémy

d) ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI*

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- formuluje svůj názor na náboženství obecně
- objasní pojem náboženská tolerance, zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti
- charakterizuje pojmy extremismus, fanatismus; rozpozná sektu, zná její prostředky manipulace, umí se proti nim účinně bránit

UČIVO

Náboženská tolerance, extremismus, fanatismus

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
EGS2	Posouzení významu EU a našeho členství v ní	integrováno
EGS3		
OSV11	Žáci jsou vedeni k toleranci vůči všem lidem, jsou seznamováni s odlišnostmi různých kultur	integrováno
MKV2		
MKV5		
VDO2	Jeden svět na SNP 6 - projekce filmu s následnou besedou o lidských právech/sociálních problémech/médiích a fake news/globálních problémech	projekt
MKV1		
MKV2		
MKV3		
MKV4		

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ENV3		
MED1		
MED2		
MED5		

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA zahrnuje zkoumání přírody. Použití vhodných metod pozorování a pokusů vede k lepšímu porozumění přírodních zákonitostí a současně pomáhá orientovat se v běžném životě. Zkušenosti a dovednosti získané při pozorování a srovnávání živé i neživé přírody vytváří potřebné předpoklady, aby si žáci uvědomovali užitečnost fyzikálních, chemických, přírodovědných a zeměpisných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Nedílnou součástí jsou také principy a otázky vztahu k životnímu prostředí jako celku a ochraně životního prostředí.

Výuka fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa.

V chemii jde nejen o zásady bezpečné práce s chemikáliemi, seznamování s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti.

Zeměpisné vzdělávání umožňuje žákům odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí a jejich společenství nejen v blízkém okolí, regionech na území ČR, v Evropě a celém světě vůbec.

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA navazuje na vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT.

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA je členěna do 4 vzdělávacích předmětů – **fyziky, chemie, přírodopis a zeměpis.**

5.6.1. FYZIKA

Vyučovací předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
fyzika								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	2	2	1	1

Vyučovací předmět fyzika vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí. Poskytuje jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Rozvíjí environmentální povědomí u žáků, navozuje dostatek situací k jejich samostatnému a otevřenému myšlení, umožňuje jim kriticky se zamýšlet nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy a vyjadřovat k nim vlastní názory.

Významně podporuje vytváření tvůrčího myšlení a logického uvažování. Důraz je kladen na praktické činnosti, které jsou realizovány formou pokusů, experimentů nebo měření a co nejúžším propojením s podmínkami v reálném životě.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy a odborné učebně, ale také v jejím okolí. Žáci se dle možností zapojují do přírodovědných a logických soutěží, do výuky jsou dle situace zařazovány hodiny laboratorních prací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- umožňujeme žákům pozorovat různé fyzikální objekty, procesy a jejich vlastnosti - do výuky zařazujeme příklady z praxe - žáci jsou směřováni k nalézání souvislostí a praktického využití zkoumaných jevů - používáme v hodinách informační a komunikační technologie - podporujeme u žáků schopnost logického myšlení zařazováním problémových a logických úloh - vedeme žáky k používání odborných termínů, znaků a symbolů - vedeme žáky k vyhledávání informací (tabulky, encyklopedie, časopisy, internet apod.)
kompetence k řešení problémů	- zadáváme úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, jeho formulaci, hledání a zvolení postupu řešení, vyhodnocení. - motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života - vedeme žáky k samostatnému uvažování, podporujeme u nich i tzv. neškolské postupy řešení úloh - učíme žáky známé a osvědčené postupy aplikovat v jiných obdobných nebo nových úlohách - vedeme žáky k tomu, aby byli schopni změnit své rozhodnutí v případě, že se ukáže jiné jako lepší, a uměli přiznat, když zjistí, že jejich řešení je nesprávné - vyžadujeme, aby žáci při řešení problému aktivně vyhledávali informace, které povedou k řešení
kompetence komunikativní	- učíme žáky, že práce ve skupině je založena na komunikaci, respektování názoru druhých, na diskuzi - vedeme žáky k formulování myšlenek v mluvené i písemné formě

	- využíváme informační technologie k získávání informací, cíleně vedeme žáky, aby tradičními i digitálními prostředky prezentovali výsledky své práce před spolužáky - vybízíme žáky, aby kladli dotazy k diskutovanému tématu - zadáváme úkoly s možností projevit se před třídou (referáty, domácí pokusy apod.)
kompetence sociální a personální	- nabízíme pomoc, možnost pořádat o ni a poskytnout ji - podporujeme vzájemnou spolupráci, přátelské vztahy a respektování jeden druhého - podporujeme u žáků sebehodnocení
kompetence občanské	- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů - podněcujeme žáky k používání obnovitelných zdrojů energie v produktivním životě
kompetence pracovní	- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s přístroji, zařízením a vybavením - vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech – žáci jsou vedeni k plánování úkolů a postupů - podporujeme žáky v jejich hlubším zájmu o předmět s ohledem na možné budoucí profesní zaměření - organizujeme výuku tak, aby účinně zapojila všechny žáky
kompetence digitální	- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při studiu fyzikálních jevů - umožňujeme žákům využívat digitální pomůcky při řešení fyzikálních úloh a problémů - vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro prezentaci výsledků - vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)

	- klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt při práci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

6. ROČNÍK

a) ÚVOD DO FYZIKY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu
- zařadí fyziku do systému věd
- stručně se seznámí s hlavními obory fyziky (mechanika, optika, elektřina, magnetismus, termika, akustika, jaderná fyzika, astronomie)
- zhodnotí význam fyziky

UČIVO

Předmět, obory a význam fyziky

b) TĚLESA A LÁTKY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu
- rozliší na příkladech těleso a látku
- určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynná, kapalná či pevná
- porovná vlastnosti pevných, plynných a kapalných látek
- popíše a vysvětlí jevy, které potvrzují pohyb částic – difúze, Brownův pohyb
- porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek, vzájemné silové působení mezi částicemi

UČIVO

Tělesa a látky

Pevné, kapalná a plynná skupenství

Difúze a Brownův pohyb

Částice látky

c) MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu
- popíše části magnetu
- stanoví, jaké póly magnetu se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují

- vysvětlí pojmy trvalý a dočasný magnet
- popíše obrazce indukčních čar kolem magnetu
- vysvětlí pojem magnetické pole a určí, jak se projevuje
- stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země
- objasní princip kompasu
- uvede příklady využití magnetů v praxi

UČIVO

Magnet a jeho části
Magnetické pole
Magnetické indukční čáry
Magnetické pole Země
Kompas
Praktické použití magnetů

d) FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu
- vysvětlí pojmy fyzikální veličina a jednotka
- uvede značku a hlavní jednotku délky, její díly a násobky
- vzájemně převádí běžně používané jednotky délky
- změří rozměr tělesa délkovým měřidlem
- určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny
- uvede značku a hlavní jednotku objemu, její díly a násobky
- změří objem (kapalného, pevného tělesa) při použití odměrného válce
- vzájemně převádí běžně používané jednotky objemu
- uvede značku a hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky
- zváží dané těleso
- vzájemně převádí běžně používané jednotky hmotnosti
- uvede značku a hlavní jednotku času, její díly a násobky
- změří čas
- vzájemně převádí běžně používané jednotky času
- uvede značku a jednotku teploty
- změří teplotu teploměrem
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- uvede značku a jednotku hustoty
- experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu
- vyhledává hustotu v tabulkách
- vypočítá hmotnost určitého objemu známé látky
- k výpočtům hustoty, hmotnosti používá úpravy daného vzorce

UČIVO

Fyzikální veličiny a jednotky
Délka
Měření fyzikálních veličin
Objem
Hmotnost
Čas
Teplota
Hustota

e) ZVUKOVÉ DĚJE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku*
- *vysvětlí na konkrétních příkladech, jak se šíří zvuk*
- *porovná rychlost šíření zvuku v různých prostředích*
- *popíše vnímání zvuku lidským uchem*
- *uvede příklady zdrojů nadměrného hluku, popíše jejich účinek na zdraví člověka a možnosti, jak se před nimi chránit*
- *posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí*
- *objasní odraz zvuku a vysvětlí vznik ozvěny*

UČIVO

Vlastnosti zvuku
Rychlost šíření zvuku
Odras zvuku na překážce, ozvěna
Hluk

f) SVĚTELNÉ DĚJE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *uvede příklady zdrojů světla*
- *v konkrétních případech rozhodne, co je zdroj světla a co osvětlené těleso*
- *rozliší různá optická prostředí*
- *vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce*
- *zdůvodní fáze Měsíce*
- *využívá zákona o přímočarém šíření světla*

UČIVO

Vlastnosti světla
Stín
Zatmění Slunce a Měsíce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ENV3	Téma je rozvíjeno v učivu o světle – <i>Světelné znečištění</i> a o zvuku – <i>Vliv hluku na životní prostředí a lidské zdraví</i>	integrováno

7. ROČNÍK

a) SVĚTELNÉ DĚJE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *formuluje zákon odrazu*
- *nakreslí obraz daného předmětu při zobrazení rovinným zrcadlem*
- *odliší duté zrcadlo od vypuklého*
- *uvede příklady využití kulových zrcadel v praxi*
- *formuluje zákon lomu*
- *rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice*
- *využívá znalosti lomu světla při analýze průchodu světla čočkami*
- *vyjmenuje několik příkladů využití čoček v praxi*
- *popíše zjednodušeně funkci lidského oka, jeho vady a vysvětlí jejich korekci brýlemi*
- *popíše rozklad bílého světla hranolem*

UČIVO

Úhel dopadu, úhel odrazu
Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle
Lom paprsku ke kolmici a od kolmice
Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou
Rozklad bílého světla hranolem

b) POHYB TĚLES

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *rozhoduje, zda je dané těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu*
- *vysvětlí pojem trajektorie a dráha*
- *rozliší pohyb přímočarý a křivočarý*

- rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb
- uvede značku a hlavní jednotku rychlosti, vysvětlí její význam
- vzájemně převádí běžně používané jednotky rychlosti
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

UČIVO

Klid a pohyb tělesa
Trajektorie a dráha
Přímočarý a křivočarý pohyb
Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb
Rychlost rovnoměrného pohybu
Jednotky rychlosti
Výpočet rychlosti

c) SÍLY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu
- uvede značku a hlavní jednotku síly, její násobky kN a MN a vzájemně je převádí
- vysvětlí možnosti vzájemného působení těles
- znázorní graficky sílu
- určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného a opačného směru
- v konkrétní situaci určí, zda na těleso působí gravitační síla, jakou má velikost a jaký je její směr
- vypočítá gravitační sílu působící na těleso o známé hmotnosti
- vysvětlí pojmy tlaková síla a tlak
- používá vztah pro výpočet tlaku
- převádí vzájemně jednotky tlaku (Pa, hPa, kPa, MPa)
- diskutuje o možnosti zvýšení či snížení tlaku v praxi
- na příkladech z praxe uvede, na čem závisí velikost třecí síly
- diskutuje o možnosti zvýšení či snížení tření v praxi

UČIVO

Síla
Jednotka síly
Skládání sil stejného a opačného směru
Výslednice a rovnováha sil
Gravitační pole a gravitační síla
Deformační účinky síly
Tlaková síla a tlak

Třetí síla

d) MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *vysvětlí na příkladech vlastnosti kapalin*
- *vysvětlí pojem hydrostatický tlak, zná jeho značku, jednotku, vzorec pro výpočet a umí jej použít*
- *vysvětlí vztah mezi velikostí hydrostatického tlaku, hloubkou kapaliny a hustotou kapaliny*
- *zná praktické použití spojených nádob*
- *objasní podstatu Pascalova zákona*
- *pomocí Pascalova zákona vysvětlí princip hydraulických zařízení a počítá příklady s touto tematikou*
- *objasní pojem vztlaková síla, zná její značku a jednotku*
- *výpočtem určí velikost vztlakové síly*
- *objasní podstatu Archimédova zákona*
- *jednoduše vysvětlí existenci atmosférického tlaku*
- *porovná atmosférický tlak v různých výškách*
- *popíše způsob měření atmosférického tlaku*
- *chápe využití Archimédova zákona pro plyny – balóny, vzducholodě, letadla*
- *vysvětlí pojmy přetlak, podtlak, vakuum*

UČIVO

Vlastnosti tekutin
Hydrostatický tlak
Spojené nádoby
Pascalův zákon
Hydraulická zařízení
Vztlaková síla
Archimédův zákon
Plování těles
Atmosférický tlak
Přetlak, podtlak, vakuum

e) ENERGIE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *uvede značku a hlavní jednotku práce, vzájemně převádí mezi jednotkami*

- rozhodne, zda se v určité situaci koná práce nebo ne
- vypočítá práci
- vysvětlí pojem výkon
- převádí jednotky výkonu
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- poznává jednotky Ws , kWh , MWh

UČIVO

Práce

Výkon

8. ROČNÍK

a) ENERGIE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu
- používá pojmy polohová a pohybová energie
- vypočítá polohovou energii tělesa v gravitačním poli Země
- charakterizuje vnitřní energii tělesa
- popíše, jak teplota tělesa souvisí s rychlostí neuspořádaného pohybu částic tělesa
- vysvětlí pojem teplo
- rozpozná a pojmenuje základní skupenské změny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) ve svém okolí i v přírodě
- umí vysvětlit pojmy teplota tání, tuhnutí, teplota varu
- vyjmenuje faktory ovlivňující rychlost vypařování a tyto poznatky aplikuje na příklady z praxe
- v konkrétní situaci předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku

UČIVO

Energie

Pohybová a polohová energie

Vnitřní energie

Teplo

Přeměny skupenství

b) ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE (elektrostatika, stejnosměrný elektrický proud)

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu

- popíše zjednodušeně model atomu, určí, z čeho se atom skládá
- uvede druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu
- vysvětlí pojem iont
- uvede značku a hlavní jednotku elektrického náboje,
- určí (na základě znalostí druhu náboje), zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit
- popíše princip elektroskopu
- popíše princip blesku a pravidla ochrany před bleskem
- používá základní schematické značky, z nich zakreslí schéma obvodu
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod
- vysvětlí pojmy elektrický vodič a izolant, uvede příklady
- definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého
- uvede značku a hlavní jednotku el. proudu, její díly a převádí mezi nimi
- definuje elektrické napětí
- uvede značku a hlavní jednotku el. proudu, její díly a převádí mezi nimi
- zná různé zdroje elektrického napětí, jejich výhody a nevýhody
- pozná, kde je kladný a záporný pól zdroje stejnosměrného napětí
- uvede značku a hlavní jednotku el. odporu
- popíše závislost el. odporu na délce, látce, průřezu vodiče
- vysvětlí, co je rezistor a nakreslí jeho schematickou značku
- rozliší paralelní a sériové zapojení
- nakreslí schéma elektrického obvodu se dvěma rezistory zapojenými sériově nebo paralelně
- vysloví Ohmův zákon a správně запиše jeho matematický tvar
- pomocí Ohmova zákona určí velikost proudu, napětí, odporu ve větvi uzavřeného elektrického obvodu
- uvede příklady elektrických spotřebičů
- zná jednotky elektrické energie
- na příkladech uvede tepelné účinky elektrického proudu
- respektuje zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči
- zná význam jističe a pojistky, vysvětlí pojem zkrat a funkci pojistky

UČIVO

Elektrický náboj
 Elektroskop
 Elektrický výboj
 Elektrický obvod, schematické značky
 Elektrický vodič a izolant
 Elektrický proud
 Elektrické napětí

Zdroje stejnosměrného napětí
Elektrický odpor
Rezistor
Sériové a paralelní zapojení
Ohmův zákon
Elektrické spotřebiče
Tepelné účinky elektrického proudu
Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
ENV3	Téma je rozvíjeno v učivu o energii – <i>Jak neplýtvat s energií – energeticky úsporné domy</i>	integrováno

9. ROČNÍK

a) ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE (střídavý elektrický proud, polovodiče)

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *objasní pojmy: elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí*
- *s cívkou, galvanometrem a trvalým magnetem předvede pokus, při kterém vzniká indukovaný proud*
- *rozliší stejnosměrný proud od střídavého*
- *rozhodne, který zdroj dává střídavé napětí a který stejnosměrné*
- *objasní činnost transformátoru*
- *popíše transformátor a jeho využití, uvede vztah pro transformační poměr a vztahy pro transformátor, řeší úlohy*
- *objasní využití elektromagnetu, el. zvonku, galvanometru*
- *zná základní způsoby výroby a přenosu elektrické energie*
- *rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností*
- *definuje polovodič, popisuje jeho vnitřní stavbu a základní principy vedení elektrického proudu v polovodičích*
- *uvede základní polovodičové součástky a jejich praktické použití*

UČIVO

Elektromagnetická indukce
Střídavý proud
Generátor, alternátor, dynamo
Elektromagnet
Transformátor
Výroba a přenos elektrické energie
Polovodiče

Polovodičové součástky

b) JADERNÁ ENERGIE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *popíše model atomu*
- *vysvětlí pojmy protonové číslo, nukleonové číslo*
- *s pomocí MFCH tabulek dokáže určit počet protonů, elektronů, neutronů, nukleonů v atomu*
- *objasní pojmy radioaktivita, poločas rozpadu*
- *vyjmenuje druhy radioaktivního záření*
- *vysvětlí způsoby ochrany před radioaktivním zářením*
- *zná způsoby využití radioaktivity*
- *objasní pojem jaderná energie*
- *rozliší typy jaderných reakcí*
- *zná základní principy funkce jaderné elektrárny*
- *porovná výhody a nebezpečí jaderné energetiky*
- *objasní zneužití jaderných zbraní*
- *objasní termíny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie*
- *určí výhody a nevýhody různých zdrojů energie, zejména z hlediska jejich vlivu na životní prostředí*

UČIVO

Atom
Radioaktivita
Radioaktivní záření
Využití jaderného záření
Jaderná energie a reakce
Jaderný reaktor
Jaderná elektrárna
Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Energetika a životní prostředí

c) VESMÍR

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *vyjmenuje, co tvoří naší sluneční soustavu*
- *vysvětlí rozdíly mezi planetou, hvězdou, měsícem, kometou, meteoritem*

- *objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet*

UČIVO

Vesmír
Sluneční soustava
Slunce
Měsíc
Komety
Meteority
Planety

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ENV3	Téma je rozvíjeno v učivu o obnovitelných a neobnovitelných zdrojích energie – Vliv výroby energie na ŽP	integrováno

5.6.2. CHEMIE

Vyučovací předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. až 9. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
chemie								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	-	-	2	2

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace u *učebního plánu pro 2. stupeň* o **1 hodinu** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 4 hodiny výuky týdně).

Chemie je jednou ze základních věd popisujících okolní svět a zabývající se širokou škálou otázek spojených s přeměnami látek v živé a neživé přírodě; má centrální pozici ve všech oborech lidské činnosti, při zpracování surovin a materiálů, ochraně zdraví a přírody, zlepšování kvality a prodlužování délky života.

Charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy a odborné učebně, ale také v jejím okolí. Žáci se dle možností zapojují do přírodovědných a logických soutěží, do výuky jsou dle situace zařazovány hodiny laboratorních prací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k systematickému vyhledávání a ukládání informací - umožňujeme žákům uplatnit vlastní nápady a tvořivost a jejich prezentaci - vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků - podporujeme využívání sebekontroly a sebehodnocení - pomáháme přijímat spoluzodpovědnost za práci vlastní i týmovou
kompetence k řešení problémů	- podporujeme získávání informací, které jsou potřebné k dosažení cíle - umožňujeme hledat vlastní postup při řešení problémů - respektujeme žakovu volbu postupu při plnění zadaných úkolů
kompetence komunikativní	- dáváme žákům prostor k vyjadřování vlastních myšlenek a názorů

	- vyžadujeme od žáků dodržování pravidel komunikace při skupinové práci a při komunikaci v kruhu během vyučování - vedeme žáky k prezentaci svého úkolu při laboratorních pracích
kompetence sociální a personální	- chápeme důležitost ohleduplnosti na pracovišti - vyžadujeme od žáků spolupráci na společném úkolu - zařazujeme týmovou práci a projekty do výuky
kompetence občanské	- vedeme žáky k spoluzodpovědnosti při práci - demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování na konkrétních modelových příkladech - nabízíme příležitosti, při kterých si žáci uvědomí sounáležitost člověka a přírody - vyžadujeme od žáků osvojení si praktických dovedností první pomoci
kompetence pracovní	- nacházíme způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj - při praktických činnostech klademe důraz na bezpečné používání pracovních nástrojů a pomůcek, respektování daných pravidel - vedeme žáky k tomu, aby pracovali podle návodu, předem stanoveného postupu, případně hledali vlastní postup
kompetence digitální	- nabízíme různé způsoby použití digitálních zařízení a dostupných technologií - vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí - vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi - klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním - seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

8. ROČNÍK

a) POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *rozlišuje látky a tělesa*
- *určí společné a rozdílné vlastnosti látek*
- *rozpozná u běžně známých dějů, kde dochází k přeměnám*
- *řídí se základními pravidly bezpečnosti práce s chemickými látkami*

UČIVO

Chemie jako přírodní věda
 Historie chemie (alchymie)
 Pokus jako důležitý postup v chemii
 Pozorování, popis vlastností látek a jejich změn
 Rozlišování látek podle jejich vlastností
 Zásady bezpečné práce
 Nebezpečné látky a přípravky

b) SMĚSI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *rozlišuje směsi a chemicky čisté látky*
- *vysvětlí princip základních dělicích metod*
- *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*
- *v souvislostech správně používá termíny koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok*
- *vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích*
- *připraví prakticky roztok daného složení*
- *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu*
- *popíše princip výroby pitné vody ve vodárnách*
- *uvede složení vzduchu*
- *popíše vznik teplotní inverze a smogu*
- *uvede příklady volně prodáváných hořavin a zásady bezpečné práce s těmito látkami*
- *vysvětlí princip hašení požárů, zná telefonní číslo hasičů, způsob ohlašování požárů a popíše zásady pro uložení hasicích přístrojů*
- *aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*

UČIVO

Směsi a jejich složky
Různorodé směsi
Oddělování složek směsi
Stejnorodé směsi – roztoky
Hmotnostní zlomek
Voda
Vzduch a jeho složení
Teplotní inverze, smog
Čistota ovzduší a zdroje jeho znečišťování
Hoření
Hořlaviny
Zásady hašení požárů, hasicí přístroje

c) ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech*
- *vysvětlí pojem protonové číslo a užívá ho k určení prvků a počtu protonů a elektronů v atomech prvků*
- *ze vzorce určí počet atomů prvků v molekule*
- *rozlišuje význam pojmů kation a anion, používá je ve správných souvislostech*
- *charakterizuje obsah pojmu chemická vazba*
- *vysvětlí pojem chemický prvek a používá chemické značky vybraných prvků*
- *orientuje se v periodické soustavě chemických prvků*
- *rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti*

UČIVO

Částicové složení látek
Atom
Protonové číslo
Molekuly
Chemické sloučeniny
Ionty
Chemická vazba
Periodická soustava chemických prvků
Chemické prvky (psaní názvů a značek vybraných prvků)
Vlastnosti, význam a použití významných nekovů a kovů

d) CHEMICKÉ REAKCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *rozlišuje výchozí látky a produkty chemické reakce*
- *zapiše jednoduché chemické rovnice*
- *aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu*
- *používá veličinu látkové množství a jednotku mol při čtení chemických rovnic*
- *vypočítá molární hmotnost sloučeniny*
- *řeší nejjednodušší výpočtové úlohy chemických rovnic*
- *uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání*

UČIVO

Chemické reakce a rovnice
 Rozlišování výchozích látek a produktů ve schématu chemické reakce
 Zapisování jednoduchých chemických rovnic
 Zákon zachování hmotnosti
 Látkové množství
 Molární hmotnost
 Látková koncentrace
 Výpočty z chemických rovnic
 Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí
 Katalyzátory

e) ANORGANICKÉ SLOUČENINY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *určuje oxidační číslo atomů prvků v halogenidech, oxidech a sulfidech*
- *zapisuje názvy vzorců halogenidů a oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy*
- *popíše nejvýznamnější vlastnosti a použití významných halogenidů, oxidů a sulfidech*
- *popíše způsoby pomoci člověku při otravě oxidem uhelnatým*
- *uvede, co může způsobovat „skleníkový efekt“*
- *zapiše vzorce, popíše vlastnosti a použití kyseliny sírové, chlorovodíkové, dusičné a hydroxidů sodného a vápenatého*
- *orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem – poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem*
- *uvede, jak se správně ředí roztoky kyselin a hydroxidů*

- popíše poskytnutí první pomoci při zasažení pokožky roztokem silné kyseliny nebo hydroxidu
- uvede názvy, vzorce, vlastnosti a použití významných kyslíkatých solí
- píše jednoduché rovnice neutralizace
- popíše praktické použití anorganických sloučenin v praxi (průmyslová hnojiva, vápno, cement, sádra, keramika)

UČIVO

Anorganické sloučeniny

Oxidační číslo

Názvosloví halogenidů

Významné halogenidy

Používání chloridu sodného v posypech silnic a potravě

Názvosloví oxidů

Významné oxidy (oxid siřičitý, oxidy dusíku, oxid vápenatý – oxid uhelnatý – otrava při nedokonalém spalování, oxid uhličitý – skleníkový efekt)

Oxid křemičitý (sklo)

Oxid hlinitý (rubíny, safíry)

Názvosloví sulfidů

Sulfidy (galenit, sfalerit)

Kyseliny a hydroxidy

Názvosloví kyselin

Významné kyseliny (vlastnosti, použití – chlorovodíková, sírová, dusičná, fosforečná)

Názvosloví hydroxidů

Významné hydroxidy (vlastnosti, použití – sodný, vápenatý)

Amoniak

pH, indikátory pH

Bezpečnost práce – ředění kyselin, rozpouštění hydroxidu sodného ve vodě

Nácvik první pomoci při zasažení pokožky kyselinami nebo hydroxidy

Soli kyslíkatých kyselin

Příprava solí

Názvy a vzorce solí

Zapisování neutralizace chemickými rovnicemi

Využití neutralizace v běžném životě

Vlastnosti a použití vybraných solí

Průmyslová hnojiva, stavební pojiva (sádra, vápno, cement), keramika

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
ENV1	Vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím (diskuze, referát, prezentace)	integrováno
ENV2	Pitná voda, ochrana její čistoty; ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás (referát, prezentace, diskuze)	integrováno

ENV4	Zamyšlení se nad problematikou čistoty vodních toků, diskuze o aktuálních lokálních i globálních ekologických problémech, životním stylu člověka a potřeby ochrany životního prostředí	integrováno
MED2	Vyhledávání mediálních sdělení a posuzování jejich reálnosti v tématech dotýkajících se ekologických myšlenek, potřeb ochrany okolního prostředí apod.; reflexe vlastní zkušenosti týkající se obsahu mediálního sdělení	integrováno

9. ROČNÍK

a) REDOXNÍ REAKCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *označí v redoxní rovnici oxidaci a redukci*
- *popíše výrobu železa*
- *zhodnotí negativní vliv koroze a uvede možnosti ochrany předmětů*
- *uvede příklady výroby elektrického proudu chemickou cestou*
- *vyjmenuje chemické zdroje elektrické energie*

UČIVO

Oxidace a redukce
Výroba železa
Koroze
Elektrolýza a její průmyslové využití
Galvanické pokovování
Chemické zdroje elektrické energie

b) ORGANICKÉ SLOUČENINY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

A. Uhlovodíky

- *správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu*
- *rozliší nejjednodušší uhlovodíky, vyjmenuje základní homologickou řadu*
- *zapiše vzorce, popíše zdroje, vlastnosti a použití alkanů, alkenů, alkynů, arenů*
- *uvede základní frakce ropy a jejich použití*
- *vyjmenuje alespoň tři příklady fosilních a vyráběných paliv*
- *zhodnotí z ekologického hlediska využívání různých paliv*

B. Deriváty uhlovodíků

- *správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu*

- orientuje se v základních derivátech uhlovodíků (halogenderiváty, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty), zná jejich názvosloví, zdroje, využití a vlastnosti

C. Přírodní látky

- správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
- má přehled o významu dalších přírodních látek (vitamíny, enzymy, hormony)

UČIVO

Uhlovodíky
Alkany
Alkeny
Alkyny
Areny
Ropa a její frakce, zemní plyn, uhlí
Přírodní paliva
Deriváty uhlovodíků
Charakteristická skupina
Halogenderiváty uhlovodíků (chlorethan, tetrachlotmethan)
Pesticidy a insekticidy
Dusíkaté deriváty
Alkoholy (methanol, ethanol, glycerol)
Alkoholismus
Kyseliny (kyselina mravenčí a kyselina octová)
Sacharidy (glukóza, sacharóza, škrob, celulóza)
Tuky
Bílkoviny (výskyt, vlastnosti)
Enzymy, vitamíny, hormony
Výživa z chemického hlediska, zásady zdravé lidské stravy
Nukleové kyseliny
Biotechnologie (výroba piva)

c) CHEMIE A SPOLEČNOST

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- správně používá vybrané pojmy vztahující se k tématu
- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- vyjmenuje příklady plastů a syntetických vláken, uvede jejich vlastnosti a zná jejich výhody a nevýhody při jejich používání
- popíše příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uvede příklady nebezpečí, kterým se vystavuje jejich konzument

- uvede příklady otravných a jedovatých látek, které by mohly při provozních haváriích uniknout do životního prostředí, a uvede příklady správného chování obyvatelstva
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

UČIVO

Chemický průmysl v ČR
Cirkulace a recyklace surovin
Plasty a syntetická vlákna
Detergenty, pesticidy a insekticidy
Drogy, léčiva, doping
Applikace poznatků z chemie v denním životě občanů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV8	Komunikace v různých situacích – manipulace s nebezpečnými látkami; havárie, únik nebezpečných látek (návuk chování v nebezpečných situacích)	integrováno
EGS3	Radioaktivita a ochrana člověka při úniku jaderného záření, paliva – seznámení se s mezinárodním ekologickým hnutím; schopnost kriticky zhodnotit ekologické myšlenky a možnosti řešení problémů současného světa	integrováno
ENV3	Vliv průmyslu na životní prostředí, plasty a jejich likvidace (diskuze)	integrováno
ENV4	Rozvoj dovedností hospodárního zacházení s vodou, efektivního využívání obnovitelných zdrojů energie, bezpečného zacházení s léky a běžnými čistícími prostředky; utváření pevného negativního postoje ke zneužívání chemických látek pro drogovou závislost	integrováno
MED1	Chápání podstaty mediálního sdělení, rozlišení „bulvárních“ a společensky významných prvků ve sdělení (video, diskuze) mediální sdělení – pohled na těžbu nerostných surovin (video, diskuze)	integrováno
MED2	Vyhledávání mediálních sdělení a posuzování jejich reálnosti v tématech dotýkajících se ekologických myšlenek, potřeb ochrany okolního prostředí apod.; reflexe vlastní zkušenosti týkající se obsahu mediálního sdělení	integrováno

5.6.3. PŘÍRODOPIS

Vyučovací předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.

Časová dotace předmětu je navýšena 0,5 hodiny týdně, neboť dochází k jeho integraci se vzdělávacím oborem výchova ke zdraví.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
přírodopis								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	2	2	1	1

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace u *učebního plánu pro 2. stupeň* o **0,5 hodiny** + 0,5 hodiny integrace vzdělávacího oboru výchova ke zdraví (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 6 hodin výuky týdně).

Díky přírodopisu žáci poznávají přírodu a přírodní procesy jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Vede žáky k rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, k pochopení rozmanitosti přírody, k její ochraně jako celku, k ochraně vlastního zdraví a zdraví ostatních, k chápání podstatných souvislostí mezi přírodou a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a k aplikování získaných vědomostí v praktickém životě.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy a odborné učebně, ale také v jejím okolí. Žáci se dle možností zapojují do přírodovědných a logických soutěží, do výuky jsou dle situace zařazovány hodiny laboratorních prací.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a propojování informací, - klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem - nabízíme žákům řadu aktivizačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, přírody, zdraví a dalších témat - podporujeme tvořivou činnost – samostatné úkoly, pozorování, vyhodnocování, - podněcujeme žáky k účasti v různých soutěžích
kompetence k řešení problémů	- nabízíme žákům problémové situace, při nichž nacházejí, pozorují, uvědomují si společné a odlišné znaky organismů a jejich prostředí - učíme žáky třídit informace

	- vedeme žáky k tvořivému myšlení, k rozpoznávání a pochopení problémů a naplňování postupu řešení - vedeme žáky k prezentaci jejich názorů
kompetence komunikativní	- vedeme žáky k vhodné komunikaci – práci ve skupinách, respektování názorů jiných, k diskuzi, - vedeme žáky ke schopnosti formulovat své myšlenky v mluvené i písemné formě - umožňujeme prezentaci práce žáků, možnost sebehodnocení, argumentování, hodnocení ostatních - učíme žáky přijmout kritiku - vybízíme žáky k tomu, aby ústně i písemně dokázali objasnit své znalosti o přírodě, člověku a jeho zdraví
kompetence sociální a personální	- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke kultivovanému projevu - vedeme žáky k respektování názorů druhých - využíváme skupinovou práci, která vede žáky ke spolupráci při řešení problémů - navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti - vedeme žáky k respektování daných pravidel
Kompetence občanské	- vedeme žáky k vnímání názorů a argumentů druhých, k rozvíjení konstruktivního dialogu - vedeme žáky k respektování názoru druhých - vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování - povzbuzujeme v žácích respekt k zákonům přírody - klademe důraz na environmentální výchovu - vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
kompetence pracovní	- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností ke svému vlastnímu rozvoji i k přípravě na jejich budoucí povolání - vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními

	- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení - učíme žáky ocenit práci druhých a vážit si jí - vedeme žáky k vytváření vztahu k přírodě
kompetence digitální	- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích - rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry - vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů - motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací - dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

6. ROČNÍK

a) OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozliší základní podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

UČIVO

Život na Zemi – vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam

Základní struktura života (buňka živočišná, rostlinná a bakterie)

Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy

Způsoby rozmnožování

Dědičnost a proměnlivost organismů

Výskyt, význam a praktické využití virů a bakterií

b) BIOLOGIE HUB

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
- vysvětlí pojem symbióza

UČIVO

Houby bez plodnic – plísně
Houby s plodnicemi
Lišejníky – výskyt a význam

c) BIOLOGIE ROSTLIN

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- uvádí vybrané zástupce řas, vysvětlí význam řas v přírodě a pro člověka

UČIVO

Nižší rostliny – řasy

d) PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

UČIVO

Praktické metody poznávání přírody pouhým okem, lupou a mikroskopem
Seznámení s určovacím klíčem a atlasy

e) BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života přizpůsobení danému prostředí

UČIVO

Bezobratlí – prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci
 Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla
 Vývoj, vývin a systém živočichů, poznávání a zařazování zástupců běžných druhů
 jednotlivých tříd živočichů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV1	Poznávání hub v digitální aplikaci Využívání digitálních technologií k vyhledávání informací	integrováno

7. ROČNÍK

a) BIOLOGIE ROSTLIN

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- popíše stavbu a význam jednotlivých částí těla rostlin od buňky až k jednotlivým orgánům
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- vysvětlí principy fyziologie rostlin a jejich využití pro pěstování rostlin i pro člověka
- využívá praktických metod v poznávání přírody, které si osvojil v hodinách přírodopisu

UČIVO

Fyziologie rostlin – fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování
 Mechorosty
 Kapraďorosty (plavuně, přesličky, kapradiny)
 Nahosemenné rostliny
 Krytosemenné
 Přejchod rostlin na souš
 Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
 Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů vyšších rostlin
 Vývoj a využití hospodářsky významných zástupců rostlin, poznávání jedovatých a nebezpečných rostlin

b) BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

UČIVO

Strunatci – pláštěnci, bezlebeční

Obratlovci – paryby, ryby

Obojživelníci, plazi, ptáci

c) PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- užívá praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody

UČIVO

Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, určování rostlin a živočichů podle klíče a atlasů, založení herbáře

Péče o pokojové rostliny

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Poznávání živočichů a rostlin v digitální aplikaci	integrováno
OSV1 OSV11 ENV1 ENV2 ENV4	Ptačí projekt - pozorování ptactva v našem okolí a starání se o ně po celý rok - poznávání druhů ptactva, jejich způsobu života a dopadu jejich existence na nás a celý svět	projekt
OSV1 OSV2 OSV11 ENV2 ENV3 ENV4	Elektronický herbář	projekt

8. ROČNÍK

a) BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

UČIVO

Strunatci – obratlovci-savci

Vývoj, vývin a systém živočichů, významní zástupci jednotlivých skupin živočichů

Rozšíření, význam a ochrana živočichů, domestikovaní živočichové

b) BIOLOGIE ČLOVĚKA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky[†]
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví *
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování *
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví *
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví *

[†] dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví *
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí *

UČIVO

Orgánové soustavy člověka
 Poruchy příjmu potravy *
 Fylogeneze člověka
 Dospívání, poruchy pohlavní identity *
 Reprodukční zdraví, ochrana před přenosnými chorobami *
 Ontogeneze člověka
 Nemoci, úrazy, prevence
 Tělesné, duševní a sociální zdraví
 Odpovědnost za vlastní zdraví *
 Aktivní přístup k podpoře zdraví *

c) PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- užívá praktické metody poznávání osvojené v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání

UČIVO

Praktické metody poznávání – pozorování lupou a mikroskopem

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1 OSV2 ENV1 ENV2 ENV3 ENV4	PLAKÁT , který návštěvníky ZOO (spolužáky) seznámí s charakteristikami vybraného savce, součástí prezentace zkoumaného savce	integrováno
OSV2 OSV3 OSV11	HRAVĚ O PREVENCÍ – preventivní programy	integrováno

9. ROČNÍK

a) NEŽIVÁ PŘÍRODA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady a ochranu před nimi

UČIVO

Země – vznik a stavba
 Nerosty a horniny
 Vnější a vnitřní geologické procesy
 Půdy
 Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi
 Podnebí a počasí ve vztahu k životu
 Mimořádné události způsobené přírodními vlivy

b) ZÁKLADY EKOLOGIE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

UČIVO

Organismy a prostředí
 Ochrana přírody a životního prostředí

c) PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu
- pozoruje přírodu lupou a mikroskopem
- určuje podle klíče a atlasů nerosty a horniny

UČIVO

Praktické metody poznávání přírody, pozorování lupou a mikroskopem, určovací klíče a atlasy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
ENV3 ENV4 VDO3	ADAPTACE MĚST NA ZMĚNY KLIMATU – badatelské aktivity	projekt

5.6.4. ZEMĚPIS

Vyučovací zeměpis přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
zeměpis								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	2	2	1	1

Vyučovací předmět zeměpis je přírodovědného a zároveň společenskovedního charakteru. Poskytuje žákům prostředky a metody pro porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostí. Žáci mají možnost poznávat složitost a mnohotvárnost světa, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na zdraví člověka. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhadovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Zeměpisné vzdělání žákům umožňuje postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí. Žáci se dle možností zapojují do zeměpisných soutěží.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k vyhledávání a propojování informací pomocí různých metod a strategií k učení - podporujeme sebehodnocení, samostatnost a práci ve skupině, oceňujeme úspěch žáka a pomáháme mu uvědomit si jeho pokrok - umožňujeme žákům rozvoj kritického a tvořivého myšlení - podporujeme u žáků využití vlastních zkušeností a znalostí, pomáháme je žákům spojovat do uceleného učebního celku a podporujeme jejich využití v běžném životě
kompetence k řešení problémů	- podporujeme tvořivost a logické myšlení - vedeme žáky k tvorbě vlastních názorů a jejich obhajobě, učíme žáky argumentovat a přijímat stanoviska - respektujeme přístup žáků k řešení problémů

	- zadáváme přiměřené složité úkoly a respektujeme žáky zvolený způsob řešení úkolu
kompetence komunikativní	- nasloucháme žákům a dáváme jim možnost k vyjádření vlastních názorů a myšlenek - učíme žáky vhodné komunikace s vrstevníky, učiteli a dospělými osobami - učíme žáky pracovat s texty, grafy a obrazovým materiálem a jejich interpretaci - vedeme žáky k dodržování pravidel komunikace
kompetence sociální a personální	- podporujeme práci ve skupině a přijetí zodpovědného přístupu při plnění úkolů ve skupině - učíme žáky vzájemné toleranci a respektu - klademe důraz na etické a mravní hodnoty při jakékoliv činnosti - učíme žáky pomáhat ostatním a požádat o pomoc druhé
kompetence občanské	- vedeme žáky v uvědomí si svých práv a povinností a převzetí odpovědnosti za jejich porušení - podporujeme žáky v ekologickém myšlení a aktivitách - pomáháme jim uvědomit si význam ochrany životního prostředí a kulturního dědictví - učíme žáky poskytnout první pomoc v krizových situacích - zapojujeme žáky do pořádaných soutěží a klademe důraz na chování dle fair play
kompetence pracovní	- vedeme žáky k dodržování a respektování pravidel práce a udržování pořádku na pracovní ploše - pomáháme žákům rozeznávat různé profese a jejich představu o budoucím povolání - učíme žáky bezpečně pracovat s pracovními pomůckami - podporujeme žáky při získávání praktických dovedností - umožňujeme žákům podílet se na tvorbě školního projektu nebo akce
kompetence digitální	- umožňujeme žákům používat digitální zdroje, využití aplikací, služeb a kancelářských softwarů

	- vedeme žáky k etickému chování při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí, učíme je odpovědnému chování v digitální oblasti - učíme žáky používat digitální technologie, tvořit a upravovat digitální obsah - seznamujeme je s novými technologiemi - vedeme žáky k práci s digitálními technologiemi využívající digitální mapy, satelitní a letecké snímkování Země, pozorování a hodnocení krajiny

6. ROČNÍK

a) GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *orientuje se na glóbu a umí s ním pracovat*
- *charakterizuje zeměpisnou síť pomocí rovnoběžek a poledníků, dokáže určit zeměpisnou polohu*
- *pracuje s měřítkem mapy, obsahem plánů a map, prokáže znalost smluvených značek*
- *rozpozná jednotlivé druhy map, plánů, umí se v nich orientovat a vyhledávat z nich informace*
- *vyhledává informace v atlasech nebo v digitálních mapách, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících*
- *dokáže pracovat s geografickými informacemi*
- *umí si představit získané poznatky a umístit je na mapě*

UČIVO

Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy, měřítko a obsah plánů a map, světové strany, kartografické produkty v tištěné a elektronické podobě, smluvené značky a symboly

b) PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *seznámí se s principem fungování časových pásem*
- *charakterizuje tvar, pohyby, rozměry Země, hodnotí důsledky pohybů Země*
- *rozlišuje krajinou sféru a její složky*
- *rozezná přírodní sféry na Zemi, porozumí jejich fungování a jejich vlivu na člověka*
- *dokáže rozeznat a pojmenovat tvary zemského povrchu*

- *prokáže znalosti o stavbě zemského tělesa, dně oceánů*
- *dokáže popsat utváření a formování zemského povrchu pomocí vnějších a vnitřních činitelů, porovnává jejich působení v přírodní sféře*
- *prokáže znalosti o podnebí a podnebných pásmech (dokáže je lokalizovat na mapě a porovnat je), oběhu vzduchu v atmosféře, složení atmosféry, pracuje s pojmy počasí a meteorologické prvky*
- *lokalizuje vodstvo na pevnině, popíše rozložení vody na Zemi, charakterizuje vodstvo (pohyby vody, vlastnosti vody)*
- *rozlišuje typy a druhy půd, popíše vlastnosti půdy a její využití, vysvětlí její význam, ohrožení a důvody ochrany*
- *lokalizuje rozložení biotů a dokáže je vymezit*
- *hodnotí chování člověka v krajině, jeho vztah k přírodě*

UČIVO

Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma, pásmový čas, světový čas, smluvený čas, datová hranice
Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra

Litosféra – litosférické desky, stavba Země, vnější a vnitřní činitelé, utváření a tvary zemského povrchu

Atmosféra – složení, počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře

Hydrosféra – rozmístění vody na Zemi, vodstvo na pevnině, vlastnosti vody, pohyby vody

Pedosféra – typy a druhy půd, vlastnosti půdy, využití půdy a její význam, ohrožení půdy a její ochrana

Biosféra – polární oblasti, tundra, tajga, lesy mírného pásu, stepi, pouště, tropické lesy, subtropická krajina, savany, život v oceánech, ochrana přírody

c) TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *orientuje se v mapě, plánech a umí je číst*
- *ovládá základy topografie a orientace v terénu*
- *uvědomí si zásady bezpečného chování v terénu, zná důležitá telefonní čísla*
- *vyjmenuje živelní pohromy, zná opatření proti nim a ví, jak se chovat v případě ohrožení*

UČIVO

Základy praktické topografie: mapa, hlavní a vedlejší světové strany, pohyb podle mapy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů

Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života: živelní pohromy, opatření, chování a jednání v případě ohrožení

d) REGIONY SVĚTA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- charakterizuje jednotlivé světadíly, dokáže je lokalizovat na mapě
- lokalizuje a porovnává rozvojová jádra a periferní zóny v jednotlivých regionech
- popíše přírodní poměry, rozliší kulturní, náboženské a jazykové oblasti regionů, porovná jejich rozdíly
- kvalitativně zhodnotí hospodářskou činnost, dokáže v mapách lokalizovat průmyslové a zemědělské regiony
- porovnává, hodnotí geografickou polohu, rozlohu a členitost světadílů
- hodnotí přírodní pozoruhodnosti a zajímavosti, porovná významné oblasti
- charakterizuje, lokalizuje a popíše rozmístění a osídlení obyvatelstva
- charakterizuje a lokalizuje jednotlivé oceány, moře, dokáže je charakterizovat a porovnat mezi sebou
- popíše základní problémy regionů, hledá jejich příčiny a možné způsoby řešení, sleduje aktuální dění v regionech

UČIVO

Světové oceány a moře – Indický, Tichý, Severní ledový, Atlantský a Jižní oceán, hospodářské využití a znečištění oceánů

Světadíly – Afrika, Austrálie a Oceánie, Polární oblasti

Charakteristika světadílů – poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, rozmístění a osídlení obyvatelstva, hospodářská činnost, významné oblasti, základní problémy regionů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
EGS2	Poznávání různých civilizací, jejich životního stylu, zvyků a tradic, porovnání kultur a problémů	integrováno

7. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- charakterizuje jednotlivé světadíly, dokáže je lokalizovat na mapě
- lokalizuje a porovnává rozvojová jádra a periferní zóny v jednotlivých regionech
- popíše přírodní poměry, rozliší kulturní, náboženské a jazykové oblasti regionů, porovná jejich rozdíly
- kvalitativně zhodnotí hospodářskou činnost, dokáže v mapách lokalizovat průmyslové a zemědělské regiony
- porovnává, hodnotí geografickou polohu, rozlohu a členitost světadílů
- hodnotí přírodní pozoruhodnosti a zajímavosti, porovná významné oblasti
- charakterizuje, lokalizuje a popíše rozmístění a osídlení obyvatelstva

- *popíše základní problémy regionů, hledá jejich příčiny a možné způsoby řešení, sleduje aktuální dění v regionech*

UČIVO

Světadíly – Amerika, Asie, Evropa

Charakteristika světadílů – poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, rozmístění a osídlení obyvatelstva, hospodářská činnost, významné oblasti, základní problémy regionů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV5 EGS1	Tvorba plakátu – zážitky z cest po Evropě nebo po světě	projekt
EGS2	Poznávání různých civilizací, jejich životního stylu, zvyků a tradic, porovnání kultur a problémů	integrováno
EGS3	Životní styl Evropanů, život lidí v evropských zemích	integrováno

8. ROČNÍK

a) SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *ovládá základní pojmy jako hustota zalidnění, přirozený přírůstek a úbytek, rasismus*
- *popíše rozmístění, dokáže rozlišit a charakterizovat lidské rasy, zvládne na mapě ukázat regiony, kde se dané rasy vyskytují*
- *orientuje se v náboženství, národech a zná základní jazykové skupiny*
- *využívá statistická data pro získání a porovnání údajů*
- *rozliší typy sídel, ukáže na mapě sídelní systémy, zhodnotí jejich vývoj v různých regionech*
- *dokáže zhodnotit výhody i nevýhody jednotlivých typů sídel*
- *posoudí hospodářské poměry současného světa*
- *vysvětlí základní dělení hospodářství do sektorů a rozumí jejich vazbám, dokáže je porovnávat*
- *dokáže pomocí mapy porovnávat hlavní faktory pro rozmístění jednotlivých hospodářských aktivit*
- *rozlišuje ukazatele hospodářského rozvoje*
- *porovnává státy světa dle jejich formy a typu, politického systému, státního zřízení, dle hospodářské úrovně*
- *pojmenuje mezinárodní organizace, dokáže uvést příklady jednotlivých států v organizacích, vysvětlí jejich fungování a cíle, zvládá rozpoznat jednotlivé organizace na mapě*

- *vyhledá konfliktní oblasti/státy ve světě, lokalizuje je na mapě, objektivně zhodnotí vývoj a příčiny konfliktu, zhodnotí postoje ostatních zemí a vztahy mezi problémovými regiony*
- *orientuje se v aktuálních problémových regionech, má základní přehled o aktuálních problémech*
- *chápe pojmy jako občanská válka, mezinárodní konflikt, terorismus*

UČIVO

Obyvatelstvo světa – základní demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky, lidé na Zemi, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace, aglomerace, jádrové a periferní oblasti

Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, ukazatele hospodářského rozvoje, hlavní hospodářské oblasti ve světě, hospodářské poměry současného světa, globalizace

Státy světa dle různých kritérií – počet obyvatel, správní členění, státní zřízení, geografická poloha, stupeň rozvoje, národnostní a mnohonárodnostní státy

Mezinárodní organizace

Hlavní světová konfliktní ohniska, geopolitické procesy

b) ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *porovnává různé typy krajiny, jejich základní složky, rozlišuje mezi kulturní a přírodní krajinou*
- *vysvětlí pojmy ekosystém, biomasa, společenstvo*
- *posuzuje společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí*
- *orientuje se v globálních problémech lidstva a je si vědom jejich důsledků na život ve společnosti pro planetu Zemi*
- *navrhuje řešení problémů a jak jim předcházet*

UČIVO

Krajina – typy krajin, přírodní a společenské prostředí

Vztah přírody a společnosti – udržitelný rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, globální ekologické a environmentální problémy, společenské a hospodářské vlivy na životní prostředí a krajinu

c) TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *orientuje se v mapě, plánech a umí je číst*
- *ovládá základy topografie a orientace v terénu*

- uvědomí si zásady bezpečného chování v terénu, zná důležitá telefonní čísla
- vyjmenuje živelní pohromy, zná opatření proti nim a ví, jak se chovat v případě ohrožení

UČIVO

Základy praktické topografie: mapa, hlavní a vedlejší světové strany, pohyb podle mapy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů

Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života: živelní pohromy, opatření, chování a jednání v případě ohrožení

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV5	Tvorba vlastního státu	projekt
MKV1	Poznávání různých jazyků, písma a náboženství	integrováno
MKV2	Vztahy mezi lidmi a národy	integrováno
MKV3	Poznávání různých etnik a jejich soužití	integrováno
MKV4	Soužití jednotlivých národů, etnik v jednom státním území Vztahy mezi nimi	integrováno
ENV1	Poznávání různých ekosystémů	integrováno
ENV3 ENV4	Den Země	projekt

9. ROČNÍK

ČESKÁ REPUBLIKA

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pracuje s mapou ČR, vyhledá na mapě základní fakta o ČR, dokáže ČR lokalizovat na mapě Evropy a světa
- charakterizuje zeměpisnou polohu, rozlohu, členitost ČR, porovná tyto fakta se sousedními státy
- hodnotí přírodní, hospodářské a sociální a sídelní poměry
- orientuje se na mapě ČR, dokáže vyhledat důležité řeky, pohoří, města a jiné potřebné informace
- hodnotí socioekonomické postavení ČR v rámci Evropy, EU a světa, vyjmenuje významné organizace, kterých je ČR součástí, uvede zapojení ČR do řešení mezinárodních problémů
- ukáže a pojmenuje hlavní průmyslové a zemědělské regiony ČR
- srovnává a hodnotí kraje mezi sebou dle různých charakteristik
- dokáže na mapě lokalizovat jednotlivé kraje, jádrové a periferní oblasti
- uvede přírodní a sociálně ekonomické charakteristiky krajů/regionů
- rozliší územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, charakterizuje jednotlivé kraje

- zná kraj oblast místního regionu, zná jeho důležité body a infrastruktura, možnosti dalšího rozvoje
- dokáže zhodnotit vlastní region (přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, problémy, poloha), posoudí jeho význam v rámci České republiky

UČIVO

Místní region – zeměpisná poloha, kritéria jeho vymezení, vztahy a spolupráce se sousedními regiony, přeshraniční spolupráce, přírodní a socioekonomické charakteristiky, potenciál a problémy regionu

Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo (demografická charakteristika, sídelní poměry, rozmístění), hospodářské aktivity (rozmístění, sektorová a odvětvová struktura), hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě

Krajské členění – charakteristika jednotlivých krajů, územní jednotky státní správy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
ENV4	Vztah občanů k životnímu prostředí v České republice a ochrana životního prostředí Den Země	projekt

5.7 UMĚNÍ A KULTURA

Díky vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA přináší žákům umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým prožitkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu, zvuku, linie, tvaru, barvy...

Na 1. stupni se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění, mimo jiné se připomínají historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu.

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA je členěna do 2 vzdělávacích předmětů – **hudební výchovy a výtvarné výchovy**.

5.7.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
hudební výchova								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	1	1	1	1	1	1	1	1

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti se navzájem propojují, ovlivňují a doplňují, rozvíjejí ve svém komplexně osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebních schopností.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy a odborné učebně hudební výchovy. Žáci dle možností navštěvují kulturní instituce (divadlo, muzeum, galerie...), kulturně a hudebně zaměřené vzdělávací programy.

HUDEBNÍ VÝCHOVA (1.-5. ročník)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vytváříme příležitosti pro tvořivou činnost žáků, k realizaci vlastních nápadů s využitím zkušeností žáka - podporujeme žáky při vyhledávání a třídění informací z různých informačních zdrojů týkajících se kulturního dění

	- dbáme na přiměřenou náročnost s ohledem na individuální schopnosti jednotlivých žáků - vedeme žáky k samostatnosti i vzájemné spolupráci s ostatními - podporujeme pozitivní sebehodnocení
kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky k vyjadřování a obhajobě vlastních názorů, k nalezení společného stanoviska - zohledňujeme přiměřenou náročnost řešených problémů - podporujeme žáky při vyhledávání a třídění informací z různých informačních zdrojů týkajících se kulturního dění - respektujeme žákem zvolený postup při plnění zadaných úkolů - podporujeme účast žáků v rámci třídy (školy) v různých tvořivých soutěžích
kompetence komunikativní	- vyžadujeme od žáků dodržování pravidel komunikace - vytváříme prostor k vyjádření vlastních myšlenek a názorů žáků - poskytujeme žákům možnost prezentovat výsledky své práce před spolužáky a veřejností (projekty, divadelní představení, jarmarky, koncerty) - rozvíjíme schopnosti žáků písemně či ústně vyjadřovat pocity, dojmy z hudebních i výtvarných uměleckých děl - požadujeme od žáků využívání informačních a komunikačních technologií
kompetence sociální a personální	- zdůrazňujeme etické a mravní prvky kulturního dědictví a cíleně seznamujeme žáky s možnými důsledky společensky nevhodného chování a jednání - vytváříme žákům příležitost k zažití úspěchu - vedeme žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektování druhých
kompetence občanské	- nabízíme žákům aktivity vedoucí k prevenci nežádoucích sociálně patologických jevů - pořádáme školní akce v rámci třídy a školy připomínající lidové tradice

	- motivujeme žáky k návštěvám knihoven, kin, divadel, muzeí a galerií a podporujeme jejich zájem o kulturní dění a historii
kompetence pracovní	- dbáme na dodržování domluvených kritérií kvality a termínů u zadaných úkolů - vytváříme podmínky pro kreativitu žáků - vedeme žáky k sebehodnocení a poznávání vlastních možností - umožňujeme žákům podílet se na organizaci školních akcí
kompetence digitální	- podporujeme žáky v individuální volbě vhodných technologií pro zvolenou činnost - vedeme žáky k využívání digitálních zařízení a aplikací během procesu učení - seznamujeme žáky s možnými riziky při nerespektování zásad etického chování během spolupráce, komunikace a sdílení informací v digitálním prostředí

1. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zpívá jednohlas podle svých dispozic
  - správně dýchá, dodržuje hlasovou hygienu
  - hraje na jednoduché Orffovy hudební nástroje
  - rozpozná některé vybrané hudební nástroje
  - vyjádří pohybem rytmus hudby, pocity, nálady
  - rozlišuje některé vybrané hudební žánry
-
- zná některé pojmy z hudební nauky

UČIVO

Dechová a hlasová cvičení, hygiena zpěvu, otevírání úst, výslovnost, opakování písní z MŠ

Rozlišení zvuk x tón, zvuk a tón hlasitý x tichý, dlouhý x krátký, vysoký x hluboký

Nácvik jednoduchých lidových a umělých písní

Hra na Orffovy nástroje, rytmus, tempo, rytmizace říkadel, stoupající x klesající melodie

Rytmické hry (na ozvěnu, hra na tělo), hudební nástroje – jednoduché

Poslech vybraných instrumentálních skladeb, taneční hudby, pochodů, ukolébavek

Tanečky na naučené písně

Rozšiřující učivo – nota, pomlka, notová osnova, taktová čára

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV4	Dechová a hlasová cvičení, relaxační rytmické hry	integrováno

2. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zpívá jednohlas podle svých dispozic v durové tónině
- správně dýchá, dodržuje hlasovou hygienu
- hraje na jednoduché Orffovy hudební nástroje
- rozpozná některé vybrané hudební nástroje
- vyjádří pohybem rytmus hudby, náladu, hudební výraz
- rozezná některé hudební žánry - tanec, ukolébavku, pochod
- rozliší na konkrétní písni 2/4 a 3/4 takt
- rozebere skladbu
- zná některé pojmy z hudební nauky

UČIVO

Otevírání úst, výslovnost, správné dýchání, melodie vzestupná x sestupná, zpěv s dynamikou

Sjednocování hlasového rozsahu, tempo, dynamika, zvuk, tón, hlas

Intonace c1 – c2, stupnice C dur, kvintakord v dur (nástup 1 a 5 st)

Vytleskávání rytmu jednoduchého textu

Tvoření hlavového tónu, průpravná cvičení pro nácvik dvojhlasu

Základy hry na dětské hudební nástroje, doprovody na Orffovy nástroje

Melodizace a stylizace textu

Hudební žánry

Hudba vokální a instrumentální, hymna

Rozšiřující učivo – nota, pomlka – celá, půlová, notová osnova, taktová čára, houslový klíč

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
VDO2	Státní hymna jako symbol české státnosti	integrováno

3. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zpívá jednohlas podle svých dispozic v durových a mollových tóninách
- správně dýchá, dodržuje hlasovou hygienu
- hraje na jednoduché Orffovy hudební nástroje a improvizuje
- rozpozná některé vybrané hudební nástroje
- vyjádří pohybem rytmus hudby, náladu, pocity

- rozezná některé hudební žánry, rozliší hudbu podle její společenské funkce
  - pozná některé hudební výrazové prostředky
  - rozpozná kvality tónů
-
- zpívá dvojhlas
  - zná některé pojmy z hudební nauky

UČIVO

Správné dýchání, měkké nasazení, tvorba tónu, dělení slov, výslovnost, frázování, tempo

Sjednocení hlasového rozsahu

Kánon, sluchové rozeznání dur a moll tónin, durové a mollové písně, 4/4 takt

Hra na Orffovy nástroje, předehra, mezihra, dohra

Vyjádření hudby pohybem – polka, třídobá chůze po kruhu, dvoudobá chůze v průpletu

Taktování, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, improvizace, pantomima, orientace v prostoru

Délka, síla, barva, výška tónu, vytleskávání rytmu ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu

Hudební nástroje – akordeon, lesní roh, malý bubínek, činely, basová kytara

Poslechové skladby B Smetany, A Dvořáka, hudba vokální a instrumentální, vokálně instrumentální, hudba taneční, slavnostní

Rozšiřující učivo – průprava dvojhlasu, grafický záznam noty c1 – a1, nota, pomlka čtvrtová (nácvik)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV5	Ztvárnění hudby pohybem, taneční improvizací, pantomimou	integrováno

4. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zpívá jednohlas, vícehlas, v durových i mollových tóninách
  - správně dýchá, dodržuje hlasovou hygienu
  - hraje na jednoduché a Orffovy hudební nástroje, improvizuje
  - rozpozná vybrané hudební nástroje
  - vyjádří pohybem a tancem rytmus hudby, náladu, pocity, improvizuje
  - rozezná a charakterizuje některé vybrané hudební styly, žánry, formy a výrazové prostředky
-
- orientuje se v notovém zápisu, zpívá dvojhlas i vícehlas, kánon, taktuje - 2/4 a 3/4 takt, zná některé pojmy z hudební nauky

UČIVO

Průpravná cvičení pro dvojhlas a vícehlas, pěvecké dělení slov, hudební forma (ab, aba)

Sjednocování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, stupnice C dur, předznamenaní (křížek, bé)

Měkké nasazení, klidný nádech, prodlužování výdechu, dur a moll tónina

Nota a pomlka osminová – nácvik, noty h1 – d2, legato x staccato, repetice, hudební formy rondo, variace

Taktování ve 2/4 a 3/4 taktu, hra na tělo, hudebně pohybové hry, vytleskávání rytmu, hra na Orffovy nástroje, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď)

Taneční hry se zpěvem, vyjádření nálady, zhudebňování říkadel, hudební improvizace, pantomima

Pěvecký sbor (dětský, mužský, ženský, smíšený)

Státní hymna, hudební styly a žánry

Polka a valčík, poskočný a cvalový krok, orientace v prostoru, utváření pohybové paměti

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
MKV2	Promítnutí lidských vztahů a osudů do písní a skladeb	integrováno

5. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zpívá jednohlas, vícehlas, v durových i mollových tóninách*
- *správně dýchá, dodržuje hlasovou hygienu*
- *hraje na jednoduché a Orffovy hudební nástroje, improvizuje*
- *rozpozná vybrané hudební nástroje*
- *vyjádří pohybem a tancem rytmus hudby, náladu, pocity, improvizuje*
- *rozezná a charakterizuje některé vybrané hudební styly, žánry, formy a výrazové prostředky*
- *orientuje se v notové osnově, zapisuje do ní, zapíše jednoduchou předebru, mezihru a dohru*
- *vysvětlí některé vybrané pojmy z hudební nauky, taktuje na 2, 3, 4 doby*
- *složí jednoduchou skladbu a zahraje ji, realizuje ji zpěvem nebo tancem*
- *sólově reprodukuje oblíbenou píseň (rozšiřující učivo)*

UČIVO

Zápis not do notové osnovy, rytmické hodnoty not a pomlk (opakování, docvičení), intonace, vokální improvizace Zásady správného zpívání – rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazování, tvorba tónů, správné dýchání, frázování, výslovnost, dělení slov, tempo, taktování, koruna, předtaktí, dynamika – p, mf, f, noty e2 – c3

Pojmy – rytmus, dynamika, synkopa, triola, stupnice, předznamenaní, orchestr, dirigent, kapelník, sbormistr, hudba polyfonní, jazz, rock and roll, tónina dur x moll (kvintakord), souzvuk

Jednoduchý hudební doprovod k písňím, lidový tanec, vytleskávání rytmu, zápis melodie a rytmu jednoduché písně

Reprodukce písně a vlastní tvorby před ostatními žáky – sólový projev (volitelně)

Hudba vokální a instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje, hymna

Hudebně výrazové prostředky

Interpretace hudby – slovní vyjádření

Taktování na 2,3,4 doby

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
EGS2	Objevování evropských a světových hudebních děl	integrováno

HUDEBNÍ VÝCHOVA (6.-9. ročník)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- zapojujeme žáky do všech činností hudební výchovy tak, aby byli sami schopni aktivně tvořit, pozorovat, objevovat - rozlišujeme výšku tónů, tempo, dynamické změny, hudební nástroje, vokální a instrumentální hudbu - rozvíjíme intonační dovednost a rytmickou přesnost
kompetence k řešení problémů	- dodržujeme strukturu hudebních činností - uvolňujeme v žákovi napětí prostřednictvím experimentování se zvuky, tóny, rytmy a poslechu relaxační a muzikoterapeutické hudby - vytváříme vzorové situace, v nichž je žák veden k samostatnosti, sebehodnocení a odpovědnosti za vlastní názory
kompetence komunikativní	- využíváme hudebních výrazových prostředků (rytmus, melodie, tempo) při komunikaci se žáky - zařazujeme poslechové skladby s různým emočním laděním - využíváme improvizaci, intuitivní zpěv a tanec
kompetence sociální a personální	- využíváme dechová, rezonanční a rytmicko-pohybová cvičení i s prvky muzikoterapie - hudebními prostředky zajišťujeme atmosféru bezpečí a jistoty - trénujeme u žáků vzájemné naslouchání a povzbuzování
kompetence občanské	- dbáme na využívání osvojených návyků a hudebních dovedností při hudebních činnostech - pořádáme a umožňujeme žákům aktivně se podílet na organizaci školních akcí pro spolužáky a veřejnost - motivujeme žáky k zájmu o kulturní dění návštěvami divadelních představení
kompetence pracovní	- přiřazováním, výběrem, experimentováním a hrou na hudební a rytmické nástroje procvičujeme hudební činnosti - rozvíjíme správné držení a manipulaci s hudebními nástroji

	- podporujeme kreativitu žáků ve všech činnostech hudební výchovy
kompetence digitální	- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny - dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií - umožňujeme vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

6. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *tvořivě přistupuje k hudebně výchovné práci ve všech složkách hudební výchovy*
- *využívá správné techniky pěveckého projevu, dodržuje principy hlasové hygieny, rozšiřuje hlasový rozsah, zpřesňuje rytmické dovednosti, rozvíjí hudební sluch a představitost*
- *zpívá jednohlasé, vícehlasé písně s doprovodem Orffových nástrojů, zkouší jednoduché improvizace*
- *taktuje v 2/4, 3/4 taktu, pozná a dle svých možností pohybem ztvární lidové tance*
- *orientuje se v notovém zápisu písně, rozezná délky a výšky tónů, zpívá s notovou oporou*
- *poslouchá hudební díla, postihuje jejich výrazové prostředky, sleduje skladby v kontextu s jejich autory i dobou vzniku*
- *pohybem vyjádří hudbu, snaží se o vyjádření tempových, dynamických a rytmických změn*

UČIVO

Hlasový rozsah, hlasová hygiena, individuální hlasový projev

Tón, dýchání, intonace, tonalita – dur, moll

Jednohlasý, vícehlasý zpěv

Pohybový doprovod

Taktování (2/4, 3/4 takt), taneční kroky – polka, valčík, mazurka

Rytmus řeči a hudební rytmus, rytmické zákonitosti, vokální projev

Pohybový doprovod hudby, vlastní pohybové ztvárnění, pohybové vyjádření kontrastu v hudbě (tempo, dynamika...)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Poznávání vlastních limitů zapojením do tvořivého hudebního procesu	integrováno
OSV4	Žák se zpěvem a dalšími kreativními aktivitami dokáže pozitivně naladit a zrelaxovat	integrováno
OSV5	Kreativní zapojení do hudebního procesu	integrováno
OSV9 VDO1	Spolupráce a aktivní zapojení se na programu veřejného vánočního zpívání	projekt
VDO2	Seznamování se s historií české státní hymny, žáci ji dokáží zazpívat	integrováno
EGS1	Koledy jiných národů	integrováno

7. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *tvořivě přistupuje k hudebně výchovné práci ve všech složkách hudební výchovy*
- *využívá správné techniky pěveckého projevu, dodržuje principy hlasové hygieny, rozšiřuje hlasový rozsah, zpřesňuje rytmické dovednosti, rozvíjí hudební sluch a představivost*
- *zpívá jednohlasé, vícehlasé písně s doprovodem Orffových nástrojů, zkouší jednoduché improvizace*
- *taktuje 2/4, 3/4, 4/4 takt, ztvární pohybem tance v těchto taktech, pokusí se o vlastní pohybové improvizace*
- *poslechem rozliší hudební formy, orientuje se v hudebním díle, pozná souvislosti mezi hudebním dílem a autorem, interpretuje znějící hudbu, utváří si vlastní soudy a preference*
- *pozná hudbu jako výrazový prostředek hudebně dramatických žánrů, zkouší vyjádřit hudební i nehudbní představy, pocity, příběhy pomocí jednoduchých hudebních nástrojů*
- *chápe hudbu jako kultivující společenský prvek a osvojí si zásady společenského chování*

UČIVO

Hlasový rozsah, hlasová hygiena, individuální hlasový projev
 Jednohlasý zpěv, vícehlasý zpěv
 Nástroje Orffova instrumentáře – doprovod zpěvu
 Taktování (2/4, 3/4, 4/4), taneční kroky
 Rozšiřování hlasového rozsahu podle individuálních předpokladů žáka
 Hudební formy
 Pantomima, improvizace, hudebně dramatické žánry
 Záznam skladby, noty

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Poznávání vlastních limitů zapojením do tvořivého hudebního procesu	integrováno
OSV4	Žák se zpěvem a dalšími kreativními aktivitami dokáže pozitivně naladit a zrelaxovat	integrováno
OSV5	Kreativní zapojení do hudebního procesu	integrováno
OSV8	Seznámení se s pravidly společenského chování	integrováno
OSV9 VDO1	Spolupráce a aktivní zapojení se na programu veřejného vánočního zpívání	projekt
EGS1	Koledy jiných národů	integrováno
MKV1	Seznámení se s písněmi různých etnik	integrováno

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- tvořivě přistupuje k hudebně výchovné práci ve všech složkách hudební výchovy
- využívá správné techniky pěveckého a mluvního projevu, zlepšuje intonaci v durových a mollových tóninách
- posoudí kvalitu vlastního vokálního projevu i pěvecký projev ostatních, hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti
- rozvíjí svůj hudební sluch a představivost
- dokáže dodržovat rytmus písní za doprovodu jednoduchých nástrojů, orientuje se v druzích taktů, dokáže taktovat (2/4, 3/, 4/4 takt)
- seznamuje se s hudebními styly a žánry
- rozvíjí pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla, zlepšuje pohybovou paměť a orientaci v prostoru (pohybové hry, improvizace...)
- doprovází písně hrou na jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář), pokouší se o vlastní nástrojové improvizace

UČIVO

Hlasový rozsah, hlasová hygiena, individuální hlasový projev, mutace, hlasová nedostatečnost, transpozice melodie

Jednohlasý a vícehlasý zpěv

Nástroje Orffova instrumentáře – doprovod zpěvu

Historický přehled vývoje hudby od gotiky po 20. století

Notový zápis, noty – rozeznání výšky a délky tónu

Pantomima, improvizace

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV4	Žák se zpěvem a dalšími kreativními aktivitami dokáže pozitivně naladit a zrelaxovat	integrováno
OSV5	Kreativní zapojení do hudebního procesu	integrováno

OSV9 VDO1	Spolupráce a aktivní zapojení se na programu veřejného vánočního zpívání	projekt
VDO2	Seznamování se s historií české státní hymny, žáci ji dokáží zazpívat	integrováno
EGS1	Koledy jiných národů Seznamování se s životem a dílem českých a světových hudebních skladatelů	integrováno
EGS2	Seznámení se s hymnou EU	integrováno
ENV3	Seznámení se s historií Národního divadla jako národní kulturní památky	integrováno

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- tvořivě přistupuje k hudebně výchovné práci ve všech složkách hudební výchovy
- zpívá písně různých stylů a žánrů, zlepšuje svůj pěvecký projev, rozvíjí hudební sluch a představivost, doprovází zpěv hrou na jednoduché nástroje
- pozná hudební styly a žánry, zařadí poslouchanou skladbu k jejímu žánru a charakterizuje ji, vytváří si k jednotlivé hudbě vlastní soudy a preference
- sleduje vzájemný vztah mezi hudbou a jinými druhy umění
- všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění
- posuzuje hudební dílo – módnost, modernost, kýč, inspirace, autorská práva

UČIVO

Hlasový rozsah, hlasová hygiena, individuální hlasový projev, mutace, hlasová nedostatečnost, transpozice melodie

Vícehlasý, jednohlasý zpěv

Nástroje Orffova instrumentáře doprovod k jedné melodii

Přehled vývoje populární hudby

Rytmus řeči a hudební rytmus

Notový zápis, noty

Hudební dílo a její autor, hudební styly a žánry

Člověk, tvůrce hudby, mluvní a zpěvný hlas

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV4	Žák se zpěvem a dalšími kreativními aktivitami dokáže pozitivně naladit a zrelaxovat	integrováno
OSV5	Kreativní zapojení do hudebního procesu	integrováno
OSV9 VDO1	Spolupráce a aktivní zapojení se na programu veřejného vánočního zpívání	projekt
EGS1	Koledy jiných národů Seznamování se s životem a dílem českých a světových hudebních skladatelů	integrováno

MKV1	Seznamování se s vývojem nonartificiální hudby	integrováno
MKV3	Seznamování se s černošskou hudbou a jejími kořeny	integrováno
MED1	Žák v mediálních sděleních rozlišuje prvky zábavní od informativních a společensky významných	integrováno

5.7.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
výtvarná výchova								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	2	2	2	2	2	1	1	1
učební plán s rozšířenou výukou německého jazyka								
1	2	2	1	1	2	1	1	1

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace u *učebního plánu pro 1. stupeň pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka* o **2 hodiny** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná o 4 hodiny výuky týdně).

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova je založena na tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, intuici a invenci.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, odborné učebně výtvarné výchovy a učebně keramiky, ale také v okolí školy. Žáci dle možností navštěvují kulturní instituce (divadlo, muzeum, galerie...), kulturně a výtvarně zaměřené vzdělávací programy, účastní se výtvarných soutěží.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA (1.-5. ROČNÍK)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- podporujeme tvořivou činnost žáků s využitím získaných vědomostí i smyslových zážitků a prožitků - umožňujeme realizovat vlastní nápady žáků - nabízíme žákům možnost výběru z metod a forem práce k získávání výtvarné znalosti a zkušenosti - vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní práci a názory - uplatňujeme pozitivní hodnocení a sebehodnocení, podporujeme sebedůvěru žáka
kompetence k řešení problémů	- postupujeme od jednoduchých výtvarných postupů ke složitějším - přihlížíme k úrovni dosažených schopností žáků - zařazujeme mezipředmětová témata

	- respektujeme žákem zvolený postup při realizaci výtvarného zadání
kompetence komunikativní	- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci při řešení výtvarných úkolů - dáváme žákům možnost prezentovat výsledky své práce - rozvíjíme schopnost žáků vyjadřovat své pocity a dojmy z uměleckého díla
kompetence sociální a personální	- vytváříme žákům příležitosti k zažití úspěchu - vedeme žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektování druhých žáků - učíme žáky přijmout zodpovědnost za své případné nevhodné chování
kompetence občanské	- seznamujeme žáky s aktivitami, které vedou k prevenci nežádoucích sociálně patologických jevů - pořádáme školní akce připomínající lidové tradice - rozvíjíme prostřednictvím výtvarných úkolů pochopení českých dějin, tradic, státních svátků
kompetence pracovní	- dáváme žákům možnost zapojit se do výzdoby školních prostor - dbáme na bezpečné používání pracovních nástrojů a pomůcek a na udržování pořádku na pracovním místě - krokujeme zadání – dáváme instrukce pro pracovní postup
kompetence digitální	- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah - vedeme žáky ke kritickému vnímání obsahu i formy digitálních technologií, k posouzení jejich přínosů a rizik - učíme žáky jak předcházet nebezpečnému chování v digitálním prostředí

1. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- při výtvarné práci využívá linii, tvar, objem, barvu, rozvrhne je na ploše
- výtvarně vyjádří svůj vztah k přírodě, oceňuje krásu přírody, vyjadřuje přírodu jako běh času (roční období)
- vyjadřuje se ke svému výtvarnému záměru, porovnává ho se svou dosavadní zkušeností

- ilustruje zážitky ze školy i ve světě mimo školu, zážitky z pohádek, říkanek, písniček, významná sváteční setkávání
- uplatňuje vlastní životní zkušenost, prožitky, nálady, pocity, poznatky v plošném i prostorovém uspořádání

UČIVO

Kresba a malba, barva a linka jako výrazový prostředek – práce s barvou a linií, hra s barevnou stopou, střídání teplých a studených tónů, barevné odstíny, vzájemné působení dvou či více barev, základní pravidla kompozice, hra s kompozicí, uplatnění rytmu

Modelování, hnětení, válení

Rozvoj jemné motoriky

Výtvarné vyjádření školního prostředí, světa mimo školu

Výtvarné osvojování přírody, hra s přírodními strukturami a jejich rozlišování

Výtvarné využití významných dnů a svátků

Výtvarné osvojování věcí

Vyjádření děje

Výtvarné umění a životní prostředí

Práce s prostorovými prvky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Podpora smyslového vnímání a tvořivosti	integrováno
OSV5	Hledání vlastního výtvarného řešení zadaného úkolu, vedení k různorodosti svého vyjádření	integrováno
OSV8	Rozvoj spolupráce při práci ve dvojicích a ve skupinách	integrováno

2. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- při výtvarné práci využívá linii, tvar, objem, barvu, rozvrhne je na ploše
- rozvrhne práci na plochu, pracuje s kompozicí
- výtvarně vyjádří některé skutečnosti – práci v rodině, počasí, roční období, tradice a zvyky, změny v přírodě
- vyjadřuje se ke svému výtvarnému záměru, porovnává ho se svou dosavadní zkušeností
- uplatňuje vlastní životní zkušenost, prožitky, nálady, pocity, poznatky v plošném i prostorovém uspořádání
- ilustruje zážitky ze školy i ve světě mimo školu
- beseduje o umění přiměřeně k svému věku

UČIVO

Barva – odstíny, míchání, působení dvou či více barev, teplé a studené barvy, expresivní pojetí barvy a linky
 Barva, linie, kompozice
 Základní pravidla kompozice
 Hra se stopou materiálu
 Modelování
 Dekorační a rytmické řazení prvků
 Práce s prostorovými prvky
 Výtvarné osvojování přírody, věcí, pohybu, pocitů, vztahu mezi lidmi
 Výtvarné využití významných dnů a svátků
 Výtvarné umění a životní prostředí
 Výtvarné zpracování tradic a zvyků
 Výtvarné vyjádření vlastních pocitů a osobního vztahu k okolnímu světu
 Beseda o ilustracích

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Vyjádření vlastní identity prostřednictvím výtvarného zadání	integrováno
OSV3	Vedení k posloupnosti – „krokovému postupu“ – během řešení výtvarného úkolu	integrováno

3. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- vyjádří poznání, představy, vztah k barvám, vnímá tvary, linie, barvy, objekty
- vyjádří představivost a tvořivost, vztah k tradicím, k přírodě a životnímu prostředí, k lidským výtvorům, pohyb a charakteristiku postav
- využívá při práci barevné plochy, struktury
- uplatňuje vlastní životní zkušenost, prožitky, nálady, pocity, poznatky v plošném i prostorovém uspořádání
- navštíví výstavy s výtvarným uměním, beseduje o umění přiměřeně k svému věku
- vyjadřuje se ke svému výtvarnému záměru, porovnává ho se svou dosavadní zkušeností

UČIVO

Hra s barvou a experimentování, linie, barvy základní, barevné odstíny, míchání barev
 Modelování
 Dekoratívni a prostorové práce, rytmické řazení prvků
 Výtvarné vyjádření vztahu k lidem, přírodě
 Výtvarné osvojování věcí
 Výtvarné vyjádření tradic a zvyků, významných dnů a svátků
 Vyjádření pohybu, hudby, smyslových zážitků

Estetické hodnoty životního prostředí

Výtvarné osvojování přírody

Výstava výtvarných prací (např. starších spolužáků, ilustrací z knih...)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV6	Můj kamarád	projekt
ENV3	Den Země	projekt

4. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- volí způsoby, jak vyjádří a vysloví výtvarně své prožitky
- inspiruje se díly jiných autorů
- vnímá styk s přírodou a výtvarně ho zpracovává
- využívá při své práci netradiční výtvarné přepisy, hledá nevšední podoby reality
- citlivě vnímá a vyjadřuje pomocí barev, tvarů, linií a objemů skutečnost
- vyjadřuje se ke svému výtvarnému záměru, porovnává ho se svou dosavadní zkušeností
- navštíví výstavy s výtvarným uměním, beseduje o umění přiměřeně ke svému věku
- výtvarně zpracovává představy, fantazii, prožitky, poznatky, zkušenosti ve vlastní tvorbě

UČIVO

Kresba, malba, linie, tvar

Poznání a využití výrazové a zobrazovací funkce barvy a linie

Výtvarné osvojování přírody, věcí, lidí a živočichů

Vyjádření vlastní představy a fantazie, svých prožitků a poznatků Výtvarné vyjádření školního prostředí

Výtvarné vyjádření literárního díla nebo hudebního díla

Výtvarné vyjádření tradic zvyků, významných dnů a svátků

Výtvarné vyjádření kladného vztahu k životnímu prostředí

Výtvarné zpracování děje

Dekoratивní práce a rytmus

Prostorové práce a modelování

Typy vizuálních vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama)

Beseda o uměleckém díle

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
EGS1	Zvyky, svátky a tradice v různých zemích Evropy – seznámení, výtvarné ztvárnění	integrováno
ENV2	Přírodní živly	projekt

MED2	Rozlišení digitální formy výtvarného sdělení, přínos techniky, porovnání s realitou	integrováno

5. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *pozoruje přírodu, změny v přírodě během různých ročních období*
- *vybírá výtvarné prostředky k vyjádření svých pocitů, prožitků, nálad*
- *ilustruje svůj prožitek nad shlédnutým uměleckým dílem*
- *vnímá souvislosti s ostatními smysly a výtvarně je zpracovává*
- *ilustruje významné společenské události, pohyb postav*
- *propojuje různé výtvarné techniky*
- *inspiruje se díly jiných autorů*
- *navštíví muzeum, výstavu výtvarných děl, galerii...*
- *citlivě vnímá a vyjadřuje pomocí barev, linií a objemů skutečnost*
- *vyjadřuje se ke svému výtvarnému záměru, porovnává ho se svou dosavadní zkušeností*
- *beseduje nad zhlédnutými díly*

UČIVO

Poznávání a využívání výrazové a zobrazovací funkce barev a linií
 Výtvarné vyjádření přírody, kladného vztahu k životnímu prostředí
 Výtvarné vyjádření tradic a zvyků, významných dnů a svátků
 Výtvarné vyjádření smyslových prožitků, svých pocitů, nálad, prožitků, uplatnění vlastní fantazie
 Výtvarné vyjádření uměleckého díla, ilustrace
 Ztvárnění lidské postavy
 Prostorové práce, dekorativní práce
 Typy vizuálních vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama)
 Beseda o výtvarném umění
 Malba, kresba jako výrazový prostředek
 Netradiční výtvarné techniky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
EGS3	Návaznost na evropské kulturní dědictví, rozvoj schopnosti vnímání vlastních kořenů evropské civilizace – promítnutí do výtvarné oblasti	integrováno
MED6	Plakát/pozvánka/obal na knihu...	projekt

VÝTVARNÁ VÝCHOVA (6.-9. ROČNÍK)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- podporujeme tvořivou činnost žáků s využitím získaných vědomostí, smyslových zážitků, prožitků - předkládáme žákům množství metod a forem práce, kterými získávají výtvarné znalosti a zkušenosti, rozvíjejí fantazii a představivost - pobízíme žáky k odpovědnosti za vlastní práci a názory - vedeme k samostatnému hodnocení vlastní tvořivé činnosti a činnosti spolužáků - podporujeme sebedůvěru žáka
kompetence k řešení problémů	- podněcujeme žáky k řešení zadaných problémů a vedeme je ke spolupráci a respektu - vedeme žáky k promýšlení různých způsobů řešení výtvarného problému, jejich vyhodnocování - respektujeme individuální přístup žáků k řešení problému
kompetence komunikativní	- vedeme žáky k porozumění různým druhům výtvarného umění - rozvíjíme schopnost žáků vyjadřovat své pocity a dojmy z uměleckého díla - dáváme žákům možnost prezentovat výsledky své práce - vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
kompetence sociální a personální	- zařazujeme formy práce umožňující spolupráci mezi žáky - vedeme žáky k vzájemné toleranci a ohleduplnosti - umožňujeme žákům podílet se na formulaci pravidel práce ve skupinách a jejich dodržování
kompetence občanské	- rozvíjíme u žáků zájem o výtvarné umění a kulturní dění - podporujeme kladný vztah k životnímu prostředí - připomínáme si se žáky zvyky a lidové tradice
kompetence pracovní	- podporujeme kreativitu žáků při pracovním postupu

	- seznamujeme žáky s pracovními postupy a používáním pracovních pomůcek u jednotlivých výtvarných technik - vedeme žáky k šetrnému zacházení s pomůckami a materiálem - vedeme při výuce žáky k sebehodnocení a poznávání vlastních možností
kompetence digitální	- vedeme žáky k účelnému používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využívání při učení - vedeme žáky k dovednostem vyhledávat a kriticky hodnotit informace a digitální obsah - nabádáme žáky, aby si prostřednictvím digitálních technologií dovedli zefektivnit dané pracovní postupy, využívat je ke zkvalitnění výsledků své činnosti

6. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu, barevné kvality, textury v obrazové ploše, objemu, chápe jejich vztahy*
- *chápe vztahy uvnitř a mezi objekty, v souvislostech s výstavbou dalších objektů vůči celku*
- *při vlastní tvůrčí práci kombinuje reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly*
- *využívá emotivní účinek k vlastnímu prožívání interakce s realitou*
- *uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci své představy, prožitky, získané zkušenosti, poznatky*
- *dovede zjednodušeně vyjádřit svůj prožitek nad uměleckým obrazem, reklamou, filmem, grafických aplikací*
- *výtvarně vyjádří základní pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby*
- *využívá metody uplatňované v aktuálním pojetí výtvarného umění*
- *subjektivně hodnotí umělecké dílo, využívá jej jako možný zdroj inspirace*
- *vytváří si hodnotící kritéria s pomocí učitele*
- *vysvětluje a obhajuje výsledky své práce i práce druhých, respektuje záměr autora*
- *posoudí účinky obsahu výtvarné práce v komunikaci, včetně mediální*
- *pracuje s historickými fakty o vývoji výtvarného umění*

UČIVO

Kresba (bod, linie, tvar, objem, rytmus, vztahy a uspořádání prvků v ploše)
 Různé techniky kresby – tradiční i netradiční nástroje, experimentování s nástroji
 Kresba z představy (zážitky)
 Kresebná studie – poznávání výrazových hodnot tvaru linie
 Akční kresba – pohyb, gesto, mimika
 Abstraktní kresba a malba
 Lidská figura – tvarová stylizace, zachycení pohybu v prostoru
 Malba – techniky malby, teorie barvy, barevná skvrna, barevná plocha a prostor
 Barevný přepis smyslového vjemu (vnímání a uplatňování mimovizuálních podnětů v tvorbě)
 Barevná kompozice – světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše
 Prostorové práce – modelování a tvarování, práce s papírem, přírodninami
 Dekorativní práce – rytmus, kontrast, symetrie
 Grafika – otisk, monotyp
 Písmo a užitá grafika, knižní grafika
 Soudobé vyjadřovací prostředky
 Umělecká výtvarná tvorba jako zdroj informací a inspirace
 Tematické práce (svátky, zapojení do školních projektů, výtvarné soutěže)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Rozvoj smyslového vnímání a soustředění při pozorování světa kolem sebe	integrováno
OSV5	Hledání originálního řešení při vlastní tvorbě	integrováno
OSV9	Rozvoj komunikačních schopností při řešení problémů při skupinové práci a práci ve dvojicích	integrováno
EGS1	Naše zvyky a svátky v kontextu evropských tradic	integrováno

7. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu, barevné kvality, textury v obrazové ploše, chápe jejich vztahy
- chápe vztahy uvnitř a mezi objekty, v souvislostech s výstavbou dalších objektů vůči celku
- při vlastní tvůrčí práci kombinuje reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly
- využívá emotivní účinek k vlastnímu prožívání interakce s realitou
- uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci své představy, prožitky, získané zkušenosti, poznatky

- *dovede obrazně vyjádřit svůj prožitek nad uměleckým obrazem, reklamou, filmem, grafickou aplikací*
- *výtvarně vyjádří pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby*
- *subjektivně hodnotí jednotlivé autory výtvarného díla, využívá jej jako možný zdroj inspirace*
- *porovnává své výtvarné práce s ostatními – výstavy prací*
- *vysvětluje a obhájí výsledky své práce i práce druhých, respektuje záměr autora*
- *vytváří si hodnotící kritéria*
- *posoudí účinky obsahu výtvarné práce v komunikaci, včetně mediální*
- *orientuje se ve slovníčku odborných výrazů*
- *seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy*

UČIVO

Kresba (linie, tvar, objem, rytmus, vztahy a uspořádání prvků v ploše)

Kresba z představy (zážitek z četby)

Kompozice – uspořádání objektů do celku v ploše a objemu, modelace světlem a stínem

Kresebná studie – pozorování a analýza

Akční kresba – pohyb, gesto, mimika

Náhodné objevy (vyhledávání náhodných tvarů, výtvarné dotváření)

Malba – techniky malby, teorie barvy

Barevný přepis smyslového vjemu – textury povrchů, frotáž a její transpozice

Barevná kompozice – světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše

Soudobé vyjadřovací prostředky a práce s prostorem

Koláž

Grafika – grafické techniky, grafická tvorba

Písmo a užitá grafika – práce s písmem, kompozice

Umělecká výtvarná tvorba jako zdroj informací a inspirace

Tematické práce (svátky, zapojení do školních projektů, výtvarné soutěže)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Rozvoj smyslového vnímání a soustředění při pozorování světa kolem sebe	integrováno
OSV5	Hledání originálního řešení při vlastní tvorbě	integrováno
OSV8	Výtvarné umění jako způsob komunikace	integrováno
MKV2	Vzájemné obohacování různých kultur	integrováno
ENV4	Pozorování přírodního prostředí	integrováno

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu, barevné kvality, textury v obrazové ploše, chápe jejich vztahy
- chápe vztahy uvnitř a mezi objekty, v souvislostech s výstavbou dalších objektů vůči celku
- při vlastní tvůrčí práci kombinuje reflexe zrakového vnímání v souvislosti s ostatními smysly
- využívá emotivní účinek k vlastnímu prožívání interakce s realitou
- uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci své představy, prožitky, získané zkušenosti poznatky
- dovede složitěji vyjádřit svůj prožitek nad uměleckým obrazem, reklamou, filmem, grafickou aplikací – je mu inspirací
- výtvarně vyjádří pohyb těla, jeho umístění v prostoru
- posoudí účinky obsahu výtvarné práce v komunikaci, včetně mediální
- vysvětluje a obhájí výsledky své práce i práce druhých, respektuje záměr autora

UČIVO

Kresba (linie, tvar, objem, rytmus, vztahy a uspořádání prvků v ploše)

Kresba z představy (představy a fantazie)

Kresebná studie – modelace světlem a stínem

Akční charakter tvorby (zapojení mimovizuálních podnětů)

Kresba postavy – proporce, proměny zobrazování lidského těla

Zobrazování prostoru – perspektiva

Malba – techniky malby, teorie barvy

Barevný přepis smyslového vjemu (vnímání a uplatňování mimovizuálních podnětů v tvorbě)

Barevná kompozice – světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše

Prostorové práce – tvarování, využití různých materiálů v tvorbě

Dekoratивní práce – ornament, práce s papírem

Grafika – kontrast černé a bílé, vyvážený vztah linií a ploch

Výtvarné vyjádření časového průběhu, proměny v čase

Současné vyjadřovací prostředky a typy vizuálně obrazných vyjádření

Umělecká výtvarná tvorba jako zdroj informací a inspirace

Tematické práce (svátky, zapojení do školních projektů, výtvarné soutěže)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Rozvoj smyslového vnímání a soustředění při pozorování světa kolem sebe	integrováno
OSV5	Hledání originálního řešení při vlastní tvorbě	integrováno

OSV8	Výtvarné umění jako způsob komunikace autora prostřednictvím výtvarného díla	integrováno
MKV1	Uvědomování si vlastní jedinečnosti při vlastní tvorbě i při prožívání uměleckého díla	integrováno
MED4	Hledání postojů a názorů autora v mediálním sdělení	integrováno
MED6	Vytváření mediálního sdělení s ohledem na záměr a využití	integrováno

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu, barevné kvality, textury v obrazové ploše, chápe jejich vztahy*
- *chápe vztahy uvnitř a mezi objekty, v souvislostech s výstavbou dalších objektů vůči celku*
- *při vlastní tvůrčí práci kombinuje reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly*
- *využívá emotivní účinek k vlastnímu prožívání interakce s realitou*
- *uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci své představy, prožitky, získané zkušenosti, poznatky*
- *uplatňuje osobitý přístup ke skutečnosti*
- *dovede vyjádřit svůj prožitek nad uměleckým obrazem, reklamou, filmem, grafickou aplikací*
- *výtvarně vyjádří pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby*
- *subjektivně hodnotí jednotlivé autory výtvarného díla, využívá jej jako možný zdroj inspirace ke kresbě, malbě dle vzoru*
- *porovnává své výtvarné práce s ostatními, prezentuje své práce*
- *dotváří si hodnotící kritéria v konfrontaci se spolužáky a učitelem*
- *vysvětluje a obhajuje výsledky své práce i práce druhých, respektuje záměr autora*
- *posoudí účinky obsahu výtvarné práce v komunikaci, včetně mediální*
- *pracuje s fakty o dějinách umění, snaží se pochopit oblasti moderního umění*

UČIVO

Kresba (linie, tvar, objem, rytmus, vztahy a uspořádání prvků v ploše)

Kompozice – rozvržení linie, tvaru, vyjádření objemu a světlostních kvalit, textury

Portrétní variace – portrét, tvarová stylizace, parafráze, nadsázka, tvarové a barevné proměny

Kresebné studie podle přírody – prostorové vidění a jeho iluzivní přepis

Slovo, text, obraz, zvuk – vztahy zrakového vnímání s ostatními smysly – kombinované techniky

Malba – barevný a světelný kontrast, harmonie barev, vzájemné působení barev, symbolika barev

Využití barev ve volné tvorbě i praktickém užití (oděv, bydlení, interiér)
 Akční malba – gestická malba
 Prostorová práce
 Dekorativní práce – stylizace motivu, písmo a ornament
 Sny a fantazie jako zdroj inspirace – kombinované techniky
 Grafika – grafické techniky
 Užitá grafika
 Umění ve veřejném prostoru, street art
 Současné trendy výtvarného umění
 Umělecká výtvarná tvorba jako zdroj informací a inspirace
 Tematické práce (svátky, zapojení do školních projektů, výtvarné soutěže)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Rozvoj smyslového vnímání a soustředění při pozorování světa kolem sebe	integrováno
OSV5	Hledání originálního řešení při vlastní tvorbě Rozvoj schopnosti nahlížet na svět kolem sebe jinak	integrováno
OSV8	Výtvarné umění ve veřejném prostoru jako způsob komunikace	integrováno
EGS3	Vnímání kořenů naší kultury v rámci evropského kulturního dědictví	integrováno
ENV4	Pozorování přírodního prostředí	integrováno
MED1	Sledování výrazových prostředků v mediálním sdělení, hledání podstaty mediálního sdělení	integrováno

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Poznávání se a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví se tak stává jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ pozitivně ovlivňuje zdraví. Žáci mají možnost poznávat sami sebe jako živé bytosti, pochopit hodnotu zdraví, způsoby jeho ochrany, smysl zdravotní prevence, ale závažnost problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Seznamují se s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích. Tato vzdělávací oblast napomáhá k utváření životních hodnot a k postupnému utváření postojů k nim.

Obsah vzdělávacího oboru *tělesná výchova* je začleněn do vzdělávacího předmětu ***tělesná výchova***, obsah vzdělávacího oboru *výchova ke zdraví* je integrován do vzdělávacích předmětů ***pracovní činnosti, přírodopis, tělesná výchova a výchova k občanství***.

5.8.2. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Obsah vzdělávacího oboru *výchova ke zdraví* je u učebního plánu pro 2. stupeň integrován – viz tabulka níže a viz učební plány (*značeno **).

	počet hodin
<i>pracovní činnosti</i>	0,5
<i>přírodopis</i>	0,5
<i>výchova k občanství</i>	1

5.8.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
tělesná výchova								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2	2	2	2	2	2	2	2	2

Tělesná výchova má za úkol pěstovat u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu. Sport by se měl stát nedílnou součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Správnými pohybovými návyky a vyvoláním radostného pocitu z pohybu se zvyšuje psychická odolnost žáků vůči negativním vlivům okolí a zároveň dochází k posilování charakterových vlastností. Osvojením základů herních technik a taktických postupů se zvyšují nejen pohybové schopnosti žáků, ale také prostorová orientace, schopnost správného a rychlého rozhodování a schopnost pohotových reakcí. Při výuce je věnována pozornost bezpečnosti, prevenci možných úrazů, posilování pocitu zodpovědnosti za své chování a bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke spolužákům.

Pohybové aktivity jsou realizovány nejenom v prostorách školy (tělocvična, školní hřiště), ale také mimo ně. Žáci se mohou dle aktuálních podmínek účastnit sportovních aktivit, jakými je lyžařský výcvik (snowboardový výcvik), plavání, bruslení, turistika... Pravidelně se žáci účastní různých sportovních soutěží. Těchto aktivit se mohou žáci účastnit podle jejich schopností, dovedností, zájmů a zdravotního stavu, vždy se souhlasem zákonných zástupců.

POZNÁMKA: Ve 2. a 3. ročníku probíhá povinná výuka plavání (2. ročník = 2. pololetí školního roku, 3. ročník = 1. pololetí školního roku).

TĚLESNÁ VÝCHOVA 1.-5. ROČNÍK

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- napomáháme samostatnosti žáka, povzbuzujeme vzájemnou spolupráci s ostatními - vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní práci - učíme žáky sebehodnocení, umožňujeme jim zažít vlastní úspěch a uvědomit si svůj pokrok - prosazujeme pozitivní hodnocení, podporujeme sebedůvěru žáka
kompetence k řešení problémů	- pobízíme účast žáků podle jejich schopností v různých soutěžích a olympiádách

	- poskytujeme žákům možnost pomáhat při organizaci nebo samostatně organizovat různé školní nebo mimoškolní akce - učíme žáky postupovat od jednoduchých problémů ke složitějším - pracujeme s žáky na dlouhodobějších úkolech
kompetence komunikativní	- povzbuzujeme žáky k využívání informačních a komunikačních technologií - učíme žáky porozumění různým typům písemných, obrazových a grafických záznamů, jejich praktickému využití při zpracování výsledků - požadujeme od žáků dodržování pravidel komunikace - podporujeme možnost prezentovat výsledky své činnosti před ostatními
kompetence sociální a personální	- učíme žáky, aby byli schopni přijmout ve skupině určitou sociální roli a zodpovědně plnili dílčí část společného úkolu - vedeme žáky k tomu, aby při společné práci ostatní podporovali a poskytovali jim rady, případně si o pomoc sami požádali - klademe důraz na etické a mravní zásady při veškerých činnostech
kompetence občanské	- připravujeme sportovní soutěže, účastníme se jich, vyžadujeme chování podle pravidel fair play - povzbuzujeme žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektu k druhým - připravujeme modelové situace pro získání dovedností první pomoci v různých situacích
kompetence pracovní	- dbáme na bezpečné používání pracovních pomůcek - podporujeme žáky k sebehodnocení a vnímání vlastních možností - umožňujeme rozvíjet kreativitu žáků
kompetence digitální	- povzbuzujeme žáky při používání digitálních zařízení, aplikací a umožňujeme jejich využívání při učení - dovolujeme žákům individuální volbu vhodných technologií pro vybranou činnost

	- prosazujeme etické chování při používání, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

1. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- provádí pravidelnou pohybovou činnost spojenou se zdravím
- zvládá podle svých předpokladů pohybové činnosti, snaží se o zlepšování
- spolupracuje při pohybových činnostech a soutěžích
- pečuje o hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech ve škole
- rozpozná základní povely a pokyny k osvojované pohybové činnosti a její organizaci a reaguje na ně

UČIVO

Příprava organismu před pohybovou činností a uklidnění po činnosti (rozcvička, protažení)

Zdravotně zaměřené činnosti (dýchání, držení těla)

Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena při TV (oblečení, obutí), bezpečnost při pohybových činnostech

Základy akrobacie, pohybové hry, rytmická cvičení, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pohyb v přírodě

Komunikace a organizace při TV, zásady slušného chování a jednání

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Správné provádění cvičení, zvládání jednoduchých speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením	integrováno
OSV3	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech Pravidelné propojení každodenní pohybové aktivity se zdravím a využívá nabízené příležitosti	integrováno
OSV4	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	integrováno
OSV6	Seznamovací hry Spolupráce v týmu	integrováno
OSV9	Spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	integrováno

2. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- provádí pravidelnou pohybovou činnost spojenou se zdravím
- zvládá podle svých předpokladů pohybové činnosti, snaží se o zlepšování
- spolupracuje při pohybových činnostech a soutěžích
- pečuje o hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech ve škole
- rozpozná základní povely a pokyny k osvojované pohybové činnosti a její organizaci a reaguje na ně
- dokáže se adaptovat na vodní prostředí, dodržovat hygienu v tomto prostředí
- zvládá dle svých schopností vybranou plaveckou techniku, prvky bezpečného pohybu ve vodě a prvky sebezáchrany

UČIVO

Příprava organismu před pohybovou činností a uklidnění po činnosti (rozcvička, protažení)

Zdravotně zaměřené činnosti (dýchání, držení těla)

Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena při TV (oblečení, obutí), bezpečnost při pohybových činnostech

Základy akrobacie, pohybové hry, rytmická cvičení, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pohyb v přírodě

Komunikace a organizace při TV, zásady slušného chování a jednání

Pravidla pohybových činností a her, posuzování pohybových dovedností

Plavání – základní plavecká výuka

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Zvládání jednoduchých speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením	integrováno
OSV3	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech Pravidelné propojení každodenní pohybové aktivity se zdravím a využívá nabízené příležitosti	integrováno
OSV4	Relaxační a vyrovnávací cvičení Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	integrováno
OSV9	Spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	integrováno
VDO3	Kolektivní hry a sporty	integrováno

3. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- provádí pravidelnou pohybovou činnost spojenou se zdravím
- zvládá podle svých předpokladů pohybové činnosti, snaží se o zlepšování
- spolupracuje při pohybových činnostech a soutěžích
- pečuje o hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech ve škole
- rozpozná základní povely a pokyny k osvojované pohybové činnosti a její organizaci a reaguje na ně
- dokáže se adaptovat na vodní prostředí, dodržovat hygienu v tomto prostředí
- zvládá dle svých schopností vybranou plaveckou techniku, prvky bezpečného pohybu ve vodě a prvky sebezáchrany

UČIVO

Příprava organismu před pohybovou činností a uklidnění po činnosti (rozcvička, protažení)

Zdravotně zaměřené činnosti (dýchání, držení těla)

Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena při TV (oblečení, obutí), bezpečnost při pohybových činnostech

Základy akrobacie, pohybové hry, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pohyb v přírodě

Komunikace a organizace při TV, zásady slušného chování a jednání

Pravidla pohybových činností, her a soutěží, posuzování pohybových dovedností a soutěží, měření výsledků

Plavání – základní plavecká výuka

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Zvládání jednoduchých speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením	integrováno
OSV3	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech Pravidelné propojení každodenní pohybové aktivity se zdravím a využívá nabízené příležitosti	integrováno
OSV4	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	integrováno
OSV9	Sportovní soutěž, rozcvičení Spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	integrováno
MKV2	Dodržování pravidel, princip fair play	integrováno

4. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zvládá pravidelný pohybový režim, kondičně zaměřené činnosti přiměřeně samostatně a snaží se zlepšovat
- zařazuje korektivní cvičení do svého pohybového režimu
- zvládá osvojované pohybové hry s ohledem na své předpoklady
- ovládá pravidla hygieny a bezpečnosti při sportu a správně reaguje při úrazu spolužáka
- dokáže zhodnotit pohybové činnosti spolužáka
- dodržuje pravidla her a soutěží, rozpozná přestupky proti pravidlům a jedná fair play
- ovládá tělocvičné názvosloví
- dokáže zorganizovat pohybové činnosti a hry na úrovni třídy
- umí změřit pohybové výkony a porovnat je s předchozími výsledky
- má přehled o sportovních aktivitách a soutěžích ve škole

UČIVO

Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu na TV, zdravotně zaměřené činnosti
Rozvoj různých forem rychlosti, obratnosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena a bezpečnost při TV

Pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly, základy atletiky a sportovních her

Turistika a pobyt v přírodě

Komunikace a organizace při TV, zásady chování fair-play

Jednoduchá pravidla osvojovaných her a soutěží, měření a posuzování pohybových dovedností a zdroje informací o pohybových činnostech

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Zvládání jednoduchých speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením Podílení se na realizaci pravidelného pohybového režimu	integrováno
OSV3	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech Usilování o zlepšení zdatnosti a uplatňování vůle při vytrvalosti	integrováno
OSV4	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	integrováno
OSV7	Při pohybových činnostech respektování spolužáků opačného pohlaví Schopnost shody na spolupráci a jednoduché taktice hry	integrováno
OSV8	Soutěže a hry ve družstvech, kolektivní hry Dodržování pravidel her a soutěží, rozpoznání zjevných přestupků proti pravidlům a adekvátní reakce na ně	integrováno
OSV9	Spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	integrováno

OSV10	Soutěže a hry ve skupinách	integrováno

5. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zvládá pravidelný pohybový režim, kondičně zaměřené činnosti přiměřeně samostatně a snaží se zlepšovat*
- *zařazuje korektivní cvičení do svého pohybového režimu*
- *zvládá osvojované pohybové hry s ohledem na své předpoklady*
- *ovládá pravidla hygieny a bezpečnosti při sportu adekvátně reaguje při úrazu spolužáka*
- *dokáže zhodnotit pohybové činnosti spolužáka*
- *dodržuje pravidla her a soutěží, rozpozná přestupky proti pravidlům a jedná fair play, respektuje opačné pohlaví při pohybových činnostech*
- *ovládá tělocvičné názvosloví a uplatňuje je při pohybových činnostech*
- *dokáže zorganizovat pohybové činnosti a hry na úrovni třídy*
- *umí změřit pohybové výkony a porovnat je s předchozími výsledky*
- *má přehled o sportovních aktivitách a soutěžích ve škole*

UČIVO

Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu na TV, zdravotně zaměřené činnosti
Rozvoj různých forem rychlosti, obratnosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu

Hygiena a bezpečnost při TV

Pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly, základy atletiky a sportovních her; turistika a pobyt v přírodě

Komunikace a organizace při TV, zásady chování fair play

Jednoduchá pravidla osvojovaných her a soutěží, měření a posuzování pohybových dovedností a zdroje informací o pohybových činnostech ve škole

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Zvládání jednoduchých speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením Podílení se na realizaci pravidelného pohybového režimu	integrováno
OSV3	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech Usilování o zlepšení zdatnosti a uplatňování vůle při vytrvalosti	integrováno
OSV4	Uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	integrováno
OSV7	Vedení pohybových aktivit dle vlastního výběru – sportovní soutěž, rozcvičení Při pohybových činnostech respektování spolužáků opačného pohlaví Schopnost shody na spolupráci a jednoduché taktice hry	integrováno

OSV8	Soutěže a hry ve družstvech, kolektivní hry Dodržování pravidel her a soutěží, rozpoznání zjevných přestupků proti pravidlům a adekvátní reakce na ně	integrováno
OSV9	Spolupráce při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	integrováno
OSV10	Soutěže a hry ve skupinách	integrováno

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6.-9. ROČNÍK

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme žáky k porovnávání vlastních a kolektivních výsledků prováděné činnosti - využíváme takové aktivity, u kterých žák dokáže předem modifikovat svojí strategii k zakotvení a zdokonalování pohybových dovedností - snažíme se u žáků rozvíjet pozitivní vztah k pohybovému učení pomocí poznávání smyslu nabití pohybových dovedností - operujeme s obecně užívaným názvoslovím, termíny a znaky k pochopení učiva
kompetence k řešení problémů	- vedeme žáka k rozpoznání problémových situací tak, aby pochopil jejich příčiny, následky a řešení - umožňujeme žákům vedení pohybových aktivit a ponecháme na nich rozhodnout řešení případných vzniklých problémů na základě předchozích zkušeností - klademe důraz na uvážlivá rozhodnutí, která by měla předejít případným problémům ve výuce
kompetence komunikativní	- vedeme žáky k efektivní komunikaci použitím názvosloví, jasných, srozumitelných a výstižných povelů a grafických vyjádření - usilujeme o pochopení vztahů a rozdílů mezi vrstevníky a dalšími skupinami lidí - umožňujeme žákům vyjádřit se k danému tématu
kompetence sociální a personální	- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině - snažíme se navozovat příznivou pracovní motivující atmosféru v kolektivu vedoucí ke vzájemné toleranci a úctě - pomáháme žákovi utvářet představu o vlastnostech a schopnostech jeho osobnosti, které povedou k pochopení jednání a chování ve společnosti
kompetence občanské	- zaměřujeme se na chápání základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy - snažíme se žáky vést k zodpovědnému chování v krizových situacích a poskytnutí pomoci - vedeme žáky k ochraně přírody, k pochopení zdravého životního prostředí k podpoře zdraví

kompetence pracovní	- klademe důraz na bezpečné používání pomůcek a nářadí s dodržováním určených pravidel - dohlížíme, aby žáci dodržovali pracovní postupy tak, aby neohrožovali sebe a své okolí - vedeme žáka k zdokonalování pohybových dovedností, které mohou vést k lepšímu rozhodování při výběru budoucího povolání
kompetence digitální	- využíváme běžné digitální technologie ke sběru a srovnávání naměřených dat - vedeme žáky k tomu, aby předcházeli situacím ohrožující bezpečnost dat a zařízení - seznamujeme žáky s novými technologiemi, aplikacemi a službami v digitálním prostředí - vedeme žáky ke kritickému myšlení při zacházení s informacemi získanými digitálního prostředí

6. ROČNÍK

a) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *chápe význam pohybu pro své zdraví, je odpovědný za své zdraví*
- *snaží se zlepšovat svou tělesnou zdatnost*
- *předchází jednostranným zatížením svalových skupin*
- *dodržuje hygienu a bezpečnost při všech pohybových aktivitách*
- *předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí*
- *je si vědom zdravotního oslabení a jeho nápravy*
- *dokáže poskytnout první pomoc v různých podmínkách*

UČIVO

Rekreační, výkonnostní sport
 Kondiční, vyrovnávací, relaxační cvičení
 Zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách
 Hygiena sportu a první pomoc
 Bezpečnost při hodinách TV

b) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zvládá podle individuálních předpokladů základy těchto činností: pohybové hry, gymnastika, kondiční a estetické formy cvičení, cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, úpoly, atletika, sportovní hry, včetně platných pravidel, turistika a pobyt v přírodě, dle podmínek lyžování nebo jízdu na kole
- zná pravidla orientačního běhu
- chrání přírodu
- posoudí provedení osvojované činnosti, označí nedostatky a příčiny

UČIVO

Pohybové hry zaměřené na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohybové reakce na podněty a síly

Gymnastika

- akrobacie – kotouly ve vazbách vpřed, vzad, stoj na rukou
- přeskoky – s použitím trampolíny, prosté skoky, roznožka
- kladina – chůze, obraty, váha, sedy
- hrazda – podmet ze stoje, průvlek, svis vznesmo, střemhlav, ze vzporu sešín, výmyk
- kruhy – protahovací cviky

Estetické a kondiční formy cvičení – držení těla, chůze, klus

Úpoly – prvky sebeobrany: přetahy, přetlaky, pády, střehové postoje

Atletika – LA abeceda, starty, běh 60 m, 1 500 m, vytrvalostní běh (12 min), štafetové běhy, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem z místa

Sportovní hry – vybíjená, přehazovaná, malá kopaná, florbal, pálkovací hry, košíková (dribling, dvojtakt)

Turistika a pobyt v přírodě – hry v přírodě, orientační běh

Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví.

Netradiční sporty – ringo, frisbee, flagfotbal

Rozšiřující učivo – dle podmínek se učí základům lyžování (běžecké, sjezdové), jízdě na snowboardu, jízdě na vleku, jízda na kole...

c) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- seznamuje se s tělocvičným názvoslovím, upevňuje si získané dovednosti, dokáže reagovat na jednotlivé povely

- seznamuje se s pravidly kolektivních her, dodržuje je a hraje v duchu fair play
- rozvíjí si zdravé sebevědomí a pohybové aktivity
- seznamuje se s měřením, evidencí a vyhodnocováním výkonů svých spolužáků, porovnává je s vlastními
- dohodne se na spolupráci a taktice družstva

UČIVO

Pořadová cvičení – nástup, hlášení, pochod, povely, názvosloví
 Pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané, košíkové, florbalu
 Práce se stopkami, pásmem, evidence výkonů a práce s nimi
 Sportovní soutěže

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV6	Seznamovací hry	integrováno
OSV7	Vedení kolektivních her	integrováno
OSV8	Vedení žáků k hodnocení hodiny, výkonů, sdělování problémů a sebereflexe	integrováno

7. ROČNÍK

a) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- chápe význam pohybu pro zdraví, je odpovědný za své zdraví
- snaží se zlepšovat svou tělesnou zdatnost
- předchází jednostranným zatížením svalových skupin
- dodržuje hygienu a bezpečnost při všech pohybových aktivitách
- dokáže poskytnout první pomoc v různých podmínkách
- předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí
- je si vědom zdravotního oslabení a jeho nápravy
- odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
- využívá relaxační techniky proti únavě a stresu

UČIVO

Tělovýchovné kroužky, neorganizované sportování
 Průpravná, kompenzační, vyrovnávací cvičení
 Hygiena sportu
 První pomoc při tělesné výchově
 Dopingové látky a jejich vliv na zdraví

b) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zvládá podle individuálních předpokladů dovednosti těchto osvojovaných pohybových činností – pohybové hry, gymnastika, kondiční a estetické formy cvičení, cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, úpoly, atletika, sportovní hry včetně platných pravidel, turistika a pobyt v přírodě, dle podmínek lyžování nebo jízdu na kole*
- *zná pravidla orientačního běhu*
- *posoudí provedení osvojované činnosti, její nedostatky a možné příčiny*
- *chrání přírodu*

UČIVO

Pohybové hry zaměřené na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohybové reakce na podněty a síly

Gymnastika

- akrobacie – kotouly letmo, stoj na rukou, přemet stranou
- přeskoky – přes kozu roznožka, skrčka (koza našíř, podél), oddálený odraz
- kladina – chůze, přeběhy, přeměnný skok, obraty, váha, sedy, náskoky
- hrazda – výmyk, přešvih únožmo vpřed, vzad, vzpor jízdo
- kruhy – svis vzesmo, střemhlav, kotouly vpřed, vzad, shyby

Estetické a kondiční formy cvičení – držení těla, chůze, klus

Úpoly – přetahy, přetlaky, pády, střehové postoje, prvky sebeobran

Atletika – LA abeceda, starty (zdokonalení), běh 60 m, 1 500 m, vytrvalostní běh (12 min), štafetový (předávka), skok do dálky skrčný, skok do výšky, hod míčkem na dálku z místa a z rozběhu, hod míčkem na cíl z místa a z rozběhu

Sportovní hry – házená (přihrávky, střelba na bránu), košíková (střelba na koš, jednoduché herní situace), odbíjená (přihrávky, podání), kopaná (přihrávky, střelba na bránu, florbal), pálkovaná (seznámení)

Turistika a pobyt v přírodě – dle aktuálních podmínek, orientace v přírodě (odhad vzdáleností, buzola, mapa)

Netradiční sporty – ringo, frisbee, flagfotbal

Rozšiřující učivo – dle podmínek se učí základům lyžování (běžecké, sjezdové), jízdě na snowboardu, jízdě na vleku, jízda na kole...

c) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *rozumí povelům tělocvičného názvosloví a řídí se jimi*
- *pomáhá organizovat školní kola sportovních soutěží, organizovat pohybové činnosti*
- *zdokonaluje se při činnostech měření výkonů*
- *dohodne se na spolupráci a taktice družstva*
- *seznamuje se s pravidly kolektivních her, dodržuje je a hraje v duchu fair play*

UČIVO

Smluvené povelky a signály, gesta, pořadová cvičení
Významné soutěže, olympiáda
Čestné jednání, smysl pro fair play
Výstroj a výzbroj v nestandardních podmínkách, jejich výběr a ošetřování
Evidence výkonů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV2	Na základě variabilních podmínek poznání vlastních limitů	integrováno
OSV3	Schopnost zhodnocení na základě zkušeností budoucí činnosti vedoucí k prospěchu žáka i kolektivu	integrováno

8. ROČNÍK

a) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- chápe význam pohybu pro zdraví, je odpovědný za své zdraví
- snaží se zlepšovat svou tělesnou zdatnost
- předchází jednostranným zatížením svalových skupin
- dodržuje hygienu a bezpečnost při všech pohybových aktivitách
- dokáže poskytnout první pomoc v různých podmínkách
- předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí
- je si vědom zdravotního oslabení a jeho nápravy
- odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
- orientuje se v biologických rytmech a optimálně využívá své výkonnosti

UČIVO

Zásady chování při pohybových aktivitách v přírodě, na sportovištích
Průpravná, kompenzační, vyrovnávací cvičení
Hygiena sportu
První pomoc při tělovýchovných činnostech
Drogy a jejich vliv na zdraví

b) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- zvládá podle individuálních předpokladů dovednosti těchto osvojovaných pohybových činností – pohybové hry, gymnastik, kondiční a estetické formy cvičení, cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem, úpoly, atletika, sportovní hry včetně platných pravidel, turistika a pobyt v přírodě, dle podmínek lyžování nebo jízdu na kole

- zná pravidla orientačního běhu
- chrání přírodu
- posoudí provedení osvojované činnosti, její nedostatky a možné příčiny

UČIVO

Pohybové hry zaměřené na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohybové reakce na podněty a síly

Gymnastika

- akrobacie – kotouly v obměnách, stoj na rukou (do kotoulů), přemet na obě strany, kotoul do zášvihů, rondat
- přeskoky – roznožka (oddálený odraz), přes bednu, napříč odbočka, skrčka
- kladina – obraty, náskoky, poskoky
- hrazda – výmyk, vzpor jízdo, spád, vzepření (otoč vpřed ze vzporu jízdo)
- kruhy – komíhání, houpání, seskok (opakování z nižších ročníků)

Estetické a kondiční formy cvičení: držení těla, chůze, klus

Úpoly – přetahy, přetlaky, pády, střehové postoje, prvky sebeobrany

Atletika – běh 60 m, 1 500 m, vytrvalostní běh (12 min), štafetové běhy, skok do dálky skrčný, skok do výšky, LA abeceda, hod míčkem na dálku a na cíl z místa i rozběhu (350g granát), vrh koulí (dívky 3 kg, hoši 4,5 kg), koulařská gymnastika

Sportovní hry – odbíjená, košíková, házená, kopaná, florbal (hra v poli podle pravidel), pálkovaná (seznámení)

Turistika a pobyt v přírodě – dle aktuálních podmínek hry v přírodě

Rozšiřující učivo – dle podmínek se učí základům lyžování (běžecké, sjezdové), jízdě na snowboardu, jízdě na vleku, jízda na kole...

c) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozumí povelům tělocvičného názvosloví a řídí se jimi
- využívá relaxační techniky proti únavě a stresu
- dodržuje pravidla a taktiku osvojovaných pohybových činností – kolektivních her a soutěží
- prohlubuje si znalosti z historie sportu
- zdokonaluje se při činnostech měření výkonů
- rozlišuje činnosti hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- rozvíjí si zdravé sebevědomí a pohybové aktivity
- pomáhá organizovat školní kola sportovních soutěží, organizovat pohybové činnosti

UČIVO

Pravidla odbíjené, házené, kopané, pálkované, florbalu

Vyhodnocování výkonů

Smysl pro kolektivní hru, umění přijmout porážku či podřídít se kolektivu, čestná hra

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV4	Nácvik regulačních mechanismů k uklidnění organismu – meditace, jóga, relaxace, autogenní trénink	integrováno
MED7	Vedení pohybových aktivit – sportovní soutěž, rozcvičení	integrováno

9. ROČNÍK

a) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *snaží se zlepšovat svoji tělesnou zdatnost*
- *předchází jednostranným zatížením svalových skupin*
- *je si vědom rizik zdravotního oslabení a jeho nápravy*
- *předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí*
- *dodržuje hygienu a bezpečnost při všech pohybových aktivitách*
- *orientuje se v biologických rytmech a optimálně využívá své výkonnosti*
- *odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím*

UČIVO

Průpravná, kompenzační, vyrovnávací cvičení
Hygiena sportu
Výživa ve sportu, jídelníček sportovce

b) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH VLASTNOSTÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *zvládá podle individuálních předpokladů dovednosti těchto osvojovaných pohybových činností – pohybové hry, gymnastika, kondiční a estetické formy cvičení, cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem, úpoly, atletiku, sportovní hry včetně platných pravidel, turistika a pobyt v přírodě, dle podmínek lyžování nebo jízdu na kole*
- *chrání přírodu*
- *zná pravidla orientačního běhu*
- *posoudí provedení osvojované činnosti, označí nedostatky a příčiny*

UČIVO

Pohybové hry zaměřené na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohybové reakce na podněty a síly
Gymnastika

- akrobacie – kotouly všechny druhy v sestavách, stoje všechny druhy v sestavách, přemety všechny druhy v sestavách
- přeskoky – před bednu napříč (odbočka), roznožka přes bednu, skrčka přes kozu
- kladina – jednoduché vazby a sestavy (chůze, přeběhy, sedy, náskoky)
- hrazda – opakování známých prvků v sestavách – toč jízdo, houpání, obraty v hupu
- kruhy – komíhání, houpání, seskok (zdokonalování techniky)

Estetické a kondiční formy cvičení – držení těla, klus

Úpoly – přetahy, přetlaky, pády, střehové postoje, prvky sebeobran

Atletika - běh 60 m, 1 500 m, vytrvalostní běh (12 min), štafetové běhy, skok do dálky, skok do výšky, LA abeceda, hod granátem (350g), vrh koulí (dívky 3 kg, hoši 4,5 kg)

Sportovní hry – odbíjená, košíková, házená (7m hod; hra v poli podle pravidel), kopaná, pálkovaná, florbal

Turistika a pobyt v přírodě – dle aktuálních podmínek – orientační běh, hry v přírodě, ochrana přírody

Netradiční sporty

Rozšiřující učivo – dle podmínek se učí základům lyžování (běžecké, sjezdové), jízdě na snowboardu, jízdě na vleku, jízda na kole...

c) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností – kolektivních her a soutěží*
- *rozumí povelům tělocvičného názvosloví a řídí se jimi*
- *prohlubuje si znalosti z historie sportu*
- *zvládá činnosti spojené s měřením výkonů*
- *hraje fair play*
- *pomáhá organizovat školní kola sportovních soutěží, organizovat pohybové činnosti*
- *rozlišuje role hráče, organizátora, rozhodčího a diváka*

UČIVO

Historie a pravidla odbíjené, házené, kopané, košíkové, pálkované a florbalu

Vyhodnocování výkonů pomocí grafů a diagramů

Ochrana přírody při tělovýchovných činnostech

Smysl pro kolektivní hru, umění přijmout porážku či podřídit se kolektivu, čestná hra

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV9	V rámci daného kolektivu usilování o co nejlepší výkonnost vedoucí nejen k vítězství, ale k překonání vlastních limitů a zároveň podpora ostatních tak, aby byl kolektiv co nejvíce funkční	integrováno
ENV4	Plánování pohybové aktivity na základě naměřených dat ovzduší	integrováno

MED7	Vedení pohybových aktivit dle vlastního výběru – sportovní soutěž, rozcvičení	integrováno

POZNÁMKA: Vyučující má možnost vybrat si z uvedených her a činností na základě variabilního přístupu k některým organizačním a obsahovým námětům a na základě individuálních pohybových předpokladů žáků

5.8 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.8.1. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 9. ročníku. Časová dotace předmětu je na 2. stupni navýšena o 0,5 hodiny týdně, neboť dochází k jeho integraci se vzdělávacím oborem výchova ke zdraví.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
pracovní činnosti								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	1	1	1	1	1	1	1	1

Vyučovací předmět je kromě integrace s 0,5 hodinou vzdělávacího oboru výchova ke zdraví posílen z disponibilní časové dotace u *učebního plánu pro 2. stupeň* o **0,5 hodiny** (tzn. celkově se i s disponibilními hodinami jedná na 1. stupni o 5 hodin výuky týdně, na 2. stupni o 4 hodiny výuky týdně).

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti, přispívá tak k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Výuka se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Součástí je taktéž postupná příprava na volbu povolání.

Pracovní činnosti jsou realizovány nejenom v prostorách školy (školní zahrada, cvičná kuchyňka), ale také mimo ně (spolupráce se středními a odbornými školami, úřadem práce a dalšími institucemi).

PRACOVNÍ ČINNOSTI (1.-5. ROČNÍK)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- umožňujeme žákům tvořit a realizovat vlastní nápady - využíváme mezipředmětové vztahy pro pochopení souvislostí - vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní práci - klademe na žáky přiměřené nároky - podporujeme samostatnost žáka, ale i vzájemnou spolupráci s ostatními - snažíme se vést žáky k sebehodnocení, dáváme jim možnost prožít vlastní úspěch a pokrok
kompetence k řešení problémů	- provádíme různá pozorování, vedeme žáky k rozvoji kreativity a tvořivého myšlení

	- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším - zadáváme řešení úkolů, které vyžadují propojení znalostí z ostatních předmětů - probíráme s žáky dílčí kroky, respektujeme a individuální přístup žáků k řešení problémů, komunikujeme s jednotlivci i skupinami - respektujeme žákem zvolený postup při plnění zadaných úkolů
kompetence komunikativní	- jsme komunikačním vzorem - vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými osobami ve škole i mimo školu - dáváme žákům možnost prezentovat výsledky své práce před spolužáky, rodiči i veřejností - využíváme ve škole ke vzájemné komunikaci školní informační systém, elektronickou poštu, webové stránky, vysílání školní televize a školního rozhlasu
kompetence sociální a personální	- dáváme žákům možnost, aby se podíleli na stanovení pravidel ve skupinách a respektovali je - směřujeme žáky, aby přijali danou a sociální roli ve skupině a zodpovědně splnili společný úkol - vytváříme žákům příležitosti k zažití úspěchu - vedeme žáky, aby při společné práci poskytli radu, pomoc druhému nebo o pomoc požádali
kompetence občanské	- vytváříme podmínky pro rozvoj vzájemné pomoci vrstevníků, ale i ostatních - vedeme žáky ke vzájemnému slušnému chování, toleranci a uznávání názorů druhých - vedeme žáky k ochraně životního prostředí - pořádáme školní akce vztahující se k lidovým tradicím - zapojujeme žáky do ekologických projektů, dbáme ve škole na čistotu a třídění odpadů
kompetence pracovní	- seznamuje žáky s používáním pracovních pomůcek, nástrojů nebo spotřebičů a klademe důraz na jejich bezpečné používání - vedeme žáky k osvojování dílčích pracovních dovedností - dáváme žákům instrukce pro pracovní postup a je-li to nutné, vyžadujeme jeho dodržení

	- podporujeme kreativitu žáků - umožňujeme žákům podílet se na vzhledu výzdoby školy
kompetence digitální	- vedeme žáky k používání digitálních zařízení a jejich využívání při učení - umožňujeme žákům individuální volbu vhodných technologií pro zvolenou činnost - vedeme žáky k etickému chování při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

1. ROČNÍK

a) PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- tvoří velmi jednoduché výrobky
- při činnostech používá tradiční i netradiční materiály
- postupuje při své práci podle slovního návodu a předlohy
- udržuje pořádek na svém pracovním místě

UČIVO

Práce s různým materiálem a jeho vlastnostmi (přírodniny, papír, karton, modelovací hmota, textil apod.)

Jednoduché pracovní postupy, organizace práce

Lidová řemesla, svátky, tradice a zvyky

b) KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pracuje s velmi jednoduchými stavebnicemi

UČIVO

Sestavování modelů ze stavebnice (puzzle) podle jednoduchého návodu a své představivosti

c) PĚSTITELSKÉ PRÁCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- za pomoci a slovního vedení zalévá nenáročnou pokojovou rostlinu ve třídě, přesazuje je, kypří půdu

- *pozoruje vývoj a růst pěstovaných rostlin, slovně hodnotí, diskutuje*

UČIVO

Péče o pokojové rostliny

Podmínky pro pěstování rostlin ze semen v místnosti či na pozemku školy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV5

Individuální kreativní práce žáků

integrováno

2. ROČNÍK

a) PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *tvoří jednoduché výrobky*
- *pracuje s přírodními materiály, s modelovací hmotou, papírem a kartonem, s textilem a drátem, luštěninami...*
- *pracuje podle slovního návodu*
- *udržuje pořádek na svém pracovním stole*

UČIVO

Práce s různým materiálem a jeho vlastnostmi (přírodniny, papír, karton, modelovací hmota, textil apod.)

Jednoduché pracovní postupy, organizace práce

Lidová řemesla, svátky, tradice a zvyky

b) KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *pracuje s jednoduchými stavebnicemi*

UČIVO

Sestavování modelů, jednoduché práce podle návodu, např. puzzle, stavebnice na prostorovou stavbu

c) PĚSTITELSKÉ PRÁCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě*
- *pozoruje vývoj a růst pěstovaných rostlin, slovně hodnotí, diskutuje*

UČIVO

Péče o pokojové rostliny

Podmínky pro pěstování rostlin ze semen v místnosti či na pozemku školy

d) PŘÍPRAVA POKRMŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *podle návodu zhotoví jednoduchý pokrm*
- *rozpozná jednotlivé suroviny*
- *dodržuje hygienu a čistotu při práci*
- *upraví stůl pro každodenní stolování a chová se při stolování vhodným způsobem*

UČIVO

Základní pravidla stolování

Zásady slušného chování u stolu

Zásady hygieny stolování

Jednoduchá úprava stolu

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV9	Práce ve dvojici, respektování názoru druhých	integrováno
ENV1	Život v přírodě	projekt

3. ROČNÍK

a) PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *při činnostech s jednotlivými materiály využívá jejich vlastností*
- *zhotoví výrobek např. z přírodnin (jeřabiny, šišky, šípky, traviny...), z plastelíny, moduritu, keramické hlíny, pracuje s papírem, kartonem, s textilem, s drátem*
- *dbá pokynů učitele, dodržuje bezpečnost*
- *udržuje své pracovní místo v čistotě*

UČIVO

Práce s různým materiálem a jeho vlastnostmi (přírodniny, papír, karton, modelovací hmota, textil apod.)

Jednoduché pracovní postupy, organizace práce

Lidová řemesla, svátky, tradice a zvyky

b) KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pracuje s jednoduchými stavebnicemi

UČIVO

Sestavování modelů, jednoduché práce podle návodu, např. puzzle, stavebnice na prostorovou stavbu

c) PĚSTITELSKÉ PRÁCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě
- pozoruje vývoj a růst pěstovaných rostlin, slovně hodnotí, diskutuje

UČIVO

Pozorování přírody, popř. záznam změn během ročních období
 Pozorování růstu rostlin (řeřicha, fazole...) ve třídě
 Péče o květiny ve třídě – pravidelné zalévání, omývání listů, kypření, přesazování...
 Péče o rostliny na pozemku – výsev (ředkvičky, mrkev...) kypření, okopávání, jednocení, pletí, zalévání

d) PŘÍPRAVA POKRMŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- připraví jednoduchý pokrm na základě receptu
- při práci dodržuje veškeré hygienické požadavky, řídí se pokyny učitele
- podle zásad správného stolování upraví a prostře stůl
- při jídle dodržuje zásady slušného chování doma i při veřejném stolování

UČIVO

Příprava jednoduchého pokrmu podle receptury
 Zásady správného stolování – prostření stolu (ubrus, prostírání, příbory, květina...)
 Zásady slušného chování u stolu a zásady hygieny stolování
 Hygienické požadavky při práci
 Výběr, nákup a skladování potravin

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSV2	Sebehodnocení, zlepšování vlastních výkonů	integrováno

ENV2	Pozorování růstu rostlin	projekt

4. ROČNÍK

a) PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- při činnostech s jednotlivými materiály využívá jejich vlastností, dodržuje pracovní postup
- zhotoví výrobek z daného materiálu
- při veškeré tvořivé činnosti probouzí svoji dětskou fantazii
- dodržuje bezpečnost práce, dodržuje zásady hygieny a poskytne první pomoc při úrazu, udržuje své pracovní místo čisté
- volí ke své činnosti vhodné nástroje a pracovní pomůcky
- využívá prvky lidových tradic

UČIVO

Práce s různými pracovními nástroji a pomůckami

Jednoduché pracovní postupy – řezání, lepení, navlékání, sešívání, skládání...

První pomoc při úrazu

Práce s různým materiálem a jeho vlastnostmi (přírodniny, papír, karton, modelovací hmota, textil apod.)

Lidová řemesla, svátky, tradice a zvyky

b) KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- při práci používá předlohu, náčrt, návod
- své pracovní místo udržuje v pořádku
- dodržuje hygienická pravidla a zásady bezpečnosti při práci
- poskytne první pomoc při poranění
- provádí jednoduchou montáž, demontáž

UČIVO

Konstrukční, prostorové stavby

Sestavování modelů podle náčrtů, předlohy, návodu

c) PĚSTITELSKÉ PRÁCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- objasní základní podmínky pro pěstování rostlin, o výživě rostlin a osivu
- pěstuje rostliny ze semen v místnosti a na pozemku
- při práci používá vhodné nářadí, nástroje a pomůcky
- pozoruje, popř. zaznamená, vyhodnotí výsledky pěstitelské činnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

Pěstování rostlin ze semene, příprava půdy, ošetřování pěstovaných rostlin péče o ně
Pěstování vybraných pokojových rostlin, zeleniny a bylin
Poznávání jedovatých rostlin, rostliny jako drogy a alergen

d) PŘÍPRAVA POKRMŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- samostatně připraví jednoduché pohoštění
- orientuje se v kuchyni, má přehled o kuchyňském vybavení
- upraví stůl pro každodenní stolování, dodržuje pravidla společenského chování při stolování
- dodržuje pořádek, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

Kuchyňské zařízení, jeho funkce, provoz v kuchyni
Příprava jednoduchého pokrmu podle receptury
Zásady správného stolování – prostření stolu
Zásady slušného chování u stolu a zásady hygieny stolování
Hygienické požadavky při práci
Výběr, skladování potravin a jejich nákup

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
ENV4	Tvoření výrobků z použitých materiálů – recyklace	projekt
MED2	Vyhledávání postupů pro realizaci zadání v digitálním prostředí	integrováno

5. ROČNÍK

a) PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- vytváří výrobky z různých přírodních materiálů, využívá při tom prvků lidových tradic
- vhodně používá pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k pracovnímu materiálu
- provádí jednoduché pracovní operace a postupy
- zhotoví výrobek z daného materiálu
- do své tvořivé činnosti zapojuje dětskou fantazii
- udržuje své pracovní místo v čistotě, dodržuje zásady hygieny, dodržuje bezpečnost práce, poskytuje první pomoc při úrazu

UČIVO

Práce s různými pracovními nástroji a pomůckami – nůžky, nůž, jehla, lepidlo, provázky, bavlnky...

Jednoduché pracovní postupy – řezání, lepení, sešívání, skládání...

Zásady bezpečnosti práce, zásady hygieny

První pomoc při úrazu

Práce s různým materiálem a jeho vlastnostmi (přírodniny, papír, karton, modelovací hmota, textil apod.)

Lidová řemesla, svátky, tradice a zvyky

b) KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- sestaví model ze stavebnice podle přiložené předlohy, náčrtu, zvládá práci také podle slovního návodu učitele
- své pracovní místo udržuje v pořádku
- dodržuje hygienická pravidla a zásady bezpečnosti při práci, poskytne první pomoc při poranění
- provádí jednoduchou montáž, demontáž

UČIVO

První pomoc při úrazu

Konstrukční, prostorové stavby

Sestavování modelů podle náčrtů, předlohy, návodu

c) PĚSTITELSKÉ PRÁCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- objasní základní podmínky pro pěstování rostlin, o výživě rostlin a osivu
- pěstuje rostliny ze semen v místnosti a na pozemku
- při práci používá vhodné nářadí, nástroje a pomůcky
- pozoruje, popř. zaznamená, vyhodnotí výsledky pěstitelské činnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

Pozorování přírody, výsledky pozorování z pěstitelských pokusů, záznam do grafů
Pěstování rostlin ze semene, příprava půdy, ošetřování pěstovaných rostlin péče o ně
Pěstování vybraných pokojových rostlin, zeleniny a bylin
Jedovaté rostliny, rostliny jako drogy a alergen

d) PŘÍPRAVA POKRMŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- samostatně připraví jednoduché jídlo
- orientuje se v kuchyni, má přehled o kuchyňském vybavení a jeho historii
- upraví stůl pro každodenní stolování, dodržuje pravidla společenského chování při stolování
- dodržuje pořádek, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

Výběr, nákup, skladování potravin
Kuchyňské vybavení, provoz v kuchyni, historie a význam techniky v kuchyni
Příprava jednoduchého pokrmu podle receptury
Zásady správného stolování – prostření stolu, jednoduchá obsluha, společenské vystupování při stolování, zásady hygieny stolování
Hygienické požadavky při práci, postup při umývání nádobí
Bezpečnost při práci, první pomoc při úrazu

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
MED6	Využití digitálních technologií při plánování činnosti	projekt
MED7	Vzájemná spolupráce při přípravě pokrmů	integrováno

PRACOVNÍ ČINNOSTI (6.-9. ROČNÍK)

Zařazení tematických celků v 6.-9. ročníku

6. ročník	- design a konstruování - pěstitelské práce, chovatelství - příprava pokrmů
7. ročník	- design a konstruování - pěstitelské práce, chovatelství - příprava pokrmů
8. ročník	- design a konstruování - provoz a údržba domácnosti - svět práce
9. ročník	- design a konstruování - provoz a údržba domácnosti - svět práce

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- užíváme různých aktivizujících metod k získávání co nejširších poznatků v daném oboru - vedeme žáky k samostatnému studiu - učíme žáky pracovat s informacemi, nabízíme dostatek informačních zdrojů, vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění poznatků - podněcujeme zájem, vlastní úsudek, iniciativu a tvořivost žáků - vedeme žáky k tomu, aby hodnotili výsledky své práce i práce jiných skupin - učíme žáky zaznamenávat výsledky pozorování přírodních jevů a pokusů
kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti - klademe žákům takové otázky, které napomáhají řešení daného problému - učíme žáky rozpoznat problém a naplánovat postupné kroky k jeho vyřešení - vedeme žáky k uvědomění si odpovědnosti za svá rozhodnutí a hodnocení svých závěrů - pracujeme s chybou, porovnáváme různá řešení

kompetence komunikativní	- vedeme žáky, aby výstižně a srozumitelně formulovali své myšlenky v mluvené i písemné formě - učíme žáky vhodným způsobem vyjadřovat vlastní názor - rozvíjíme různé formy komunikace - učíme žáky využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media - zařazováním diskusí učíme žáky vhodně reagovat na názory a vyjádření druhých
kompetence sociální a personální	- napomáháme žákům k rozvoji spolupráce při řešení problémů a k diskusi ve skupině i v rámci celé třídy - vedeme žáky k ochotě vzájemně si pomáhat - navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků i pocitu zodpovědnosti - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnému postoji k vlastní činnosti i činnosti druhých, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, - vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti - vedeme žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci - vedeme žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
kompetence občanské	- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. - vedeme žáky k ochraně životního prostředí a poznání dopadu lidské činnosti na životní prostředí
kompetence pracovní	- vedeme žáky k rozvoji pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek

	- vedeme žáky k poznání vybraných výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností a k osvojení si různých způsobů práce - vedeme žáky k dodržování technologické kázně a k uplatňování zásad hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a poskytnutí první pomoci - vedeme žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
kompetence digitální	- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků - podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu - vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích - motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování a pokusů s využitím digitálních technologií - vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy - motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu - prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů

6. ROČNÍK

a) DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model

UČIVO

Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.

b) PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- prokáže základní znalost chovu zvířat v domácnosti a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- při všech praktických činnostech dodržuje zásady bezpečnosti práce, řídí se pokyny a řády školy, poskytne první pomoc při úrazu či poranění, včetně úrazu způsobeného zvířaty
- při všech praktických činnostech používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

UČIVO

Půda a její zpracování, výživa rostlin, kompostování, hnojení, přihnojování
Ochrana půdy a rostlin, dezinfekce půdy, ochranné dezinfekční prostředky
Ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných květin, jejich množení
Okrasné květiny, pěstování v truhlících
Květiny v exteriéru, interiéru, řez rostlin
Úprava květin, jednoduchá vazba
Základní znalosti a vědomosti o chovu zvířat v domácnosti (pes, kočka, morče, křeček, papoušek, želva, rybičky...)
Podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu zvířat v domácnosti
Chování člověka při kontaktu se známými a neznámými zvířaty

c) PŘÍPRAVA POKRMŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- ovládá základní postupy a při přípravě pokrmů za studena a připraví jednoduché pokrmy a nápoje v souladu se zásadami zdravé výživy
- zvládá zásady jednoduchého prostírání, stolování, společenského chování a obsluhy

UČIVO

Kuchyně – základní vybavení kuchyně, nádobí, náčiní, elektrické a plynové spotřebiče moderní domácnost (mikrovlnná trouba, horkovzdušná trouba, fritovací hrnec...)

Dodržování bezpečnosti a hygieny provozu kuchyně

Udržování pořádku a čistoty, mycí a čisticí prostředky

Potraviny – výběr, nákup a skladování potravin, cena, jakost, hmotnost, množství, hygiena, rozlišování potravin, druhy masa, ovoce a zeleniny, nové výrobky, polotovary, zmrazené a konzervované potraviny, výrobky racionální výživy...

Princip sestavování jídelníčku

Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, studená kuchyně, základní způsoby tepelné úpravy pokrmů, základní postupy při přípravě pokrmů, snídaně a přesnídávky, předkrmy, polévky, úprava masa, příkrmy a přílohy, moučníky, krémy, nádivky, zelenina a ovoce, saláty a kompoty, nápoje

Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání stolu včetně zdobných prvků a květin, obsluha u stolu, chování u stolu

První pomoc – první pomoc při úrazech v kuchyni: opaření, popálení, polití rozpáleným tukem, řezné rány

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Sestavování jednoduchých modelů podle plánu	integrováno
VDO2	Chovatelství – prezentace	integrováno
ENV2	Pokusy – půda, záznamy výsledků	integrováno
ENV4	Exkurze do zahradnictví, sadu...	integrováno

7. ROČNÍK

a) DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy

UČIVO

Stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž

Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

b) PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- volí správné postupy při pěstování vybraných rostlin na pozemku a ve skleníku, popíše vhodné způsoby uskladnění a zpracování
- při všech praktických činnostech dodržuje zásady bezpečnosti práce, řídí se pokyny a řády školy, poskytne první pomoc při úrazu či poranění
- při všech praktických činnostech používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

UČIVO

Zelenina – osivo, sadba, výpěstky – podmínky a zásady pěstování
 Pěstování vybraných druhů zeleniny na školním pozemku a ve školním skleníku
 Ovocné rostliny – druhy, způsob pěstování, uskladnění, zpracování
 Léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných druhů na školním pozemku a ve školním skleníku
 Rostliny a jejich vliv na zdraví člověka, jejich léčivé účinky
 Jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, jejich zneužívání
 Alergie

c) PŘÍPRAVA POKRMŮ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- orientuje se rámcově v alternativních vyživovacích směrech a jejich vlivech na zdraví člověka, objasní nebezpečí různých redukčních diet a onemocnění z nich vzniklých
- připraví teplý pokrm dle správných pracovních postupů
- zvládá zásady složitějšího prostírání, slavnostního stolování, společenského chování u stolu

UČIVO

Základní vybavení kuchyně, pořádek, řád hygiena, bezpečnost v kuchyni
 Potraviny - výživová hodnota potravin, energetická potřeba organismu, současné směry ve výživě, alternativní výživa, pitný režim, sestavení návrhu denního stravovacího režimu v souladu se zásadami zdravé výživy, sestavování jídelníčku pro vybrané skupiny v souladu se zásadami zdravé výživy, vliv reklamy na výběr potravin, zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, výživa vybraných skupin obyvatelstva, vliv výživy a stravování na zdravotní stav lidí, způsoby rychlého občerstvení

Příprava pokrmů – základní způsoby tepelné úpravy vybraných druhů jídel, základní postupy při jejich přípravě

Úprava stolu a stolování – složitější prostírání včetně zdobných prvků a květin na stole, slavnostní stolování v rodině, chování u stolu a obsluha při stolování

d) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ *

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce*
- *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami*
- *svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*

UČIVO

Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, zdravý životní styl, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy.

Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Sestavování modelů podle plánu	integrováno
OSV3	Příprava pokrmů – úprava studených a teplých pokrmů	integrováno
ENV1	Pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a záznam výsledků	projekt
MED5	Tvorba a realizace reklamy	projekt

8. ROČNÍK

a) DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model.*
- *navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.*
- *provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení*
- *dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy;*

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- poskytně první pomoc při úrazu

UČIVO

Stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

b) PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- objasní jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze vybraných spotřebičů
- správně nakládá s odpady a ekologicky je likviduje
- dodržuje zásady hygieny, bezpečnosti práce
- poskytně první pomoc při úrazu elektrickým proudem, při poranění

UČIVO

Organizace provozu domácnosti, domácí práce, úklid domácnosti a postupy, jejich časové rozvržení v průběhu dne, týdne, roku; zapojení všech členů rodiny; pracovní pomůcky a prostředky; prací a čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí; nakládání s odpady a jejich ekologická likvidace
Spotřebiče v domácnosti, návody k obsluze vybraných spotřebičů
Údržba oděvů a textilií v domácnosti, symboly na oděvech
Základní hygienické a bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

c) SVĚT PRÁCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- orientuje se v jednotlivých druzích povolání a pracovištích, pracovních prostředcích a objektech
- rozpozná charakter a druhy pracovních činností
- zvládá sebehodnocení a posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- pracuje s profesními informacemi a orientuje se v náplni učebních a studijních oborů
- rozvažuje možnosti vzdělávání

UČIVO

Trh práce, povolání, pracoviště, pracovní prostředky, pracovní činnosti, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní
Volba profesní orientace, osobní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení profesní informace, poradenské služby, Úřad práce

Učební a studijní obory

d) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ*

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

UČIVO

Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti, prevence stresu a jeho předcházení

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Sestavování modelů podle plánu	integrováno
OSV2	Portfolio žáka k volbě povolání 1. část – <i>Jaký/á jsem</i>	projekt
OSV7	Exkurze – <i>Poznáváme řemesla</i>	integrováno
MED6	Prezentace elektrospotřebiče	integrováno

9. ROČNÍK

a) DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

Sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

b) PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby
- provádí drobnou domácí údržbu

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- *dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, při poranění, včetně úrazu elektrickým proudem*

UČIVO

Finance a provoz domácnosti: rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, jednoduché účetnictví, vedení domácího účetnictví (ekonomika domácnosti), sestavení rozpočtu rodiny, otevření účtu, kreditní karty, platební příkazy, stavební spoření

Elektrotechnika v domácnosti: elektrické spotřebiče, funkce, užití, ovládání, technické parametry, práce s katalogy, elektronika, sdělovací technika v domácnosti, její funkce, údržba, ochrana, bezpečnost a ekonomika provozu, elektrická instalace elektrotechniky

Základní hygienické a bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

c) SVĚT PRÁCE

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*
- *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce; prokáže znalost ve způsobech hledání zaměstnání*
- *orientuje se ve znalostech náplně učebních a studijních oborů, podrobnější informace vyhledává na internetu*
- *orientuje se ve struktuře a druzích organizací, nejčastějších formách podnikání*

UČIVO

Náplň učebních a studijních oborů, přihláška ke studiu

Veletrh vzdělávání

Volba povolání

Profesní životopis

Pohovor u zaměstnavatele, prezentace své osoby

Práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele

Nezaměstnanost, trh práce

Formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Druhy a struktura organizací

d) VÝCHOVA KE ZDRAVÍ *

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

* dílčí výstupy = vzdělávací oblast VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí;
- v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

UČIVO

Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)

Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech

Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA		
OSV1	Sestavování modelů podle plánu	integrováno
OSV2	Portfolio žáka k volbě povolání 2. část – <i>Kam směřuji...</i>	projekt
OSV8	Veletrh středních škol a učebních oborů	integrováno
OSV9	Domácnost – pořizujeme a zařizujeme domácnost – plán bytu, domu, bytové zařízení, vedení a rozpočet domácnosti.	integrováno
VDO1	Spolupráce s organizacemi – přednášky k pracovním profesím	integrováno
VDO3	Exkurze – Úřad práce, magistrát města Ústí nad Labem – nabídky a požadavky na různé prac. profese	integrováno

5.9 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Volitelné předměty si žáci vybírají v 8.-9. ročníku (*netýká se skupiny žáků s rozšířenou výukou německého jazyka*). Nabídka se podřizuje zájmu žáků a podmínek školy.

Každý z níže uvedených volitelných předmětů integruje průřezová témata a tematické okruhy dle jejich obsahové povahy.

HODINOVÁ DOTACE V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH								
volitelné předměty								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	-	-	1	1
učební plán s rozšířenou výukou německého jazyka								
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Vyučovací předmět je posílen z disponibilní časové dotace u *učebního plánu pro 2. stupeň pro skupiny bez rozšířené výuky německého jazyka* o **2 hodiny** (tzn. celkově i s disponibilními hodinami se jedná o 2 hodiny výuky týdně).

5.8.1. ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

Volitelný předmět vznikl ze vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE. Jeho úkolem je posílit čtenářské dovednosti žáků a jejich zájem nejenom o literaturu, ale o kulturní dění.

Obsahem předmětu je rozvoj informační, čtenářské a mediální gramotnosti u žáků a jejich tvořivosti. Žáci jsou vedeni k dovednostem porozumět různým druhům textů, přemýšlet a komunikovat o nich; k vlastnímu hodnocení textů, rozvoji prezentačních a komunikačních dovedností. K lepšímu porozumění různým druhům textů jsou využívány různé čtenářské strategie. U žáků je podporován rozvoj jazykové tvořivosti a dovedností vytvářet různé druhy textů.

Cílem hodnocení a sebehodnocení žáka je motivace k samostatnému vyhledávání nových textů, využívání četby pro vzdělání a osobní rozvoj.

Výuka probíhá převážně v prostorách školní budovy nebo v areálu školy. Nedílnou součástí naplňování cílů předmětu jsou dle možností návštěvy knihovny, práce s knihou a texty na internetu. Dle možností jsou zapojovány návštěvy v kulturních institucích (divadlo, muzeum, galerie...).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- volíme a užíváme odpovídající čtenářské strategie (dle záměru a typu textu) - vedeme k porozumění sdělovaným informacím

	- podporujeme samostatnou tvořivost, hledání a experimentování s texty
kompetence k řešení problémů	- podporujeme schopnost rozpoznat a pojmenovat problém - vedeme k promýšlení různých způsobů řešení problému - využíváme k řešení problému vlastní úsudek a zkušenost - pomáháme rozpoznat základ problému
kompetence komunikativní	- vedeme žáky ke kultivovanému vyjadřování vlastních názorů - rozvíjíme schopnost vyhledat a předat podstatné informace z textu - ukazujeme na modelových příkladech nežádoucí jevy komunikace - zapojujeme žáky do diskuze - podporujeme vnímání bohatost a mnohotvárnost mateřského jazyka
kompetence sociální a personální	- nabízíme žákům činnosti, které předpokládají práci v týmu, respektování názorů druhých, zároveň zdravé prosazení sebe sama - rozvíjíme kreativitu
kompetence občanské	- získáváme pozitivní postoj k uměleckým dílům - vedeme žáky ke vztahu k tradicím a kulturnímu dědictví - obohacujeme žáky o multikulturní cítění
kompetence pracovní	- rozvíjíme samostatnou práci i práci ve skupinách s využitím dříve získaných dovedností a zkušeností - vedeme žáky k prezentaci výsledků vlastní práce
kompetence digitální	- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví (při přípravě vlastních sdělení v digitálním prostředí) - rozvíjíme komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr - volíme vhodné jazykové a technologické prostředky

	- vedeme k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle aktuální vzdělávací a komunikační potřeby žáků - vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním - při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- dokáže se orientovat v nabídce literárních děl
- učí se vybírat si literární texty na základě vlastního osobního vkusu, rozpoložení, zájmů a zaměření
- získává pozitivní přístup k četbě
- chápe knihy jako zdroj informací, zkušeností a hodnot, vnímá četbu jako zdroj vzdělání i zábavy
- vnímá estetickou hodnotu knih, tříbí si své estetické vnímání
- dokáže své čtenářské zážitky propojit a porovnat se svými životními zkušenostmi
- přemýšlí nad přečteným textem, dokáže na něj pohlížet z různých úhlů pohledu
- dokáže text zasadit do kulturních a společenských souvislostí
- sděluje své bezprostřední zážitky z četby ústní, ale i písemnou formou
- sdílí zážitky z četby v rámci celé třídy
- formuluje své myšlenky a diskutuje na zadané téma
- porovná různá zpracování stejného tématu (různí autoři, film, kniha, výtvarné umění)
- vytváří vlastní text nebo audiovizuální příspěvek
- seznamuje se se základními typografickými normami

UČIVO

Zdroje informací
 Druhy textů
 Čtenářské strategie
 Čtenářská dílna
 Základní literární a odborné pojmy
 Hry s jazykem
 Základní typografická pravidla

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozvíjí svůj pozitivní vztah k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo, své zážitky sdílí s ostatními
- vyhledává informace v různých informačních zdrojích
- samostatně využívá různé informační zdroje (slovníky, encyklopedie, internet); postihne smysl textu
- uceleně reprodukuje přečtený text; formuluje hlavní myšlenky textu; interpretuje smysl díla, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel; vytvoří stručné poznámky z přečteného textu, pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení; rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora
- využívá základy studijního čtení, ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost, kriticky přistupuje k mediálním informacím
- organizuje a přiměřeně hodnotí informace z grafů, diagramů a dalších informačních zdrojů

UČIVO

Formální a obsahová pravidla pro tvorbu vlastní písemné práce na odborné téma
Čtenářská dílna – žánry literatury

- sci-fi
- fantasy
- příběhy dobrodružné
- příběhy detektivní
- příběhy hororové
- humoristická literatura
- historická literatura
- literatura s válečnou tematikou
- psychologická literatura
- literatura faktu

Práce s autentickými texty

Literární pojmy v textu

5.8.2. EKOLOGICKÝ SEMINÁŘ

Volitelný předmět vznikl ze vzdělávacích oborů PŘÍRODOPIS a ZEMĚPIS. Je určen pro žáky, kteří mají hlubší zájem o přírodu a globální problémy spojené se životním prostředím.

Ekologický seminář je realizován nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- nabízíme metody, díky kterým dokážou žáci korigovat své názory na vztah k životnímu prostředí
kompetence k řešení problémů	- nabízíme žákům různé varianty při hledání správných řešení problémů
kompetence komunikativní	- umožňujeme žákům jasně a správně formulovat a objasňovat své názory na dané téma
kompetence sociální a personální	- navozujeme dostatek možností vzájemné spolupráce a vzájemné pomoci
kompetence občanské	- nabízíme dostatek příležitostí k pochopení problematiky ochrany přírody
kompetence pracovní	- propojujeme získané znalosti o přírodě a její ochraně v praktickém životě
kompetence digitální	- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací - rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace, vyvozovat z nich odpovídající závěry - vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- získává informace o životním prostředí z různých zdrojů – internet, média, tisk
- umí posoudit globální ekologické problémy – porovnání ČR, Evropa, svět
- zabývá se hlouběji problematikou životního prostředí místního regionu
- sleduje úniky nebezpečných látek ve svém městě
- poznává chráněná území ve svém okolí a posoudí jejich význam
- zabývá se kladnými a zápornými vlivy člověka na životní prostředí
- zamýšlí se nad odstraňováním negativních vlivů a možnostmi nápravy
- zpracuje projekt týkající se problematiky životního prostředí

UČIVO

Objasnění pojmu životní prostředí
Dostupné informace o životním prostředí
Životní prostředí ve světě a v ČR
Porovnání životního prostředí ve světě a v ČR
Průmysl a životní prostředí
Ostatní vlivy člověka na životní prostředí
Význam chráněných území
Kladné a záporné vlivy člověka na životní prostředí
Odstraňování negativních vlivů člověka na životní prostředí

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- rozšiřuje si vědomosti o životním prostředí
- získává informace z různých zdrojů
- dokáže posoudit na vyšší úrovni kvalitu životního prostředí v našem městě
- sleduje a rozebírá úniky nebezpečných látek do ovzduší, vod a půdy
- zabývá se hlouběji problematikou životního prostředí v místním regionu
- umí posoudit globální ekologické problémy ve světě, Evropě a ČR
- objasňuje kladné a záporné vlivy člověka na životní prostředí
- hledá možnosti nápravy negativních vlivů průmyslu a dopravy na životní prostředí
- poznává chráněná území ve svém okolí a posuzuje význam ochrany rostlin a živočichů

UČIVO

Podrobné vyjasnění pojmů životního prostředí a ekologie
Vyhledávání informací o životním prostředí v našem městě
Diskuse o získaných informacích, rozbor
Vlivy člověka na životní prostředí kladné a záporné
Stav a výhledy životního prostředí v ČR a v Evropě
Porovnání životního prostředí v regionech ČR, nejvíce znečištěné regiony v ČR
Vliv průmyslu na životní prostředí
Vliv dopravy na životní prostředí
Odstraňování negativních vlivů člověka na životní prostředí
Význam ochrany a tvorby krajiny v ČR – NP, CHKO
Chráněné rostliny a živočichové

5.8.3. PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM ZAMĚŘENÉ NA CHEMII

Volitelný předmět vznikl ze vzdělávacího oboru CHEMIE. Je určen pro žáky s hlubším zájmem o chemii.

Přírodovědné praktikum se zaměřením na chemii je realizováno převážně v prostorách školy (odborná učebna chemie).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- nabízíme žákům takové formy práce, při nichž dokážou naplánovat své činnosti, rozvíjet dovednosti, vyvozovat závěry
kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky k tomu, aby vyhledané informace využili pro realizaci správného řešení úkolu
kompetence komunikativní	- umožňujeme žákům přesně formulovat, objasňovat a vyvozovat své názory k danému tématu
kompetence sociální a personální	- vytváříme pro žáky dostatek příležitostí, aby si navzájem pomáhali a efektivně spolupracovali
kompetence občanské	- navozujeme situace, při nichž se žáci budou podílet na ochraně životního prostředí
kompetence pracovní	- vedeme žáky k tomu, aby propojovali získané znalosti z výuky s praktickými dovednostmi pro běžný život i budoucí povolání
kompetence digitální	- vedeme žáky k efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí - vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním - seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- řídí se pravidly bezpečnosti práce s chemickými látkami
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky chemickou látkou a při popálení
- dokáže správně užít rozšířené pojmy, které se vztahují k danému tématu
- provede filtraci, krystalizaci a vyhotoví protokol
- rozšíří si své znalosti o filtraci, krystalizaci a vyhotoví protokol – využití v praxi

- *samostatně provede destilaci a vyhotoví protokol*
- *seznámí se s jednotlivými frakcemi, které vznikají při zpracování ropy*
- *samostatně provede: suspenzi, emulzi, pěnu, aerosol a vyhotoví protokol*
- *upraví složitější rovnice*
- *pracuje se složitějšími chemickými vzorci*

UČIVO

Zásady první pomoci
 Bezpečnost práce v chemické laboratoři
 Nebezpečné látky a přípravky, varovné značky, jejich význam
 Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek
 Chemické nádobí a náčiní
 Chemické značky prvků
 Oddělování složek směsí
 Filtrace, krystalizace
 Destilace
 Frakční destilace
 Frakce, které se získávají při zpracování ropy – jejich význam
 Suspenze, emulze, pěna, aerosol
 Oxidy – názvosloví, procvičování
 Slučování
 Rozklad
 Úprava chemických rovnic
 Vzorce kyselin
 Sestavování vzorců solí
 Oxidační čísla
 Výroba kyselin
 Chemické výpočty
 Příprava solí
 Úprava složitějších chemických rovnic
 Základní chemické reakce

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *řídí se základními pravidly bezpečnosti práce v chemické laboratoři*
- *poskytne první pomoc při zasažení pokožky chemickou látkou*
- *správně užívá vybrané pojmy vztahující se k danému tématu*
- *vysvětlí princip výroby kyselin, přípravy solí*
- *uvede příklady zdrojů energie*

- vysvětlí význam jaderné energie v praxi
- samostatně provádí složitější chemické a fyzikálně chemické výpočty
- upraví složitější chemické rovnice v organické chemii
- prohloubí si znalosti o uhlovodících a derivátech uhlovodíků, halogenderivátech, esterech, esterifikaci, sacharidech, tucích, bílkovinách, substituci, krakování, polymeraci, makromolekule, saponátech, mýdlech, adici, plastech, syntetických vláknech
- pracuje se složitějšími chemickými vzorci
- uvede příklady a způsoby recyklace surovin

UČIVO

Bezpečnost práce v chemické laboratoři, zásady první pomoci
 Zápis chemického protokolu
 Výroba kyselin
 Příprava solí
 Zdroje energie
 Teplo a chemické reakce
 Jaderná energie
 Chemické a fyzikálně chemické výpočty
 Chemické rovnice v organické chemii a jejich úprava
 Uhlovodíky Deriváty uhlovodíků
 Alkoholy
 Organické sloučeniny
 Halogenderiváty
 Estery, esterifikace, sacharidy
 Tuky, bílkoviny
 Chemické reakce v organické chemii – substituce (halogenace), krakování, polymerace, makromolekula
 Vznik tuku a mýdla, saponáty; adice
 Plasty
 Syntetická vlákna
 Recyklace surovin

5.8.4. MÍČOVÉ HRY

Volitelný předmět vznikl ze vzdělávacího oboru TĚLESNÁ VÝCHOVA. Je určen pro žáky, kteří mají zájem o rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti a získávání dalších pohybových zkušeností.

Pohybové aktivity jsou realizovány nejenom v prostorách školy (tělocvična, školní hřiště).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- nabízíme pohybové činnosti, které žáci mohou sami organizovat a vyhodnocovat - vytváříme prostor pro prohlubování pohybových dovedností žáků
kompetence k řešení problémů	- umožňujeme žákům řešit daný problém s využitím jejich úsudku
kompetence komunikativní	- vedeme žáky k tomu, aby při organizování pohybových činností volili přesné a výstižné povely, názvosloví
kompetence sociální a personální	- navozujeme příznivou atmosféru, která povede žáky k ocenění sportovních výkonů ostatními žáky, k radosti ze svých dosažených sportovních úspěchů
kompetence občanské	- nabízíme modelové situace, při kterých se naučí poskytovat svým spolužákům účinnost první pomoc
kompetence pracovní	- nabízíme dostatek situací k propojení problematiky pohybových činností, hygieny člověka, zdravého životního stylu s otázkami ochrany zdraví při práci
kompetence digitální	- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro pohybové a herní aktivity - vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví - vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- uplatňuje ve sportovním prostředí pravidla hygieny a bezpečného chování

- *jedná v duchu fair play*
- *dodržuje zásady slušného sportovního jednání a chování*
- *zvládá podle individuálních předpokladů dovednosti osvojovaných pohybových činností v rámci míčových her*
- *seznámí se s novými míčovými hrami, jejich základem hry a pravidly*
- *osvojuje si herní činnosti jednotlivce v daných míčových hrách*
- *seznámí se s jednoduššími formami herních kombinací v jednotlivých míčových hrách a umí je následně zapracovat do hry*
- *zvládá platná pravidla míčových her*

UČIVO

Kopaná – herní kombinace (obránné a útočné), hra, plážová forma

Košiková – herní kombinace (obránné a útočné), hra

Streetball – základy hry

Florbal – herní kombinace (obránné a útočné), hra

Pálkovací hry – brännball – formy herních situací, hra

Stolní tenis – miniturnaje

Házená – herní činnosti jednotlivce (práce s míčem, přihrávky, chytání, střelba na bránu), hra

Volejbal – herní činnosti jednotlivce (přihrávka obouruč vrchem a spodem, podání, příjem)

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *uplatňuje ve sportovním prostředí pravidla hygieny a bezpečného chování*
- *jedná v duchu fair play*
- *dodržuje zásady slušného sportovního jednání a chování*
- *zvládá podle individuálních předpokladů dovednosti osvojovaných pohybových činností v rámci míčových her*
- *osvojuje si jednodušší herní kombinace a seznámí se složitějšími formami herních kombinací v jednotlivých míčových hrách a umí je následně zapracovat do hry*
- *podílí se na rozhodování jednotlivých míčových her a na přípravě školních sportovních turnajů*

UČIVO

Kopaná – herní kombinace (obránné a útočné), řízení hry, hra, plážová kopaná

Košiková – herní kombinace (obránné a útočné), řízení hry, hra

Streetball – hra, miniturnaje

Florbal – herní kombinace (obránné a útočné), řízení hry, hra

Pálkovací hry – brännball – hra, různé formy pravidel
 Stolní tenis – miniturnaje
 Házená – herní kombinace (práce obranné a útočné), hra
 Volejbal – hra

5.8.5. ROZŠIŘUJÍCÍ ČESKÝ JAZYK

Volitelný předmět vznikl ze vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA. Předmět je určen pro žáky, kteří mají hlubší zájem o český jazyk.

Výuka probíhá v prostorách školy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- podporujeme účinnou motivaci v žácích vlastní touhu po vzdělání, po efektivním učení
kompetence k řešení problémů	- umožňujeme žákům rozpoznat problém, promýšlet možná řešení, nejefektivnější variantu řešení vybrat
kompetence komunikativní	- vytváříme pro žáky situace, při kterých se zapojují do diskuze s ostatními
kompetence sociální a personální	- navozujeme dostatečné množství příležitostí, při nichž žáci pracují v týmu
kompetence občanské	- nabízíme ve výuce takové texty, které podporují a prohlubují žákovy znalosti základních norem chování a jednání
kompetence pracovní	- využíváme komunikačních dovedností, kreativity pro rozvoj vlastní osobnosti pro současnost i budoucnost
kompetence digitální	- rozvíjíme komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr - volíme vhodné jazykové a technologické prostředky - vedeme k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle aktuální vzdělávací a komunikační potřeby žáků

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- prohlubuje si vědomosti o pravopisných jevech

- zvládá stylizaci textu
- ovládá náročnější jazykové rozbor
- prohlubuje si poznatky pravopisných dovedností
- rozlišuje bezchybně jednotlivé slovní druhy
- ovládá bezchybně tvorbu slovní zásoby
- zná způsoby obohacování jazyka, aktivně je využívá
- vhodně používá přejatá slova, dokáže je správně vyslovit a napsat
- zvládá korekturu zadaných textů
- dokáže rozlišit jednotlivé větné členy, popíše složitější větnou stavbu
- používá složitá souvětí v písemné i ústní komunikaci, souvětí graficky znázorní
- orientuje se v jazykových hrách, řeší je
- formuluje vlastní názory k filmovým přepisům literárních děl

UČIVO

Pravopisné jevy
Stylizace textu
Jazykové rozbor
Slovní druhy
Slovní zásoba
Přejatá slova
Korektury textů
Větná stavba
Stavba souvětí
Jazykové hry
Filmové přepisy děl

5.8.6. ROZŠÍŘUJÍCÍ MATEMATIKA

Volitelný předmět vznikl ze vzdělávacího oboru MATEMATIKA. Předmět je určen pro žáky, kteří mají hlubší zájem o matematiku.

Výuka probíhá v prostorách školy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- nabízíme žákům řadu metod a forem práce, které vedou žáka k prohlubování zájmu o vyučovací předmět, k efektivnímu učení
kompetence k řešení problémů	- motivujeme pozitivně při práci k hledání různých variant řešení složitějších úloh a k výběru nejefektivnějšího způsobu řešení
kompetence komunikativní	- vedeme žáky k přesnému formulování postupů řešení složitější úlohy

kompetence sociální a personální	- nabízíme žákům činnosti, při kterých se předpokládá spolupráce ve skupině či dvojici
kompetence občanské	- nabízíme žákům dostatek příležitostí k respektování rozhodnutí a tvořivosti jiných lidí
kompetence pracovní	- využíváme motivaci k pochopení významu matematiky pro budoucí život
kompetence digitální	- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému - vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- prohlubuje si vědomosti v konstrukčních úlohách
- upravuje algebraické výrazy v náročnějších úlohách a pracuje s nimi
- zvládá složitější výpočty obvodů a obsahů rovinných útvarů
- řeší složitější matematické operace s lomenými výrazy
- řeší složitější lineární rovnice, soustavu lineárních rovnic
- při řešení složitějších úloh využívá podobnosti útvarů, užívá jí v praxi
- řeší složitější úlohy při práci s funkcemi
- zvládá složitější výpočty povrchů a objemů těles
- charakterizuje základy finanční matematiky

UČIVO

Konstrukční úlohy – konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků, kružnic

Algebraické výrazy – náročnější úpravy algebraických výrazů

Lomený výraz

Podobnost, užití podobnosti v praxi

Rovnice, slovní úlohy, soustava lineárních rovnic

Obvody a obsahy rovinných útvarů

Funkce

Povrchy a objemy těles – prohloubení učiva, komolá tělesa (jejich objem a povrch)

Základy finanční matematiky

5.8.7. SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ

Volitelný předmět vznikl ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST. Využívá vazeb na další vzdělávací oblasti a obory na 2. stupni a zahrnuje část tematických okruhů všech průřezových témat. Je určen pro žáky se zájmem o zpracovávání vybraných společenskovedních témat s využitím regionální problematiky a o interpretaci informací různého charakteru.

Žák je veden k práci ve skupině a k samostatné práci. Samostatně vyhledává, interpretuje, srovnává, analyzuje, kriticky hodnotí a zpracovává informace z různých zdrojů. Učí se utvářet si vlastní názor, obhajovat a korigovat ho v diskusi. Pracuje s hmotným pramenem, informacemi z textu, hraného filmu, dokumentárního filmu. Výuka vede žáky k úctě k historické památce a k pochopení jejího významu.

Cílem hodnocení a sebehodnocení žáka je motivace k dalšímu rozvíjení klíčových kompetencí. Hodnotí se zejména schopnost kooperace a využití nabytých dovedností a vědomostí při řešení konkrétních problémů.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v jejím okolí. Dle možností jsou zapojovány návštěvy historických a kulturních institucí (knihovna, muzeum, galerie...).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vedeme k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů - podporujeme kritické myšlení v souvislostech - zaměřujeme se na aktivní dovednosti
kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů v modelových situacích a k rozpoznání základu problému - posilujeme schopnost vysvětlit a obhájit způsob řešení problému žákem
kompetence komunikativní	- vedeme žáky ke kultivovanému vyjadřování vlastních názorů - rozvíjíme schopnost vyhledat a předat podstatné informace z textu - ukazujeme na modelových příkladech nežádoucí jevy komunikace
kompetence sociální a personální	- nabízíme žákům činnosti, které předpokládají práci v týmu, respektování názorů druhých, zároveň zdravé prosazení sebe sama
kompetence občanské	- posilujeme empatické chování žáků - vedeme žáky k pochopení etických norem a k respektu k odlišným názorům

kompetence pracovní	- rozvíjíme samostatnou práci i práci ve skupinách s využitím dříve získaných dovedností a zkušeností
kompetence digitální	- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií - vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě - podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- dokáže se orientovat v časové posloupnosti dějin a kultury
- snaží se rozpoznat hodnoty, které souvisejí s orientací v současném světě, v sociální realitě
- dokáže formulovat a obhajovat svůj názor
- připraví zpravodajskou relaci, která bude obsahovat informace z různých oblastí lidského života
- prostřednictvím filmové ukázky vyhodnocuje různé druhy umění
- snaží se chápat sám sebe, poznávat druhé, jejich chování v kontextu různých životních situacích
- umí respektovat mravní principy a snaží se na modelových situacích vysvětlit, jak je uplatňovat
- zvládne základní pravidla společenského chování
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace
- umí řešit konflikt bez použití násilí
- zvládne základy týmové práce
- umí vystupovat na veřejnosti a prezentovat své názory
- analyzuje projev svých spolužáků, předvede vlastní projev na aktuální téma
- usiluje o konstruktivní kritiku a sebekritiku v oblasti mluveného projevu
- umí získat informace z různých zdrojů
- uvědomuje si nebezpečí manipulace s lidmi
- získá základy finanční gramotnosti v běžném životě
- prostřednictvím dostupných informačních zdrojů se seznámí s různými reklamními strategiemi
- pomocí modelových situací rozezná principy fungování reklamy

UČIVO

Dějiny a současnost
Kultura a umění v minulosti a v současnosti
Masmédia
Rétorika
21. století jako věk virtuálních vztahů
Etické problémy současnosti
Sociálně psychologické problémy vztahů mezi lidmi
Orientace v současném světě
Základy finanční gramotnosti

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *orientuje se v základech práva*
- *ujasní si pojmy stereotyp, předsudek, diskriminace*
- *respektuje rozdíly mezi lidmi, snaží se pochopit odlišné zvyky, tradice*
- *učí se úctě k druhým, ochotě vcítit se do situace jiných lidí*
- *chápe důležitost prosociálního chování*
- *umí vyjádřit a hájit svůj názor, hodnoty a zájmy*
- *dokáže rozlišit demokracii od totalitního systému*
- *uvede výhody a nevýhody různých forem vládnutí*
- *umí posoudit význam dělby moci pro život ve společnosti*
- *orientuje se ve fungování politických stran a ústavních institucí*
- *uvědomuje si přírodní a kulturní bohatství naší planety a nutnost o něj pečovat a chránit jej*
- *učí se ekologicky a společensky odpovědnému chování*
- *získá základy finanční gramotnosti pro běžný život*
- *dokáže se orientovat v moderních dějinách*
- *uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků*
- *prokáže základní orientaci v problémech současného světa*
- *uvědomuje si vliv masmédií na člověka*
- *objasní možná nebezpečí působení masmédií a masové kultury a reklamy na člověka*
- *umí získat informace z různých zdrojů*

UČIVO

Právo
Lidská práva
Demokracie versus totalitní systémy
Globální problémy

Základy finanční gramotnosti
Moderní dějiny
Mediální výchova

5.8.8. SPORT A POHYBOVÉ AKTIVITY

Volitelný předmět vznikl ze vzdělávacího oboru TĚLESNÁ VÝCHOVA. Je určen pro žáky, kteří mají zájem o rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti a získávání dalších pohybových zkušeností.

Pohybové aktivity jsou realizovány nejenom v prostorách školy (tělocvična, školní hřiště).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- vytváříme nové příležitosti pro sebehodnocení, ale i hodnocení ostatních - porovnáváme vzájemně dosažené výsledky a výkony - vytváříme prostor pro prohlubování pohybových dovedností žáků
kompetence k řešení problémů	- umožňujeme organizovat, řídit méně náročné sportovní akce - ponecháváme na žácích, aby rozhodovali řešení vzniklého problému
kompetence komunikativní	- vedeme žáky k tomu, aby při organizování pohybových činností volili přesné a výstižné povely, názvosloví
kompetence sociální a personální	- navozujeme příznivou atmosféru, která povede žáky k ocenění sportovních výkonů ostatními žáky, k radosti ze svých dosažených sportovních úspěchů
kompetence občanské	- nabízíme modelové situace, při kterých se naučí poskytovat svým spolužákům účinnost první pomoci
kompetence pracovní	- nabízíme dostatek situací k propojení problematiky pohybových činností, hygieny člověka, zdravého životního stylu s otázkami ochrany zdraví při práci
kompetence digitální	- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro pohybové a herní aktivity

	- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví - vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

8.-9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *pravidelnou pohybovou činností zlepšuje svoji tělesnou zdatnost*
- *dodržuje hygienu a bezpečnost při všech pohybových aktivitách*
- *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti*
- *předchází jednostranným zatížením svalových skupin*
- *zvládá podle individuálních předpokladů dovednosti těchto osvojovaných pohybových činností: pohybové hry, atletiku, sportovní hry včetně platných pravidel*
- *zvládá podle individuálních předpokladů dovednosti v badmintonu (držení rakety, podání, údery, pohyb po dvorci...)*
- *uvědomuje si základní rozdíly v pohybové úrovni a výkonnosti různých skupin lidí, rozumí jim a respektuje je*
- *prohlubuje si kondiční formy cvičení*
- *porovnává své sportovní výsledky s ostatními, ale také se svými předchozími výkony*
- *rozvíjí si zdravé sebevědomí a pohybové aktivity*
- *dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností – her a soutěží*
- *dodržuje pravidla badmintonu*
- *ovládá základní techniky nácvičku badmintonu podle svých možností*
- *dodržuje zásady slušného sportovního jednání a chování*
- *rozumí povelům tělocvičného názvosloví a řídí se jím*
- *bezpečně ovládá tělocvičné názvosloví, dodržuje smluvené povely a gesta*
- *prohlubuje si znalosti ze současnosti sportu*
- *zvládá činnosti spojené s měřením výkonů, evidencí a jejich vyhodnocováním*
- *hraje fair play*
- *organizuje školní kola sportovních soutěží pod vedením vyučujícího*

UČIVO

Kruhový trénink, cvičení na stanovištích
 Sportovní etika – pravidla hry
 Průpravná, kompenzační, vyrovnávací, posilovací a zdravotní cvičení
 Pohybové hry zaměřené na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohybové reakce na podněty a síly
 Badminton
 Estetické a kondiční formy cvičení
 Atletika – běh, vytrvalostní běh
 Sportovní hry
 Relaxační techniky
+ další sporty a pohybové činnosti (i netradiční) podle podmínek školy
 Vyhodnocování výkonů pomocí grafů a diagramů

5.8.9. VÝTVARNÉ PROJEKTY

Tento volitelný předmět vznikl ze vzdělávacího oboru VÝTVARNÁ VÝCHOVA. Je určen pro žáky se zájmem o rozvoj estetického vnímání a tvořivý přístup k práci.

Obsah volitelného předmětu je realizován převážně aktivními metodami výuky.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, odborné učebně výtvarné výchovy a učebně keramiky, ale také v okolí školy. Žáci dle možností navštěvují kulturní instituce (divadlo, muzeum, galerie...), kulturně a výtvarně zaměřené vzdělávací programy, účastní se výtvarných soutěží.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- nabízíme metody a formy práce, kterými žáci rozvíjejí fantazii a představivost - prohlubujeme výtvarné dovednosti
kompetence k řešení problémů	- umožňujeme žákům rozhodovat se při vzniklém problému, situaci
kompetence komunikativní	- vedeme k přesnému formulování vlastních pracovních postupů, vyjádření názorů na umělecké dílo a výtvarnou kulturu, a to kultivovaným projevem
kompetence sociální a personální	- navozujeme dostatek situací, při nichž žáci aktivně spolupracují s týmem, dokážou ocenit druhé a také jim pomoci při práci
kompetence občanské	- nabízíme dostatečné množství příležitostí pro respektování rozhodnutí a tvořivosti ostatních

kompetence pracovní	- vedeme žáky k aktivitám, které dokážou využít v praktickém životě
kompetence digitální	- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení - vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace - vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci své představy, prožitky, získané zkušenosti, poznatky*
- *výtvarně vyjádří pohyb těla, jeho umístění v prostoru*
- *zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu, barevné kvality*
- *využívá emotivní účinek k vlastnímu prožívání interakce s realitou*
- *chápe vztahy uvnitř a mezi objekty, v souvislostech s výstavbou dalších objektů*
- *dovede vyjádřit svůj prožitek nad uměleckým dílem, subjektivně jej hodnotí*
- *k výtvarnému ztvárnění svých představ dokáže zvolit optimální výtvarnou techniku*
- *pracuje ve skupině*
- *posoudí účinky obsahu své výtvarné práce – výstava prací*
- *výtvarně vyjádří svou náladu, změnu nálady, sen*
- *porovnává svá výtvarná díla s ostatními (v rámci skupiny)*

UČIVO

Práce na projektu k tématu *Živá a neživá příroda*

- kámen
- rostlina
- krajina
- živly
- živočichové
- člověk a jeho svět
- vesmír

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- při vlastní tvůrčí práci kombinuje použití šablon s malbou přírodními materiály
- naučí se získávat některá přírodní barviva
- zvládá rozvržení linie, tvaru, objemu a textury
- porovnává své výtvarné práce s ostatními ve třídě – výstava prací
- dovede pracovat s různými materiály
- při své práci uplatňuje své představy, prožitky, získané zkušenosti a poznatky
- jako možný zdroj inspirace využívá výtvarná díla jednotlivých autorů
- v konfrontaci se spolužáky a učitelem dokáže dotvořit hodnotící kritéria své práce
- chápe umění jako zdroj inspirace a součást historického povědomí v dobovém kontextu

UČIVO

Pravěké a starověké umění – ve službách přírody, bohů a vládců

Umění středověku – křesťanské a židovské prameny naší kultury

Umění od renesance po 19. století – hledání pravdivého obrazu

Moderna a postmoderna – hledání individuálního výrazu a společných kořenů kultur

5.8.10. ZÁKLADY ŽURNALISTIKY

Tento volitelný předmět vznikl ze vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA. Je určen pro žáky se zájmem o tvůrčí psaní, mediální výchovu a práci v redakčním týmu.

Výuka je realizována nejenom v prostorách školy, ale také v okolí školy. Dle možností jsou zařazována návštěva knihovny, rozhlasu, redakce televize...

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
kompetence k učení	- nabízíme žákům řadu zajímavých metod, které podpoří rozvoj komunikačních dovedností a schopností při jejich vyjadřování
kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce a k pochopení daného problému
kompetence komunikativní	- nabízíme žákům dostatečné množství pracovního materiálu, aby byli schopni vyjádřit vlastní názor - podporujeme volbu vhodné argumentace a schopnosti zapojit se do diskuze
kompetence sociální a personální	- navozujeme dostatečné množství situací, při nichž žáci pracují v týmu a aktivně se podílejí na společné činnosti

	- podporujeme žáky ve schopnosti podřídit se kolektivu, zdravému prosazení si svého názoru, který je schopen zdůvodnit a obhájit
kompetence občanské	- nabízíme žákům takové pracovní materiály, kterými si utvoří svůj vlastní vztah ke kulturním hodnotám - navozujeme takové situace, jež povedou žáky k pochopení jednání člověka ve společnosti - směřujeme žáky k pochopení, že každý člověk má právo se demokraticky prezentovat
kompetence pracovní	- vedeme žáky k tomu, aby dokázali využívat kreativity k rozvoji své vlastní osobnosti
kompetence digitální	- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů - vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby - vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním - při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví

8. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- při práci poznává zásady dodržování informační etiky
- při tvorbě dokumentu dodržuje estetická pravidla
- zvládá prezentaci různých informací pomocí digitálních prostředků
- vyhledává a zpracovává fakta
- vhodnými vyjadřovacími prostředky vytváří vlastní texty
- vyjádří svůj názor a postoj odpovídajícími stylistickými jazykovými prostředky

UČIVO

Redakční skupina

Základní typografická pravidla
Publicistické útvary
Tvorba školního hlášení
Nácvik moderování
Práce audiovizuální technikou
Příprava příspěvku do školní televize

9. ROČNÍK

DÍLČÍ VÝSTUPY

ŽÁK:

- *při práci dodržuje informační etiku*
- *při tvorbě dokumentu rozvíjí schopnost dodržovat estetická pravidla*
- *zdokonaluje se v prezentaci informací pomocí různých digitálních prostředků*
- *zdokonaluje se ve vyhledávání a zpracovávání fakt*
- *vyjádří svůj názor a postoj odpovídajícími jazykovými a stylistickými prostředky*
- *přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu*
- *rozlišuje „bulvární“ prvky ve sdělení od informativních a společensky významných*
- *rozpoznává rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením*
- *chápe podstatu mediálního sdělení*
- *pracuje na sebezdokonalování mluvního projevu*

UČIVO

Základní typografická pravidla
Práce s audiovizuálním obsahem
Stavba a uspořádání mediálních sdělení
Publicistické žánry
Kultura mluvního projevu, práce s hlasem, tempem a melodií řeči.
Přehledy o dění ve městě, kulturní zpravodaj, průvodce městem
Tvorba příspěvků do školní televize
Školní hlášení
Moderování školních akcí

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1.1. CÍL HODNOCENÍ

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi (i jeho zákonným zástupcům) zpětnou vazbu. Jejím prostřednictvím jsou předávány informace o tom, jak danou problematiku žák zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, zda volí efektivní způsoby učení, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje, popřípadě kde má rezervy. Současně by měl být žák hodnocením motivován k dalšímu učení, a proto by hodnocení mělo být i povzbuzením a mělo by obsahovat také konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby případné přetrvávající nedostatky odstranil. Hodnocení výsledků vzdělávání by mělo být objektivní a vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Zaměřujeme se na práci s chybou, která není vnímána jako překážka, naopak je využívána k dalšímu osobnímu růstu a pokroku. Využíváme vhodně sebehodnocení. Učitel se snaží dbát na to, aby prostřednictvím hodnocení nedocházelo k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné. Nezaměřujeme se při hodnocení primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, snažíme se soustředit na individuální pokrok žáka.

Podrobné konkrétní zásady a pravidla pro hodnocení chování, průběhu a výsledků vzdělávání žáků jsou součástí **školního řádu** platného pro příslušný školní rok.

6.1.2. ZPŮSOBY HODNOCENÍ

Při hodnocení získaných kompetencí, dovedností, vědomostí žáka používáme ve všech ročnících a ve všech předmětech hodnocení známkami, které je možné kombinovat (doplnit) na základě doporučení školského poradenského zařízení nebo žádosti zákonných zástupců slovním hodnocením.

Své hodnocení vyučující žákovi vždy odůvodňuje a dává mu také dostatečný prostor pro jeho vlastní hodnocení (sebehodnocení žáka).

V plné kompetenci jednotlivých vyučujících zůstává využití dalších forem hodnocení, které však nejsou závazné, podobně je zcela dobrovolné využívání jako nástrojů hodnocení portfolií žáků.

Nedílnou součástí hodnocení žáka je též hodnocení jeho chování.

Za účelem objektivního hodnocení učitelé získávají a vyhodnocují různé druhy podkladů pro hodnocení žáků – různé druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, pohybové, praktické apod.), didaktické testy, analýzy žakovských prací, konzultace nebo rozhovory.

Hodnocení a klasifikace žáků se SVP vychází ze znalosti žáka, jeho dokumentace a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje žákovo postižení. Při způsobu hodnocení a klasifikace těchto žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení a hodnotí jevy, které žák zvládl.

Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.

Klasifikační stupeň určí učitel příslušného předmětu. Určení stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební

výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematičnosti v práci žáka po dobu klasifikačního období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru průběžné klasifikace za příslušné období.

Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

Ředitel školy určí způsob, jakým budou třídní učitelé a vedení školy informováni o stavu klasifikace ve třídě. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Každé pololetí je žákům vydáváno vysvědčení (na konci 1. pololetí je nahrazeno *výpisem* z vysvědčení). Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

6.1.3. PRAVIDLA HODNOCENÍ

Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují zejména:

- *zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou;*
- *zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků;*
- *stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií;*
- *zásady pro používání slovního hodnocení, včetně předem stanovených kritérií;*
- *způsob získávání podkladů pro hodnocení;*
- *podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách;*
- *způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.*

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje vůči žákovi přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Při celkové klasifikaci přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici (např. zdravotní, sociální...).

6.1.4. HODNOCENÍ ŽÁKŮ, KTEŘÍ NEJSOU STÁTNÍMI OBČANY ČR

Žáci, kteří nejsou státními občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, jsou hodnoceni ze všech předmětů, a to formou: klasifikace, slovním hodnocením, nebo klasifikací doplněnou slovním hodnocením. Při hodnocení těchto žáků se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Při hodnocení žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA určeného RVP pro základní vzdělávání se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.1.5. SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

Sebehodnocení umožňuje všem žákům zažít pocit úspěchu. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Žáci jsou systematicky vedeni k využívání a potřebě sebehodnocení tak, aby zvládli *objektivně posoudit své znalosti a schopnosti, srovnávat názory a formulovat své myšlenky, přijmout názory druhých, naslouchat a vnímat, vzájemně komunikovat, obhajovat vlastní názor, hodnotit své výkony, kvalitu své práce a schopnost učit se, stanovit si reálné cíle a plánovat metody, jak dosáhnout těchto cílů.*

Cílem je ideální shoda obou typů hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

Podrobné konkrétní zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků jsou nedílnou součástí **školního řádu** platného pro příslušný školní rok.

7. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – USTANOVENÍ PRO PŘECHODNÉ OBDOBÍ OD 2023-2025